

Εἰ γὰρ δὲ καὶ πρὸς Χιλιβέρτον ῥήγα φεαγγίλας
πῶς Ἐπιστολὴν Λέοντος ἰδίᾳ χειρὶ, ὡς φαίνεται εἰς
πῶς δεκάτῃ περὶ αὐτῶν Ἐπιστολῇ αὐτῆς, ἥτις ἐστὶ πρὸς
αὐτὸν τὸν ῥήγα, ἥ ἐκ ἀρχῆς, Ὁ Σωτὴρ καὶ Κύριος τῶν
5 ἐαυτῶν μαθητῶν διδάσκων, εἶπεν, ὅσα ἐστὶ θέλημα
τῶν Πατέρων μετὰ ἐν Οὐρανοῖς δοτεῖσθαι ἅπασι τοῖς
κρῶν τῶν, περὶ ὧν καὶ τὸ σκανδαλίζεν ἅπασι τῶν
μικρῶν τῶν, μεγάλης παιδαγωγείας ἐσιν. ὁ Θεὸς ὁ

μόνον μικροῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ῥήξι διδοῖμι πῶς ὁμο-
λογίαν ἡμῶν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῶμεν, ἐπεὶ δὲ πρὸς
σαυγῇ ἐστὶ τῆς ὁγίας γραφῆς περὶ αὐτῶν ἀρχαῖς καὶ
ταῖς ἐξουσίαις. καὶ ταῦτα μὴ ὁ πρῶτος Πελάγιος. ση-
μασιμῶν δὲ, ὅτι Δὲ πῶς αὐτῶν αὐτίαν ἐσχίσθησαν
καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἰβερίας, ὡς φαίνεται ὅσοι τῶν
δούτερος βιβλίου τῶν Ἐπιστολῶν Γρηγορίου τῶν Διαλόγων,
κεφαλῶν τετρακοσῶν ἑκτῶ.

01

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Περὶ τῶν βιβλίων καὶ τῶν Ἐπιστολῶν τῶν Πάπα Πελαγίου πρὸς τὸν Ἀκυληῖας Ἡλίαν καὶ πάντας τὰς τῆς
Ἰβερίας Ἐπισκόπους ὑπὲρ τῶν σβέσαι τὸ σχίσμα τῆς ἐν Ἀκυληῖα Συνόδου, τὸ κατὰ τῆς πέμπτῃς Συνόδου γυνώσκοντες,
καὶ περὶ τῶν περιεχομένων ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτῷ ὑπὲρ τῆς πέμπτῃς Συνόδου.

15

Εἴ τι ὁ Πελάγιος ὁ δούτερος ἀγωνιζόμενος σβέσαι τὸ
σχίσμα τῆς ἐν Ἀκυληῖα Συνόδου καὶ τῆς πέμπτῃς
Συνόδου, ἔγραψε βιβλίον καὶ Ἐπιστολὰς, ὡς λέγει
ὁ Βίνις, ἅτινα ἀπέστειλε πρὸς Ἡλίαν τὸν Ἀκυληῖας
20 καὶ ὅλους τὰς Ἐπισκόπους Ἰβερίας, περὶ ἧς Ἐπιστολῆς
λέγει ὁ Βίνις εἰς τὴν ζωὴν τῆς, ὅτι Δὲ πῶς ἐπα-
νάστασαν τῶν Λογυβαρδῶν ἦν εἰς δυσυχίαν ἡ Ἐκκλη-
σία, ὡς καὶ τὰς βροχὰς ἀποσχισθῆναι τῆς Ῥώμης,
ἅτινα ἵνα ἀπαλείψῃ, ἔγραψε βιβλίον ὑπὲρ τῆς

πέμπτῃς Συνόδου, καὶ ἀνεθεμάτιζε τὰ τετὰ κεφα-
λαία, ἀρίσκεται δὲ εἰς τὴν συλλογὴν τῆς πέμπτῃς.
ἔτι λέγει ὁ Πελάγιος, ὅτι ὅσα εἰς τῶν ὁσέβει τῇ
λήξαι Ἰβερικῶν ἐπαχθῆσαν, ἔχει ὑποψίαν ἡ ἀ-
δελφότης ὑμῶν ὅτι ἀποβάλλει πῶς ἐν Χαλκηδόνι
Συνόδου, ἀλλὰ ἀπαγε, ἀγαθὸν τῶν ἔργων χειρία-
νικόν, καθότι εἰς αὐτῶν πῶς ἐν Χαλκηδόνι ἐβεβαίω-
θησαν αἰρεῖς, καὶ ὅστις αὐτῶν ἀθετῶν, ἀθετῶν πά-
σας, ὅπερ καὶ ἡμεῖς ἀποβάλλομεν.

25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Ὅτι ἐκ τῶν πρὸς Θεολίνδαν ῥήγιον αὐτονομικῆς Ἐπιστολῆς τῶν Διαλόγων, δῆλον γίνεται καὶ πῶς ἐν τῷ Ἐνω-
τικῷ τῶν Ζήνωνος ὑπογραφῶν τῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἀκακίᾳ οἰκονομικῶς ὑπάρχει.

30

Εἴ τι Θεολίνδα ἡ ῥήγιον αὐτονομικῆς Ἐπιστολῆς
πῶς κοινωνίαν τῆς Ῥώμης, ὅθεν ἐπέστειλον αὐτῇ
ὁ Διάλογος Ἐπιστολὴν νεθετικῶν πρὸς διόρθωσιν,
ἀλλὰ Κωνσταντῖος Ἐπίσκοπος μεθολίνων ἔκ ἐδωκεν
35 αὐτῷ, ἵνα μὴ σχίσῃ αὐτῶν, καὶ γούπται ἀπὸ τῆς πρὸς
πᾶσαν νεθεσίαν. καὶ Διὰ τῶν ὁ Διαλόγος ἔγραψεν
αὐτῇ ἄλλαν Ἐπιστολὴν, ἔχονσαν μόνως τὰς τέσσαρας
Συνόδους, καὶ γίνεται δῆλον, ὅτι καὶ ὁ Ἀκακίος μετὰ

τὸ Ἐνωτικὸν ἦν ὁδίκος τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου,
ὑπέγραψε δὲ ἐκείνους, οἰκονομῶν τὴν ὁδίκον Βασιλείαν,
ἵνα μὴ χεῖρνα καὶ φανερά κακὰ περὶ ἐκείνη ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ, ὡς καὶ οἱ μετ' ἐκείνον ἐποίησαν Εὐθύμιος
καὶ Μακεδόνιος, ὅθεν ἡ ὑπὲρ Ἰωάννης τῶν Καππάδο-
κων ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου ἐκ ἐμέμψαν αὐ-
τὸν, ἀλλὰ σιωπῇ παρήλθον.

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Ὅτι τοῖς ἀποβάλλει πῶς πέμπτῃς Συνόδου ὁ Διάλογος καὶ οἱ ἀφάδοχοι αὐτῆς ἐκοινώνουν.

45

Ἀλλὰ καὶ Λέανδρος Ἐπίσκοπος Ἰσουλῆς, καὶ ἄλλοι
Ἐπίσκοποι Ἰσουλῆς εἰς τὴν ἐν Τολέτῃ τρίτῃ Συνό-
δου μετὰ πῶς ἐν Χαλκηδόνι ἔταξαν πῶς αὐτῶν Συνόδου, ὡς
μὴ δεχόμενοι πῶς πέμπτῃς. ναὶ δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς τῶν Λε-
άνδρου Ἰσιδώρος εἰς τὸ βιβλίον περὶ τῶν ἐνδοξοτέρων,

κεφαλῶν παρτῶν, φανερώς ἀποβάλλει πῶς πέμπτῃς
ἀγίαν Συνόδου, καὶ ὅμως ὁ Διάλογος καὶ οἱ ἀφάδοχοι αὐ-
τῆς, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν Ἐπιστολῶν τῶν Διαλόγων εἰς Λε-
ανδρῶν, ἐκοινώνουν τοῖς ἀποβάλλει πῶς πέμπτῃς, περὶ
ὧν ἴδε καὶ τὸ τετρακοστὸν κεφάλαιον τῶν Ἐπιστολῶν αὐτῶν.

50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ΄.

Ὅτι ὡς περὶ τὰς εἰς τὴν ἐν Τολέτῃ τετάρτην Συνόδου Ἐπισκόπους καὶ πῶς Θεολίνδαν οἰκονομικῶς ἐδέχθη ὁ Διάλο-
γος, ἔτω καὶ τὰς ὑπογραψάσας εἰς τὸ Ἐνωτικὸν τῶν Ζήνωνος ὁ Ἀκακίος.

Καὶ εἰς τὴν τετάρτῃ ἐν Τολέτῃ, ἐν ᾗ ἀπεκαθήνη

αὐτὸς ὁ Ἰσιδώρος, βλεπομένη τὴν αὐτὴν μέγαν Γρηγόριον,
ἵνα

ἵνα οἰκονομήσῃ τὰς σχισματικὰς, μεταχειρισ-
τα τῇ ἰδίᾳ μεθόδῳ, ἢ μετεχειρίσῃ καὶ ὁ Κωνσταν-
τινουπόλεως Αἰρετικός, δεχόμενος τὰς ὑπογραψάντας
τὸ Ἐνωτικὸν τῷ Ζήνωνος, ἵνα καταπαύσῃ τὴν θόρυ-
βον τῶν Αἰρετικῶν, εἰ καὶ ἐμάχοντο αὐτῷ οἱ Πάπαι,
συκοφαντῶντες αὐτὸν, καὶ ὅμως ἐδάς διώκεται ὁ

παῖν, ὅτι ἦν κακία τῶν Διαλόγων κοινανήσαντες τῇ Θεο-
λίδει, καὶ τοῖς ἑπισκόποις αὐτῆς, μὴ δεχομένοις
τὴν πέμψην, ὅσων ἐβλάβε καὶ ὁ Μεδιολάνων Κωνσταν-
τίνῳ ποιῆσαι, ὡς φαίνεται βιβλίῳ τρίτῳ, ἐπι-
σολῇ τετακτοσῇ ἐβδόμῃ.

5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Ὅτι ἐκ ἡθροίσθῃ ἡ πέμπτῃ Συνόδῳ περὶ κεφαλαιῶν ἑνῶν ἀπλῶς, ὡς ὁ Βίνιος σοφιστεύεται δοποδᾶσαι 10
τὸν Πάπαν Βιγίλιον περὶ τῶν πλίσιν ἀμαρτήρων, ἀλλὰ περὶ κεφαλαιῶν Αἰρετικῶν, καθάπαξ ἀναγνίστων
τῶν ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ. καὶ ὅτι ὁ Πάπας Βιγίλιος ἡμάρτον εἰς τῶν πλίσιν, καὶ πᾶς Πάπας ἐκ ἀναμάρτητος,
ἀμαρτωλὸς δηλαδὴ, καὶ σφάλλον καὶ κερνώμενος, δέκνυται ἐν ταῦθα τρισμυδεκάκις διότι τῶν ἐπι-
σολῶν Πελαγίου πρῶτος καὶ δεύτερος, καὶ Γρηγόριος τῶν Διαλόγων, καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν. καὶ ὅτι ἡ διότι-
σις τῆς Συνόδου ταύτης ἢ αὐτῆς ὁ Βιγίλιος, σύμφωνας ἐστὶ τοῖς πατέρεσι καὶ ταῖς Συνόδοις. 15

Σοφιστεύεται ὁ Βίνιος ἀθροῦσαι τὸν Βιγίλιον, καὶ
δὴ λέγει ὅτι ἡ Συνόδος ἐκ ἡθροίσθῃ ὑπερ-
σεως, ἀλλὰ περὶ ἑνὸς κεφαλαιῶν, ὅθεν ἀνταπὼν ταύ-
τη ὁ Βιγίλιος, ἐκ ἡμάρτον εἰς τῶν πλίσιν. Ἀλλὰ ῥη-
τὸν, ὅτι ἐκ ἡθροίσθῃ περὶ κεφαλαιῶν ἀπλῶς ἑ-
νῶν, ἀλλὰ περὶ κεφαλαιῶν Αἰρετικῶν, καὶ τοιαῦτα
αἰρετικά ἦν, ὥστε καὶ ἀπὸ καθάπαξ τῶν ἁγίων ἐν
Χαλκηδόνι Συνόδῳ, καὶ ἐβεβαίωσεν τὸ Νεστορίαν καὶ Εὐ-
τυχείαν, καὶ δὴ καὶ αὐτὰ τῶν Ἀρείων, ἐπειδὴ οὐκ
ἔσαν τὴν ἐσσηγητῶν τῶν Ἀρειανισμῶν ἀρεγόντων ἀναθεμα-
τισθῆναι οἱ πατριάρχαι ἀρεγόντες ἐν ἀμαρτίαις τὸ
δὴ λεγόμενον, ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἡ ἁγία αὕτη Σύνοδος,
ὡς περὶ καὶ τὰς ἐσσηγησάντων πρῶτος, ἐπειδὴ αὕτη,
καὶ τὸν Πελάγιον Πάπαν αὐτῶν, ἐβεβαίωσεν ἐκεί-
νας, ὅθεν καὶ τὰς δεχομένους τὰ κεφάλαια ἱερωνύμους
μὴ καθαιρεῖν, λαϊκῶς δὲ ἀναθεματίζει. εἰ δὲ καὶ ὁ
μέγας Γρηγόριος ἔλεγεν εἰς τὰς σχισματικὰς, ὅτι
ἐκ ὑπερ-πίσεως, ἀλλὰ περὶ κατὰ κρίσεως ἑνῶν πα-
σῶν ἡθροίσθῃ, ἐποίησεν τὰ οἰκονομικὰς, ἐμὴν
ὅτι ἐκ ἐνόμιζον Αἰρετικὰς τὰς μὴ δεχομένους αὐτῶν. μά-
τῳ ἄρα ὁ Βίνιος σοφίᾳ κλῶσαι τὰ ἄκλῳσα, ἐπι-
γόμενος ἀθροῦσαι τὸν Βιγίλιον, πρῶτον, ὅτι ἐκ ἦν
διωκτὴν φυλάττειν τῶν πλίσιν, διαδοχικῶν τῶν
κεφαλαιῶν, ὡς ὁ Πελάγιος ἔγραφε πρὸς Ἡλίαν. δέ-
τερον, ὅτι ὁ Βιγίλιος ἀνίσταται τῇ πέμπτῃ Συνόδῳ, αὐ-
τίῃ τῇ διχονομίᾳ καὶ ἀληθείᾳ, ἐπειδὴ ἡ Σύνοδος
δικαίως διώκεται, ὡς εἴρηται αὐτῶν. τρίτον, ὁ
αὐτὸς ἀντίθετος τῇ ἀληθείᾳ δι' ἀγνοίαν τῆς ἀληθείας,
καὶ τὸ ἀδόκιμον περὶ τῶν πλίσιν, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ
τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς τῶν Πελαγίου πρὸς Ἡλίαν,
κεφαλαιῶν ἐβδόμῳ καὶ ὄγδῳ, καὶ τοῖς λόγοις τῶν
Βέδα εἰς τὸ βιβλίον περὶ χρόνων. τέταρτον, τὸ χρί-
σματις Βιγίλιος καὶ τῆς πέμπτῃς Συνόδου, τὸ ἀμαρ-
τήμα ἦν τῶν Βιγίλιος, ἐκ ἦν λοιπὸν ἡ Σύνοδος σχισμα-
τική, ἀλλ' ὁ Βιγίλιος, ἐν ὅσῳ καὶ ἐμείνα ἐν τῇ χρί-
σματι, νομίζων τὸ χρίσμα αὐτῶν καθολικὸν ἐκ-
κλησίαν, καὶ ἔπειτα τῶν ἐξ ὧν ἔπειτα ὁ Πελάγιος ὁ
πρῶτος ἐπιστολῇ τεταρτῇ, καὶ ὁ δεύτερος πρὸς Ἡλίαν
κεφαλαιῶν ἐβδόμῳ, ὄγδῳ καὶ εἰσὶν ὁ δεύτερος. πέμ-

πτον, ὁ Βιγίλιος ἀντιστάμενος τῇ πέμπτῃ Συνόδῳ
περὶ τῶν τριῶν κεφαλαιῶν, εἶχε ζῆλον Θεοῦ, ἀλλ'
ἐχωρὶς ἀμαρτήματος, καθότι ἐκαὶ ἐπληρώσεν,
ὡς ἦν καὶ ὁ ζῆλος τῶν ἱεραδῶν ἀντισταμένων τῷ Εὐαγγ-
ελίῳ, ὡς ὁ πρῶτος Πελάγιος λέγει ἐπιστολῇ δεκάτῃ
τεταρτῇ, καὶ ὁ δεύτερος πρὸς Ἡλίαν, κεφαλαιῶν ἐβ-
δόμῳ καὶ ὄγδῳ. ὅπῃ, ὁ Βιγίλιος χρίσμα ποιῶν
ἐν τῇ ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ, δικαίως ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς
δυναμείας ἐπιτιμῆθη, καὶ ἀπὸ τῶν ἀποστολῶν τῶν 25
διότι τῆς ἀληθείας δικαίως καὶ ἐκρίθη καὶ ἐπάθε,
καὶ ἐκ ἐδωκότων ἀπὸ ταῦτα καυχᾶσθαι, ὡς ἰδῆσθαι
πεποιθόσιν ταῦτα ὑπερ-χρῆς, ἐδοὶν γὰρ πρέ-
πει μισθὸς ἀπὸ τὸ ἀμάρτημα αὐτῶν, ἐπειδὴ καὶ ἦν
μάρτυρας ἐποιῶν τὰ βάσανα, ἀλλ' ὁ τρόπος καὶ ἡ 30
αἰτία, ὡς λέγει, ὁ πρῶτος Πελάγιος ἐπιστολῇ τρί-
τῃ καὶ τεταρτῇ, καὶ ὁ δεύτερος πρὸς Ἡλίαν, καὶ ὁ
Γρηγόριος βιβλίῳ δευτέρῳ τῶν ἐπιστολῶν. ἐβδό-
μον, ὅτι ὅντος τῶν Βιγίλιος εἰς τῶν ἐξορίαν, τὸ συμ-
φωνεῖν αὐτῷ μέρεσι τῶν σχισματικῶν, τὸ δὲ ἀντιστά- 35
μενον ἦν καθολικόν. ὅγδοον, ἡ ὑποσηγή καὶ δι-
πύθαι πρὸς τὰς κοσμικὰς Ἀρχοντας διότι θείας ἐ-
πιταγῆς οὐκ ἔπειτα καὶ πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς, μὴ
ἐξαρεμένους μὴτε Πάπα ἢ Πάπα, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ μὴ
ὑποκαταστῆναι ἡδὴ τὸν Πάπαν, ἐκ ἐστὶ ἀπὸ τῶν 40
τῶν Πάπαν, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν θρόνων, ὅπερ ἐστὶν ἐξουσία
ἐξωτερική, ταῦτα ἐπὶ κοσμική. καὶ σημειῖται,
ὅτι ὅτε ἐξεσάζον οἰνόμιμοι Αὐτοκράτορες εἰς τῶν ῥώ-
μην, καὶ δὴ καὶ εἰς τοῖς, ὅλοι οἱ Πάπαι ὑπέ-
κειντο, ὡς ὁ Πελάγιος φησὶ ἐπιστολῇ δεκάτῃ, καὶ 45
μᾶς ἐπορεύον αὐτῶν βιβλίῳ πρῶτῳ κεφαλαιῶν εἰς-
τῷ πρῶτῳ. ὅναρ, ἡ διότισις τῆς Συνόδου ἢ αὐτέ-
σις ὁ Βιγίλιος ἐστὶν ἡ συμφωνία τοῖς πατέρεσι καὶ
ταῖς Συνόδοις, ὡς ὁ Πελάγιος καὶ ὁ μέγας Δέοντος
μαρτυρεῖται. δέκατον, ὁ πρῶτος Πελάγιος καὶ ὁ μέγας 50
Γρηγόριος ὁμολογῶσιν, ὁ μὲν εἰς δεκάτῃ τεταρτῇ
ἐπιστολῇ, ὁ δὲ Γρηγόριος εἰς βιβλίῳ πρῶτῳ, ἐπι-
σολῇ εἰσὶν τεταρτῇ, ὅτι δέχονται καὶ παρρησι-
σι τὰ ὡς τῶν ἁγίων Συνόδων, καὶ φυλάττειν αὐ-
τὰ καὶ αὐτοὶ, ἵνα μὴ ὡς ἐξω τῆς οἰκονομίας τῆς
Ἐκκλη-

Ἐκκλη-

Εκκλησίας, ἅπαντα τῶν κατὰ Παῦλον παντὶ ἀλλοτρίαι εἰσι, ὁ Θεὸς ἔδεδε Παῦλον, ἀλλ' αὐτὸς Παῦλος· ἐν δέκατον, ἀγνοῶσιν ἢ καὶ εἰς τὰς Ἀναρλικὰς καὶ Δουτικὰς τὸ χθίζον περὶ τῆς ἀναμαρτησίας τῶ Παύλου, ὡς ἔδεδε τὰς Ἐπισκόπους τῆς Ῥώμης φαντασθῆναι τὸ ῥῶπότε· καὶ σημειῖται, ὅτι ἀντισταθῆναι, γραφοντες, καὶ βοῶντες τῶ Ἐπισκόπῳ τῆς Ῥώμης, οἱ Ἀναρτικοὶ κατέκρινον τὰ τρία κεφάλαια, καὶ τὸ πλεον μέρους τῶν Δουτικῶν ἀπεχρίθη τῆς κοινωνίας Πελαγίου τῶ πρώτου καὶ τῶν Ἀποστόλων αὐτῶν, ἔδιδον, ἐμὴ ὅτι ὑπὸ τῶν αὐτῶν μὴ ἔχον πίσιν ὁρῶν· δωδέκατον, ἐκείνῳ, ὅπερ λέγει τοῖς πιστοῖς ὁ Πέτρος, ἔτοιμοι αἰεὶ εἶναι πρὸς ὁποιοῦν παντὶ τῷ ἀντιπρὸς ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, ἐννοεῖται καὶ εἰς τὰς

15 Παῦλος χρεωστικῶς, καὶ εἰς τὰ βεβήναι αὐτὸν σχεδὸν, ἐπειδὴ ἐκ εἰσὶν ἀσύμφωνά τῃ Ἀποστολικῇ καὶ πατρικῇ πίσει, ὡς ὁ Πελαγίος ὑπεσολῇ δεκάτῃ τρίτῃ, δεκάτῃ τετάρτῃ, καὶ δεκάτῃ πέμπτῃ λέγει, καθότι ἔδει σκανδαλίσαι ἐν τῶν ἐλαχίστων, ὡς ὁ Πελαγίος

20 ὑπεσολῇ δεκάτῃ πέμπτῃ· δεκάτην τρίτην, ὅτι ὡς ὑπέπεσον ἀγνοῖα τῶ περικτῆς ὁ Πέτρος εἰς Ἀντιόχεον, ἔτι

ὑπέπεσον ἀγνοῖα ὁ Ῥώμης Βιγίλιος περὶ τῶν τριῶν κεφαλαίων, ἐπειδὴ ζητεῖτο ἡ ἀλήθεια, ἐκ ἐγνώθη ὑπὸ τῶ πρεσβυτέρου τῶ Θρόνου Ῥώμης, τῶ νομίζοντι ὑπὸ τῶν παπικῶν πάπης τῆς Εκκλησίας πρώτου, καὶ ἐπὶ φανερόν, ὅτι ἔδιδον αἰνῶμαρτητες, καθότι ἐκείνῳ, καὶ ἔπρωτον ἔλεγε καὶ λόγοις καὶ γραμμασι καὶ ἔργοις αὐτοῖς, ὅπερ ἐδέξατο, ὁμολογῶν καὶ λόγοις καὶ γραμμασι ἡμαρτηκῶν· ματαίως ἄρα ὁ Παῦλος καυχάται μὴ ἡμαρτανῆν εἰς πῶν πίσιν, μάλιστα εἰς πολλὰ καὶ μεγάλα ἡμινομῶν καὶ ἡμαρτανῶν καὶ ἀπειτέμενος διδύκας, καταφύγει εἰς τὸ ἄνομον, ἵνα μὴ εἴπω ἄθεον ὑπεχέρημα· ὁ Θεὸς διηγάς περὶ αὐτῶ λέγεται, ὅτι κἀκεῖται εἰς τὸν Ναὸν τῶ Θεοῦ ὡς Θεός τις, ἀθέως καὶ ὑπερνόμως καταφρονῶν πάντων, εἰ καὶ ἀκὼν πολλὰ καὶ καίρεται, καὶ κατακρίνεται, καὶ ὑπὸ πολλῶν, καὶ ὑπὸ ὀλίγων, καὶ πάλιν βοᾷ, ὅτι ἐν ἁπλῶς καὶ ἀκέρως· ἔγὼ ἔχει πᾶς κρυβήναι, ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τοῦ ἔργου ἀχυρῶνα τῶ Οὐάλου, ἵνα καὶ συγκατακαθῇ ἐκεῖνον ἐν τῷ αἰωνίῳ περὶ· καὶ ταῦτα καὶ περὶ τῆς πέμπτῃς ἀγίας Οὐκαλρικῆς συνόδου.

25

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ΄.

Κατὰ Λατίνων, πῶς πέμπτῃ συνόδῳ δέξασθαι τὰ συγγράμματα τῶ Ἀυγουστίνου λεγόντων· καὶ περὶ τῶ ποῖα τῶν πατέρων βιβλία δεχόμεθα, καὶ πόσον.

30

ΕΝ τῇ τρίτῃ συνελούσει αὐτῆς ἡ παρεῖσα συνόδος λέγει, ἀκολοθεῖν τοῖς ἀγίοις πατέρας κατὰ πάντα καὶ διδασκάλους τῆς Εκκλησίας, Ἀθανασίῳ, Γλαριῳ, Βασίλειῳ, Γρηγορίῳ τῷ Θεολόγῳ,

35 Γρηγορίῳ τῷ Νύκτι, Ἀμβροσίῳ, Ἀυγουστίνῳ, Θεοφίλῳ, Ἰωάννῃ τῷ Κωνσταντινουπόλεως, Κυρίλλῳ, Διονύσιῳ, Πρόκλῳ, καὶ δεχόμεθα πάντα ὅσα περὶ τῆς ὁρθῆς πίστεως καὶ πρὸς τὸν τῶν Ἀιρετικῶν ἔλεγον ἐξέειπον· συλλογίζονται δὲ ἐνταῦθα οἱ Λατῖνοι, ὅτι

40 ὁ Ἀυγουστίνος εἰς τὸ περὶ Τριῶδος καὶ εἰς πῶν ἐρμηνείων τῶ κατὰ Ἰωάννην λέγει, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔτι εἰς ἐκ τῶ ἱεῖ, ὡς περὶ καὶ ἐκ τῶ Πατρὸς, ἄρα· Ἀλλὰ ῥητέον πρώτον, ὅτι τὰ συγγράμματα τῶ Ἀυγουστίνου εἰς πολλὰ ἡμαρτανῶν, ἐπειδὴ ἀσύμφωνά τῃ

45 γνώμῃ τῶν τε Ἀποστόλων καὶ τῶν Συνόδων, καὶ ἴδε αὐτῶν βιβλία τρίτα, κεφαλὰς δεκάτῃ πέμπτῃ Παράγραφον πέμπτῃν· δέυτερον, ὅτι εἰς πολλὰ ἐνοχάζοντο, ὅπερ τῶ καὶ ὁ ἄλλων πατέρων βιβλίοις ὡς τῶν Ἀιρετικῶν ἐνέσπαι, ὡς ὁ Κυρίλλος μαρτυρεῖ, γραφῶν πρὸς Ἀκάκιον τὸν Βερόνης, ὅπερ περὶ τῶ βιβλίου τῶ συγγραφέοντος πρὸς Ἐπίκτητον ὑπὸ τῶ ἁγίου Ἀθανασίου ἔπειν ὅτι ἐνοχάζοντο ὑπὸ τῶν Ἀιρετικῶν, καὶ ἐπεμψον ἐκεῖνος τὸ πρῶτότυπον, ἵνα μεταγραφῇ αὐτὸ ἡ Εκκλησία τῶν Ἀντιόχειων, ἢ αἰτήσασα αὐτὸ, καὶ ὑπὸ τῆς

λίπης τῶ πρεσβυτέρου κυρίζουσιν ὑπεσολῇ, ὅτι δὴ Θεὸς ὁ Ῥώμης Εὐσέβιος ἐδυσχέρανεν εἰς πῶν καθάρεσιν Νεστορίαν, ἡ αὐτὴ τῶ Κυρίλλου, εἰ λέγουν, ὅτι ἔχον γραμματα δηλῶντα μεταμέλειαν τῶ Κυρίλλου εἰς πῶν καθάρεσιν Νεστορίαν, μὴ πιστεύσαι τοῖς τοῖς τοῖς γραμμασι, καθότι νόθα εἰσὶν, ὡς περὶ πεποιήκασιν οἱ παλαιὶ Ἀιρετικοὶ τοῖς συγγράμμασιν ἱερίαν Ῥώμης, ποτε μὴ οὐκ αἶνα φθάρσαντες, ποτε δὲ ὡς ἐξ ἐκείνων ἐκδέχοντο ὑποδέξιππασα· καὶ δὴ καὶ αἰδιαταγὰ τῶν Ἀποστόλων ὡς κληῖρος συγγραφῆσαι, καὶ πολλὰ ἀναγκῆν ἔχοντες, ἐνοχάζοντο, ὅθεν ἡ ἐν Τριῶδος εἰς τὸν δεύτερον αὐτῆς Κανόνα ἐκώλυσε πῶν ἀγνοῶσιν καὶ χρῆσιν αὐτῶν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα συνέβησαν, αἵτινα ἡ σωφροσύνη τῆς ἰστορίας ἐμποδίζει ἡμᾶς εἰπεῖν πάντα· εἰ δὲ λέγουν, ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἀνὸ-θούτάειν τὰ συγγράμματα τῶ Ἀυγουστίνου, ῥητέον ἐκεῖνα, ἅπερ οἱ Ἀναρτικοὶ ἔλεγον εἰς τὸν ἐν Φλωρεντίαν σύλλογον, ὡς φαίνεται εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον τῶ ἐνάτης τμήματος τῶ Συνοδικῆς, ὅτι ἐάν εἰς πολλὰ τῶ χρυσόμοι ἐχωρῶν ἀμφιβολίαν, καὶ ἔδιδον μεθὰ ἔχον περὶ αὐτῶν πῶν ἀκέρῃ κέρει τῆς φράσεως καὶ τῆς ιδέας ἡμεῖς οἱ ἀνατεροφόντες εἰς πῶν ἐκκλησιῶν γλώσσῃ, πῶς διωάμεθα πιστεύσαι περὶ Ἀυγουστίνου, ἔτι τὰ συγγράμματα οἱ ἀρχαῖοι ἐμετεγλώτισαν· ἔπειτα τῆς λατινικῆς γλώσσῃς ἔτε φράσιν, ἔτε ιδέαν,

ἔπε ὑφ' αὐτῶν, ἔπε ῥυθμιόντινα λόγους οὐδαμῶς, καὶ τὸ
δὴ κύριον, ὅτι οἱ Λατῖνοι, αἵς τῶν Φλωροντέων συνε-
βάλοντο χωρὶς φόβου Θεοῦ τὸ σύμβολον τὸ κοινὸν νεο-
θούριον, συκοφαντῶντες τὴν Οἰκουμενικὴν ἐκδόμην
Συνόδον, καὶ πᾶς πιστὸς σωμὴν αὐτοῖς περὶ Αὐγυστίνου
τείνον, ὅτι πολλὰ καὶ ἡ γραφὴ καὶ οἱ πατέρες ἐρήκασιν
οἰκονομικῶς, ὡς ὁ Βασίλειος ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν πρὸς
Εὐνόμιον τῇ, Πάτερ, εἰ δὲ αὖτε, παρελθέτω ἀπ' ἐμῆ
τὸ ποτήριον, καὶ ὁ Κύριος ἐν τοῖς Θεσσαλονίκῃς, τῇ,
ἐλθὲς ἀγαθός, εἰμὶ εἰς ὁ Θεός, καὶ ὁ Χρυσόστομος τῇ,
ἐλθὲς οἶδον, ἔπε ὁ Υἱός, εἰμὶ ὁ Πατήρ, οἰκονο-
μικῶς ἔπειν ῥηθῆναι τὰ ῥητὰ, καὶ ὡς αὐτὸς ὁ Χρυ-
σόστομος λέγει πεπονηκῶς τὴν Παῦλον γράφοντα
πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ὁ Βασίλειος πρὸς Νεοκησαρείας περὶ
τῆς θαυματουργῆς Γρηγορίου, εἰπόντες ὅτι οὐκ ἔστι
δύο τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν, ὑποτάσσας δὲ ἐν, ἀγω-
νιστικῶς λέγει ἕτως αὐτὸν εἶπεν. ἴσως λοιπὸν καὶ
ὁ Αὐγυστίνος, λεγόντων τῶν τότε Αἰρετικῶν ἐλάττω
τὸν Υἱόν τῷ Πατρὶ, οἰκονομικῶς, ἢ ἀγωνιστικῶς ἔ-
τις εἶπε. τέταρτον, ὅτι αὐτὸς ἐν τῇ γραφῇ ἔκ' ἐστὶ
μήτε συνάγεσθαι καθὼς τὸ Οἰκουμενικὸν καὶ ἡ κατ' ὑπό-
στασιν οὕτως συνάγονται σαφηνῶς ἐκ τῆς γραφῆς,
καὶ κοινῶς ταῦτα εἶπον οἱ πατέρες, καὶ πολλὰς ἐβε-
βαιώθησαν ὑποκαλύψεις. πέμπτον, ὅτι ἐκεῖνα
τῶν ἁγίων δεχόμεθα ἀπλῶς ὅσα συνάγουσι τῇ γρα-
φῇ καὶ ταῖς Οἰκουμενικαῖς συνόδοις, καὶ τελευτήσων
καὶ ἔχοντι συνάδαν ἀλλήλοις, ἢ τῇ δόξῃ τῇ κοινῇ τῆς
καθόλου Ἐκκλησίας, ἐμὴν καὶ τὰ μὴ τοιαῦτα, ἐ-
πειδὴ καὶ πολλοὶ τῶν πατέρων ὡς ἀνθρώποι παρενύ-
ρησαν, ὡς ὁ Βασίλειος λέγει περὶ τῆς Γρηγορίου Νεο-
κησαρείας ἔστι τὴν Νεοκησαρείας, ὡς εἴηται, καὶ εἰς
τὸν ἴδιον ἀδελφόν, ὅτι Δι' ἀλεγομένην χωρὶς ἀκρι-
βεῖας τῶν λέξεων μετὰ τῶν Ἑλλήνων, πολλὴν λαβὴν
ἔδωκε τοῖς Αἰρετικαῖς, καὶ περὶ Διονύσιου τῆς Ἀλε-
ξανδρείας λέγει πρὸς Μάξιμον τὸν φιλόσοφον, ὅτι
ἀντιθέτων τῷ Σαβελλίῳ, ἔδωκε τοῖς Ἀρειανοῖς λα-
βὴν, καὶ εἰς τὰς Κανόνας αὐτῶς λέγει, ὅτι ὁ Διονύ-
σιος περὶ ἀναβαπτίσεως ἔσφαλε. καὶ πρὸς Κληδόμιον
ὁ Θεολόγος λέγει, ὅτι ὁ Ῥώμης Δάμασος ἡπατή-
θη ἐξ ἀπλότητος, καὶ ὁ μέγας Ἀθανάσιος ὑπολο-
γᾶται περὶ τῆς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν κατὰ τῆς Σαμο-
σατέως Συνόδου, μὴ ἐπέσης τὸ Οἰκουμενικόν, ἀλλ' ἀ-
πλῶς ἐκινήθη κατὰ τῆς Αἰρετικῆς. καὶ τῆς ἐν Νεο-
κησαρείᾳ Τοπικῆς Συνόδου Κανόνα ἐκθερμῶς περὶ
τῶν ἐπὶ τὰ Διακόνων, ἢ ἐν Τρεῖσιν ἀνέτρεψον αὐτὸν, εἰ-
πέσσα μὴ εἶναι τὸν λόγον τῆς γραφῆς περὶ ἱεροδια-
κόνων. ἀλλὰ καὶ μεθ' οὗτο ὁ Πατὴρ καὶ Πάντα-
νος ὁ Ἀλεξανδρινός, καὶ Κλήμης ὁ Στρωματόν, καὶ
Πιέριος, καὶ Πάμφιλος, καὶ Θεόγνης, καὶ
Βιθυνάσιος ὁ Ἀγρυνείων, καὶ Παπίας ὁ Ἰεραπόλεως, καὶ
ἄλλοι πολλοὶ τῶν πατέρων εἰς τινὰ παρεσύρησαν, τὴν
θαυμαστὴν ἐν αὐτῇ Αὐγυστίνῳ, καὶ ἄλλοις τοιαῦτα
τοιαῦτα πεπόνθασιν; ἔπειτα, ὅτι τῇ τῷ ὕμνῳ ἔκ' ἐστὶ
τῶν ἁγίων, ἐπειδὴ Αὐγυστίνος πρὸς Ἰερώνυμον, καὶ
εἰς τὸν εἰκοστὸν τέταρτον Κανόνα τῆς ἐν Καρθαγίνῃ Συ-

νόδου, μέρος ὧν ἐκείνης, λέγει, ὅτι μόνῃ ἡ ἀγία
γραφὴ ἔχει ἀπλῶς τὸ ἀξιόπιστον, τὰ δὲ βιβλία τῶν
Επισκόπων μὴ δεχέσθαι ὡς τὰς θείας γραφάς, ἐν
αἷς δηλονότι ἐσωμαδεῖ τῇ γραφῇ καὶ ταῖς οἰκουμε-
νικαῖς συνόδοις, καὶ τῇ κοινῇ καὶ ἀρχαίᾳ δόξῃ τῆς κα-
θόλου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτῆς ὁχεταὶ ὁ
Αὐγυστίνος, εἰ εἰσὶν εἰς τὰ βιβλία αὐτῆς τινὰ ἔκ' ὑπὸ
τῶν Πνόμενων, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς, δεῖναι αὐτῇ συγγνώ-
μην καὶ τὸν Θεὸν καὶ τὴν Θεοῦ. ἔπειτα ὁ Αὐγυστίνος διώρ-
θωσε τὰ βιβλία αὐτῆς ὡς ἔχοντα πολλὰ σφάλματα,
καὶ ἡμεῖς πᾶς τῇ ταύτῃ τὴν λόγους δεχόμεθα ὡς
ἐναποδέκτες; ἔπειτα αὐτὸς ἕτος εἰς τὸ τρίτον περὶ
Τριᾶδος, καὶ εἰς τὸ λεγόμενον αὐτῆς σύγγραμμα
Νικητῆς τῶν νικούντων, καὶ ἐν τῇ περὶ μοιναδικῆς Βα-
πτίσματος, καὶ εἰς τὸ πρῶτον περὶ Τριᾶδος, κεφαλῇ 15
τρίτῃ, ἀπασαν τὴν αὐθεντίαν παρέχεα ταῖς ἀγίαις
γραφαῖς, περὶ αὐτῆς δὲ χαίρει, ἐδιορθεῖται ὑπὸ τῶν ἐ-
δότων μάλλον αὐτῆς ἐν ταῖς ἀπάδουσι τῶν ἀληθῶν. ἔσδο-
μον, εἰς ὃ δὲ λέγει ἡ Συνόδος, ἀκολουθεῖν κατὰ παύ-
τα, λέγοντι περὶ Αὐγυστίνου, Ἀμβροσίου, καὶ Λέοντος, 20
ὅτι ἐκεῖνα ἐννοεῖ ἡ Συνόδος δεχέσθαι πάντα τὰ ἐκεῖνων,
ὅσα συμφωνεῖ ταῖς Οἰκουμενικαῖς συνόδοις καὶ τοῖς λοιποῖς
τῶν πατέρων, ἐμὴν περὶ πάντων ἀπλῶς τῶν συγ-
γραφομένων, ἐπειδὴ ἐκεῖνα ἡ Συνὸς λατινικὰ ὄντα
ἐκείνων, ὅθεν ὡς δεχόμεθα ἀπλῶς τὰ ΝΥ-25
ὥστε τὸ περὶ Ἀποκαταστάσεως (εἰ καὶ ὁ Θεὸς Μάξιμος
καὶ ἔπειτα τῶν πατέρων πρὸς τὸ ἀμαρτήριον ἔλκει)
καὶ τινῶν, ἐξ ὧν ἡ παρῆσα Συνὸς ἠρξάμην εἰς τινὰ, ἕτως
καὶ τῶν Αὐγυστίνου τὰ πάντα. ὅτι δὲ τὸ, ΠΑΝΤΑ,
ἐν ταῦτα ἐκαθόλου εἰς, μαρτυρεῖ αὐτῇ ἡ Συνὸς ὑπε-30
ξυνηγῶν αὐτῇ, καὶ εἰπέσα μετ' ὀλίγα, καὶ δεχό-
μεθα πάντα ὅσα περὶ τῆς ὁρθῆς πίστεως καὶ πρὸς
τὸν τὴν Αἰρετικῶν ἔλεγον ἐξέειπεν. τῶς ῥητέον
περὶ Αὐγυστίνου τὸ ἐρημικὸν τῷ Ταρσίῳ πρῶτον
τῆς ἐκδόμης Συνόδου, οἱ πατέρες ἀλλήλοις σύμ-35
φωναί εἰσιν, ἐναντίως δὲ ἐδεμία ἐστὶν αὐτοῖς, ἀλλ'
ἐναντιῶνται αὐτοῖς οἱ τὰς οἰκονομίας καὶ τὰς σκοπὰς
αὐτῶν μὴ ὁμολογῶντες. σύμφωνος ἔν καὶ ὁ ἱερεὺς Αὐ-
γυστίνος τοῖς πατέρεσι, Λατῖνοι δὲ κακῶς ἔχοντες, πα-
ρεξηγῶσιν αὐτόν. ὁ Φιλαργυρῆς ἰδέτω περὶ τῆς 40
τῆς καὶ τὸν σχολάριον εἰς τὸ Σύνταγμα αὐτῆς, καὶ ἐν
τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως, ἥτις καὶ ἐν τῇ τὸ μὴ τῆς
Ἀγάπης, καὶ Νείλῳ κεφάλαιον τετακτοῦν τρίτον τῶν
ἀντιερέτικων περὶ τῆς ἀγίας Πνόμενης, καὶ Θεοδώρου
Ἀγαλλιανῆς τὰ ἀντιερέτικα εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς 45
γυνεπέως πρὸς τὸν μέγαν Δέκαν, αὐτὰ καὶ αὐτὰ
καὶ ἐν τῇ ἐρημικῇ τὸ μὴ τῆς Ἀγάπης. ὁ γὰρ, μὴ
θορυβῶν τὸ, εἰ μὴ συνάδουσι τῇ ἀγίᾳ γραφῇ καὶ
ταῖς Οἰκουμενικαῖς συνόδοις, ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία ἔτι
παρεδίδου, ἵνα δοκιμάζωνται τὰ συγγράμματα τῶν 50
Διδασκάλων τῇ ἀγίᾳ γραφῇ καὶ τῇ κοινῇ ἀρχαίᾳ δό-
ξῃ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὅθεν Κλήμης ὁ Ἀ-
λεξανδρινὸς φησὶ σωματικῶς βιβλίῳ τρίτῳ, ἐκ ἀπλῶς
ὑποφθέγγεσθαι ἀνθρώποις πίσιν ἔχοντι, αἷς ἔξῃ
τὸ ἐναντίον ὑποφθέγγεσθαι, ἐκ ἀρκείας τέτοις ἀπλῶς
εἰπεῖν

εἶπεν τὸ δοκεῖν, ἅλλα δὲ ὑποδείξαι τὸ λεχθὲν, ὅτε
 προσδοκῶν πῶς διδοῦναι ὡς τῶν ἀνθρώπων μαρ-
 τυρίαν, ἀλλὰ τῇ φωνῇ τῆ Θεοῦ δοκιμάζοντι τὸ ζη-
 τῶν, καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἀσκητικῶν Ὁρῶ ἐβδόμηκος
 5 δούτερον, δὲ τῶν ἀκροατῶν τὰς πεπραδένους ταῖς
 γραφαῖς δοκιμάζοντι τὰς τῶν διδασκάλων λε-
 γόμενα, καὶ τὰ μυστήρια ταῖς γραφαῖς δέχεσθαι,
 τὰ δὲ ἀλλότρια ὑποβάλλειν, καὶ τὰς τοιαύτας διδά-
 μασι ἐπιβιβάζοντας ὑποσέφονται σφοδρότερον. καὶ
 10 ὁ Χρυσόστομος εἰς ψαλμῷ σιωνηκος ὁ αὐτῷ, εἰ-
 λέγεται ἀπὸ γραφῆς, τῶν ἀκροατῶν ἡ διαίτια χαλᾷ-
 νει, νῦν μὴ νόμισα, νῦν δὲ ὑποβῶσα, ἐνίστε τὸν λό-
 γον ὡς φλυαρώδῃ ὑποσέφοντι, ἐνίστε δὲ ὡς πι-
 15 τυρία ἀποδέχεται, καὶ τὰ λέγοντες τὸν λόγον καὶ τὰ
 ἀκούοντες πῶς ἀκούοντες εἰρεοῖ. καὶ ὁ πᾶς βιβλίῳ
 πέμπτῃ φησὶν, ὑμεῖς λέγετε, ἔξεσι, ἡμεῖς λέ-
 γω, ἐκ ἔξεσι, ἀμαρτωλοὶ τῶν ὑμετέρων καὶ τῶν ἡμετέρων
 ἔξεσιν ὑποβῶσα τῶν λαῶν αἰσθάνονται, ὅθεν μὴν πι-
 20 τῶν ὁρίων, ὅθεν ἡμῖν, πάντες φιλόνομοι ἀνδρες ἐφύ-
 κριται εἰς ζητητοῖς, εἰ χριστιανοὶ ἐξ ἑκατέρων μέ-
 ρων ὑπάρχοντες ἐδύνανται, ἑκατέρω γὰρ μέρῳ τῇ σπαρῇ

ἡ ἀλήθεια καλύπτεται, ἔξωθεν ζητητέῃ ὁ κριτής.
 ἡ ἐθνικὸς ἐδυνάται εἰσεῖναι τῶν χριστιανῶν τὰ ὑπὲρ-
 κρυφὰ, ἡ ἰερατικὴ ἐχθρὸς ἐστὶ τῶν χριστιανικῶν Βα-
 πτισματι, ἀλλὰ ἐν γῇ ὑδμεῖα περὶ τῆς οὐρεθῆναι
 διωκόμεναι κρείσσει, ἐξ οὐρανῶν ζητητέῃ ὁ κριτής.
 ἀλλὰ τὰ κρημνὰ πρὸς οὐρανὸν, ἔχοντες ὡς ἐν τῇ
 Εὐαγγελίῳ πῶς μαρτυροῦν, μετὰ τῶν γραφῶν δέεσιν
 ἡ κοινὴ συμφωνία καὶ δόξα τῶν ἐρμηνέων τῆς ἀγίας
 γραφῆς ἀγίων πατέρων, ὧν ἡ συμφωνία καὶ τῶν ὁι-
 κουμενικῶν Συνοδῶν αἱ ληψάσεις ταυτίζονται τῇ
 ἀγίᾳ γραφῇ, ὅθεν οἱ αἱμοὶ πατέρες καὶ οἱ ἐπ' ὁσε-
 βῆς Διακρίψαντες Ἀποκρίσεις δέχονται τὰς ἐπὶ
 Οἰκουμενικαῖς Συνοδαῖς ὡς τὰ ἀγία Εὐαγγέλια, ὡς ἐ-
 ρμηνεῖ βιβλίῳ δεκάτῃ, μέρῳ τρίτῃ κεφαλῇ δε-
 10 κᾶτῃ, καὶ ἀλλὰ ἐν πολλοῖς. περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἐκκλη-
 σίᾳ ἀγίων πρὸς τὴν ἀπόστολιν, ἴδε τὰ μεγάλα Βασιλεῖς
 ἐν τοῖς πρὸς Ἀμφιλόχιον κεφαλαίοις τὸ εἰκοστὸν ἐβ-
 15 δομον καὶ τὸ εἰκοστὸν οὐρανόν, καὶ αὐτῶν καὶ κατω-
 τέρω ἐν πολλοῖς ἐν τῇ παρῶν συγγραφῇ, καὶ βιβλίῳ
 ἐνδεκάτῃ, κεφαλῇ πέμπτῃ Παράγραφον ὁκτῶν, καὶ
 βιβλίῳ πρώτῃ, κεφαλῇ ἐνδεκάτῃ Παράγραφον ὁκτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

25

Ὅτι τὰ ἐν τῇ παρῶν κεφαλῇ ἐρημῇ ὁκτῇ τρίτῃ σιωπῶσας τῆς πέμπτης Συνοδῆς, καὶ ἐξ ἄλλων, τετραχῶς ἀναιρέσει τὸ πᾶν τὸν ἀμαρτήτην καὶ ἀποκρημνιστὸν πρῶτον τῶν Παπῶν Ρώμης,

30 **Κ**αὶ τὸ εἶναι αὐτοῦ ἡτὲρ Πάπα τυραννὶς, πρῶ-
 τῶν, ὅτι ἡ Σύνοδος ἐλέγα ἀκολοῦθαι τῷ Πά-
 πα, ἀλλὰ τοῖς πατέρεσι. δεύτερον, ὅτι εἰς τὴν ἀπα-
 ρέτησιν τῶν πατέρων πρῶτον τάξει πολλὰς τῶν
 πατέρων, εἴτα τὸν Λέοντα Ρώμης. τρίτον, ὅτι συ-
 νάγειται καὶ κἄν τοῖς λοιποῖς πατέρεσι. τέταρτον,
 35 ὅτι ὅλγοι ὀρίθησαν Πάπαι, οἷς ἡκολούθη ἡ Σύνο-
 δος, καὶ πολλοὶ ἄλλοι Διαφόρων τάξεων καὶ βαθμῶν
 πατέρες, καὶ ἴδε καὶ τὰς μαρτυρίας, αἷς χρῶνται
 αἱ Σύνοδοι ἀπὸ τῶν πατέρων, ἵνα ἴδῃς τὸ ὅμοιον πάντῃ

καὶ πάντως, καὶ τὸ δὴ θαυμάσον, ὅτι καὶ Λέων καὶ
 Ἀγάθων καὶ Εὐλαχίου εἰς τὰς συνοδικὰς αὐτῶν ἔπι-
 40 τῶν ἐκ ἀποδεικνύει πῶς ἀποκρημνιστὸν πῶς
 τῶν Παπῶν, ἀλλὰ τὸ πλεον, ἡ μάλλον εἶπεν τὸ ὅ-
 λον ἀπὸ τῶν πατέρων, Πατριάρχων, Μητροπολιτῶν,
 καὶ Ἐπισκόπων, καθότι οὐκ εἶναι οἱ αἱμοὶ πατέρες
 οἱ αἱμοὶ Πάπαι τῆς Ρώμης τὸ νῦν ἡδὴ πᾶν τὸν ἀ-
 μαρτήτην, καὶ ἀποκρημνιστὸν πρῶτον τῶν ἀρχι-
 45 τυραννῶν Παπῶν ἐδέποτε ἐδὲ καὶ νῦν ἀπέπλησαν.

40

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ΄.

45

Περὶ τῆς ποίᾳ τῷ Πάπᾳ πρῶτος τῶν ἱερέων.

50 **Ε**Ν τῇ ἑκατοστῇ τετακοστῇ πρώτῃ αὐτῆς Νεαφῶ
 Ἰεσηναιοῦ Θεοπίστα εἶναι τὸν Πάπα τῆς Ρώ-
 μης καὶ τὰς ὁρῶν τῶν ἀγίων πατέρων πρῶτον τῶν ἱε-
 55 ρέων, τὸν δὲ τῆς νέας Ρώμης ἔχον μετὰ τὸν Ρώμης
 δούτερον τάξιν, τῶν δὲ ἄλλων ἀπάντων ἀποκρημνιστῶν.
 τὸν δὲ Ἀρχιδιόσκον αὐτοκράτορα, καὶ Χερουκίαν τὰς
 Ἐπισκόπους τῶν Ἐπαρχιῶν Δακίας Ρίποντας καὶ Δακίας
 μεθιπερβανίας, Τριβαλίας, Δαρδανίας, Μυσίας τῆς
 καὶ Πανονίας. εἰς δὲ τὸ Περιβιλέγον ἀποστέλλουσιν,

ὅτι καὶ δούτερος Μακεδονίας, καὶ ἐν ταῖς ὑποκρη-
 60 μνῆσιν αὐτῶν Ἐπαρχίαις ἐπέχον τὸν τόπον τῆς Ρώμης
 καὶ τὰ ὁρίοντα ὑπὸ τῷ Πάπᾳ Βιγλίῳ. καὶ λοιπὸν
 σημειῶσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Ρώμης ἔχει τὸ πρῶτον ἀπὸ
 τῶν ὁρῶν τῶν ἀγίων πατέρων, ὅσοι ἀπὸ τῆς γραφῆς
 καὶ τῶν Πέτρων, εἰς ἐπαρῆν, ὡς εἴρηται πολλοῖς, αὐτε-
 65 λέγει ὑπὸ τῶν Δουτικῶν εἶναι δούτερον τὸν Κωνσταν-
 τινεπόλιος, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ λησενικὴ εἶχε ταύτην
 πῶς γινώσκω, καὶ δὴ καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐγγραφῇ καὶ τῶν
 πρεσβύτων

πρεσβίων τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ὅς ἐκ καὶ ἔγραψεν ἀντεγκύκλια καὶ ἠκρόωσεν ἑῖς τοιαῦτον διωλισσασθαι, ὅμως καὶ ὁ ἱεσινιανὸς νομικὸς ὢν, ἐβεβαίωσε πιστοποιῶν τὴν Κωνσταντινὴ πόλιν τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, ἵνα δὲ μὴ νομιεῖται καὶ πρὸς τὴν Ῥώμην πρῶ-

τος, καὶ δόξῃ ἀντικείμενος τοῖς Καθόσις, ἐσαφηνίσεν, ὅτι ἐκ καὶ πιστοποιεῖται τῶν ἄλλων, τὰ Ῥώμης ὅμως εἶναι αὐτὸν δούτερον, εἰς τὴν τάξιν δηλονότι καὶ ἐκ αὐτῶν ἀξίαν, καθότι τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα ὑπὸ πάντων ἐστὶ τῆς αὐτῆς ἀξίας.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Β΄.

Ἀντίθεσις Λατίνων, ἐκ τῆς αὐτῆς τὴν Κωνσταντινὴ πόλιν Ἐπιφανίου ὑπιστολῆς τὰ ἱεσινιανὰ τὸν Πάπαν ἔχον ἰδικὸν ἀξίωμα οὐ τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ συναγόντων, καὶ λύσις αὐτῆς, καὶ ἐλεγχος ὑπιστάτων ὑπιστολῶν αὐτῶν. καὶ περὶ κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ λέγουσιν οἱ Λατῖνοι, ὅτι ὁ ἱεσινιανὸς γράφων πρὸς Κωνσταντινὴ πόλιν Ἐπιφανίῳ, ὡς καὶ αὐτὸς τὸν πρῶτον Τίτλον τὰ πρῶτα βιβλίῳ τῆς κώδικος, τοιαύτῃ φησιν, Ἀλλὰ διὰ πάντων φυλάττοντες τὴν κατὰ τῆς οἰκονομίας τῶν ἀγίων Ἐκκλησιῶν τῆς αὐτῆς τὸν ἀγιώτατον Πάπαν τῆς πρεσβυτέρης Ῥώμης καὶ Πατριαρχῆν, αὐτὸς οὐ καὶ τὰ ὅμοια τέτοις γεγραμμένων. ὅτε γὰρ ἀνεχόμεθα ἡ τὴν εἰς Ἐκκλησιαστικὴν ὁρῶντων κατὰ τῆς μὴ καὶ τῇ αὐτῇ ἀναφέρεσθαι μακαριότην ὡς κεφαλὴν ἔχον πάντων τῶν ὁσίων τῶν Θεῶν ἱερέων. Καὶ, ἐπειδὴ ὁσάκις ἐν τέτοις τοῖς μέρεσιν Αἰρετικοὶ ἀνεφύησαν, τῇ γνώμῃ καὶ ὁρῇ κέρσει ἐκείνους τὰ σεβασμῆς θροῶν κατηργήθησαν. συναγόμενοι οὐ ἐκ τῶν, λέγουσιν οἱ αὐτοί, ἦτοι παπισαί, ὅτι ὁ Ῥώμης ἐστὶ πρῶτος, τὴν κεφαλὴν τῶν ἱερέων, καὶ ἐπομένως ἔχει ἰδικὸν ἀξίωμα εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν, Ἀλλὰ φησὶν, ὅτι καὶ αὕτη ἡ ὑπιστολή, καὶ ἡ τῆς ἱεσινιανῆς αὐτῆς τὸν Πάπαν Ἰωάννην τὸν δούτερον, τὸν καλεῖσθαι Μεγαλόκληρον, ἐν ἑστὶ πρυτανιστοῦ τριακοσῶν δούτερον, καὶ ἡ ὑπιστολή τέττα τὰ Ἰωάννην αὐτῆς ἱεσινιανὸν, κείμενον καὶ αἰδούον ἐν τῇ αὐτῇ πρώτῃ βιβλίῳ τῆς κώδικος, Τίτλῳ περὶ τῆς ἀγίας Τριάδος, ψαλμοῦ εἰσὶ καὶ πεπλασμίαι, καθότι ἐσυμφωνοῦσι μετὰ τὴν Διαταγὴν τῆς ἱεσινιανῆς καὶ μετὰ τὴν γραφομένην αὐτῇ τῇ Διαφόρῃ καὶ περὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ὅτε μετὰ τῶν ἱσορικών, τῶν λεγόντων, ὅτι ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρῶτον Βονιφατίῳ τῇ τρίτῃ. τῷ δὲ καὶ πολλοὶ τῶν Θεολόγων ὑποδεικνύουσιν ὑπαρχεῖν καὶ λόγοις, καὶ μάρτυς Ἰάκωβος Δέκτος νομικὸς βιβλίῳ πρώτῳ περὶ Θεολογικῶν ὑπογραφῶν, κεφαλαίῳ πρώτῳ, καὶ βιβλίῳ δούτερον, σημείῳ πέμπτῳ. ἐδὲ καὶ ταύτην τὴν αὐτῆς Ἐπιφανίου ὑπιστολὴν τὰ ἱεσινιανὰ κατὰ ὑποθέσειν ἀληθῆ ἐπαυρῶν, φαιδρῶν, ὅτι πρῶτος καὶ κεφαλὴ λέγεται καὶ μόνον τὴν τάξιν, ὡς καὶ ἡ παρῶσα Νεαρχὴ σαφές καταμαρτυρεῖ, ἐπεὶ ἔχον τὸν Κωνσταντινὴ πόλιν δούτερον τάξιν μετὰ τὸν Ῥώμης, ἦτοι ὡς πιστοποιεῖται ὁ Ῥώμης τῆς Κωνσταντινὴ πόλιν, ὅτε καὶ τὸν Κωνσταντινὴ πόλιν πιστοποιεῖται τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, ἀλλ' ὁ Κωνσταντινὴ πόλιν πιστοποιεῖται τῶν ἄλλων καὶ μόνον τὴν τάξιν, ἄρα καὶ ὁ Ῥώμης πιστοποιεῖται τῆς Κωνσταντινὴ πόλιν κατὰ μόνον τὴν τάξιν, ἀλλ' ἡ δούτερος τῆς Κωνσταντινὴ πόλιν τάξις ἐκ ἑστὶ ἰδικὸν ἀξίωμα, ἐν ὅς πιστοποιεῖται, ἄρα μήτε

τὰ Ῥώμης ἢ πρώτη τάξις ἔχει ἰδικὸν ἀξίωμα εἰς τὰς μετὰ αὐτόν. Ἐν εἰς ὁ Ῥώμης κεφαλὴ τῶν ἱερέων κατὰ τὴν ἀγίαν ἐξουσίαν, καὶ μὴ κατὰ μόνον τὴν τάξιν, ἐκ ἑστὶν ὁ ἱεσινιανὸς, καὶ αὐτὸς ἐκείνους ἐγράφει, ὅτε ἔλεγον, ἐκ ἀνεχόμεθα μὴ ἔχον καὶ κείνους εἰδῶσι, εἰ γὰρ ἔχον ὁ Ῥώμης τοιαύτην ἐξουσίαν, καὶ χωρὶς τῆς αὐτῆς αὐτῆς Βασιλέως ἀναγκάως αὐτὸν ἡρώτων οἱ Πατριαρχοί. Ὁ αὐτὸς Βασίλειος εἰς τὴν πρώτην βιβλίον τῆς κώδικος, Τίτλῳ πρώτῳ, Διαταγῇ οὕτῃ, κεφαλαίῳ ἐκτοστῷ τεταρτῷ, καὶ Τίτλῳ δούτερον, Διαταγῇ οὕτῃ, λέγει, ὅτι ἡ Κωνσταντινὴ πόλιν Ἐκκλησία πασῶν τῶν ἄλλων ἐστὶ κεφαλὴ. καὶ κεφαλαιὸν δεκάτῳ οὕτῃ ἀνερῶ φησιν εἶναι τὰ γεγονότα ἐν τῇ κατὰ Ζήνωνος τυραννίδι (ὡς τὸ Βασιλεὺς δηλονότι) βασιλικὰ διατάγματα κατὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κατὰ τῆς οἰκονομίας, καὶ τὸν Κωνσταντινὴ πόλιν ἔχον τῶν ἄλλων πασῶν τῶν αὐτῆς αὐτῆς. καὶ Διαταγῇ δεκάτῃ οὕτῃ τὰ δούτερον Τίτλῳ τὰ πρῶτα βιβλίῳ τῆς κώδικος, ὁ Κωνσταντινὴ πόλιν ἔχον τῶν ἄλλων τῶν αὐτῆς αὐτῆς. ἀλλὰ καὶ Μαννὴλ ὁ Κομνηνὸς ἐν τινὶ Νεαρχῇ, ἥτις καὶ ἐν τῇ δωδεκάτῃ Κανόνι τῆς ἐβδόμης Συνόδου ὡς τῇ Βαλσαμίνι, τὴν ἀγίαν Σοφίαν λέγει πιστοποιεῖται πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, μητέρα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ νέαν Σιών. ἴδε καὶ τὸν αὐτῆς αὐτῆς ὑπιστολὴν τῆς οὕτης Συνόδου αὐτῆς τὸν Πατριάρχην περὶ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ἦτοι τῆς Κωνσταντινὴ πόλιν, ἀλλ' ἐστὶ τῶν ἐγκωμίων τέττα ὁ Κωνσταντινὴ πόλιν τῶν Κανόνων ὑπερέβη. Ἐστὶ ὑπὸ τῆς Πατριαρχείας τῆς Ἐπιφανίῃ ἦσαν εἰς μὴ τὴν Ῥώμην Πάπας ἀγιοὶ ἀνθρώποι, εἰς δὲ τὰς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας καὶ Ἀλεξανδρείας συγχύσεις καὶ ταρραχαὶ ὑπὸ τῶν Αἰρετικῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινὴ πόλιν κέρσει καὶ συγχύσεις, ὡς ἔρηται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρῶσης βιβλίῃς, ὅθεν ὁ Βασιλεὺς δικαίως ἔλεγον, ἵνα ἐχωσὶ κοινωνίαν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαίων, ὁρῶντος ὅτε, καὶ θαλήνης ὁπολαύσης ἐαθείας περὶ τὴν πίσιν, αὐτὸς ὅμως εἴη γεγραφὼς τὴν Νεαρχὴν ὁ ἱεσινιανὸς μετέπειτα, ὅπως Πάπας τὰς βιβλίῃς (ἐὰν λέγειν τὰς ἄλλας τοιαύτας) ὅς ἐκοινωνεῖ τοῖς Αἰρετικοῖς, ὅσα αὐτῶν ἔπεν αὐτοῖς κοινωνεῖν τῇ Πάπᾳ, ἀλλ' ὁποσὲν φέρεται αὐτῶν, καθὼς καὶ ἐγνώστο ὅτι ἐξωρίσθη καὶ κατεφρονήθη διὰ τὴν Αἵρεσιν ὁ ἐκείνιος. Ἐστὶ Θεοδόσιος ὁ μικρὸς καὶ Οὐαλυντιανὸς γεγόνητες ὁρμίσθη

ὁρμίσθη Ἐπαρχῶ, ὡς κῆται ἐν ἀρχῇ τῆ πρώτης βι-
βλίας τῶ κώδικος, ἔλεγον ἐπειδὴ ἦλθον εἰς τὰς οὐρεῖς
ἡμῶν ἀκοῆς, ὡς τινὲς διδασκαλίας τινὰς συνέγραψαν,
καὶ ἐξέθεντο ἀμφιβολίας καὶ ἐκ ἀκριβοῦς συμφωνή-
5 σας τῇ ὁκτεθείῃ ὁρθοδόξῳ πίστει ὡρᾶ τῆς ἀγίας
Συνόδου τῶν συνεληθόντων ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Ἐφέσῳ
ἀγίων πατέρων καὶ Κυρίως τῶ τῆς οὐρεῖς μνη-
μης, καὶ σημείωσαι, ὅτι βεβαιώσιν τὰ δόγματα τῶν
Συνόδων ἀπὸ τῆς αἰῶς τὸν ἅγιον Κύριον αὐτῶν συμ-
10 φωνίας, ὡς εἶν' ὁ Κύριος Κανὼν ὁποτέρῳ γινώσκοντες τῶν
οἰκουμενικῶν ἀγίων Συνόδων, ἐκ ἔχον ἀπὸ τῆς
εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν ἰδικὸν ἀξίωμα, ὥστε ἐ-
δὲ ὁ Ῥώμις, ὡς τῶ εἶπεν τὸν Ἰσπανικὸν ἵνα φυλα-
τίωσι τὴν αἰῶς αὐτὸν οὐσίαν αἱ Ἐκκλησίαι, εἴχεται
15 τοῖς τῶν ἀξίωμα ἰδικὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐτι ὁ
αὐτὸς Νεαρχὸς ἑκαπτοῇ ἑκοστῇ περὶ οὐποιήσεως καὶ ἐμ-
φυτεύσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων, καὶ Νεαρχὸς
ἑκαπτοῇ ἑκοστῇ τρίτῃ, Θεωρεῖται ἵνα γίνωνται δύο
Συνόδοι κατ' ἑπὶ εἰς πᾶσαν Ἐπαρχίαν. καὶ περὶ δω-
20 ρεαῖς τῶν χειρουργικῶν ἱερέων εἰς τὰς χειρουργίας
λέγει, κελεύοντες τὰς μακαριωτάτας Ἀρχιεπισκό-
πους καὶ Πατριάρχας, τετῆς τῆς πρεσβυτέρας Ῥώ-
μης καὶ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ Θεσ-
σόλεως καὶ Ἱερουσολύμων, καὶ πρεσβύτεροι σφοδρῶς
25 καὶ μετὰ ὑποταγῆς καὶ τῶ Πάπα καὶ τοῖς Πατρι-
άρχαις καθὼς καὶ τοῖς λοιποῖς Ἐπισκόποις μὴ μὴ
ἀποφασίζουσιν εἰς τὰ ὑπὸ αὐτῶν ὁρισμῶν. εἰδὲ ὁ Πά-
πας ἦν κεφαλὴ τῶν ἱερέων κατὰ τὴν ἰδιαίτην ἐξου-
σίαν, ὁμοθυμῶν καὶ ἐκείνου, ἀλλ' ἡ δὲ ἰσαριθ-
30 μῆτις τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις, νομοθετεῖται, ὁ-
ρίζεται καὶ ὑποταγῆς καθυποβάλλεται, ἅρα ἐκ
ἐπὶ κεφαλὴ τῶν ἱερέων κατ' ἅλιν τρόπον, ἀλλ' ἡ κα-
τὰ μόνον τὴν τάξιν. τὸ αὐτὸ πρῶτον ἵδε καὶ βα-
σιλικῶν βιβλίων τρίτῳ, τίτλῳ πρώτῳ. Ἐν ὁ αὐτὸς
35 Θεωρεῖται εἶναι τῶν Πατριαρχῶν τὰς ὑποφάσεις ἀ-
μετακρίτους, καὶ τὴν ἐχάστην κρίσιν ἐν τῇ καθόλου
Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ Πάπα, ἀλλὰ τῇ Συνόδῳ παρέχει,
ἐκ εἶπε δὲ μόνον, ἀλλ' ὡς εἶπεν, ὥστε καὶ ἐποίησαν,
ἐπειδὴ περὶ τῶν Αἰρετικῶν ἡθροισε τὴν πέμπτῃν σύ-
40 νοδον χωρὶς τῆς τῆς Ῥώμης παρουσίας, ἡ ὑποσολῆς,
ἡ Δεγάτων, καὶ δὲ καὶ Αἰρετικῶν ὅσα ἐξώρισε, διώρ-
θωσαν. Ἐν ὁ αὐτὸς καθόλου Ἐκκλησίαν ἐ λέγει
τὴν παθομένην, ἡ διοικημένη ὑπὸ μόνῃ τῇ Πάπα,
ἀλλὰ τὴν κοινὴν τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐκ-
45 κλησιαστικῶν σύμπνοιαν, ὅθεν Νεαρχὸς ἑκαπτοῇ ἐνά-
τῃ λέγει, Αἰρετικὰς ἐκείνας ἐρήκασιν (ἦτοι οἱ πρὸς
αὐτῶν Βασιλεῖς) καὶ ἡμεῖς λέγομεν πάντας τὰς μὴ
ὄντας μέλος τῆς ἀγίας τῆς Θεᾶς καθολικῆς καὶ ἀ-
50 ποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἐν ἡ πάντες ὁμοθυμῶν οἱ
ἀγιώτατοι πάσης τῆς οἰκουμένης Πατριάρχαι, ὅτε
τῆς ἑσπερίας Ῥώμης, καὶ ὁ ταύτης τῆς βασιλίδος

πόλεως, καὶ Ἀλεξανδρείας, καὶ Θεσσόλεως, καὶ Ἱε-
ρουσολύμων, καὶ πάντες οἱ ὑπὸ αὐτὰς τεταγμένοι ὁ-
σώτατοι Ἐπίσκοποι τὴν ἀποστολικὴν κηρύττεισι πί-
στιν καὶ ὡς ἔδωκεν. καὶ Νεαρχὸς ἑκαπτοῇ δεκάτῃ πέμ-
πτῃ λέγει, εἴτις ἐκ τῶν μαρτυροῦσάντων γυνεῶν ὁρ-
δόδεως ὑπαρχῶν, αἰσθεται τὸν ἴδιον παῖδα, ἡ
παῖδας μὴ εἶναι τῆς καθολικῆς πίστεως, καὶ μὴδὲ
ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ κοινωνεῖν, ἐν ἡ πάντες οἱ
ἀγιώτατοι Πατριάρχαι μὴ συμπονοῖα καὶ ὁμοιοῖα
τὴν ὁρθὴν πίσιν κηρύττεισι κατὰ τὰς (πνευματι-
κάς δαλονοῖα) τέσσαρας Συνόδους, καὶ τὰ ἐξῆς.
ῥητὴς ταῦτα βεβαίῳ καὶ Λέων ὁ σφόδρος βασιλικῶν
βιβλίων τεταγμένῳ πέμπτῳ, τίτλῳ ὀγδόῳ, κεφαλῇ
τεταγμένῳ. τῇ γνώμῃ τῆς Ἰσπανικῆς συναδελφίας καὶ ἡ ἐβ-
δόμη Συνόδος, ἐν τῇ πρώτῃ γὰρ αὐτῆς πρῶτος λέ-
γει ὁ Ἀγκύρας Βασίλειον, πρεσβύτερον οὐσίαν
τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, Ἀδελφῶν Πάπα Ῥώμης,
Ταρασίᾳ Κωνσταντινουπόλεως, τοῖς τε ἀποστολικῶς θε-
νοῖς Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, καὶ τῆς ἀγίας πό-
λεως. καὶ πρεσβύτερον ὑμῖν τοῖς ἐξ ἀποστολικῆς αὐ-
θεντίας λαβῶσι τὴν ἐξουσίαν. οἱς σύμφωνον καὶ ἡ
ἐπὶ τῇ Πάπα Μαρτίῳ ἐν Λατερανῇ Συνόδῳ, λέ-
γασα Κανὼν δεκάτῳ ὀγδόῳ, εἴτις κατὰ τὰς ἀγίας
πατέρας ὁμοφώνως ἡμῖν καὶ ὁμοπίστως ἐκείνῃ καὶ
ἀναθεματίζει ψυχὴν τε καὶ σῶματι πάντας ἐκείνους,
ὅς ἀθετεῖ καὶ ἀναθεματίζει, ὁπλονοῖ τὰς πονηρῶ-
τας Αἰρετικὰς, μετὰ πάντων τῶν ἀσεβῶν αὐτῶν
συγγεγραμμάτων ἕως μιᾶς κεραίας ἡ ἀγία τῇ Σελῆ
καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, τετῆς αἱ
ἀγίας καθολικῆς πρώτης Συνόδοι, καὶ συμφώνως πάν-
τες οἱ δόκιμοι τῆς Ἐκκλησίας πατέρες, καὶ τὰ ἐ-
ξῆς. καὶ λοιπὸν ἐ καὶ κατὰ Ἰσπανικὸν ἵσοι οἱ Πα-
τριαρχαι ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἡ σύμπνοια
καὶ ὁμοιοῖα αὐτῶν ἐστὶν ἡ καθόλου Ἐκκλησία, καὶ
ὅλοι οἱ Πατριάρχαι τῆς οἰκουμένης ἐστὶ Πατριάρχαι,
καὶ ἔχοντες κριτικὸν ἡ Συνόδον, καὶ κεφαλὴ ὁ
Κωνσταντινουπόλεως ὡς καὶ ὁ Ῥώμις, καὶ τὰ λοι-
πὰ εἰρημῶν ἀνωτέρω, πρῶτον, ὅτι ὁ Ῥώμις καὶ
μόνον τὴν τάξιν ἦν πρῶτος τῶν ἱερέων, καὶ ἐ κατ'
ἀλλῶν τινὰ δυνάμειν, ἡ ἐξουσίαν. πρὸς ὁ δὲ λέγει, ὅτι
ἀναφανῆσαι εἰς τὴν Ἀνατολὴν Αἰρέσεις τῇ γνώ-
μῃ καὶ ὁρθῇ κρίσει τῶς θεῶν Ῥώμης κατηργήθη-
σαν, ἀληθῆς ἐστίν, ἀλλ' ἐπ' αὐτῇ, ὅτι ἐκ μόνου, ὡς
μαρτυροῦσιν αἱ πρῶτες τῶν οἰκουμηνικῶν Συνόδων, καὶ
τὰ συμβαίνοντα ἀπ' ἀρχῆς ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ,
ὅθεν ἐν τῇ ἐκδόμῃ Συνόδῳ πρῶτος δούτερον ὅλοι οἱ
Ἐπίσκοποι εἶπον κατὰ τὴν ὑποσολὴν τῆς Ῥώμης, καὶ
τὴν διδασκαλίαν Ταρασίᾳ, καὶ τὴν ὡς ἔδωκεν τῶν
ἀποστόλων καὶ θεῶν διδασκαλῶν. ἵδε καὶ ἀνωτέρω
βιβλίᾳ τρίτῃ κεφαλῇ δέκατον τέταρτον, καὶ ἀλλὰ καὶ
ἐν πολλοῖς ἀνωτέρω καὶ κατωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ τῆς πρώτης Ἰεσινιανῆς ἐν τῇ Ἀρχίδι, καὶ τῶν ὑπ' αὐτῇ Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων.

Οἱ Καισαροὺς Πεγκόπιον εἰς τὸ τέταρτον περὶ τῶν κτισμάτων Ἰεσινιανῆς, κεφαλῇ πρῶτῳ λέγει, ὅτι ἐγγὺς τῇ κἀσῃ Βεδερλιανῇ ἦν χωρίον λεγόμενον Ταν-ρήσον, καὶ ἐξ αὐτῆς ἦν ὁ Ἰεσινιανός, ἐγγὺς δὲ ἐκένε ἐκτίσσε πόλιν, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν πρῶτῳ Ἰεσινιανῷ, εἰς δὲ τὴν Δαρδανίαν πόλιν τινὰ Οὐλπιανὰ λεγομένην ἀναγκνίσας, ὠνόμασε δευτέρῃ Ἰεσινιανῇ. τιμήσας δὲ τὴν πρῶτῃ Ἰεσινιανῇ Ἀρχιεπισκόφῳ αὐτοκεφάλῳ, ἔδωκεν αὐτῇ ἵνα ἔχῃ τὰς χερστονίας τῶν Ἐπαρχιῶν Δακίας Μεδιτρέαναιας, Δακίας Ῥίπονσιās, Τελ-

βακίας, Δαρδανίας, Μυσίας τῆς αὐατέραις καὶ Παν-νονίας. σήμερον ὁμῶς δύνεισκονται μόναι Ἐπισκοπαὶ δεκατρεῖς ὑπ' αὐτῇ, ἐξ ὧν Μητροπολίται μὴ εἰσὶν 10 ὁ Καισαρίας, ὁ Βελεγεσθῶν, ὁ Κοελτζᾶς, ὁ Τρεβενῆς, ὁ Σισανίς, ὁ Βοδουῶν, ὁ Πελαγωνίας. Ἐπισκοπαὶ δὲ ὁ Δεβρῶν, ὁ Μουλινᾶς, ὁ Βελεσᾶς, ὁ Πρεσῶν, ὁ Αὐλῶν, ὁ Κανίαν, ὁ Κιτζᾶβων, καὶ ὁ Μολισκῆς. ἐκ ἑκάστων δὲ οἱ Μητροπολίται Ἐπισκόπους, ἐπειδὴ ἡ-15 σαν καὶ αὐτοὶ Ἐπισκοποι, καὶ ἡ κληρονομία ἐποίησαν αὐτὰς Μητροπολίτας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Πότε ἐβεβαιώθη ἡ Ἐπισκοπὴ τῆς Ἀρχίδι αὐτοκεφάλῳ, καὶ πότε ἐξέλιπε, καὶ περὶ τῆς ἀπασπασθείσης μέρους αὐτῆς, ὃ ἔχει μέχρι τῶν ὁ Πεκίς.

Ἐπὶ Ἰεσινιανῇ ἀπὸ τῆς πέμπτῃς Οἰκουμενικῆς Συ-νόδου, παρόντος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῷ Πάπῳ Ῥώμης Βιγιλίῃ, ἐβεβαιώθη ἡ Ἀρχὴς Ἀρχιεπισκοπὴ αὐτοκεφάλῳ, ἥτοι μὴ ὑποτελᾶσα ὑπὸ ἀποστολικὸν Θρόνον, τρεῖς ἐν ὑπὸ Πατριάρχῳ ὡς περὶ οἱ Μητρο-πολίται. ὅπῃ δὲ Κωνσταντῖνος τῷ πωγωνάτῃ, ὃς ἐβα-σίλευσεν ἐν ἔτει ἑξακοσῶς ἐξηκοσῶ ὀγδόῳ, οἱ Βέλ-γαροι παρέλαβον τὴν κάτω Μυσίαν, καὶ κατ' ὀλί-γον ἐπὶ θέρμῃσι Ῥωμαίοις, πολεμικαῖς ὑπὸ τῶν Ἀρᾶ-βων, ἐξηπλώθησαν ἕως Ἀρχίδος, καὶ ἐκυρίωσαν αὐτῆς καὶ τῶν περὶ αὐτῆς Ἐπαρχιῶν. Εἰδωλολα-τρῶν δὲ ὄντων, καὶ πολλὰ μαρτύρια ποιόντων τοῖς ὀρ-θοδόξοις, εἰκον ἐκλελοιπέναι καὶ Ἀρχιεπίσκοπον ἐκ τῆς Ἀρχίδος. ὅθῃ ὅπῃ Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας, οἱ ἐβασίλευσαν ἐν ἔτει ὀκτακοσῶς τεσσαρακοσῶ δού-

τέρῃ, καὶ Φωτίῃ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχῃ, χειρισαν αὐτῶν τῶν Βελγάρων, ἀπὸ Κωνσταντινῆς 25 λεως ἐπέμφθη Ἀρχιεπίσκοπος εἰς Βελγάρειαν, καὶ περὶ τῆς Βελγαρίας ἦν ἀμιγρὰ ἀναμεταξύ τῶν Ἐπι-σκόπων τῆς πρεσβυτέρας καὶ τῆς νέας Ῥώμης, ὡς ἐρῶν ἐν τῇ ἐβδόμῃ βιβλίῳ. πότε δὲ ἐπαύσαντο οἱ Ἐπίσκοποι Κωνσταντινουπόλεως χερστοῖν καὶ πέμ-30 παν εἰς Βελγάρειαν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ἀετῶν ἔχαστον ὁ Βελγαρίας Ἀρχιεπίσκοπος ὑπὸ τῆς οἰκίας Σωόδου, ἐκ ἑκατέρῃ εἴπῃ, τόσον δὲ μέ-ριον λέγομεν, ὅτι γονοικίης τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Πε-κίς αὐτοκεφάλῳ, ἀπὸ τῆς ἐνορίας τῆς Ἀρχίδος 35 ἀπασπασθῇ ὅλον τὸ δοθὲν αὐτῇ μέρος, ὅπερ ἐκ ἑτὶ ἐδυνήθη ἐπαναλαβᾶν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀρχί-δος ἄχρι τῆς δούρι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου τῆς νέας Ἰεσινιανῆς, καὶ τῶν διαφορῶν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἀντιοχείας, καὶ περὶ τῆς ἀπαξ καὶ δις βεβαιώσεως αὐτῆς ἐν τῇ αὐτοκεφαλῇ κλήσει.

Οἱ αὐρεσῶτες Ἐπίσκοποι τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας ἐποίησαν τὰς χερστονίας τῶν ἐν τῇ Κύπρῳ Ἐπι-σκόπων, χερστονέμμοι καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἐπισκό-πων κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἀρχήν. οἱ Πατριάρχαι ὁμῶς Ἀντιοχείας, ἀπὸ τῆς πέμπτῃς τῶν στρατηγῶν Ἀν-τιοχείας ὑποστᾶτηγον εἰς τὴν Κύπρον, ἐζήτησαν ὑ-ποτάξαι ἑαυτοὺς τῆς Ἐπισκοπῆς Κύπρου, ὅπερ ἐπα-δὴ Ῥηγίνῳ Κωνσταντίας, Ζήνων Κυρήνης, Εὐά-γελῳ Σόλων, καὶ Πατρίκῳ Πάφῃ ἀπέφερον ἀπὸ λιβέλλης τῇ Οἰκουμενικῇ τρίτῃ Συνόδῳ, διώρυσεν ἡ Σύνοδος ἐν τῇ ἐβδόμῃ αὐτῆς πράξει ἵνα ἔχωσι τὴν

ἀνεπηρέαστον καὶ ἀβίβαστον οἱ τῶν ἀγίων Ἐκκλησιῶν τῶν 45 κατὰ τὴν Κύπρον αὐρεσῶτες, καὶ κατὰ τὰς Καιόνας τῶν ἀγίων πατέρων καὶ τὴν ἀρχαίαν σμνήθσαν δι' ἑαυτῶν τὰς χερστονίας τῶν εὐλαβεσάτων Ἐπισκόπων ποιῶσιν. ὅπῃ δὲ Ζήνωνος, ὅτε ἐφαίνοντο οἱ Εὐτυχια-νοὶ εὐτυχῆντες, ἐφαίνῃ ὁ ἀπὸστολος Βαρνάβας σὺν 50 τῷ ἱερῷ Ευαγγελίῳ τῷ ματθαίῳ, τῷ βεβαιῶντι κυ-ρίως τὴν ἀληθινὴν τῆς Χριστοῦ ἀνθρωπότητα ἐναν-τίον αὐτοῖς. καὶ λοιπὸν Πέτρος ἐκναφῶς πάλιν ἤρξατο ἐνοχλεῖν τοῖς Κυπρίοις καὶ σπᾶν ὑποτάξαι αὐτὰς ἐτέρῃ αὐφάσει, ὅτι δὴ ὅθῃ ὑπὸ τῆς Ἀν-τιοχείας

τιοχίας ἐμαθητεύθησαν πρὸς ὁρθόδοξον πίσιν οἱ κύ-
πριοι, ἀντιτάσσοντες ὡς ἰερεσὶ ἀρχιεπίσκοποι καὶ
τῇ ἀποφάσει τῆς τρίτης συνόδου. ἀλλ' οὐ ταῦτα ὁ-
ρίσκειν εἰς τὴν Σαλαμίνα Ἐπίσκοπον ὁ Ἀνθέμιος,
ὅστις εἶδε κατ' οἶον τὸν Ἀπόστολον Βαρνάβαν ὡς ἀπο-
σταλῆναι ἀπελθεῖν εἰς Κωνσταντινέπολιν πρὸς τὸν Βα-
σιλέα, ὃν Ἀνθέμιος ἀπεκάλυψε καὶ τὸν τόπον,
ὅπου ἦν τεταρμύζου αὐτοῦ ὁ Ἀπόστολος, καὶ εἶπον
αὐτῷ ἵνα σπάσῃ ὑπὸ τὴν Κεραυνίαν τὸ δόξασον,
ὅτι ἐκεῖ κήρυξε τὸ λείψανον αὐτοῦ, καὶ τὸ ἱερὸν
Εὐαγγέλιον τῶ Ματθαίου εἰς τὸ σημεῖον αὐτοῦ, ὃ
ἰδίᾳ χερεὶ ἔγραψε, καὶ εἶπον ἔτι αὐτῷ, ὅτε οἱ ἀν-
τίπαλοι τῆς Κύπρου σεβαστάδοι, ὅτι ὁ θρόνος τῆς
Ἀντιοχείας εἰς ἀποστολικὴν, εἶπε καὶ σὺ, ὅτι καὶ
ὁ κύριος εἰς ἀποστολικήν, καθότι ἔχει καὶ Ἀπό-
στολον εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ἀπῆλθον ὁ Ἀνθέμιος
σὺν τῷ κλήρῳ αὐτοῦ εἰς τὴν Κεραυνίαν τὸ δόξασον, ἡ-
τοι ξυλόκερτιαν, καὶ μετὰ τὴν σεσάκην ἐσκα-
ψε, καὶ ὄρεσιν ἀπῆλθον, καὶ ὄντον εἰς αὐτὴν μίαν θή-
κην, ἐν ᾗ ἦν τὰ Ἀποστόλου τὸ σεβασμίον σκήνος,
ἔχον εἰς τὸ σημεῖον αὐτοῦ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον τὸ κατ'
Ματθαίου εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν γεγραμμένον, ὡς εἶ-
πομεν ὅτι ἔγραψεν αὐτὸ ἰδίᾳ χερεὶ ὁ Βαρνάβας,
ὅπερ λαβὼν ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν ὁ Ἀν-
θέμιος πρὸς τὸν Ζήνωνα, καὶ ὁ Ζήνων σεσέταξε
τῷ Ἀνακίῳ Σεωρήτῃ συνδικτικῶς πρὸς τὸν ὁμοῦτον. καὶ
λοιπὸν σεβαστήτων τῶν δικαίων τῶν Ἀντιοχείων, ὅτι
δηλαδὴ ἡ Ἀντιόχεια εἰς τὴν Πέτρεν πρώτην καθέδραν,
καὶ ὅτι τὴν χριστιανισμὸς τὸ ὄνομα ἐξῆλθεν ἀπ' αὐ-
τῆς, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνθέμιος κατὰ τὴν μάθησιν τῶ
Βαρνάβα, καὶ μάλιστ' ὅτι ἡ τρίτη συνόδος δέδωκε
τῇ Κύπρῳ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ῥητὴς ὑπὸ τῶ θρόνου

Ἀντιοχείας. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀντίπαλοι, ἠχλύθη-
σαν, ἔχρησεν δὲ ὁ Βασιλεὺς, ὅτι γέγονε τοιοῦτον θαῦ-
μα εἰς τὸν καιρὸν αὐτοῦ. πρὸς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον κοσμή-
σας, ἔβαλεν εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ ἐν τῇ βαρὺ τῶ
ἀγίῳ Σεφάνῳ, καὶ ἀνεγνώσκειτο κατ' οἶον τὴν με-
γάλην Παρασκώην, ὡς λέγει ὁ ἱσὴλ εἰς τὸ χρονικὸν αὐ-
τοῦ. πρὸς δὲ Σαλαμίνα κατέστησεν Ἀρχιεπισκοπὴν
πάσης Κύπρου, καὶ τῷ Ἀντιοχείας σεσέταξε πόρρω
ἀπέχον τῶ δικαιοκλήν πρὸς Κύπρον, ὡς φησὶν ὁ μο-
ναχὸς Κύριλλος, ὁ ἀναγνώστης Θεόδωρος, καὶ ὁ Σεβί-
δας. ὁ δὲ Νικηφόρος ὁ πρὸς οὐρεσὶν τῶ ἀποστολικῶ λει-
ψαίου καὶ τῶ Εὐαγγελίου ἀνάγων εἰς τὸν καιρὸν τῶ Ἀ-
ναστασίας, λαμβάνεται. καὶ γὰρ ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ
ἐρμηνείᾳ τῶ τριακοντῶ Κανόνος τῆς ἐν Τρέλλῳ συνό-
δου λέγει, ὅτι πρὸς Σαλαμίνα, ἡτις καὶ Κωνσταντία ἐ-
λέγετο (νῦν δὲ λέγεται Ἀμόχος) Ἰστανιανὸς
ὁ εἰσότητης ἀναγκάσας εἰς καλὴν, ὠνόμασε νέαν
Ἰστανιανήν. ὅθεν γίνεται δῆλον ἐκ τούτου, ὅτι ἐ-
λέγεται ἡ Κύπρος δευτέρα Ἰστανιανή, ἀλλὰ νέαν Ἰσ-
τανιανήν, καὶ ὅσοι λέγουσιν αὐτὴν δευτέραν Ἰστανιανήν,
πλανῶνται ἐξ ἀγνοίας. εἶτα εἴρηται αὐτῶς, ὅτι
πρῶτη Ἰστανιανή λέγεται ἡ Ἀχρεῖς, δευτέρα δὲ τὰ
Οὐλπιανὰ καὶ ἐκ ἡ Κύπρος. ἦσαν δὲ ἑπισκόποι πο-
λλοὶ εἰς τὴν Κύπρον, ὅθεν ἐπὶ Μανυὴλ τῶ Κομνηνῶ δια-
τὸν ἐπίσκοπον Κύπρου κεῖναι καὶ καθῆραι ἑπισκόπον
μετὰ οὐδέκα ἑπισκόπων συνόδου, ὁ Κωνσταντινὸς πό-
λεως Ἀγκας ἡθέτησε πρὸς τοιαύτῳ κείνῳ ὡς ἀν-
όμως, καὶ ἰδεῖ κατωτέρω βιβλίῳ ὁ γδὲ κεφαλαιὸν
ἐκείνου πρῶτον. νῦν δὲ εἰς μόναι τέσσαρες, ἡ Ἀρχι-
επισκοπὴ, ἡ Πάφος, ἡ Λεμεσὸς καὶ ἡ Κυρηνία, ἡ
δε περὶ τῆς Κύπρου κατωτέρω βιβλίῳ ὁ γδὲ κε-
φαλαιὸν δέκατον ἑβδομον καὶ δέκατον ὅγδοον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

35 Περὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Καρθαγόνος, καὶ ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐν Ἀφρικῇ Ἐκκλησιῶν, τὸ δὲ πρωτεῖον
αὐτῆς ὡς καὶ τῶ Ἰστανιανῶ κατὰ θέσπισμα.

40 Ὁ Καρθαγόνος ὅτι ἦν Ἀρχιεπίσκοπος ἀρχαῖος καὶ
πρῶτος πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀφρικῆς, μαρ-
τυρεῖ πρῶτον ὁ Κυπριανὸς καὶ αἱ παρ' αὐτοῦ ἀφροει-
σαι δύο συνόδοι. δευτέρην, ἡ συνόδος περὶ ἧς δι-
είληται αὐτῶς βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαιῷ δεκάτῳ
τέτῳ, ἧς ἐξήρχετο ὁ Καρθαγόνος Αὐρήλιος. τρί-
την, Καπριανὸς Ἀρχιεπίσκοπος Καρθαγόνος, ὁ πέμ-
ψας ὑπὸ τὴν ἐκ σεσάκης πάσης τῆς Ἀφρικῆς εἰς
τὴν τρίτῃ Οἰκουμενικῇ συνόδῳ, ὡς εἴρηται αὐτῶς
βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλαιῷ δεκάτῳ πέμπτῳ Παραγραφῶ
ἐκείνῳ ὡς αὐτῷ. ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Βαυδαλοὶ λαβόντες τὴν Ἀφρι-

κὴν συγκεχύκασιν τὰς ἐκείσε Ἐκκλησίας, ὁ Ἰστανιανὸς
λαβὼν τὴν Ἀφρικὴν παρ' αὐτῶν, καὶ ἀναγκάσας τῶ
Καρθηδόνο τὸ ἀξίωμα, ἐθέσπισεν εἶναι αὐτὸν πρῶ-
τον τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀφρικῆς, καθὼς ὁ Ἀχρεῖδος
τῶν τὰδε Ἐπαρχιῶν. λαμβανόμενος δὲ περὶ Καρθη-
δόνο ἐν τῇ αὐτῇ περιβλεψίῳ, ἐν ᾗ γράφει καὶ περὶ
τῶ Ἀχρεῖδος ἀπολέξει ταῦτα, τὸ πρὸς τὸν δικαίον ὅπερ ἐδώ-
καμιν τῇ Ἀχρεῖδι, ἐδώκαμιν καὶ τῇ ἑπισκόπῳ Καρ-
θηδόνο τῆς Ἀφρικῆς, μετὰ τὸ ὡς ἀδυνατοῦ ταῦτῳ ὁ κύ-
ριος ταῖς χερσὶν ἡμῶν.

50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς κάτω Ἰβηρίας, καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῆς, καὶ τῆς παλαιᾶς ὀνομασίας αὐτῆς.

Εν τῇ Ἰβηρίᾳ εἰσὶν Ἀρχιεπίσκοποι ὡς κεφαλὰι δύο, ὡς οἱ Ἰβηρες καθολικῶς ὀνομάζουσι. καὶ ἡ μὲν κάτω
Ἰβηρία

Ἰβηρία, ἣτις τὸ παλαιὸν ἐλέγετο Κολχικὴ καὶ Λαζική, ἔχει Ἐπαρχίας τὴν Ἰμερέτι, τὴν Γουερίαν, τὴν Μεγγυελίαν, τὴν Ἀρχαζίαν, καὶ τὴν Σαυάναν, καὶ μέρος τῆς Μοχικῆς. ἦσαν δὲ αἱ Ἐπαρχίαι αὐταὶ ὑποκείμεναι τῇ Θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἔχουσαι Μητροπολίτην τὴν Φάσιδος, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ὁσίων τῆς τάξεως τῶν Μητροπολιτῶν, ἣτις ἦν ἐκ τῶν Χαρτοφυλάκιον Ἐπαρχία ἐκκοσὴ ἐξ εὐδομῆς Λαζικῆς, ἐν ᾗ Μητροπολίτης ὁ Φάσιδος, ὃς εἶχον Ἐπισκοπὰς τὴν Ροδοπόλειος, τὴν Ἀβισσηνῶν, ἢ Σαίνων, τὴν Πετρῶν, τὴν Τζηρναίων, ἢ Ζυγαίων. ὅτι δὲ Ἡράκλειος ἦν Μητροπολίτης Φάσιδος Κύρις ὁ Αἰρεσιάρχης,

ὁ γινώσκων Ἐπίσκοπος Ἀλεξάνδρειας, καὶ αὐτοματιῶδες ὑπὸ τῆς οὐκείας Συνόδου. ὅτι δὲ τῆς ἐν Τρεβῆν Συνόδου καὶ Θεόδωρος Φωστὴς, ἦτο Λαζικὸς χώρας. καὶ Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Πετρῶν τῆς Λαζικῆς χώρας, ὅτι μὲντοι Λέοντος τὸ Ἰσάριον ἦν καθολικὸς ἐκ τῶν κάτω Ἰβηρίαν, ἐπειδὴ λέγει Μαυρίκιος ὁ συναξαριστὴς ἰκνύει ἐκκοσὴν οὕτη, ὅτι Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Τοπιδίας ἐχερουργήθη ὑπὸ τῶν καθολικῶν τῆς Ἰβηρίας, ἐπειδὴ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐβασίλευον Ἐκονομάχοι. ὡς μετὰ τὸν Ἡράκλειον καὶ πρὸς τὸ Ἰσάριον γέγονεν ἡ κάτω Ἰβηρία Ἀρχιεπισκοπὴ αὐτοκέφαλη, καὶ οἱ ὀνόματι δὲ ὅτι τὴν αὐτοκράτειρα καὶ ὑπὸ πρίας Συνόδου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς αὐτῆς Ἰβηρίας, καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῆς, καὶ τῶν ἐκείνης αὐτῆς.

15

Ἡ αὐτὴ Ἰβηρία ἐγένετο Ἀρχιεπισκοπὴ αὐτοκέφαλη. ὅτι Κωνσταντίνος Βασιλεὺς τῶν Μονομάχων, καὶ Πέτρος Πατριάρχης Ἀντιοχείας. ἔχει δὲ Ἐπαρχίας τὸν Κάρπλι, ὅπερ καὶ κυρίως Ἰβηρία λέγεται, τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὰ Καυκάσια ὅρη ἕως Λέτζκων καὶ τῶν Κερωνίων ὄρων, ἐν οἷς καὶ αἱ Κάσσιαι πύλαι. ἔχει δὲ καὶ μέρος τῆς Μοχικῆς. ἐστὶ δὲ ὁ Θρόνος αὐτῆς ἡ Σχέτα, ὅπου ἐνόνται ὁ Κύριος καὶ ὁ Ἀρχάγγελος οἱ ποιηταί. ἦσαν δὲ πρὸ τούτων αἱ Ἐπαρχίαι ὑπὸ τὴν Ἀντιοχείας. ἐστὶ δὲ σώζοντες τῆς αὐτῆς καὶ κάτω Ἰβηρίας τὸ ὄρος τὸ ἀρχομένον ὑπὸ τῶν Καυκασίων ὄρων καὶ πρὸς τῶν ἐκ Μοχικῶν, καὶ λέγεται Ἰβηρίσι Καλπαργή. ἐστὶ δὲ ὁ μὲν τῆς κάτω Ἰβηρίας καθολικὸς τῇ τάξει

μαίρων, ὁ δὲ τῆς αὐτῆς ἐλάτιων, ἦν γὰρ ὅτι μὲν τὸ Ἰσάριον ἐν ἑτα ἑπαινοσίων ἐκκοσὴ καθολικὸς ἐκ τῶν κάτω Ἰβηρίαν, ὁ δὲ τὸ αὐτὸ ἐγένετο ἐν ἑτα χιλιοσῶν ποταμοσῶν πέμπτῳ, ἀλλὰ δὲ καὶ οἱ Ἰβηριοὶ τὸν τῆς κάτω ἔχουσι μείζονα τῆς αὐτῆς, καὶ οἱ ὀνόματι ἦτο ὁ Ἀρχων τῆς Ἰμερετίας λέγεται παρ' αὐτῶν Βασιλεὺς τῶν Βασιλείων πάσης Ἰβηρίας. ὅσον καὶ οἱ Βασιλεῖς Κωνσταντινουπόλεως καλεῖσιν αὐτὸν ἐν ταῖς γραφαῖς μελί-25 κη, ὅπερ ἐστὶ βασιλόπαις, τὰς δὲ λοιπὰς αὐτομάτας τῆς αὐτῆς καὶ κάτω Ἰβηρίας ὀνομάζουσι καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ Περιάρχης τὰς μὲν, καὶ, τὰς δὲ, Ἡγεμόνας.

30

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Περὶ τῶν Ἀρχιεπισκοπῶν Πεκίε, Τερνόβε, καὶ Ἀρμυρίων.

Περὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Πεκίε, Τερνόβε καὶ Ἀρμυρίων ἴδε κατωτέρω βιβλίῳ ὁγδόῳ κεφάλαιον δέκατον τρίτον, καὶ κεφάλαιον δέκατον ὁγδοόν, καὶ βιβλίῳ δωδεκάτῳ κεφάλαιον ἑβδόμον. ἦσαν δὲ καὶ αἱ Ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ καθολικοὶ τοιαῦται ὑπὸ τῶν Ἀντιοχείας πρεσβυτέρων, καθότι ὁ Ἀντιοχέας Πέτρος, ὃς ἦν ὅτι Κωνσταντίνος τῶν Μονομάχων, γράφων πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀκυληίας, ἀντιποιώμενον τῶν Πατριαρχικῶν ὀνόματος, λέγει, ἀναλόγισαι ὅσον τῆς κατὰ σὲ χώρας μείζον ἡ Βαλγα-

ρία, ὅσον δὲ ταύτης πάλιν Βαυλὼν ἡ μεγίστη, καὶ ἡ Ῥωμάγουρις, ἦτοι τὸν Χαρσάν, καὶ αἱ λοιπαὶ τῆς ὅλης Ἀνατολῆς Ἐπαρχίαι, ἐν αἷς Ἀρχιεπισκοπαὶ παρ' ἡμῶν πέμπονται, καὶ καθολικοὶ χερσινδονται ἐν ἐκείναις τοῖς μέρεσι, Μητροπολίτας ἔχοντες 40 ὑπὸ αὐτὰς καὶ Ἐπισκόπους πολλὰς, ἀλλ' ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν ἐκλήθη Πατριάρχης, ἐπειδὴ ἀπὸ τῶν πρὸς τῶν Πατριαρχικῶν Θρόνων καὶ αἱ κατὰ τὸν Ἐπισκοπαὶ οἰκονομεῖνται καὶ θεοπρεπῶς διεξάγονται ὡς περὶ ἐν μὲν κεφαλῇ χερσὶν τῷ Θεῷ ἡμῶν.

45

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ τῶν ποίων ἐστὶ τὸ ἄξιωμα τῶν αὐτοκέφαλων Ἀρχιεπισκοπῶν, καὶ κατὰ τὴν ἐκείνην μείζονος τῶν Μητροπολιτῶν. καὶ ὅτι αὐτὸς τῆς γνώμης τῶν πλησιοχώρων Πατριαρχῶν ἐδιδύνατο ἀποκρίναι τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀμφιβολίας. 50

Τὸ ἄξιωμα τῶν ποιῶν ἐκείνων ἐστὶν ἕτερον, ἀλλ' ἡ Μητροπολιτικὸν αὐτοκέφαλον, ὅσον ἐν τῇ τρίτῃ συνόδῳ Πέτρος Πεμμικῆρος εἶπεν, ὁ δὲ λαβέσας καὶ Θεοσεβέσας Μητροπολίτης καὶ Ἐπίσκοπος τῆς Καρ-

θαγόνος Καπραίουλος ἀπὸ Βεσβάλια Διακόνος, πρῶτος πρῶτος. ἴδε τὸν Μητροπολίτην αὐτῶν βιβλίῳ δωδεκάτῳ κεφαλῇ τρίτῳ. καὶ δὲ καὶ λέγεται Διαταγὴ ὁγδόη τῶν πρώτων τίτλων τῶν Νεαγῶν, ὅτι οἱ Ἑσινιανῆς μείζον ἐστὶ

ἐστὶ τῶ Μητροπολίτη, τὸ μείζον ἐννοεῖται κατὰ τὸ μὴ
 ὑποκεισθαι αὐτὸν Πατριάρχῃ, μάλιστα δὲ οἰοῦντο Ἀρ-
 χιεπίσκοποι ἐπετιμῶνται τῶν πρώτων Μητροπολιτῶν
 τῶν ὑποκειμένων τοῖς Πατριαρχικοῖς Θρόνοις, ὡς ἐξη-
 5 σεται. καὶ τῶ ἐστὶ τὸ αἰτιον, ὅταν συμβῇ ἀμφισο-
 λία τίς ἐκκλησιαστικῇ, ἐδιώκονται μόνοι αὐτοὶ Διο-
 κρεῖναι περὶ αὐτῆς χωρὶς τῆς γνώμης τῶν πλησι-
 στωτέρων Πατριαρχῶν, ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ διωρισμένος
 10 χωρὶς τῆς γνώμης τῶ Κωνσταντινουπόλεως, ἐδιώκεται
 δηλονότι, καὶ Διοκρεῖται λέγεται βιβλίῳ πρώτῳ, τίτλῳ
 δευτέρῳ τῶ κώδικος, κεφαλalaίῳ οὐτῷ, πᾶς ἀναφυο-
 μένης ἀμφισβητήσας ἐν ὅλῳ τῷ Ἰσχυρικῷ μὴ τέμνε-
 σθαι ὡς ἐν γνώμῳ τῶ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ βι-
 15 βλίῳ πρώτῳ, τίτλῳ ὀγδῶ, Διαταγῇ οὐτῇ, ἐν τῷ
 Ἰσχυρικῷ οἱ παλαιοὶ Κανόνες τῶν Ἐκκλησιῶν κρατεῖ-
 τωσαν. ὡς ἐν ἡνίκα αὐτὸ ἐκκλησιαστικόν τι ἀνακύψῃ, τέ-
 μνεσθαι τῇ γνώμῃ τῶ Ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλε-
 ως, γνωρίζης Σιωδὸς. καὶ τίτλῳ τῷ αὐτῷ, Δια-
 20 ταγῇ τετάρτῃ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς πρώτης ἰκσνι-
 ανῆς τὸν τόπον ἐπέχει ἐν ταῖς ὑπὸ αὐτὸν Ἐπαρχί-
 ας τῶ ὁποσολικῆς Θρόνου Ρώμης, χειροτονῶν τὰς

Ἐπισκόπους τῶν πόλεων τῶν ταύτης Ἐπαρχιῶν, ὡς ἐ-
 25 ρηται ἀνωτέρω. εἴτα φησὶ, καὶ τὸν ὅμοιον τῆς ἱερου-
 σολύμης βασιλεὺς ἐδωκεν τῷ Ἐπισκόπῳ Καρθαγίνης
 τῆς Ἀφρικῆς, καὶ φυλακίσθω καὶ τῷ Ἐπισκόπῳ
 Ἀφρικῆς τὸ ἱερατικὸν δέχσθαι, καὶ τὸ δοθὲν αὐτῷ
 ἀποδοῦναι. ὅθεν δικαίως κατακρίνεται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δη-
 30 μήτριον, ὁ Θεόδωρος ἀδελφὸν Μιχαὴλ τῶ Ἀγγέ-
 λου Ἀρχοντα Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου, κρίσας Βασι-
 λέως ἡμῶν Θεοδώρου τῶ Λασκάρους, ὅτε γὰρ ὁ Ἀρχιεπί-
 σκοπος Ἡπείρου Βασίλειος γένειοιτο, ὅτε ὁ Βαλθαζαρίου Βα-
 σιλέως ἐφέν ἡδυνάτο, διωρισμένῳ αὐτῷ, ἵνα ἐρωτῇ
 τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐν πᾶσι τοῖς τῶ Ρώμης Βιγι-
 λῆς, ἥτοι τοῖς σωδοικῆς ψήφους ἡς ἐξήρχον ὁ Βιγι-
 35 λῆς, γενεαὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς πέμ-
 πτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ἵδε ἀνωτέρω Παρά-
 γραφον δευτέρῃ. πρὸς τῷ σωτρέχει καὶ ἐκεῖνο,
 ὅπερ ὁ Ἀντιοχείας ἔγραψεν εἰς τὴν Ἰβηρίαν, ἵνα
 ὁ τοῦ Ἰβηρίας πεμφθὲς ὁμοῦς Τοποτηρητὴς εἰς τὸν
 40 φλωρεντινὸν σύλλογον μηδὲν δέξεται ἐκαστὸν τῇ
 δόξῃ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἵσταται ὁ Συρό-
 πωλος ἐν τῷ δωδεκάτῳ κεφαλalaίῳ τῶ ἐν αὐτῇ τμήματος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

25 Ὅτι οἱ Πατριάρχαι πρὸς μὴ Πατριάρχας ἐνφραγίσον καὶ συμβεβηκυῖως, πρὸς δὲ τὰς Ἀρχιεπισκοπὰς
 ἀσφραγίσον καὶ πρὸς αὐτὰς γράμματα πέμπουσιν, εἰ αὐτὰς τινὲς τῶν ὑπὸ αὐτὰς συμβαίῃ.

Εἰς τὰς Ἐπαρχίας αὐτῶν, ὅταν συμβῇ τι αἰτία-
 30 ματινὸς τῶν ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῶν, πέμ-
 πουσιν οἱ Πατριάρχαι γράμματα ὑπὲρ τῶ δικαίου, πλὴν
 ἐπέμψαν σωδοικῶ ὁποσολικῶ ἐξωθεν ἐσφραγι-
 σμένῳ καὶ συμβεβηκυῖως, κατ' ὅν τρέπον ὁποσολικῶ

Πατριάρχης πρὸς Πατριάρχην, ὡς παρίστη τὰ γράμ-
 35 ματα Κυρίως Ἀλεξανδρείας καὶ Περσέως Κωνσταντινουπό-
 λεως πρὸς τὸν Ἀντιοχείας Δόμον περὶ τῶ Ἐπισκό-
 που Πέρσης, ἀλλὰ σωδοικὸν γράμμα ἀνοικτὸν, καὶ
 πρὸς αὐτὰς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

35 Περὶ τῶ ἐν συλλαβῇ τοῦ Μητροπολίτη ἀποκρίσεως Ἐπαρχίας, τίνος δὲ τὸν Μητροπολίτην
 μνημονόσαι, ὡς αὐτῶ καὶ Πατριάρχης. καὶ περὶ τῶ πᾶς δὲ μνημονόσαι τὰς ἀποκρίσεις τῶ Πατριάρ-
 40 χου, αὐτῶ συλλαβῇ τοῦ αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῶ, καὶ ἀλλὰ ἄλλοις, ἢ πᾶς βαδίζον αὐτῶς χρῆ
 εἰς τὰς πατριαρχικὰς Θρόνους.

40

Εἴ τι τοῖς αὐτοῖς Ἀρχιεπισκόποις, εἰς ξένην Ἐπαρχίαν
 45 λατρεῖν, εἰ συλλαβῇ ὁ κατὰ τόπον Μητροπο-
 λίτης ἐμνημονόσαι αὐτῶν, ἀλλὰ τῶ ἰδίῳ Πατριάρχῃ,
 ὅπερ εἰς τὰς Πατριάρχας ἐγίνεται, τῶ γὰρ Πατριάρ-
 45 χου μετ' ἐλατρεῖν οἱ Μητροπολίται μνημονόουσιν.
 εἰς δὲ τὰς Πατριαρχικὰς Θρόνους περιπατεῖς χωρὶς

Βακτηρίας, καὶ ἐὰν λατρεῖν μετὰ τῶ Πατριάρ-
 45 χου, μνημονόουσι τῶ Πατριάρχῃ, καὶ ἐκὶ πάσης Ἐπι-
 σκοπῆς ὁρῶσθαι, καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἐὰν ὁπ-
 τημῇ Πατριάρχῃ, ἐκεῖνα ἐρεργάζοντες μνημονεύουσιν,
 ὡς ποιεῖσι καὶ οἱ δύο καθολικαὶ τῆς Ἰβηρίας ἕως τῶ νῦν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

50 Ὅτι οἱ ἀποκρίσεις Ἀρχιεπίσκοποι ὅτε μείζονες εἰσὶ τῶν ὑπὸ τὰς Πατριάρχας ἐγκρίτων Μητροπολιτῶν, οἷς
 καὶ ὑποκαθίστανται, ὅτε τίτλους, ἢ γράμμασι κενότοις, ἢ πρὸς τοῖς γράμμασι πρὸς τὰς Πατριάρχας,
 ἢ τὰς μὴ ὑποκαθίστανται αὐτοῖς Μητροπολίταις.

Νῦν δὲ ἐρχομένη τῶν Ἀρχιεπισκόπων τῶν ἐκ Κων-
 55 σταντινουπόλεως, ἡδεῖσιν αὐτῶς εἰς τὸν Θρόνον τῶ

Κωνσταντινουπόλεως, πρὸ πάντων δηλονότι τῶν Μητροπολιτῶν,
 ὅπερ εἰ καὶ ἐδὲν πρὸς ἐκεῖνα ἀμάρτημα, ἢ ἄτοπον εἰς τὴν
 Ἐκκλη-

512

Ἐκκλησίαν, πλὴν αὐτοὶ οἱ Ἀρχιεπίσκοποι ἐκ εἰς ἰ-
μίζοντες τῶν παλαιῶν Μητροπολιτῶν τῶν ὑποκα-
μῶν τοῖς Πατριάρχικοις ὕμνοις, ὅθεν ἐν τῇ συ-
καλληδόνι Ἐπιφανίῳ Ἐπίσκοπος Λεγάτῳ Οὐλυμ-
πίᾳ Ἐπισκόπῳ Κωνσταντίας, ἦτοι τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ
Κύπρου ἐκάθητο ἐν τόπῳ ἐκαστῷ ἐνάτῳ, καὶ εἰς τὴν ἐκ-
την Οἰκουμενικὴν ὁ Λεγάτος τῷ Κύπρῳ ἐκάθητο καὶ
ὑπέγραψε μετὰ τὸν Καίσαρα καὶ Θεσσαλονίκης.
εἰς τὴν ἐβδόμην παρὼν ὁ Κύπρῳ Κωνσταντῖνος ἐ-
κάθητο καὶ ὑπέγραψε μετὰ τὸν Καίσαρα καὶ
Ἐφέσῳ. ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ Οἰκουμενικῇ ὁ Καρθαγί-
νης Σεκουλιάδος εἶχε τόπον δέκατον, καὶ διέταξε
ἐν τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ πρῶτος τῆς ἑκτῆς Συνόδου
Κωνσταντίνῳ Πρεσβύτερῳ καὶ γερμανικὸς ῥω-
μαϊκὸς ἔπαι, ὅτι τῶν χρόνων Παύλου Κωνσταντινου-
πόλεως ἐλθόντος Φωρτηνάτῳ Καρθαγίνῳ, καὶ μέ-
λωντος λατρεῖν ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἐξήτει
ὁ Κωνσταντινουπόλεως Παῦλῳ ὅπως ὀφείλει τὸν Φωρ-
τηνάτῳ καθῆσθαι, ἢτε μετὰ τῶν Μητροπολιτῶν τῶν
ἐνδημένων ἐπαύσα, ἢτε μετὰ αὐτὸς, καὶ εὐρέθη
τὸ βιβλίον τῆς πέμπτῃς Συνόδου, ἐν ᾧ δηλονότι Σεκ-
ουλιάδος ὁ Καρχηδόνῳ ἐκάθητο μετὰ τὸν Ἐφέσῳ,
καὶ εἶχε τόπον δέκατον, ὅθεν ὁ αὐτὸς Παῦλος ἐ-
ποίησεν αὐτὸν κατὰ τάξιν καθῆσθαι, ἦτοι εἰς τὸν
τόπον ὃ ἐκάθισεν ὁ παλαιὸς αὐτῷ ἐν τῇ πέμ-
πτῃ Συνόδῳ. εἰ δὲ καὶ ὅτι τῆς ἐν Τρελλῷ ὑπέγρα-
ψε μετὰ τὸς Πατριάρχας ὁ Κύπρῳ Ἰωάννης,
ἀλλὰ γέγονε χάριν τῷ ἀφροισαντὶ τὴν Συνόδον Ἰε-
σινιανῷ, τῷ καὶ τὴν Σαλαμῖνα ἀνακηρίσαντος, καὶ
εἰς Ἰεσινιανὴν καλέσαντος, ἀλλὰ ὁ γέγονε τὸ ἄπα-
καὶ ἀκατονίσαν Νόμῳ, ὅθεν ἐν τῇ ἐβδόμῃ Συνό-
δῳ, ὡς εἰρηται, ὁ Κύπρῳ Κωνσταντίνῳ ὑπέγραψε μετὰ
τὸν Καίσαρα καὶ Ἐφέσῳ. εἰ δὲ καὶ ὁ Κηροπαλάτης
λέγει, ὅτι οἱ Βασιλεῖς πρὸ βάλαντο καὶ τὰς τοιαύτας
Ἀρχιεπισκόπους, χειροτονήσαντες εἰς Κωνσταντινούπολιν,
πολλοὶς. ἀλλὰ ῥητέον ἐπὶ τῇ ἀρετῇ καὶ πρὸς σωθικῆς
σκέψεως καὶ κρίσεως, ἐλέγχον διηγήσας, ὅτι ἡ τοιαύ-
τη ἀρετὴ καὶ ἐκ δὸς Κανόνων, ἀλλὰ ὑπὸ Φιλοτιμίας
δυναστικῆς ἀρετῇ, ἀλλὰ εἰρηται αὐτῶν ἐν πολλοῖς,
ὅτι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ τοῖς Κανόσι πραγματικῶς τύποι
ἀκέραιοι εἰσι, εἰ δὲ σωθικῇ κρίσει ψηφισάντες Ἀρ-
χιεπισκόπους, ὁ Βασιλεὺς παρέχει Βακτηρίαν, τῷ
ἐκ δίδωσι τι ἀξίωμα μᾶλλον τῷ διακριτικῷ ὑπὸ τῶν
Κανόνων, καθότι οἱ Βασιλεῖς ἀρετῇ καὶ ἡ γο-
μῆς καὶ Ἀρχιεπισκόπου Μοναστηρίων, ὡς εἰσιν ἰ- 15
ὅθεν ἐν αὐτοῖς καὶ πρὸς τὴν Συνεπείκῃ, ἢ θωμά-
σον αὐτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπους ἀρετῇ καὶ πρὸς
μὸς καὶ ἡτῆς ὡς τῶν Κανόνων καὶ τῶν πραγματικῶν
τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων διώκοντες, ἔτι οἱ αὐτοὶ Ἀρ-
χιεπίσκοποι γράφοντες εἰς τὸς Πατριάρχας, ἐκ ὅτι 20
γράφεισι τίτλον, ἐκ ὑπογράφεισι κοινῶς, ἢ πρὸς
νοῖς γράμματα, ἀλλὰ εἰς τὸς Μητροπολίτας καὶ Ἐπι-
σκόπους τὰς μὲντας εἰς τὴν Ἐπαρχίαν αὐτῶν γρά-
φουσι ἕως, ἀλλὰ γράφουσι ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Μητροπο-
λίται, ὅθεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Ἐπιφάνιος 25
γράφων πρὸς Ἰγνατίον Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἑτῇ οὐ-
καταστασὶ ἐξηκουσῶ ἐνάτῳ, μέρεα πρῶτῃ τῆς κατὰ
Φωτίᾳ Συνόδου, λέγει, τολμῶν ὁ ἀνάξιος καὶ πα-
νούτελης τῷ πανίερῳ καὶ ἰσαγγέλῳ Δεσπότη μὲ
ὁ δὲ γράφω.

30

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ΄.

περὶ τῆς κατὰ Ἰεσινιανῶν ἑπαναστάσεως, καὶ ἐμπροσθε τῆς ξυλίνης ἀγίας σοφίας, νίκητε Ἰεσινι-
ανῶν καὶ ἀμαρτανχυσίας, καὶ περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἀγίας σοφίας, καὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν θαυμάτων ἐν
αὐτῇ τῇ Ἰεσινιανῇ, ἱερέων καὶ διακόνων καὶ πυλωρῶν καὶ εἰσοδημάτων, καὶ περὶ τῶν ἐγκλημάτων αὐτῆς. 40
καὶ περὶ τῆς τελευτῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μητῆς, καὶ ἀρετῆς τῆς Εὐτυχίας, καὶ ἀλώσεως τῆς Εὐ-
μης ὑπὸ τῷ στρατιῷ Ναρσῆ.

Ἐπαθὲν τί ἀνθρώπιον καὶ ὁ τηλικῶτος Ἰεσινιανὸς
καὶ παρὲν τὰς Πρασίνους τῶν Βονέτων, ὅθεν
σωθεῖν ἔσται ὑπὸ τῷ δῆμῳ τῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς
Βασιλείας αὐτῆς, καὶ ἀρετῇ καὶ Βασιλεὺς ἄλ-
λος, καὶ εἰ καὶ οὐκ ἔστιν ὁ Ἰεσινιανὸς, ἐφονεύθησαν
ὅμως πλείονες τῶν τελευτῶν χιλιάδων ἀνθρώπων,
καὶ ἐγένετο μεγάλη πυρκαϊά, ὅτε ἐκάη καὶ ὁ
Ναὸς τῆς ἀγίας σοφίας, ὃν πρὸ αὐτῆς ἔκτισον
ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ξυλόσεγον, παρηγορῶν δὲ ὁ
Βασιλεὺς τὰς πολίτας, καὶ ἐξήλασεν καὶ τὸ θείον
Δῶδ τὰ συμβαῖντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς οἷς ἐποίησεν, ἡρ-
ξάτω τῷ αὐτῷ ἔτει κτίσιν τὸν Ναὸν τῆς ἀγίας σοφίας

τὸν περιβόητον. λέγει δὲ ὁ Κωνδινός, ὅτι ἐθαπνήσεν
εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὐτῆς χωρὶς τῶν ἐνδυμάτων καὶ 45
τῆς ἀλλῆς ὕλης κοντιναρία χρυσὴ τρεῖς χιλιάδας καὶ
διακόσια, καὶ εἰς τὸν Ἀμβωνα καὶ τὴν Σωλαίαν τελα-
κασία ἐξήκοντα πέντε. κατεσκευάσθη δὲ ἐπάνω τῷ
κιβωρίῳ τῆς ἀγίας τραπέζης καὶ σφῆραι χρυσῇ
λίτρων ἑκατὸν δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἐπάνω αὐτῆς κρένα 50
χρυσῇ λίτρων ἑξ, καὶ ἐπάνω αὐτῶν Σταυροὶ χρυ-
σοὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν τῶν Χριστῶν, ἥς τὸ μέτρον μετε-
πέμψαν δὸς ἱεροσολύμων, μετὰ καὶ πολυτίμων
δυσευρέτων πετραδίων, τὸ βάρος αὐτῶν λίτρων χρυσῶν
ἐβδόμηκοντα. κατεσκευάσθη δὲ καὶ τὴν θαλάσσαν τῆς
ἀγίας

ἀγίας τε ἀπέβη μετὰ ἀξιοτιμῶν λίθων, καὶ κα-
τεχρυσώσων. ἐπειδὴ δὲ ἦν ὑψηλὴ ἡ ἀγία τεπέεζα,
ἐποίησε κλίμακα χρυσῇν, δι' ἧς ἀνέβαινον οἱ ἱερεῖς
καὶ ἡσπάζοντο αὐτὴν. ἔταξε δὲ ἱερεῖς ἐξήκοντα,
5 Διακόνους ἑκατὸν αὐδρας καὶ τεσσαρράκοντα θηλάας,
ὑποδιακόνους ἐννεήκοντα, ἀναγνώστας ἑκατὸν δέκα,
φάλαγας ἑκοσιπέντε, ὅλοι τετρακόσιοι ἑκοσιπέντε
χωρὶς τῶν πυλωρῶν, ἑκατὸν ὄντων, λέγει δὲ ὁ Κω-
δινός, ὅτι ἦσαν οἱ πάντες χίλιοι. ἔδωκε δὲ χαίρια
10 τριακόσια ἐξήκοντα πεντήτε, καὶ ἐργαστήρια πολλὰ,
ἐξ ὧν μόνον τὰ χίλια ἦσαν ἀφορολόγητα. ὧστε δὲ
τῶν ἐμπρησμῶν ἕως τῆς οἰκοδομῆς παρῆλθον ἔτη πέν-
τε, μήνες ὀκτώκα, ἡμέραι ὀκτώκα. εἰς δὲ τὴν λιτὴν
τῶν ἐγκαινίων τῶ Ναῦ ἐκάθη ὁ Μηνᾶς εἰς τὴν βασι-
15 λικὴν αἵμαξαν, ὁ δὲ Βασιλεὺς συνελιτάνευε τῇ λαῶ.
ἀλλὰ καὶ τῇ ἑκοστῇ τρίτῃ ἔτα τῆς βασιλείας αὐτοῦ
καθ' ὃ ἐγένοντο τὰ ἐγκαινία τῶ Ναῦ τῶν ἀγίων Ἀπο-
στόλων, καὶ ἡ κατάθεσις τῶν ἀγίων λειψάνων Ἀνδρέας,
Λευκῶ καὶ Τιμοθέος, καὶ ἦν πάλιν εἰς τὴν λιτανείαν
20 ὁ Μηνᾶς, εἰς τὴν βασιλικὴν αἵμαξαν τὴν χρυσῇν καὶ
ἀγάλισθον ἐκάθητο, βασιλεύων τρεῖς θήκας ἐπὶ τῶν
γονάτων αὐτοῦ, καὶ ἔτιως ἐγένοντο τὰ ἐγκαινία. ἔτι
εἰς τὸ αἰκοδὸν πέμπτῃ ἔτος τῆς βασιλείας αὐτοῦ γενό-
μεσι τὰ ἐγκαινία τῶ Ναῦ τῆς ἀγίας Εἰρήνης ὅν Συμεῶς,

ἦτοι εἰς τὸν Γαλατᾶν, καὶ ἐξῆλθον μετὰ τῶν ἀγίων
λειψάνων ὧστε τῶ Ναῦ τῆς ἀγίας σοφίας καὶ οἱ δύο
Πατριάρχαι, Μηνᾶς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἀπο-
λινάριος Ἀλεξανδρείας, καὶ θῆνδροι εἰς τὴν βασιλι-
κὴν αἵμαξαν, καὶ βασιλεύοντες τὰ ἅγια λείψανα ὅτι
τῶν γονάτων αὐτῶν, ἦλθον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
διαπερυσάνας εἰς τὸν Γαλατᾶν περὶ πῆντησιν αὐτοῖς
ὁ Βασιλεὺς. μετ' ἑπολὺ δὲ ἀπέθανε καὶ ὁ Μηνᾶς,
καὶ τῶ λειψάνῳ αὐτοῦ κεμήλις, ἦλθον ἀγγελίαι, ὅτι
παρέλαβον ὁ Ναρσῆς τὴν ῥώμην, καὶ ἀπέκτανε τὸν
Γότθον Τύλλαν. τῇ δὲ τριακοστῇ ἑκτῇ ἔτει γεγόρασι
τὰ δευτέρα ἐγκαινία τῶ Ναῦ τῆς ἀγίας σοφίας, καὶ ἡ
μὲν παννυχὶς ἐτετέλεθη εἰς τὸν Ναὸν τῶ ἀγίου Πλάτων-
νος, ἐξῆλθε δὲ ὁ καὶ θὼν ὁ Εὐτυχίος, καὶ ἡ κηρῶν
καὶ ὁ Βασιλεὺς, ὁ δὲ Πατριάρχης ἐκάθητο εἰς τὴν
βασιλικὴν αἵμαξαν, φορῶν τὴν ὑπεροδικὴν στολὴν,
καὶ κρατῶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ οἱ λαοὶ ἔφα-
λον τὸ, Ἀρχιεπὺς πύλας. ἔχας ἔν φιλαναγνώστῳ εἰς
τὸ παρὸν βιβλίον καὶ τὸν τρέπον τῶν ἐγκαινίων. ση-
μείωσαι ὅτι εἰς τὰ ἐγκαινία τῶ Ναῦ τῆς ἀγίας Εἰρή-
νης λείψανα ἦσαν τὰ τῶν ἀγίων τεσσαρράκοντα μαρ-
τύρων τῶν ὁμιλιτηνῶν, ὡς φαίνεται ὅτι τῶ Περκο-
πίῳ ἐκ τῶ περὶ κτισμάτων ἱεσινιανῶ.

25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς τελευτῆς Σιλουτιανῶν, καὶ Δόμνου Ἀντιοχείας, καὶ αὐτοβασίμῳ Ἀναστασίῳ Σιναίτης.

30 Ἐτελεύτησε καὶ ὁ Σιλουτιανὸς Ἰωάννης εἰς τὴν Πα-
λαισίην, ὅστις Ἐπίσκοπος ὦν Κολωνίας, ἐγέν-
ετο ἀναχωρητὴς, ὁ δὲ ἦσαν ἑκατὸν καὶ τέσσαρες χρόνοι,
καὶ ὁ λαὸς ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, καὶ μάστιγι

κατὰ τῶν Ὀργενιασῶν πολλὰ καὶ καλὰ ἐμονομάχησε,
λέγει ὁ Κύριλλος εἰς τὸν βίον αὐτοῦ. ἀπέθανε καὶ ὁ
Δόμνος τῆς Ἀντιοχείας ὁ Πατριάρχης, καὶ αὐτῷ
ἐχειροτονήθη ὁ Σιναίτης Ἀναστάσιος.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς Αἰρέσεως τῶν Μονοφυσιτῶν, ἦτοι Ἀφθαρτοδοκητῶν, ἡ παρεσύρη καὶ ὁ ἱεσινιανός, ὁ καὶ μηχανη-
σάμενος ἐλκύσαι εἰς αὐτὴν τὰς Ἀρχιερεῖς, καὶ περὶ τῶν ἀγίων τῶ Ἀντιοχείας Ἀναστασίου λόχοις καὶ συγ-
γράμμασι κατὰ τῆς Αἰρέσεως ταύτης, καὶ ἐξουρίας τῶ Κωνσταντινουπόλεως Εὐτυχίς, καὶ αὐτοβασίμῳ Ἰω-
40 ἀννῳ τῶ ὀχολασικῶν, καὶ περὶ τῆς τελευτῆς τῶ ἱεσινιανῶ, καὶ βασιλείας Ἰεσίνου, καὶ περὶ τῶ ἀνα-
ποικιλιζομένου καλύμματος τῶ τάφῳ τῶ ἱεσινιανῶ τοῖς αὐτοῦ ἀνδραγαθήμασιν ὑπὸ τῆς τῶ ἱεσίνου συζύγου σοφίας.

Πλὴν καὶ τοῖς Αἰρετικοῖς τοῖς μὴ μαθεῖν πίνον ὧστε
τῶν ἀγγείων τῶ ἀγίου Πνεύματος, ἀλλ' ὧστε τῶν
45 θολερῶν λάκκων τῶν Αἰγυπτίων. τὲ πίνει ὕδατα ὧστε
σὺν ἀγγείων καὶ ὧστε σὺν φρεάτων πηγῆς, συμβε-
λέει ὁ παῖς τοῦ Σολομῶν εἰς τὰς Παροιμίας αὐτοῦ.
ἐκ ἔπειτα οἱ μονοφυσῖται ὧστε τῶν ἀγίων πατέρων καὶ
οἰκουμενικῶν διδασκάλων τὰ εὐκρινῆ νόματα, ἀλλὰ
50 θέλοντες ὧστε τῶν κιστερῶν καὶ μερικῶν κακοδιδά-
σκαλῶν οὐκ εὐρεῖν τῆς μετῴτης τὰ πικρότατα ῥήματα
ἐφαρμακύνθησαν αἰνῶτα καὶ αἰνῶτα τόσον, ὥστε καὶ
ἀφῆκαν ἡμᾶς μονοθεῖν τὸν θεῖον τῶ ἱερεῖς περὶ αὐτῶν
ἀναστάντων. ἐξέστη ὁ οὐρανός ὅτι τῶ τῶ καὶ ἡ γῆ ἐ-
φρίξεν ὅτι πλείον σφόδρα, ὅτι δύο πονηρὰ ἐποίη-

σαν ὁ λαός μου, ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζῶν-
τος, καὶ ὥρυξαν ἐαυτοῖς λάκκους συνεπιδιμενῶν,
οἱ ἐδωκύνοντο ὕδατος συνέχον. τῶν λοιπῶν τῶν μο-
νοφυσιτῶν ἦν δόγμα, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, λέγοντες
ὅτι ἡ σὰρξ τῶ Χριστοῦ ἐκ τῶν φυσικῶν παθῶν ὑπο-
κεμήνη, καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς τόσον πρὸ τῶ πάθος ἔ-
φαγον, ὅσον καὶ μετὰ τὴν τελευτήν ἀνάστασιν, κα-
θότι ἐκ ἑπαθε τρεπὴν τινα, ἡ ἀλλοίωσιν ἐξ αὐτῆς τῆς
θείας σαρκώσεως. λέγει δὲ ὁ Εὐάγγελος εἰς τὸ τελα-
κοστὸν ἑνατὸν κεφάλαιον τῶ τετάρτῳ βιβλίῳ, ὅτι
καὶ ὁ μέγας ἱεσινιανός παρεσύρη εἰς τὴν Αἰρεσιν ταύ-
την, καὶ ἔγραψε καὶ ἠδίκων, καὶ ἐβλάζε τὰς ἀπαν-
ταχὰς Ἐπισκόπους συνανέσαι τῇ Αἰρέσει. ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ

514

Ἀντιοχίας ἔπεσεν Ἀναστάσιος ἦν ἐν ἁγίοις καὶ σοφώτατος ἀνθρώπου, καὶ ἔρχομαι εἰς τὸ μοναδικὸν τῆς δαυτέρας Συρίας, καὶ τυχὸν καὶ εἰς τὰς ἀπανταχῆς Ἐπισκόπους καταφρονεῖν τῆς αἱρετικῆς δόγματος τέτις, καὶ μὲν ἐξ ἱερομόχων εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, ὅλοι εἰπόντες ὅτι εἰς Ἀναστάσιον τὸν Ἀντιοχίας ὑποκαταδοκῆσιν, διὸ καὶ κατὰ τὴν πρώτην πᾶσαν τὴν γνώμην τῆς βασιλέως ἀπεκρέσσαντο, ὁ δὲ ἵνα συστήσῃ τὴν γνώμην αὐτῆς, ἐκρήσαντο παντοίαις μηχαναῖς ἵνα ἐλκύσῃ τὸν Ἀρχιερέα εἰς αὐτὸν, ἀποκρίναντο ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν ἁγίον καὶ ἀκλόνητον πύργον Ἀθασίῃ, ῥαδίως πῶς ἀτρέψαι καὶ τὰς λοιπὰς Ἐπισκόπους, ἀλλὰ παντάπασιν ἀπέτυχεν τῆς σκοπῆς, καὶ κατακράτος ἀπεκρέσθη, μάλιστα ἔγραψεν ὁ ἅγιος πρὸς τὴν βασιλέα, ὅτι τὸ σῶμα τῆς Κυρίας ἦν παθητὸν, καὶ φθορὰ ὑποκείμενον, καὶ Ἀφθαρτὸν ἐκ οὗτο τὸ πᾶν ἡλικίαν τὸ σῶμα τῆς λυτρωτῆς ἡμῶν, καὶ μετὰ τὴν αἰάσασιν ἐγένετο αὐτὸ κατ' αὐτὴν ἀφθαρτον κατὰ τὸν Εὐσάτιον, τὸν γράψαντα τὸν βίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως Εὐτυχίᾳ, ἡ γὰρ ἦν ἀπαθὲς καὶ ἀφθαρτὸς ἀφθαρτον, πῶς περιετμήθη; πῶς ἐσωσάθη; πῶς ἐκινήθη; ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀγῶνα ὑπαλείφον τὰς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐξορίαν ὑποπιδύων, σωτηρικτὲρον συνέταξεν ὠραιότατον, ὡς φησιν Εὐα-

γγελῶ βιβλίῳ οὐκ ἔστι, κεφαλῶν ἑκκοστῶ τεταρτῶ. ὁ βασιλεὺς ὅμως πρὸς τῆς κακοποιήσαι τὸν Ἀναστάσιον ἐτελεύτησεν, τὸν μὲν τὴν Κωνσταντινουπόλεως Εὐτυχίαν ἐξώλεσε, καὶ αὐτοσηγάγε τὸν ὑπὸ ὁλοκαυτῶν ἱωάννην, Ἀποκερσιάριον ὄντα τῆς Θρόνῳ Ἀντιοχείας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸν Ζωναρόν. ἐβασίλευσε δὲ ὁ Ἰβήτης, ἑτίνος ἡ γυνὴ Σοφία τὸν τάφον τῆς Ἰβήτιαν ἐσκέπασεν μετὰ ἐνὶ χρυσοῦ περικαλύμματος, ἐν ᾧ ἦν ὑπὸ αὐτῆς πεποικιλμένα πάντα τὰ ἀδραγαθήματα καὶ γυναικῶν πεπερημένα αὐτῆς, ὡς ἐμελλοῖο ψεῖ τῆτο καὶ ὁ Κόρυππος. σὺ δὲ σημείωσαι ὅτι πάντες ἀπέβλεπον οἱ Ἐπίσκοποι εἰς τὸν Ἀντιοχίας Ἀναστάσιον, καὶ ἀποκρίναντο κατὰ παπιδῶν, ὅτι καὶ εἰς Λέοντα τὸν Ρώμης ὅππ Μαρκιανῶν, καὶ εἰς τὸν ἅγιον Κύριλλον ὅππ Θεοδοσίῳ τῆς μικρῆς, καὶ εἰς τὰς Πάπας 15 πρὸς τῆς Βιηλίας ἐπὶ Ἰβητιανῶν, καὶ ἄλλοις εἰς ἄλλας Πατριάρχας, καὶ πρὸς ὅππ Κωνσταντίῳ εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, καὶ ὅππ τῆς κῶνστα εἰς τὸν ἱερὸν Μάξιμον, ἀλλὰ τῶν τῶν αἰτίαν ἀπέβλεπον καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἀπανταχῆς Ἐπίσκοποι, ἦτοι ἀπὸ τῶν περὶ 20 κὴν αὐτὴν ἀξίαν, καὶ τὸν κατὰ Χρυσὸν Ζήλον, καὶ ὁ ἀπὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα, ἡ ἐξουσία γυνικῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

25

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Δ'.

Ὅτι οἱ λέγοντες ἀπὸ τὸ μὴ βέβαιον τὸν Ἰβητιανὸν ταπεινόν τι ἀκρίβειαν περὶ τῆς Χρυσῆς, ἀπὸ τῶν πρὸς αὐτὸν ἀκρίβειαν ἀγάπῃ, γυνικῶν ἀφθαρτοδοκῆται, γελοῖοι. καὶ περὶ μαρτυρῶν ἁγίων Σωδόων καὶ Παπῶν, ὅτι ἐξ ἀγνοίας ὁ Ἰβητιανὸς τῆς ὀρθῆς δόγματος παρτετράπη. καὶ περὶ τῆς ὁμολογῆς ἡ Ἐκκλησία σαρκὸς τῆς Κυρίας. 30 καὶ ὅτι οἱ μονοφυσῖται ἦσαν καὶ μονοθελεῖται, καὶ οἱ ἀφθαρτοδοκῆται ἦσαν καὶ ἀγνώται, καὶ τὸ ὅλον Ἀγνώται.

Γελοῖοι δὲ δοκῶσι τινες, οἵτινες ἀποβαλόμενοι τὸν Νικηφόρον ὡς ἀρχηγὸν αὐτῶν, λέγουσιν, ὅτι ἐκ τῆς ἀκρίβειας ἀγάπης ἡ ἡμεῖς πρὸς τὸν Χρυσὸν ὁ βασιλεὺς Ἰβητιανὸς, ἐκ ἡθελον ἀκρίβειαν περὶ τῆς Χρυσῆς ταπεινόν τι καὶ αὐθροῖνον πάθος. κατὰ γὰρ τὸν Ἀπόστολον εἰς τὴν πρώτην πρὸς Κορινθίους, ἡ ἀγάπη ὑπερπερῶνται, ἦγυν ἐκδοῦ μάτῳ ποιῶν, ὑπὸ τῶν Περπέρων τῶν ἀδελφῶν τῶν Κερκιδῶν τῆς λέξεως ταύτης μεταφερμένης, οἵτινες ματαίως καὶ ἀκαίρως ἐκοπίαν, ἀγαπῶντες ἀνάξια πρὸς ὅπα. σημείωσαι ὅμως, ὅτι εἰ ἐξ ἀγνοίας εἶπε τοῦτόν τι ὁ Ἰβητιανὸς, ἐκ ἑστὸν μόνον, ἐπαδὴ, ὡς εἴρηται, καὶ ἅλοι ἐσφαλὸν εἰς τινὰ κατὰ μέγεθος. πολλὴν σοφίαν ὅμως ἐμαρτύρησεν τὸ Ἰβητιανῶν Ρίχαρδον ὁ Κερκιδῶν, ὅστις εἰς τὰ κεφάλαια τῆς κοιμήσεως τῆς Βιηλίας λέγει τὸν Εὐάγγελιον ψάλλῃναι, εἰπόντα, ὅτι ἔπεσον οἱ Ἰβητιανὸς εἰς τὴν τοιαύτην Δίεσιν τῶν ἀφθαρτοδοκῆτων, ἐπαδὴ ἐν πολλοῖς καὶ ἀφθόροις τρεποῖς ἐγνωρίσθη, δηλονότι ἡ ἐν πᾶσιν αὐτῆς ὀρθοδοξία. τῆτο βέβαιον (λέγει) καὶ ὁ Εὐσάτιος εἰς τὸν βίον τῆς Πατριάρχης Εὐτυχίᾳ, οὗτα σημαῖ ὅτι ὁ Ἰβητιανὸς ζητητικὸς ὦν περὶ τῶν θεῶν δογμάτων, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἀπὸ συλλογιστικῶν ὑποδείξεων καὶ μαρ-

τυρῶν γραφικῶν ἐτρεπῆτο τὰς αἱρετικὰς. εἰς τῆς σωτηρίας καὶ τὰ κεφάλαια Ἀγαπῆς Διακόνος, ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ οὐκ ἔστι Σωδόων λέγει περὶ τῆς πέμπτῃς 35 Σωδόος, ἡ ἁγία Σωδόων ἡ ὑπὸ τῆς τῆς σεβασμίας μνήμης Ἰβητιανῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σωμαθεοιδῶσα, πρῶτα τεταρτῇ. ἡ αὐτὴ λέγει, χρῆσις τῆς ἐν ἁγίῳ Ἰβητιανῆς πρὸς Ζαΐλον Πατριάρχῳ Ἀλεξανδρείας, πρῶτα δεκάτῃ. καὶ ὁ Πάπας Ἀγάθων ἐν 40 τῇ πρὸς τὸν Πάπαν ἀναφορᾷ μέγαν ποιῶν πᾶσιν τῆς Ἰβητιανῆς ἐπ' αὐσεβείᾳ. καὶ οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῇ πρὸς Ταρσῶν Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολῇ λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἰβητιανὸς σοφὸς ἄνθρωπος καὶ ἐν βασιλείᾳ ἅγιος καὶ μακαριστότατος. περὶ μὲν τῆς πρὸς 45 βλήματος ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ὁμολογεῖ τὸν Θεὸν Λόγον ἐληφθῆναι ἀληθινὴν σάρκα, παθητῶν, αἰμαρτητῶν, σωτῆσιν αὐτῆς τοῖς παθήμασι καὶ τοῖς ἰδίωμασι τοῖς χαρακτηριστικοῖς καὶ ἀποκριτικοῖς γνωρίσμασι τῆς ἀνθρώπινης ἡμῶν φύσεως, αἵτινα ἀπὸ τῆς ἡμεῖς 50 καὶ φύσει τέλει ἀνθρώπου, ἐν δυὶ φύσει καὶ θελήσει γνωρίζομεν. πρὸς καὶ ἀνθρώπου, καὶ γὰρ κατὰ τὸν μακάριον Κύριλλον σεσάρκωται ὁ Λόγος, καὶ τῆς οὐκ εἶδος ἀυλότητος ἐκ ἐξέστη, καὶ ὅλον σεσάρκωται, καὶ ὅλον ἐστὶν ἀπερίγραπτος, σμικρύνεται

σῶμα.

σωματικῶς, καὶ συσέλλεται θεϊκῶς, ὅμως ἐπὶν ἀπερίγραπτον, ὅθεν ὅσοι ἦσαν μονοφυῖται ἦσαν καὶ μονοθεῖται, καὶ ὅσοι ἦσαν ἀφ' ὁμοδοκῆται,

ἦσαν πεσέτε καὶ ἀγνωῖται, ἐπεὶ δὲ ἔλεγον καὶ τὸν Χριστὸν αὐτὸν ἀγνοεῖν τὸν κατὰ τῆς μεγάλης καὶ κοι- νῆς κρείσεως, ὡς εἴρηται αὐτωτέρω.

5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'

Περὶ τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῶν Θεοδοσιανῶν καὶ Γαϊανῶν Αἰρετικῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ τὸ τελευταῖον τῆς Ἰουστινιανῆς ἔπος, καὶ περὶ τῆς σαλῶσεως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Φωτεινῆς μετ' ἐξουσίας ὑπὸ τῆς Βασιλείως Ἰουστίνης τῆς εἰρηνοῦσαι πάσας τὰς Αἰγυπτίους καὶ Ἀλεξανδρείας Ἐκκλησίας, καὶ τῆς περὶ γράμματος τῆς Βασιλείως πρὸς τὰς ἀπανταχῶς Ἐπισκόπους περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ τῆς περὶ γράμματος αὐτῆς, ἵνα εἰς πᾶσαν τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἀναγιγνώσκηται τὸ σύμβολον τῆς δούτερας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐξ ἧν δέκνυνται, ὅτι καὶ κοσμικοὶ καὶ Ἐπίσκοποι δογματίζουσι περὶ πίστεως, καὶ τὸ σύμβολον τῆς δούτερας Οἰκουμενικῆς Συνόδου οὐκ ἔστι, καὶ ἔτι τῆς Ρώμης, ὡς ἀδεῖα ἡ ἐκ τῶν δογμάτων.

15 **Τ**ὸ τελευταῖον ἔστι Ἰουστινιανῆς Θεοδοσιανοὶ καὶ Γαϊ-
ανῶν συντακτικῶς ἐκτίξον εἰς Ἀλεξανδρείαν,
εἴτα αὐθροήσαντες, οἱ μὲν Γαϊανῶνται Ἐλπίδιον Ἀγ-
χιλάκην Ἐπίσκοπον ἐχαρακτήρισαν, ὃς κελύσει
τῆς Ἰουστινιανῆς δέσμιος ἀγόμενος εἰς Βυζάντιον, ἀπέ-
20 θανεν εἰς Σίγην. οἱ Θεοδοσιανοὶ δὲ παρεχειρίσαντο
Δαυρίθιον, ὃν καὶ οἱ Γαϊανῶνται ἐδέξαντο. Ἰωάννης δὲ
Ἰνός, ὃν οἱ Γαϊανῶνται ἐδόμισαν ἐμπαῖζαν αὐτοῖς, τὸν
πύγωνα μετὰ τῆς δέσμης καὶ τῆς σαρκὸς ἐξέδραν.
ὅθεν οἱ Ἰουστίνης βασιλεύσας, ἀπέστειλε τὸν Ἀββαῶν
25 Φωτεινὸν τὸν παύονον Βελισαρίον Πατρικίαν, δὲς
αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ παντὸς προσώπου καὶ πράγματος,
ἵνα εἰρηνοῦσαι πάσας τὰς Ἐκκλησίας Αἰγυπτίους καὶ Ἀ-
λεξανδρείας, ἐμὲν ἀλλὰ καὶ περὶ γράμμα ἔγραψε τοῖς
ἀπανταχῶς Ἐπισκόποις περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως,
30 ὡς λέγει ὁ Ἐνάργιος βιβλίῳ πέμπτῳ, κεφαλῶν τε-
τάρτῳ. ἐν ᾧ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι καὶ Βασιλεὺς ποιῶν
ἐκθεσιν πίστεως, καθὼς καὶ ὁ Ἰουστινιανὸς καὶ Μαρκιανὸς
καὶ Θεοδοσίος καὶ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐγρα-
ψαν πολλαὶ τοιαῦται, ὑπεγράψοντες αὐτὰ Ἐπισκόποις
35 καὶ λαοῖς, καὶ εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ γνῶ-
θι, ὅτι ἕκτον ὁ Ρώμης καὶ ἄλλοι Ἐπίσκοποι, ἀλλὰ
καὶ κοσμικοὶ, ἐπόμφοι κοινῶς τοῖς πατέρεσι, διορί-
ζουσι περὶ πίστεως. δούτερον, ὅτι λέγει, κερνομένη

ἐξ ἑνὸς τῆς Ἐκκλησίας τὰς φρενῶντας πρὸς τὸ
ἀγιον σύμβολον, δῆλον δὲ, ὅτι τὸ σύμβολον ἐκ
ἦν τῆς Ρώμης οὐκ ἔστι, ἀλλὰ τῆς πρώτης Συνόδου καὶ
τῆς δούτερας, ἐν ᾗ δὲ παρῆν ὁ Ρώμης, ἔτε Λεγά-
τος αὐτῆς. τρίτον λέγει, τὰ ὀρθὰ δόγματα εἰς πα-
ραδοδομένη κατὰ τῶν ἀγίων πατέρων, καὶ πᾶς ὅτι
ὁ Ρώμης μόνος διορίξει, ἐπεὶ δὲ οἱ πατέρες κοινῶς
καὶ διδόντες τὰ τέταρτον, λέγει τοῖς λαοῖς, ὅτι πα-
ρακαλεῖται ὑμᾶς, εἰ καὶ ἐν ὑπερῷ βασιλείᾳ ἐσμὲν,
ἀλλὰ τὴν ὁμοφροσύνην καὶ χριστιανικὴν ἐκκοσιν. καὶ γνῶ-
θι, ὅτι εἰ ὁ Θεὸς Ἰουστίνης ἀπέστειλε πρέσβεις εἰς τὴν
Ρώμην ἀλλὰ τὴν συνέσει τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἔδωκε τῷ
Ρώμης πατριάρχῳ, καθὼς ὁ Βασιλεὺς νῦν πέμψαι καὶ
καὶ πάλιν ἀλλὰ τὴν ὀρθοδόξον καὶ αὐτὴς τὰς κα-
τὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀδεῖα δὲ μνήμη ἰδική ἐν αὐτῷ τῆς Ρώμης,
ἀλλὰ πάλιν καὶ πολλὰς κοινῶς τῶν ἀγίων πατέρων.
σημείωσαι, ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ Βικλαρίας λέγει, τὸ
σύμβολον τῶν ἐν Κωνσταντίνῳ πόλει ἐκείνων ποντή-
μοντα πατέρων, ἐν ᾗ ποντακοσίους ἐξηκοσὶν ὅσῳ,
ἀλλὰ περὶ γράμματος τῆς τῆς Βασιλείως Ἰουστίνης, τῇ πρώτῃ
ἔτι τῆς ἀνταρχίας αὐτῆς ἐπέμφθη εἰς πᾶσαν τὴν κα-
θολικὴν Ἐκκλησίαν ψάλλεσθαι ὑπὸ τῆς λαῶν καὶ τῆς
κυριακῆς ἐκκλησίας. ἴδε κατωτέρω βιβλίῳ ἐγδόῃ, κε-
φαλῆς δούτερος Παράγραφον τρίτον.

Πέρας τύπῳ ἔληφε πέμπτον βιβλίον.

ΔΟΣΙΘΕΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΤΣ ΑΝΤΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Σ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς δόσεως τῶν δαιμονίων φάσματι ὑπὸ λέοντος τῶν μεγάλων πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Γεννά-
διον, ἐπιτιμησάντα αὐτῷ ὁφθαλμοὺς ἐν τῇ θυσιαστήλει, καὶ τὰς ἐπὶ Ζήνωνος, καὶ Βασιλίσκου, καὶ Ἀνα-
στασίας κακώσεις αὐτῷ ἐξαποῦναι. καὶ περὶ τῆς αὐταρχίας Τιβερίου, καὶ τῆς κατ' ὄναρ ἀγγελίας πρὸς αὐτὸν
τῶν θεῶν δι' Ἀγγέλους.

Στορεῖ ὁ Ἀναγνώστης Θεόδωρος εἰς
τὸ πρῶτον βιβλίον αὐτῶν, ὅτι ὁ
ἐν ἀγίοις Γεννάδιος ὁ Κωνσταντινουπό-
λεως Πατριάρχης ὑπὸ λέοντος τῶν
μεγάλων νυκτὸς κατελθὼν εἰς τὴν
θυσιαστήλειν τῶν περὶ εὐχάσθαι, ἔ-
δε φάσματι δαιμόνιον, ὅπερ
ἐπιτιμηθεὶς παρ' αὐτῶν, ἔπειν αὐτῷ, ὅτι Ζήνωνος μὲν
αὐτῶν, ἡσυχάζει, μετὰ μὲντοι τὴν θάλασσαν αὐτῶν
δικοστολήσει πᾶσι Ἐκκλησίαις, τῶν τὴν λόγον φοβη-
θεὶς ὁ Γεννάδιος, καὶ πολλὰ τὴν Θεὸν ἱκετεύων ὑπὲρ
τῆς Ἐκκλησίας, ἐτελεύτησεν. ἡκολέθησαν δὲ ὑ-
στέρῃ εἰς πᾶσι Ἐκκλησίαις, ὅσα ἐμνήθη ἡ παρῶσα ἱ-

στορία κατὰ μέρος εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον ὑπὸ
Ζήνωνος, Βασιλίσκου καὶ Ἀναστασίας. ὑπὸ δὲ τῶν πα-
ρῶν καὶ αὐταρχήσαντι τῷ Τιβερίῳ, ὡφθη αὐ-
τῷ Ἄγγελος κατ' ὄναρ, καὶ ἔπειν αὐτῷ τὰδε λέγει
τὸ Τελσάμιον, οἱ τύραννοι τῆς βασιλείας ὑπὸ σὴν ἔ-
φοιτήσαντι χρεόνων. ὅθεν μετὰ τὸν Τιβερίον ἐγχεῖτο
ὁ Μαυρίκιος μετὰ πᾶσι τυραννίαν τῶν Φωκῶν. φαίνεται
δὲ ὅτι ἡ φύσις θέλῃ μεταβαλὼν τὰ Ῥωμαίων πράγ-
ματα εἰς τὸ ἀκρῶς ἐναντίον, ἔδειξεν ὅλας αὐτῆς τὰς ἀρε-
τάς εἰς τῶν τὸν Τιβερίον βασιλείαν, ἐπεὶ δὲ τοῖς τοῖς
ἔπειν ἐφάη Ἀνταρχήτωρ, ἦν γὰρ βασιλεύς τὰ Ῥώμα
κατεργεῖται αἰχμητής. ἀλλὰ ταῦτα μὲν αἴτις.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς σέψεως τῶν βασιλέων Τιβερίου ὑπὸ τῶν Εὐτυχίαν τῶν ἀπὸ τῆς ἐξορίας εἰς τὸν Θρόνον ἐπαρελθόντων, 40
καὶ τῶν εὐρεθόντων κεκρυμμένων ἐν γῇ Θεσαυρῶν τῶν Ναρσῆ ἐπὶ τῶν τῶν βασιλέων.

Εὐλαβίστως λοιπὸν ὁ Τιβερίῳ, σέφθεις ὑπὸ
τῶν Πατριάρχων Εὐτυχίαν, τῶν ὑποσέψαντες μετὰ
μεγάλῃς παρέρησις εἰς πᾶσι Κωνσταντινουπόλιν ὑπὸ τῶν
πατριάρχων τὸ δούτερον. ἦν δὲ ὁ Τιβερίος λίαν
ἐλεήμων, ὥστε πᾶσι βασιλείαν Ἀναστασίαν ἐλέγχων
αὐτὸν ἀποσκοπίζοντα τῶν Θεσαυρῶν εἰς σιμῆθροισιν
ὁ ἱερεὺς δεῦρο καλεῖται εἰς τὰς χεῖρας τῶν ποιητῶν,
πρὸς ἣν ἐλεγον ὁ Τιβερίος τὸ κυριακὸν λόγιον, Θε-

σαυρίσατε ὑμῖν Θεσαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ἵνα ποιήσω-
μεν ἑαυτοῖς καὶ χρεώσω τὸν ὑψίστον, ὅθεν ὁ Θεὸς ἀ-
πεκάλυψεν αὐτῷ τὰς ἀπείρους Θεσαυροὺς τῶν Ναρσῆ, ὄντας
ὡς ἀκαχυσμένους σάρον εἰς μίαν δεξαμενὴν, ἥτοι σέραν,
ὅπως καὶ πολλὰ ἡμέρας ἐδαπανήθωσαν εἰς πᾶσι ἐκείθω
ἐκκένωσιν τῶν τοσούτων χρυσίαν καὶ ἀργυρίαν, λέγει ὁ Τερ-
νένσιος Γρηγόριος καὶ Παῦλος ὁ Διάκονος, εἰς αὐταμοιβὴν
τῆς ἐλεημοσύνης ἣν ἐποίησε πρὸς τὸν πτωχὸν ὁ Τιβερίος.

Παρά-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς κοιμήσεως Εὐτυχίᾳ Κωνσταντινπόλεως, καὶ πατριαρχίας Ἰωάννῃ τῷ Νησώτῃ, καὶ κοιμήσεως Τιβερίῳ Βασιλέως, καὶ Βασιλείᾳ Μαυρίκιᾳ.

5

Εκοιμήθη καὶ ὁ Εὐτυχίος ὁ Πατριάρχης, ὃν δι-
ημέως ἡ Διαπολιτικὴ Ἐκκλησία ὡς ἅγιον εὐορτάζει,
ὅτι ὁρθόδοξος ἀπέθανε, καθὼς τῷ γράφει καὶ ὁ
Εὐστάθιος εἰς τὸν βίον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸ αὐτὸ ἐγνώσθη ὁ
10 Νησώτης Ἰωάννης, καὶ δὴ καὶ ὁ Τιβέριος ἀπεπαύθη,
καὶ αὐτὸ ἐκνήκῃ βασιλεύσῃ ὁ Μαυρίκιος, ὃς ἦν ἡ ἀρχὴ
τῶν ὠδίνων. διηγείται ὁ Κάλκισος Νικηφόρος τὰ λό-

για, ὥστε ἔπεν ὁ Βασιλεὺς Τιβέριος πρὸς τὸν Μαυρί-
κιον διπολιτικῶν, ὡς οὕτως αὐτῷ πᾶσι πρὸς πάντας εὐ-
νοίαν, πᾶσι ἀρετῇ καὶ πᾶσι φιλομάθειαν, καὶ διηγείται,
ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Τιβέριος ἔσειπεν τὸν Μαυρίκιον τῇ
βασιλικῇ ἀφαιδήματι, καὶ ἐπέδυσεν αὐτὸν πᾶσι χλα-
μίδα, καὶ ἤνυσεν πρὸς αὐτὸ ἐξ ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ
καὶ διανομίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

15

Περὶ Ἰωάννῃ, Ἀμῶς, Ἰσαακίᾳ, Ζαχαρίᾳ, Μόδεσσῃ, καὶ Σωφρονίᾳ τῶν Ἱερσολύμων Πατριαρχῶν, καὶ
τῶν ἐπὶ τῆς πατριαρχίας αὐτῶν.

20 Ἀλλὰ μὴ μακρυῶμεν ὑπὸ τῆς ἀφαιδήματι τῶν Πα-
τριαρχῶν ἡμῶν. γράφει γὰρ ὁ Ζωναρὴς εἰς πᾶσι
ἐπιστολῇ αὐτοῦ, ὅτι μετὰ τὸν Εὐσέβιον ἐπατριάρ-
χον ὁ μακάριος τὸ δεύτερον, ἔτη τέσσαρα βίω-
σας, ἢ μετὰ αὐτὸν ὁ ἡγούμενος τῶν Ἀκοιμητῶν ὁ Ἰσαά-
κιος, ὁ ζήσας χρόνος ὅκτω, ἢ εἰκοσιόκτω, καὶ μετὰ
25 τὸν Ἰσαάκιον ἐγνώσθη Ἱερσολύμων ὁ Ἀμῶς, ὃς ἦν ὡς
λέγουσι τινες ἦν Κωνσταντινπόλεως δεύτερον, ἢ μετὰ
τὸν Ἀμῶς ἐγνώσθη ὁ Ζαχαρίας, καὶ μετὰ τὸν Ζαχα-
ρίαν ἀρτίστῃ τὸν Μόδεσον, καὶ εἰς τῶν τελευτῶν
δοσσεφάλασσιν αὐτῷ τῶν πατριαρχουσάτων ἐν Ἱε-
30 ρσολύμοις ὁ παρρηθῆς Ζωναρὴς. Νικηφόρος δὲ ὡς
ὁ Κάλκισος βεβαίως, ὅτι ἐκείνη ἐβλήθη καὶ γνώμῃ ἐποίη-
σεν παράτησιν ὁ Μακάριος, καὶ ἐγνώσθη ὁ Εὐσέ-
βιος, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τῷ Εὐσέβιῳ ἐπατριάρ-
35 χευσεν πάλιν ὁ Μακάριος, καὶ μετὰ τὸν Μακάριον ἐγ-
νώσθη ὁ Ἰωάννης, ὁ ζήσας χρόνος ὅκτω, ἢ τῷ γράφει
καὶ Βαρώνιος εἰς πᾶσι ἀρχὴν τῷ ὁ γδοῦς αὐτοῦ τόμῃ, ὃς ἦν
λέγει καὶ μετὰ τὸν Ἰωάννην ἀρχιερατεύσας τὸν Ἀμῶς,
πρὸς ᾧ ἀπέστειλεν ἐπιστολὴν ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ
40 Διάλογος, ὥστε ἅλῃον εἶναι τὸν Ἰωάννην καὶ ἅλῃον τὸν
Ἰσαάκιον, καθότι ὁ Ἰσαάκιος ἐγνώσθη μετὰ τὸν Ἀμῶς,
ᾧ τινι ὁ Ζωναρὴς δίδωσι χρόνος εἰκοσιόκτω, τῷ δὲ
Ἀμῶς χρόνος δεκατέσσαρας, καὶ τῷ Ζαχαρίᾳ χρό-
νος εἰκοσιόκτω, καὶ ἄλλοι ἄλλως ἰσορροῖ. περὶ δὲ
τῷ Εὐσέβιῳ ὁ Θεοφάνης λέγει, ὅτι ἦν μοναχὸς καὶ
45 οἰκονόμος Ἀλεξανδρείας, τῷ δὲ Ἀγάθωνος τῷ ἀδελ-

φῷ τῷ Ἀπολινάριῳ Ἀλεξανδρείας ἀτακτῆτος αὐτὸν λο-
γαρισμὸν, ἔφυγε, καὶ ἐλθὼν εἰς Βυζάντιον, τῷ Μα-
καρίῳ ἐκβληθέντος τότε τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει-
ρηθήθη Ἱερσολύμων, ἀλλὰ δὲ τὸ μῖσος ὁ αἶχεν εἰς τὸν
Ἀπολινάριον καὶ Ἀγάθωνα καὶ Μακάριον, τινὰς μο-
ναχῶν τῆς γέας Λαύρας ἐξέβαλεν ὡς ὀργισσάσας, καὶ
ἀνατῆτο ἐξεβλήθη, καὶ ἐγνώσθη πάλιν ὁ μακάριος τῷ
πέμπτῳ ἔτη τῷ Ἰωάννῃ. ὁ Εὐσέβιος δὲ ὡς λέγει βι-
βλίῳ τέταρτῳ, κεφαλαίῳ τεσσαρῶν ἐνάτῳ, ὅτι ὁ
μακάριος ἀναθεματίσας Εὐάγγελον, Διδύμου καὶ
ὀργιστῆ, ἀναλαμβάνει τὰ Ἱερσολύμα, Εὐσέβιος
καθαίρεται. ὁ δὲ ἅγιος Νικηφόρος γράφει, ὅτι ὁ
μακάριος ἔτη δύο, καὶ ἐξεβλήθη, ὁ Εὐσέβιος ἔτος εἰς
ὁ μακάριος πάλιν ἔτη τέσσαρα, Ἰωάννης ἔτη εἰκοσι-
δύο, Ἀμῶς ἔτη ὅκτω, Ἰσαάκιος ἔτη ὅκτω, Ζα-
χαρίας ἔτη εἰκοσιδύο, Μόδεσος ἔτος οὐ, εἴτα ὁ Σω-
φρόνιος. ἄλλοι δὲ γράφουσι, Μακάριος ἔτη δύο, Εὐ-
σέβιος ἔτος εἰς, ἔτινος οἱ Λεγάτοι ἦσαν εἰς πᾶσι οἱ
κερματικῶν πέμπτῳ Σωφρόνιον. Μακάριος τὸ δεύτερον
ἔτη τέσσαρα, Ἰωάννης ἔτη ὅκτω, Ἀμῶς ἔτη ὅκτω,
Εὐσέβιος ἢ Ἰσαάκιος ἔτη ὅκτω, καὶ πρὸς τῶν ἐ-
γνώσθη Γρηγόριος ὁ διάλογος, ὡς φαίνεται βιβλίῳ
ἐνάτῳ, ἐπιστολῇ πεσσαρεκστῇ. καὶ ταῦτα μὲν ἔγωγε
μέωσαι ὅτι τὸ Ἀλεξανδρινὸν ἰσορροῖ λέγει περὶ
Ἰσαακίᾳ ὅτι ἐξεβλήθη, λέγει γὰρ, σφάζεται ὁ Πά-
πας Ἀλεξανδρείας, παύεται καὶ Ἰσαάκιος ὑπὸ Ἱερ-
σολύμων, καὶ γίνεται αὐτῷ ὁ Ζαχαρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῆς ὑπὸ Ἰεσὺν ἐξουίας τῆς Ἀντιοχείας Ἀναστασίας, καὶ τῆς αἰτίας δι' ἣν ἐξωρίσθη, καὶ περιβρασμῶς εἰς τὴν θέρων Γρηγορίαν.

Ἐξώρισεν ὁ Βασιλεὺς Ἰεσὺς τὴν Ἀντιοχείας Ἀναστασίαν, καθότι ἐσκόρπισε τὴν θρησκείαν τῆς Ἐκκλησίας, ὥς καὶ ἐρωτηθεὶς διὰ τὴν ἐσκόρπισιν, ἀπεκρίθη, ἵνα μὴ λάβῃ αὐτὴν ὁ Ἰεσὺς. ὁ γὰρ Βασιλεὺς ἐζήτησεν αὐτὴν ἀργύρια, ἅπερ ὁ Πατριάρχης ὡς ἠθέλησε δῆναι, τὸ σιμωνιακόν· ὁ δὲ Βασιλεὺς ὡργίσθη αὐτῇ, καὶ αὐτὴ αὐτῷ ἔβαλε τὴν Γρηγορίαν, ὡς ἴσorest ὁ Εὐάγγελος, ὁ κατήγορος Ἰεσυνῶν καὶ Ἰεσῶν. ὁ Θεοφάνης ὁμῶς λέγει, ὅτι ὁ Ἀναστάσιος διὰ τὸ καθάψασθαι τὴν σιωδὴν

κὼν Ἰωάννη Κωνσταντινέως τῆς χειροτονήσαντος Ἰωάννου τὸν Ἀλεξανδρείας, καὶ ἀχρεῖναι ταῦτα, ἐξέβληθη τῆς ἐπισκοπῆς καὶ ἀγανάκτησιν Ἰεσῶν, καὶ ἐχειροτονήθη Γρηγόριος Μοναχὸς καὶ ἀπικερσιάρχης τῆς Μονῆς τῶν Βυζαντίων. ἐπαινᾷ δὲ ὁ Εὐάγγελος τὴν Γρηγορίαν ὡς ποιητικώτατην καὶ μοναστηριακώτατον, ἀντετάφη γὰρ καὶ ἐχρημάτισε πρὸς τὴν Μοναστηρίαν εἰς Κωνσταντινέωσιν, ἐς αὐτὴν δὲ ὑπὸ Ἰεσὺν εἰς τὸ Σί-
10
15
20

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ φιλονεικίας Γρηγορίου Ἀντιοχείας καὶ Ἀσείας Ἀρχιεπισκόπου Εὐάσ, καὶ τῶν κατὰ Γρηγορίαν συνοφανῶν, καὶ περὶ τῆς σιωδικῆς ἀφώσεως αὐτῆς.

Ἐγένετο Συνοδὸς εἰς Κωνσταντινέωσιν Θεοσιμαζὶ τῶν Ἀυτοκράτορος Τιβερίου, ὡς ἦ ἦσαν τινὲς μὲν τῶν Πατριαρχῶν σωματικῶς, ἑνὲς δὲ διὰ τοποτηρητῶν, καὶ ἔτι πολλοὶ τῶν Ἀρχόντων τῆς Συγκλήτης καὶ τῶν ἀπανταχῶς λογαίων μητροπολιτῶν, ἔστι δὲ ἡ ὑποθέσις αὕτη. σιμὴν φιλονεικίαν μεταξὺ τῶν Ἀσείας τῶν Ἀρχόντων τῆς Εὐάσ καὶ τῶν Ἀντιοχείας Γρηγορίου, τὸ δὲ πλεον μέγας τῆς Ἀντιοχείας. ἦν μετὰ τῶν Ἀσείας, καὶ ἔλεγον κατὰ τὸν Πατριάρχην συνοφανίας ἀχρεώτατας. ὁ δὲ Τιβερίος τὸν μὲν Ἀσείαν παρέλυσεν τῆς ἀρχῆς, περὶ δὲ Γρηγορίου ἠθροισεν πλὴν Συνοδὸν, ὡς ἡ ἀφώσις φανέρηται τῶν Γρηγορίων, ὁ συνοφανῆς αὐτῶν κατεδικάσθη. ἐποίησε δὲ λόγον ἔμπροσθεν τῶν Ἀρχόντων γονυκλινῆς ὁ Γρηγόριος, καθὼς λέγεται πεποιημένον καὶ τὸν Δημοδῆν εἰς τὴν περὶ Στεφάνου λόγον, ὅτι πάντα γονυκλιτῶς πλὴν πρώτῃν ὁλίαν περίοδον τῶν παρομιμίας, ἵνα λάβῃ πλείονα πλὴν ὁλίαν, καὶ ἀνευθύνωνται αὐτῶν μετὰ καλῶν παρομιμίας, βλέποντες αὐτῶν τὸ χῆμα τὸ ταπεινὸν καὶ χαμαῖζον. ἔτι καὶ Ἰωάννης ὁ Πάπας ἐλθὼν πρεσβυτέρως εἰς τὴν Ἰεσύνον, ἔκλινε γόνυ εἰ-

νώπιον τῶν Ἀυτοκρατόρων δεξιῶν, ὡς ἴσorest ὁ Πλά-
25
ἴνας. καὶ μαρτυροῦσιν ὡς αὐτοὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ταπεινῶσαι ἑαυτοὺς ὅτε εἰς τὰς λαϊκὰς, ὅτε καὶ ἐπὶ περὶ ψυχωφελείας, ἡ ἐλκυσμὸς εἰς ἄλλα μέζονα καὶ καλῶνα. ὑπέσχετο δὲ ὁ Γρηγόριος ἐν δόξῳ εἰς πλὴν Ἀντιοχείαν, καὶ ἀπαγορεύει ὑπὸ ποδῶν
30
γὰρ, πλὴν ἐρμολόγιον ἐτελεύτησε. λέγουσι δὲ τινὲς, ὅτι πλὴν Συνοδὸν ταύτην ἠθροισεν ὁ Νησεύτης, εἰς μὲν τὸ φανερὸν διὰ τὴν Γρηγορίαν, εἰς δὲ τὸ μυστικόν ἵνα βεβαιώσῃ τὸν τίτλον αὐτῆς, ὅτι ἐν ἠθέλησεν ὁ Ῥώμης Πελάγιος κυρῶσαι, μάλιστα δὲ
35
ἐρεσφεν ὁ Πελάγιος τῶν Ἀρχιεπισκόπων αὐτῶν, εἰς Κωνσταντινέωσιν ὅν, μηκέτι συγκοινωνεῖν τῶν Νησεύτης εἰς πλὴν Λατινίαν. Σὺ δὲ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι Πατριάρχης κλεινομένης, ἡ ἀσφαλιστοῦ τὴν Πάπαν κλειπὴν, ἀλλὰ Συνοδὸν οἰκουμενικὴν. δεύτερον, ὅτι εἰς
40
ἦν ἡ Συνοδος οἰκουμενικὴ, ἀλλὰ ἐπειδὴ μὴ ἦν θεωρηθῆναι δόγμα πίστεως, ἡ διορισθῆναι περὶ πίστεως, ἡ κλεινομένης Αἰρέσεως, ἡ Συνοδος οἰκουμενικὴ ἐκ ὀνομάσθη. περὶ τῆς Συνοδῆς ταύτης καὶ τῶν τίτλων ἐνηθῆσθαι κατωτέρω ἐν πολλοῖς.
45

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ δούτεως περιείσεως τῶν Γρηγορίων Ἀντιοχείας διὰ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν μάγον καὶ περὶ τῶν συμβαίων τῶν μάγων καὶ τοῖς συμμύσαις αὐτῶν, καὶ ὡς καὶ αὐτῶν ἐθαυματοργήσων ἡ Θεοτόκος, καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ κατὰ πλὴν Ἡράκλειον Ναυτῆς ἀγίας Γλυκερίας γεγονότος θαύματος κατὰ τῆς χερσὸς λεκανῆς Παυλίνης τῆς γόνισης, καὶ τῆς ἀναίρεσεως αὐτῆς καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς.

Συμβέβηκε τῷ αὐτῷ Γρηγορίῳ καὶ ἄλλῃ περίεσσι, Ἀνατόλιος γὰρ τις Ἀρχιεπίσκοπος ἦν λίαν φίλος αὐτῷ,

καὶ ἐφανερῶς ὅτι ἐθυσίαζε, καὶ ὅτι ἦν καὶ μέγας μάγος. κατηγορήθη δὲ καὶ ὁ Γρηγόριος ὅτι σιωδυσίαζε
τῇ

τῷ Ἀνατολίῳ, καὶ ἦλθον εἰς μέγαλον κίνδυνον. ἄγχι δὲ ὁ Τιβερίας τὸν Ἀνατόλιον καὶ τὰς συμμύ-
 τας αὐτῆς εἰς Κωνσταντινὴ πόλιν, καὶ τιμωρήσας αὐ-
 τὰς, ἔγνων πῶς ἀφώοτῃται τῇ Ἀρχιερέως, καὶ ὁ μὲν
 5 Ἀνατόλιος ἐδόθη τοῖς Θερίοις εἰς τὸ Ἀμφιθέατρον,
 καὶ παρὰ χαθῆς, ἀνεσκοποῖσθαι, εἶτα παρὰ δόξῃς
 Λύκοι τὸ μισθὸν αὐτῆς σῶμα καταγαγόντες, κατε-
 νέμωτο, τὰς δὲ συμμύσας αὐτῆς ἐξορίᾳ κατεδίκα-
 σεν, ὅτι ὁ λαὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατεβόων
 10 μὲν καὶ τῇ Βασιλέως καὶ τῇ Πατριάρχῃ Εὐτυχίᾳ ὡς
 πῶς πίπῃ παρδόντων, ἐκείνας δὲ βαλόντες εἰς ἀκά-
 θιον, ζώντας κατέκωσαν. οἷον δὲ τῇ Ἀνατολίᾳ εἰς
 πῶς φυλακῇ δεδεμένῃ, καὶ ἔσπευ ἐκεῖ ἀπηγορεύσας
 Εἰκόνας τῆς Θεομήτορος, καὶ παρὰ καλῶντος αὐτῇ
 15 ἵνα λυτρωθῇ τῶν δεσμῶν, ὡς τῇ Θάμματος, ἔσπευεν
 ἢ Εἰκὼν τὸ παρῶπον αὐτῆς εἰς τὸν τοῖχον. καὶ τις
 φίλος χειρὶς εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον αὐτῆς πῶς Παναγίαν
 παρὰ κινῆσαν αὐτὴν κατὰ τῇ Ἀνατολίᾳ, καὶ λέγουν
 αὐτῇ, ὅτι ὕβρισται εἰς τὸν Τίον αὐτῆς ὁ Ἀνατόλιος.
 20 καὶ τις Ἀρχὼν Βασιλικὸς Κοιτῶν τῷ Ἀνατολίῳ, εἶδε
 πῶς Παναγίαν λέγουν αὐτῇ, μέχρι τίνος αὐτῇ
 Ἀνατολίῳ, τῇ βλασφημῇσας καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν
 τόμον; γινώσκων ὅτι ἐν τῷ οὐρανῷ οἱ περιποιῶνται τὰς

μάγας καὶ γόητας, ὅποια τις κακῇ καὶ ἐπώδυνος ἐπ-
 δίκασε αὐτὰς περιμῆρα. Σημείωσαι δὲ ἐν ταῦτα ἱ-
 στερῶντα τὸν Θεοφύλακτον, ὅτι εἰς πῶς Ἡρώκλησαν
 Διὰ τὸν ἀγασμὸν καὶ τὰ θεῖα ῥήματα μύρα, ὅπερ ἀ-
 νέβρουν ὅσοι τὰ τάφους τῆς ἁγίας Γλυκερίας, ἣν λε-
 κάνη Χαλκίνη ἐδεχομένη ταῦτα, καὶ ἐγείνοντο τὰ
 θαύματα. ὁ δὲ τότε Ἡρακλείας ὄρων εἰς Κωνσταντι-
 νουπόλιν εἰς τὸν φόρον λεκάνη χρυσῇ θάμματος,
 ἡγόρασεν αὐτῇ, καὶ ἔταξεν αὐτῇ τῆς Χαλκίνης ἐν
 αὐτῇ γίνεσθαι τὸν ἀγασμὸν εἰς τὸν τάφον τῆς μάρ-
 τυρος, καὶ ὅτι ἐγείνοντο τὰ θαύματα, Διὰ δὲ τὰ
 θαύματα καὶ τὰς παρὰ τὰς τῆς Ἀρχιερέως ἀπεκαλύ-
 φθαι αὐτῇ τὸ ἀκάθαρτον τῆς λεκάνης, ὅθεν ἔφερον αὐ-
 τῇ εἰς τὸν Νησὸν πῶς, καὶ ἐξετάσας ἐκείνῃ, ἦν
 25 ὅτι Πανλῖνος τις ἄρχων σοφὸς γόος ἔχεν εἰς αὐτῇ
 αἵματα, τῇ δὲ δειλῶντι θυσίᾳ, καὶ ἐγείντο τῇ
 ἐπικλήσει τῶν δαιμόνων, γειτόνους Εἰδωλολάτρης,
 ὅθεν αὐτῇ παρὰ Μανελίῳ τὸ δόγμα, καὶ ὁ μὲν Βασι-
 λεὺς ἐξῆλθε ποιῆσαι διόρθωσιν τῷ Πανλῖνῳ, ὁ Πα-
 τριάρχης ὁμοῦς δι᾽ αὐτῇ τὸν γοῦν ῥητῶν, ὅθεν
 ἐπαρῶν αὐτῇ λέγων παιδείαν νομικῇ, ὅθεν ἀχθῆς
 εἰς κρίσιν ὁ Πανλῖνος, αὐτῇ μὲν ἀσπολοπίζεσθαι, οἱ
 δὲ ἢ αὐτῇ ὡς συμμύσας τεμνονταί τας κεφαλὰς.

25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῇ ὁμολογίᾳ τῇ Συμεῶνος Διὰ τὸν χιτῶνα τῇ Σωτήρι καὶ τῇ ἱματίᾳ τῇ Χρυσῇ, τῇ μὲν ἐν ἰόππῃ
 ὅτι ἰωάννης ἱεροσολύμων, τῇ δὲ ἐν πόλει Ζαφὰρ ὁρῶντων.

30 Εἰς τὸν κηρὸν τῆς τῇ ἱεροσολύμων ἰωάννης δι-
 ῆθη εἰς πῶς ἰόππῃ ὁ ὁμολογία τῇ ἱεραὶς συμμύ-
 τοις περὶ τῇ χιτῶνι τῇ Σωτήρι ἡμῶν, ὅθεν καὶ
 μετὰ πλάτης εὐλαβείας φέρεται εἰς πῶς ἁγίαν πό-
 λιν, ὡς ἰσορεῖ ὁ Σιγνήριος. εὐρέθη δὲ καὶ εἰς πῶς πό-
 35 λιν Ζαφὰρ (λέγει ὁ Πλάτυνας) εἶδεν εἰς οὐ μαρ-
 μάρων κιβώτιον τὸ ἱμάτιον τῇ ἰσορεῖ, ὅπερ κλη-
 ροῖς ἐμερίσαντο εἰς εὐλαβείᾳ, ὅτε ἐσαύρωσαν αὐ-

τὸν, καὶ ἦν πεθαμὸν ἐκεῖ ὅσοι τῇ κηρῇ Θωμᾷ τῇ
 ἱεροσολύμων, ἰωάννης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Γρη-
 γόριος Ἀντιοχείας. δὲ οὐδὲν δὲ αὐτῇ ἀκῶν Θωμᾷ
 ἐν ταῦτα ἱεροσολύμων, καὶ εἰς τὸν βίον τῇ Χρυσ-
 σόμῃ Σιλβανὸν πάλιν ἱεροσολύμων, καὶ εἰς πῶς ἐν
 Τρεβῶν Συνοδὸν Ἀναστάσιον ἱεροσολύμων, διωθή-
 θη κατὰ εὐμῆσαι τὰς Πατριάρχας ἱεροσολύμων.

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς αἰτίας τῇ μετὰ Περσῶν πολέμῳ τῶν Ρωμαίων ὅτι ἱερίᾳ Βασιλέως, καὶ τῆς τελευτῆς αὐτῇ,
 καὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτῇ, μετ' ὅτι Τιβερίῳ ὁ Θεῶς ἐβασιλεύσεν, ὡς εἰρηται αὐτῇ.

45 Οἱ εὐερισκόμοι εἰς πῶς μέγαλον Ἀρμένιον (ἥτις
 καὶ Περσαρμηνία ὠνόμασαι) ἦσαν Ρωμαίοις κατή-
 κκοι, καὶ ἐπὶ Φιλίππῃ τῇ μετὰ Γορδιανὸν καίσαρος
 ὑπετάχθησαν τοῖς Πέρσαις, καὶ ἔμεινε μόνη ἡμι-
 κρῇ Ἀρμηνία εἰς τὰς Ρωμαίας, ἐπὶ δὲ ἱερίᾳ κακῇ
 πάχοντες ὑπὸ Περσῶν, βελήσαι τῇ ἱερίᾳ σφά-
 50 τῇ τῇ Ἀρχοντας αὐτῶν, ἔχοντες περὶ ἔχοντα οὐα-
 δαίμῃ Ἀρμένιον, καὶ παρὰ χαθῆσι Ρωμαίοις. ἐγκαλῶν-
 τα δὲ Ρωμαίοις Χοσρόην τὸν Περσάρχην, ὁ ἱερί-
 νος ἀπεβάλετο αὐτὸν, λέγων, ἐκείνῃ δίκην ὅσοι
 εἰς τὰς ἐμοίς ἐν κηρῇ πολέμῳ. γίνεσθαι δὲ
 Διὰ τὸν καὶ πολυχρόνῃ πόλεμῳ Ρωμαίων καὶ

Περσῶν, καὶ ὁ Τιβερίῳ τῇ γοῖα Θεῶς, ὁ κατὰ πολέ-
 μῃσας τὰς Ἀβάρους, πέμπεται ὕστερῃ Στρατηγὸς καὶ
 Περσῶν, ὅσοι τῇ τῇ κακῇ οἰονομησάντων
 παρὰ τῇ παρὰ Στρατηγῶν, καὶ δειλῶντων, ἐκιν-
 δυνάσεν ὁ Τιβερίῳ, ὅθεν Τραϊανὸς Ἀρχὼν πέμ-
 πεται πρὸς βούτης ὡς ὅσοι τῇ Βασιλείᾳ Σοφίας εἰς
 Χοσρόην, ἐπειδὴ ἐμεγαλύνοντο ὁ ἱερίῳ. ἐν τῇ τοῖς
 δὲ, λαμβάνουσιν οἱ Ἀβάρους τὸ Σίριμιον, ὅπερ παρὰ
 ἔλαβον ὁ ἱερίῳ ὅσοι τῇ Γηπαίων. ἀπέθανε δὲ
 καὶ ὁ ἱερίῳ, αὐτῇ τῇ εἰς δεκάεξ, καὶ ἐβασι-
 λῶσεν ὁ Τιβερίῳ.

Περὶ τῆς ἐπὶ ἱερὸν πολέμου, τῆς ἀφ' ἧς ἐσαντος μέλει Μαυρικίῳ, καὶ περὶ τῆς αἰκίσσεως τῆς Περσῶν Ὀρμίσδου, καὶ βασιλέως τῆς ἡς αὐτῶν Χοσρῶς, καὶ τῆς αὐτιθέας τίτλου αὐτῶν, καὶ φυγῆς αὐτῶν ἐξ ἑπιβαλῆς, καὶ πάλιν ἀσκητασάσεως εἰς τὴν βασιλείαν βοηθείας Μαυρικίῳ, καὶ περὶ τῶν δύο Σταυρῶν ἃς ἔπεμψε τῇ Γρηγορίῳ Ἀντιοχείας, καὶ περὶ χειρισμῶν Νααμῶν τῶν Σκηνιτῶν φυλάρχου, καὶ τῶν περὶ αὐτῶν χειρῶν φυλῶν ἃς Γρηγορίῳ Ἀντιοχείας.

Ἀρχὴν ἔχοντος ὁ πόλεμος ἐπὶ ἱερὸν ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν μετὰ τῶν Περσῶν, ὡς εἶποι πλασάμηνος καὶ ἄλλας αἰτίας, ἔμεινον εἰς Μαυρικίῳ. μετὰ τὰ πολλὰ δὲ αἰτίων ὁ Μαυρικίῳ κατεργάσατο κατὰ Περσῶν, ἐφόνόσαν καὶ οἱ Πέρσαι τὸν Ὀρμίσδου ἀδικον ὄντα, καὶ φοιῶντα τῇ ὑποκρίσει, καὶ ἐπείσαν βασιλείαν τὸν Χοσρῶν, ὅστις ὑπέβη εἰς τὴν κακίαν καὶ ἑρῶν, καὶ Κῦρον, καὶ ὅλας τὰς πρὸ αὐτῶν φησὶν ὁ ἱστορικὸς Ἀγαθίας, ἡ δὲ τῶν Ὀρμίσδου κακῶς Κόρρακον κακὸν ὄντα, χιλιῶν χεῖρων τῶν πατρῶος αὐτῶν, καὶ ταῖς ἀπρηγετημένῳ ὅτι μάλιστα ὑπὸ τῆς βασιλείας Μαυρικίῳ, καὶ ὁ Λύκος πᾶντοτε Λύκος καὶ αἰμοβόρος, καὶ τὸ φυσικὸν αὐξάνει πάντοτε, καὶ ἐδέποτε ἐκλείπει. ὁ Θεοφύλακτος ἱστορεῖ εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον, ὅτι αὐτὰ τῇ βασιλεύσει ὁ Χοσρῶς ἐκλήθη βασιλεὺς βασιλέων, κύριος τῶν κυριούντων, τῶν ἐθνῶν δεσπότης, Ἀρχὼν τῆς ἐρήνης, τῶν ἀνθρώπων σωτήρ, ἀναμεταξύ τῶν θεῶν ἀγαθὸς ἀνὴρ καὶ αἰδιδίῳ, ἀναμεταξύ δὲ τῶν ἀνθρώπων θεὸς λαμπρότατος, νικητὴς ὑπερσυνδοχότατος, τῇ ἑλπίδι συνανατέλλον, καὶ τῇ νύκτι φωτίζων τοῖς τῶν Ἀσέριων ὁμμάσιν, ἔνθεν ἡσυχία τῶν πονηρῶν βασιλέων, ἐχθρὸς τῆς μάχης, εὐεργέτης εἰς πάντας, Στρατοπεδάρχης, καὶ Περσοφύλαξ. ἔστος ἐστὶν ὁ τίτλος αὐτῶν. τίς μὴ ἐπιφανήσῃ τὸ, ὅς ὑψὲν ἑστὸν ταπεινωθήσεται; καὶ τὸ, ὅς ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτῶν οἶκον, ζητᾷ σωτηρίην; καὶ ὅτι κύριος ὑπερφάνοις ἀντιτάσσεται. ὅθεν θεὸς παρεχωρήσας ἐπιβεβαύθη ὑπὸ Ἰννοσ βασιλέως, ἐδιδόθη τῆς βασιλείας, καὶ ἐφυγεν εἰς τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων, βοηθεῖ ὅμως αὐτῷ ὁ Μαυρικίος, καὶ ὑπάγει μετὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν δυνάμεων εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἀποκτείναν τὸν Βάραμον, ἔλαβεν τὴν πατρικὴν αὐτῶν ἀρχήν. βεβαίῳ δὲ ὁ Εὐάγγελος εἰς τὸ ἔκτον τῆς ἱστορίας αὐτῶν, ὅτι ἔπεμψε τῇ Ἀντιοχείᾳ Γρηγορίῳ ὁ Χοσρῶς πρὸς τιμὴν τῆς ἁγίας Σεργίου Σταυρῶν χρυσῶν καὶ ἐξησκημένων λίθων πολυτίμων, καὶ ἄλλων Σταυρῶν χρυσῶν ἐκκλησιαστικῶν ψηφίων, ἐγκεκκοσμημένων, ἔλεγον δὲ τὰ ψηφία τῶν

συμφορῶν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπανάκλησιν εἰς τὸν θρόνον αὐτῶν, ἐγκωμιάτε Ῥωμαίων, καὶ ἐτίθηκα δόματα εἰς τὸν Ναὸν τῆς ἁγίας Σεργίου, καὶ εὐχαριστῶν εἰς τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν, ὅθεν μετὰ μεγάλῃς σεπομῆς καὶ λιτανείας ἔφερε τὰς Σταυροὺς τέτρες εἰς τὸν Ναὸν τῆς ἁγίας Σεργίου ὁ Πατριάρχης, καὶ ἀφίερων αὐτῶν καὶ μετὰ ἐνὸς ὁσίου χρυσῶν ὠραϊστάτη. οἶμαι δὲ ταῦτα ἐπὶ χωρῆσαι τὸν Θεὸν γινώσκειν εἰς ἔλεγχον τῶν Ἀρετικῶν τῶν κατ' ἡμᾶς καί, καθὼς ἀφῆκε καὶ τὸν Βαλαάμ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἐθνικὴν τὰ δόματα καὶ ἐκ τῆς τῆς Βαλαάμ, λέγοντος τὴν ἀλήθειαν, καθὼς καὶ Σαὐλ ἐφάνη περὶ τῶν ἐν Περσῇ, καὶ καὶ ἡ Φαισθὶς ἦν Ἀρχιερεὺς τῶν αὐτῶν ἐκείνης. τῶν τῶν λίθοις πολυτίμοις ἐξησκημένων Σταυρῶν περὶ τῶν αὐτῶν ἡ βασιλεία Θεοδώρου ἡ γυνὴ τῆς ἱερῆς, ὅν οἱ Πέρσαι αἰχμαλωτίσαντες τὴν Ἀνθόχεαν ἔλαβον. καὶ καθὼς τὰ σκόνη τῆς ἱερῆς αἰχμαλωτίστησαν, καὶ πάλιν εἰς τὴν ἱερῶν μετὰ τῶν ἐκείνων, ἔτω καὶ τὰ σκόνη τῆς Ἀντιοχείας αἰχμαλωτίστησαν, πάλιν ἐσφάφισαν εἰς τὴν Ἀντιόχεαν κατὰ τὸν λόγον τῆς ἀντιδόσεως. ὅτε ἡ αἰχμαλωτίσας τὴν Θεῶν πολιν ὁ Χοσρῶς ἔχε σκοπὸν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἱερῶν, ἦκε γὰρ εἶναι καὶ σκόνη ὠραϊστάτη καὶ δυσπρόσιτος, ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ τῆς Βελισαρίου, καὶ ἔκ ἡρώων εἰς ἔργον τὸ προηρῶν τῆς καρδίας αὐτῶν διαβόλιον, ὡς λέγει ὁ Εὐάγγελος καὶ αὐτὸς ὁ Περσὶς πρὸς εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῶν περὶ τῶν περσινῶν πολέμων. σημείωσαι δὲ, ὅτι καὶ Νααμῶν ὁ φυλάρχος τῶν Σκηνιτῶν ἔβη ὡς, καὶ ἀνθρώπων σφάλλον ἰδὶα χεὶρ εἰς θυσίαν τῶν δαιμόνων, κατατίθας πυρὶ τὴν χρυσὴν αὐτῶν Ἀφροδίτῃν, καὶ δὲς πτωχοῖς ἐβαπτίσθη, ὅπερ Ἀντιοχείας παύει φησὶ Γρηγόριος νέυμα τῆς βασιλείας εἰς τὴν ἔρημον, ἐν ἣν οἱ λεγόμενοι λιμνῆται, οἱ ἐπὶ ὁδοῖς τοῖς δόγμασι τῶν Σεβήρων, περινοσῶν, πολλὰ φέρει καὶ κόμας καὶ μοναστήρια καὶ φυλὰς ὁλοκληρῶς περὶ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν Θεῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τῶν ἐπὶ Μαυρικίῳ πρώτων ἐν Ἀσίᾳ ὁφθέντων τῶν, καὶ περὶ τῶν ἐγκεχαρῶν Σταυρῶν ἐν τοῖς μετὰ τῶν αὐτῶν, καὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐγκεχαρῆς.

Ἐπὶ Μαυρικίῳ ὁφθῆσαν πρώτων οἱ τῶν ἐκείνων εἰς τὴν Ἀσίαν, περὶ ὧν διηγέται ὁ Θεοφάνης ὅμα καὶ ὁ Σιμοκάτης βιβλίῳ πέμπτῳ, κεφαλῇ δὲ δεκάτῳ, πρῶτον

μα ἑξάκτον, ὅτι ληφθέντες ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων αἰχμαλωτοί, ἔχον οἱ πάντες αὐτῶν Σταυρῶν ἐγκεχαρῶν εἰς τὸ μέτωπον, καὶ ἐρωτησάντες ὑπὸ τῶν Κωνσταν-

κωνσταντινουπόλεω, ἀποτί τῷ ταύτῳ ἦσαν σεση-
μεωμένοι σημεῖον· ἀπεκρίθουσιν, ὅτι μία μεγαλω-
τατη παρῆλθε ἐπιδήμησον εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ

ἐδιδόξαν αὐτοὺς οἱ κεραιαὶ σιγματιοὶ καὶ σταυ-
ρῶν, καὶ ποιήσαντες ταῦτ', ἐπέτυχον τῆς ὑγείας αὐ-
τῶν, καὶ ἐξ ὧν ἐκείνη ἐκράτισε καὶ σωρευτοῦνται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῆς τελευτῆς ἐρμολαυτῶ Γρηγορίου Ἀντιοχείας, καὶ ἐπανακλήσεως εἰς τὸν θρόνον Ἀνδριανῆς τῆς
Συναίτης, καὶ τελευτῆς Ἰωάννη νίας Ρώμης Ἐυλοχίαν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἰωάννη ἱεροσολύμων, καὶ Ἀλέ-
ξανδρου Ἀμῶς, μεθ' οὗ Ἰσαάκιος ὁ καὶ Ἡσύχιος.

10 **Ε**τελεύτησεν ὁ παρὼν Ἀντιοχείας Γρηγόριος, ὅστις
ὡς εἰπομένη εἶχε ποδάγραν. καὶ εἶπον αὐτῷ ἰα-
τροὶ ὡς πῶς ἐρμολαυτῶν, καὶ πῶς ἐτελεύτησεν,
ὡς λέγει ὁ Εὐαγγέλιος εἰς τὸ ἔκτον βιβλίον αὐτῆς. ἀ-
15 πέθανε καὶ ὁ Ἰωάννης τῆς νίας Ρώμης, καὶ ὁ Εὐλόγιος
τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ὁ Ἰωάννης τῶν ἱεροσολύμων,
μεθ' οὗ ὅστις ἔτιω καὶ ἔχρημα κεχερσύνετο, ὡς συμ-
περαίνει ὁ αὐθις Εὐαγγέλιος. μετὰ τὸν θάνατον γὰρ
τῆς Γρηγορίου ἐσηλθε πάλιν εἰς Συναίτης Ἀνδριανός,
20 καὶ οὗ, ὡς εἰπομένη, ἔγραψεν ὁ Διάλογος ὁ μόνον
ὅτε δούτερον ἔλαβεν τὸν θρόνον αὐτῆς, ἀπὸ τοῦ καὶ
καὶ τῶ λαβὼν αὐτὸν, λέγων, ὅτι αὐτὸς ἠκολούθη τῇ
θεῇ αὐθις Πήφῃ, καὶ ἐτὶ τῶν ἀνθρώπων γνώμη,
οἵτινες ποιεῖ καὶ μεταποιεῖσιν ὡς δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ οὐκ
25 τὰ χαρίσματα εἰσὶν ἀμεταμέλητα, ὅθεν ἡ ἀγάπη ἐδέ-
ποτε ἐκπλήσει, καὶ σφραγίς καὶ ἀναιρέται, καθότι
ἔγνω ὁ θεὸς τὴν ὄντως αὐτῆς. μετὰ τὸν Ἰωάννην δὲ
ἱσακίου καὶ ὁ Ἀμῶς, ὅς ποιεῖται ἀνάμνησιν ὁ σω-
φροσύνης, διηγήσας τοιαύτῳ διήγησιν, ὅτε κατεβί-
30 βάθη ὁ Ἀμῶς, κατέβησαν σὺν αὐτῷ ὅλοι τῶν μονα-
στικῶν εἰς Ἀββάδες, ἵνα ὑποδάσωσιν αὐτῷ τὴν ὀφθα-
λμοῦ μετόπισιν καὶ χρεωσικῶν κατεσκευάσθη, καὶ ὁ πα-
τερὰρχης ἔπεισε αὐτοὺς, ὅτι μεγάλου βάρους εἰς τὸ ἀξίωμα

τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ μόλις ὑπὸ τῶν ὑφ' αὐτῶν ἀνωμένων
βασανιστῶν. οὗτος δ' ἐσκαυδισμῶν τῆς ὑγείας τῆς
νίας Μοῆς Ἀνδριανῆς (μοναχῶν περὶ βλεψίων ὑπὸ
τῆς αἰνῆς Σάββας τεθελειωμένων, καὶ τῆς εὐαγγελίας ὑπὸ
τῆς Θεοδωσίας) μετὰ τῶν ἱεροσολύμων Ἀμῶς, ὁ Διάλο-
γος γράφει αὐτῷ ἐβελόσαι καὶ λαβεῖν σὺν χάρῃ
καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς αὐτῆς. γράφει δὲ καὶ καὶ τὸ
Συναίτῳ Ἰωάννῳ, καὶ οὗ ἐσθλὴ καὶ ἰκαίῳ ἐλεη-
μοσύνη, καὶ εἰς τὸ τέλος λέγει αὐτῷ δέδοται τῆς Θεο-
δοσίας αὐτῆς. ἔτιως ἐπολιτοῦν τότε τὸ αὐτοῦ καὶ
τὸ φιλαδέλφον εἰς τὰς μεγάλας Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Ἐκ-
κλησίας, οἵτινες καὶ ἀλλήλων καὶ τῶν μικροτέρων πραγ-
μάτων ἐφροντίζον. φαίνεται καὶ εἰς τὸν καιρὸν καὶ
ὁ ἀπέθανεν. ὁ σοφὸς καὶ ἁγίος Ἀνδριανός εἰς τὴν
Θεοπολίαν, καὶ αὐτὸν ὑποθαλάσσει καὶ τὸν Ἀμῶς, διότι
ὡς εἰπομένη αὐτῶν, ὁ Διάλογος γράφει μίαν ὑπὸ
τοῦ ὁφθαλμοῦ καὶ εἰς τὸ σῶμα βιβλίον αὐτῆς, ἀ-
πιστοῦ καὶ καὶ τὸν Ἡσύχιον Πατριάρχην ἱεροσο-
λύμων κατὰ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς Βασιλείας
Μαυρικῆς, ὡς ὁ Ἡσύχιος ἔπος δοκεῖ εἶναι ὁ αὐτὸς
τῷ ὑπὸ τῆς Ζωαρῆ καὶ Καλίστης Νικηφόρος λεγομένῳ
Ἰσακίῳ, καθὼς φθάσαντες κατεργασάμενοι εἰς τὸ
τέλος τῆς τεσσαρκοῦς δούτερος Πατριάρχης.

35

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

40 Περὶ Πελαγίου Ρώμης καὶ δούτερος, καὶ τῆς αἰτίας δι' ἣν αὐτὸς ἐκδόσεως βασιλικῆς κεχερσύνετο, καὶ τῆς
μεταταῦτα διορθώσεως αὐτῆς. καὶ τῆς αἰτίας τῆς μὴ χερσινεῖσθαι τὸν Ρώμης αὐτὸν βεβαίως τῆς Βα-
σιλείας, καὶ τῆς Βασιλείας ἐποίησε μετὰ δόσιν χρημάτων διδοῦναι ἐισμὸν τῆς χερσινεῖσθαι Πάπαν
Ρώμης, καὶ τὴν αἰτίαν.

45 **Ε**πὶ Ἰουλίῳ τῷ ἔτι πεντακοσῷ ἑβδομηκοντῷ
ὀγδόῳ Πελάγιος ὁ δούτερος ἐχερσυνήθη Πάπας
χωρὶς τῆς βασιλικῆς ἐκδόσεως, καθότι οἱ λογι-
στῶν εἶχον περιεκυκλωμένη τὴν Ρώμην, καὶ πᾶσι
καὶ ἀργάζοντ' αὐτὴν ἰταλίαν. ὁμοίως γράφουσιν εἰς
50 τὰ χρονικά αὐτῶν Μαυρικὸς ὁ Σωτὴρ, καὶ Μαρτίνος
ὁ Πολύμωρος, καὶ δὴ καὶ Ἀντώνιος ὁ Πλατωνεὺς οὗ
τῷ δούτερος μέρεα τῶν ἱεροσολύμων, τίτλῳ δωδεκάτῳ,
κεφαλῇ δούτερος λέγει, θανόντος τῆς Βερεδίντης,
γίνεται Πάπας ὁ Πελάγιος. καὶ τὴν τότε ἐπικρύ-
πται τῶν λογιστῶν εἰς τὴν ἰταλίαν. συμπαρ-

τυρεῖ τῶν καὶ ὁ Πλάγιος λέγων, αὐτὴ δὲ μία ἐ-
σάθη αἰτία δι' ἣν ὁ Πελάγιος γέγονεν Ἀρχιεπίσκοπος
αὐτὸς τῆς κατεσκήνης τῆς Βασιλείας, ὅτι ἐκεῖ ἐδωκετο
ἐξελεῖν τῆς πόλεως τῆς περιεκυκλωμένης καὶ ἀπελ-
θεῖν εἰς τὸν Ἀντιόχειαν, καὶ ὅτι ἐκείνη ἐκείνη ἐκείνη
τῆς Κλήρης, αἰμὴ ἐδοκίμαζον αὐτῶν ὁ Βασιλεὺς,
καὶ τῶ Γρηγόριος Ἀρχιεπίσκοπος (ὁ μεταταῦτα χρη-
ματίας Πάπας, καὶ Ἐκκλησίας Ἀνδριανῆς ποιεῖ καὶ
μεγάλως ἀρετὰς αὐτῆς μέγας καὶ Διάλογος) ἐπί-
φθονος εἰς κωνσταντινουπόλιν ἐβελόσαι τὸν Βασιλέα. εἰς
αὐτὸν λέγει ὁ Πλάγιος, ὅτι ἦν ἀδύνατον μόνῃ τῇ
ἐκλογῇ

1522

32
 ὁ κληρὸς τῆς κλήρος χωρὶς τῆς ψυχῆς τῆς Αυτοκράτορος
 γινώσκων πάντα ἐν Ῥώμῃ, σημειοὶ οὐκ ὀφείλουσι
 λέγειν, τῶν τότε διαχθόνων ἐπὶ Ἰταλίας ἀπὸ
 Πατριάρχης Ναρσῆ, καὶ ἑσθὲς τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τῶν
 πατριάρχων Κωνσταντινουπόλεως, καὶ αὐτῆς τῆς Ῥώμης,
 ἐπὶ αὐτῆς αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχιερατικῇ ἀπὸ τῆς
 ἁγίας Πάπας, καὶ ὅτι ἕτοιμος ἐστὶν αἰτία, καὶ ὅτι
 ὁ κληρὸς ψευδίζεται πάντα τῆς Ῥώμης, μὴ δύ-
 ναται εὐπὶν ἀρχιερεῖς τῆς Ῥώμης χειροτονιθῆ-
 ναι ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων, πρὶν ἡ βεβαιωθῇαι πῶς
 ἐκλογὴ αὐτῶν ὑπὸ τῶν Αυτοκρατόρων, ὑφ' ἑπερὶ
 ἀπλῶς ἡρεῖα δοθῇαι θέλημα δι' ἐγγράφου ὁρί-
 σαι αὐτῇ, καὶ εἴτα χειροτονῆσαι τὸν ἀρχιερεῖς τῆς
 Ῥώμης, καὶ τότε ἔχων καὶ πῶς ἐξέσται τῆς ἀρχιε-
 ρείας, δι' ἡν ἐξέσται καὶ ἀθαν ἡ ἀνάγκη τὸν ἐκ-
 θερότατον πέμψαι μερικῶς ποσότητα χρημάτων,

παθόντι μετὰ τῶν δόσιον τῶν χρημάτων· ἐδίδουτο ὁ
 ἑλεσμός· ἀλλὰ τῶν χειροτονίων· ἐποίησε δὲ τῆς τῆς
 ἰσπανίας ἐκλογάς, διότι ὑπῆντων τῶν Ἀυτοκρα-
 τῶρων τῆς ἰταλίας, ὠκονόμῳσεν ἔτι τὰς χειρο-
 τονίας τῶν Παπῶν γίνεσθαι, ὥς μὴ χειροτονηθῇ
 Πάπας σκανδαλοποιός τις, ἥ ἔχθρὸς τῇ Βασιλείᾳ,
 καὶ περὶ αὐτῆς τῶν Ῥώμην τοῖς ἡμέροις βαρβαρίαις, κα-
 θὼς ἐνοήθη ὅτι ἔμελλε ποιῆσαι τοιαῦτόν τι ὁ Πάπας
 Σιλβέστερος, καὶ ἐξωρίσθη ὑπὸ τῶν Βελισσάριον, ὅθεν
 ὡς ἐπαπλῆσεν εἰς τὰς ἀλλογὰς τῶν Παπῶν ὁ Κλη-
 ρος κλεινὸν ἐψηφίζετο Πάπαν, εἰς οὗ ἐγένεσκει νόμι-
 σαι τῶν γνώμην τῆς Βασιλείας· καὶ αὕτη ἡσυχάζεσα
 ἀκρότης· ἕως τῆς Πρωτοῦ, ὥς ἐξῆναι· πλὴν ἐπὶ
 τῇ παρόντι καίρι· ἀλλὰ τὸ πρὸς Πελάγιον ἀρχιερατῶσαι
 χειρὶς τῆς ἑλεσμῆς τῆς Βασιλείας, ἥλθεν ὁ Γρηγόριος
 καὶ ἐρρήνυσε τὴν Βασιλείαν.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Ε΄.

περὶ τῆς πλημμύρας καὶ τῆς αὐτῆς θαλαττικῆς καὶ πάντες οὐ φώμη ὑπὲρ τῆς Πάτρας Πελαγίης, οὐς πρώτος τελευ- 20
τῶν τῶ τοῦτο πάθος τῆς θαλαττικῆς. καὶ περὶ τῶ ποσὸν ἐπεκράτησε λέγεσθαι πρὸς τὰς πιαρμιζωμένας ὑλίας.

Ἡ δὲ τῆς τῆ Πελαγίης ἀλῆς τῇ γονεῖσιν οὐ πλημ-
 μύραν μετὰλην, καὶ συζητῶσα ὑπὸ αὐτῆς εἰς τὴν
 θάλασσαν ὄφεις καὶ ἄλλα ἰοβόλα ζῴα, καὶ εἶτα
 εἰσφθῆναι τὰς αἰσὶν ὑπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὰς αἰγια-
 λούς, ἔλαβον ὁ ἄνθρωπος σῆψιν ἐξ ἧς προέκυθη λοι-
 μικὴ νόσος καὶ μέγα θάνατιον, μαλίστῃ δὲ καὶ
 ἀλόκοτον, καθότι οἱ ἀνθρώποι περιπατοῦντες καὶ
 καθήμενοι ἀπέθνησκον ἐξ αἰφνης μονῶ πληρῶν, ὅς-
 τις δὲ παραύψθη, καὶ ἀπέθνησκον, ὅχοντες ἀλῆς
 θάλαμιν, ὅθου καὶ ἐξ αἰῶνις αἵθισαι λέγεσθαι εἰς
 τὴν παροῦσαν, ὕμνουν καὶ ὑπὸ τῆς ἀπείθανε καὶ ὁ
 Πάτρις ἔτι. Πελαγίῳ πρῶτῳ ἀνείτων, ὡς
 Πλάτῳς ὁ φιλόσοφος ἐν τῇ πρώτῃ θεωρίᾳ τῶν ἰσορῶν,
 ἐπιβλέψας ὕδατος, καὶ ὁ Πλάτωνας Ὁφίλιαστος ὡς
 θέτω περὶ τῶν πλατύτερων Γεωγρόριον Τερουσίωκον,
 Μαριανδόν, Σιμμέριον, καὶ τὸν Σαβέλτικον ἐν τῇ
 ὁρῶντι ἀνεάδι, βιβλίῳ πέμπτῳ· ὅστις λέγουσιν, ἀλῆς
 τῆς πλημμύρας τῶν ὑδάτων, συμβέβηκε συνεπαθῆ-
 ναι ὑπὸ τῆς πληγῆς ὅλας τὰς εἴδας, καὶ ἐκιδύοντο ἀνα-
 φυῶν, μήτε τὴν ξηρὴν ἐδύοντο τελείως οἱ ἄνθρωποι
 ἐργασάσθαι, τῶν ὑδάτων καὶ τῆς ἰλῦος ἡλικρατάν-
 των τὰ πάντα, καὶ ἔτιως ἐγένετο μεγάλη πῆμα,
 καὶ τὸ θανατιὸν εἰς τὴν ἰταλίαν. περὶ δὲ τῆς θανα-
 τικῆς τῆς σωματικῆς λεπτομερέστερον Σαφείδιος ὁ Πρεσ-
 βύτερος ὁ μισίσιος ἐν τῇ πρώτῃ βιβλίῳ τῆς ἐπι-
 τομῆς αὐτῆς, ὅτι καλεῖτο γοναπιδίς, καθότι ἦν
 ὁπόμενος ἐν τῇ γόνати τόσον παῖδον, ὥστε τῆς ἀν-
 θρώπου εἰς τὴν ἐράταν, εἰς τὴν γράψαν, εἰς τὴν

παύσις, καὶ εἰς τὰς σωτηρίας ὁδὸν ὁδοποιή-
σαν, καὶ ἔτι πρὸς ἡμεῖς συνεξέρχεται καὶ τὸν
ψυχῶν τῶν ἀποθνήσκοντων. ταῦτα περὶ τῆς τελείτης τῆς
Πελαγίας, ἐξ ἡλιαμίδος. ὡς τὸν περὶ αὐτῆς ὑπομνη-
ματων. ἡ δὲ ὁ Πελαγίος ὁστος καὶ ἀγίος ἀποθνήσκων,
καὶ εἰς ἀπέθανε τοιαύτη θανάτω, ὁμῶς ἐκ ἔστιν ἐν παρὰ
μαρτύρων οὐκ αἰσίοις οἷς συνάπτεται, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔ-
δοξαν καὶ καλῶς εἶς ἀποθνήσκοντες, καὶ μέλιστα ἀγιοί 30
μαρτυροῦντες, ὡς φαίνεται εἰς τὰ μαρτυρολόγια. εἰ δὲ
καὶ αἰφνιδίως ἀπέθανεν, ἀλλὰ καὶ τὰ παιδία τῶν
ἐν τῷ δόγμα ὄντων ἐξ αἰφνιδίως ἀπέθανον, ὅθεν ῥητέον
τὸ τῶν ἀγίων Λυγαρίων, ὅτι ἐστὶ νομίζον καθὼν θά-
νατον, ὅτι τινος ἀγαθὸς εἶς κατενόησε, διότι τὸ ποιῶν 35
καθὼν θάνατον, εἰμὴ ὅσα ἀκολουθεῖ τῷ θανάτῳ. καὶ
ὅτι ἐστὶ πρόπον ἵνα πολυφροντιστάριον περὶ οὐρανῶν οἱ
μέγιστοι συνεξέρχονται ὁσίοις τῶν ἁγίων ὄντων, ἀλλ'
ἵνα πολυφροντιστάριον ὁδοποιήσαντες, πᾶσι βιάζονται
ἀπερχεσθαι. οἳ γὰρ χρησταὶ ἡρώδης καλῶντα εἶναι 40
οὐκ ἔστιν τὸν θάνατον τῶν οὐκ πτωχῶν, ὅτι τινος ἐγλυ-
φον τὰς πληγὰς οὐκ ἔστιν. τῶν θανάτων τῶν αὐτοῖς πλη-
σίον, τῶν ὁποθανόντων ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ τῇ εὐσφᾷ. ταῦ-
τα ὁ Λυγαρίων εἰς βιβλίῳ πρώτῳ περὶ πόλεως οὐκ, κε-
καλῶν οὐκ ἐκείνῳ. ὅρα τῶν αὐτῶν ὁμιλίᾳ ἐν ψαλ- 45
μῷ τριακοσῷ τρίτῳ περὶ τὸ τέλος, ἐν οὐρανῷ τῷ ἁ-
δαφίῳ, θάνατος ἀμαρτωλῶν πονηρῶν, καὶ τῆς σο-
φίας κεφαλῶν τετάρτῳ, ἑδαφίᾳ ἐβδόμῳ λευ-
κῆς, δόγματος ἐκὼν φθάσει τελείῃ, ἐν ἀπαύσῃ
ἔσται, καὶ τὰ ἔξω.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ὅτι Πάπαις, Πατριάρχαις καὶ Μητροπολίταις ἔδοι, ἔχει ἀπὸ τῆ βασιλείας Ἀποκρεσάρει; καὶ περὶ τῆ
Γρηγορίου Διαλόγου τῆ Ἀποκρεσάρει τῆ Ρώμης Πελαγίς, καὶ ὅτι μετὰ τῆ Κωνσταντινουπόλεως Εὐτυχίς
Διαλέξει

Ἀλέξῃ ψηλαφητῷ μετὰ πῶ ἀνάσπῃ κατὰ ὠλεγόνῃ πῶ σάρκα τῆ Κυρίῃ φερνῇ ὁφθούρῃ, καὶ διορ-
θωθούρῃ ὑπὸ τῆ Εὐτυχίῃ, καὶ καύσαντος καὶ ὁ σμύγεραψε περὶ ἀνάσσεως βιβλίον.

Ἐῖρηται ὅτι ἦλθον ὁ διάλογος ἀποκρισάμενος τῇ
5 Πελαγίῃ, καθότι ἦν συνήθεια τῶν Παπῶν ἀπο-
σέλειν τὰς Διακόνας αὐτῶν Ἀποκρισάμεναι εἰς τὰς
Ἀυτοκράτορας ὡς μουσικωτέρας τῶν λοιπῶν ἄλλων τῆς
αὐτῆς αὐτῶν - ὅτι ὁμῶς καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι εἶχον
καὶ Ἀποκρισάμεναι εἰς τὴν βασιλείαν, φανερὸν ἐστὶ, καὶ
10 γὰρ ἡ πρώτη Ἀτάξις τῆ πρώτης τίτλος τῶν Νεα-
ρῶν λέγει περὶ τῶν ὑποθημάτων εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν
μητροπολίτην καὶ Ἐπισκόπων, ἔχει δὲ αὐτοῖς καὶ
Ἀπὸ τῶν Ῥαφειρενδαρίων τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας,
καὶ Ἀπὸ τῶν Ἀποκρισάμενων τῶν Πατριαρχῶν τα αὐ-
15 τὰ ἀναφέρειν τῇ Βασιλεῖ. καὶ ὁ Ἀνατόλιος ἦν τῇ
Διοσκόρῳ Ἀποκρισάμενος εἰς τὴν Βασιλεῖ, καὶ ἐν τῇ
ἑκτῇ Μηνῇ Σιωδῶν ἦσαν οἱ Ἀποκρισάμενοι τῶν Πατριαρ-
χῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ μὴ καὶ Μητροπολίται εἶχον
Ἀποκρισάμεναι τὰς Ἐξάρχους λεγομένους, ὡς ἦν ὁπῆς-
20 σινιανὸς ὁ χρηματίσας Κωνσταντινῆς πόλεως Εὐτύχιος
τῆ Ἀμασίας Ἀποκρισάμενος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ὡς Ἀπὸ
τῶν ὑπομνήτων ἀφῆκαμεν. καὶ λοιπὸν ἀπελθὼν εἰς τὴν
Κωνσταντινὴν πόλιν ὁ Γρηγόριος, διηλέχθη μετὰ τῆ Εὐ-
τυχίῃ Κωνσταντινῆς πόλεως, ὅστις Γρηγόριος σμύγερα-
25 ψατο πρὸς τὴν βιβλίον περὶ ἀνάσσεως τῶν νε-
κρῶν, ἐκῆ ὁμῶς λεληθότως ἐξέκλινον εἰς τὴν γνώ-
μην τῆ ὠλεγόνος, πῶς ἡσάρξ ἐκείνη ἐκ ἔσεται ψη-
λαφητή; ὅθεν ὑστερὸν διδάχθαι, καὶ μεταμελη-
θῆναι, ἔκαστος ὅλον τὸ βιβλίον, καὶ πάλιν ἐγέ-
30 νετο ὁ Ἡλίας ὁ λόφωτος, ὁ παρ' ὀλίγον ἐκκλίνας εἰς
τὴν Δύσιν. τὸ μᾶλλον δὲ ὑπὸ χάρμα ὁ πρὸς βαλὼν ὁ
Γρηγόριος πρὸς τὸν Εὐτύχιον ἦν ἐκείνο τῆ Κυρίῃ,
εἰπόντος πρὸς τὸν Λεκάην καὶ Κλεώπαν, ἴδετε τὰς χεί-
ρας καὶ τὰς πόδας, ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι, ψηλαφη-
35 σατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὅσα ἐκ
ἔχει, καὶ ὡς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. καὶ τῷ εἰπόντι,
ἔδωκεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας, καὶ τὰ
ἐφῆξεν, καὶ, καὶ, ἔφασκεν ὁ Εὐτύχιος, ἀλλ' εἰς
λεπτόν καὶ σπυρτόν τὸ ἐγγεγραμμένον σῶμα, πῶς δύ-

ναται εἶναι καὶ ψηλαφητὸν; ἀπεκρίνετο αὐτῷ ὁ Γρη-
γόριος, ὅτι ἐκ δόλοισι τὰς Ἀθεύσεις αὐτῶν τὰς
φυσικὰς, πῶ τραχύτητα, πῶ σκληρότητα, πῶ
χαυρότητα, πῶ πυκνότητα, τὸ δὲ ψηλαφώμενον ἐστὶ
σημεῖον τῆ εἶναι σωτεσθαι ὅτι τῶν τεσσάρων σοικείων,
καὶ ἐξ ἐναντίων ποιότητων πεποιημένων, ὅθεν καὶ με-
τὰ τὴν ἀνάσπῃ εἰ καὶ ἐστὶ τὸ σῶμα δεδοξασμένον, ὁ-
μῶς καὶ ψηλαφᾷται, καὶ περὶ αὐτῶν ἀφῆκεν καὶ ἀδιά-
φθορον, ἔχει δὲ ἄποιον καὶ ἀειδύς, ἀλλὰ μόνον
λεπτόν καὶ φωταῖον, καὶ ταῖς πέντε αἰσθήσεσιν ὑπο-
κειμένον, ὁρᾷται, ἀφῆ, ἀκμή, καὶ μὴ καὶ φωνή,
καὶ μορφή, καὶ πρὸς σῶμα, καὶ χημάτι, καὶ περιπα-
τήματι, ἐξ ὧν ἐγγνώδη ὁ Χρῆστος τοῖς Ἀποστόλοις αὐ-
τῶν ταῖς ἐνδεκάκις ἐμφανείας αὐτῶν καὶ φανερώσιν
ὅτι αὐτὴ τῇ ἡμέρῃ. Ὁ Φίλων ἀγνώστης ἰδέτω περὶ
τάδε τὸ ἄκον τὰ τέσσαρον τῶν ἡθικῶν τῆ διαλόγου.
καὶ ὅτι τῆ ἐβδόμης Σιωδῶν ἐν τῇ ὁκτῇ πρᾶξι τό-
μῳ τεταρτῷ λέγει ὁ διάλογος Ἐπιφανίως, ἄρα ἐν
οἱ πρὸς ἐς ὁ λόγος ἄσαρκον αὐτῶν τεθέντων λόγον
ἀναφορῶντα πρὸς τὸν Πατέρα, ἦγεν ἀποβεβληκό-
τα πῶ πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν, καὶ ἐκ ὅντα μὴ ἐν
ἀπῶν τε καὶ ὅρα τὸ σῶματι, μετεσκόουμένων δὲ μᾶ-
λλον εἰς ἀναφῆτε καὶ ἀόρατον φύσιν; εἴτα τίς ὁ φά-
ναι τῶν πολλῶν; εἰ δὲ ἔτις ἐλόμεται κατὰ καὶ ἀ-
νέστη, πῶς ἐκ ἀληθείας εἶπεν, καὶ τὰ ἐξῆς. ὁ λό-
γος δὲ ἔτις τῆ Κυρίῃ καὶ τῆ Χρυσόστομος ἐστὶ, καὶ
ἴδε τὸν τόπον ἐκεῖ. ἔτι ἴδε πῶ Σάκραν τῆ μεγά-
λης Ἐσινιανῆς πρὸς τὸν Κωνσταντινῆς πόλεως Μηνᾶν,
καὶ τὸ πρὸς ἡμᾶς αὐτῶν πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς κα-
θολικῆς Ἐκκλησίας. ἐν ταῖς τοῖς, ἐξέλιπε τῆ βίβλιν καὶ
ὁ Ἀπολιάρης ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐκκλησίας ἐλε-
ημονικώτατος πρὸς ἐδρε, καταλιπὼν πᾶσι τοῖς Ἀρ-
χιερεῦσι μίμησιν καὶ ὡρῶν εἶγμα τῆ πῶς διώκεται
κυβερνηθῆναι τῶν δυστυχισάντων πᾶν τῶν Ἀρχόν-
των, καὶ ἴδε τὸ πνόμενικὸν τῶ ἡμετέρῳ Σωφρονίῳ
Λαμωνάριον.

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς κοιμήσεως τῆ Πελαγίῃς Ῥώμης, καὶ τῆς Γρηγορίῃς τῆ Διαλόγου Ἀρχιερατείας, καὶ ὑποβολῆς αὐτῆς
πρὸς Ἀναστάσιον Ἀντιοχείας, καὶ τῆς τῆς πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τῆς Φιλονεικίας αὐτῆς τῆ Γρηγορίῃς καὶ ἰω-
45 ἄννης τῆ Νησούτῃς Ἀπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν πρὸς ἡγορίαν.

Κοιμηθούσης τῆ Πελαγίῃς, ἡ Σιωδὸς καὶ ὁ Κληρὸς Ῥώ-
μης ἐψηφίσαντο Ἐπίσκοπον Ῥώμης τὸν διάλογον.
αὐτοῖς ὁμῶς φοβούμενοι τὸ μέγεθος τῆ ἀξιώματος,
50 ἐπεμψεν γράμματα εἰς τὸν Ἀυτοκράτορα Μαυρικίον, ἵνα
ἀκυρώσῃ τὴν ψήφον τῆ λαῶν τῆ ψηφισαμένης αὐτῶν
Πάπας, ὁ Ἐπαρχος ὁμῶς ἀνάγει τὰ γράμματα,
ἐρχισαν αὐτὰ, καὶ ἔγραψεν ἄλλα τῇ Βασιλεῖ ὅτι πρὸς
σώπῃς τῆ Γρηγορίῃς, ἵνα κυρώσῃ τὴν ψήφον. λα-
βὼν ἔν ὁ Ἀυτοκράτωρ τὰ γράμματα, καὶ περιχαρὴς

γενόμενος, ἀπέστειλε τὰς ὁφθούσας τῶν Γρηγορί-
ων. ἐγνώκετο δὲ ταῦτα τῇ πέμπτῃ ἔτα τῆς βα-
σιλέως Μαυρικίῃς, τότε καὶ ὁ Σικαίτης Ἀναστάσιος,
ἀποθανόντος τῆ Γρηγορίῃς, ἐπανῆλθεν εἰς τὸν θρό-
νον Ἀντιοχείας, ὅτι τινι Ἀναστασίῳ ὁ μὲν διάλογος
συνεχάθη Ἀπὸ Θανμασίας ὑποβολῆς, ὡς ἔρηται, ὁ δὲ Ἀ-
ναστάσιος ἐπεμψεν αὐτῇ τῇ Διαλόγῳ Γρηγορίῳ ὀλίγον
εἶρημα ὑπὸ τῶν ἀλύσεων τῶ ἀνὰ Πέτρον δώρον εἰς
μίαν κλέδα ἀργυρῶν ἐσφραγισμένην. ὁμῶς μετὰ τῆ
Νησούτῃς

Νησούτῃ Γιώαννῃ ἤλθον εἰς Φιλονεκίαν ὁ Γρηγόριος Δ' πλὴν κληρονομίαν τῆς Οἰκουμενικῆς Τίτλης, ὡς ἐξηγήσεται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς πότε καὶ ὡς τῶν ἐχειρισάντων οἱ Βρεττανοὶ καὶ Σκότοι, καὶ τῆς περὶ αὐτῶν τέτων Διανορίας τῶν Ἱεροδικῶν, καὶ περὶ τῆς Ἀββα Κολεμβανῆς τῆς ἐν τῇ Σχῇ Νήσῳ κτίσαντος Μονῆν, καὶ ὡς ἐπὶ ἐρχομένου εἰς Σκοτείαν καὶ Πικτείαν, καὶ τινὲς τρωπῶν πλὴν τῶν Ἐπισκόπων πρὸς αὐτὸν ὑποταγῶν ἐκκλησίαν.

Ἀναστάσιος ὁ Βιβλιοθηκάριος γράφει, ὅτι ἐπὶ τῇ Διαλόγῃ ἐχειρισάντων οἱ Β'γκλέζοι, εἰς ἀπέσταλτο ὁ Διάλογος Αὐγουστίνου, Μελίτωνος καὶ Γιώαννου καὶ ἐδίδαξαν αὐτοὺς, ὡς λέγει καὶ ὁ Βέδας εἰς τὸ χρονικὸν αὐτῆς. Ἦν δὲ εἰς Νήσον καλεσμένην Σχῇ Μοναστήριον, ὅπερ ἐκτίσθη ὁ δὲ Ἱερεὺς Ἀββᾶς Κολεμβανὸς, καὶ ἐκείθεν ἀπέσταλτο οἱ Σκότοι καὶ ἐχειρισάντων τῆς Β'γκλέζης εἰς τὸ ποντακόςιον ἐξηκοσὸν πεμπτονέτος ὅπου Χρυσῶς, καὶ ἐξ ἐκείνης τῆς Νήσου Σχῇ ὠνομάσθη τῇ Κολεμβανῇ, ὡς λέγει ὁ Βέδας εἰς τὸ χρονικὸν αὐτῆς βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλῇ τρίτῳ, καὶ ἐπιλέγει, ὅτι ὁ Ἀββᾶς ἐκείνος τοῖς τῆς ἡ, ὡς καὶ εἰς ὅλην πλὴν Σκοτείαν καὶ Πικτείαν, καὶ Ἐκκλησιῶν καὶ Μοναστηρίων ἀνέστειλε. Ὁ δὲ τῷ τετάρτῳ κεφαλῇ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τῶν Β'γκλέζων λέγει ὁ αὐτός, ὅτι ἔχον ἡ Νήσος κατ'ἐξῆς ἡ γ'κλῶν Πρεσβύτερον, ὃς ὑπετάσσοντο καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐπαρχίας, Δὲ τὸ ὑπάρχον τὸν Κολεμβανὸν Πρεσβύτερον καὶ μὴ Ἐπίσκοπον. Ἐνοεῖται δὲ ἡ ὑποταγή (ἐὰν μὴ ἡ ὁλόγος παρ' ἡγεμονίας καὶ πλασματικῆς) καὶ κυβερνήσειν χρῆσιν τῶν, ἐμὴν καὶ ἐχνοῖα ἐκείνον τὸν Πρεσβύτερον τῷ Ἐπισκοπικῷ ἀξιώματι ἰσότητά τινά, ἦσαν ὑπερῶν εἰς Ἐκκλησιαστικῶν ἐνέργειαν. Θέλει δὲ τινὲς, ὡς καὶ Γιώαννης ὁ Δεσλὸς Ἐπίσκοπος Ρώσας βιβλίῳ τρίτῳ τῶν πρακτικῶν τῶν Σκότων, Δουλάδων τὸν πρῶτον Βασίλεα τῶν ἡκουστικῶν Βασιλέων τῶν Σκότων δέξασθαι τὸ βασιλεῖμα σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν εἰς τὸ Διανοκόςιον τρίτον σωτήριον ἔτος,

καθὼς δύσκολοντα εἰς τὸ μνημα Ἱουδοαλιανῶν εἶχει τινὲς λέγοντες, ὅτι μετὰ τὰ παρελθόντα ὅπου Χρυσῶς ἱατὴ Διανοκία τρία ἡ Σκοτεία ἔλαβε πλὴν τῶν τῶν. ταῦτα καὶ Τερτυλλιανὸς μαρτυρεῖ, ὅς ἦν κατ' ἐκείνας τὰς καὶ. Γίλδου δὲ ὁ λεγόμενος σοφὸς βιβλίῳ περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν Βρεττανῶν λέγει, ὅτι ὅπου τῆς καὶ τῶν Ἀποστόλων ἐδεχθῆσαν πλὴν τῶν οἱ Βρεττανῶν ἱατῶν. καὶ δὴ καὶ ὁ αὐτὸς βιβλίῳ εἰκοστῷ κεφαλῇ τέσσαρακοστῷ λέγει, ὅτι Σίμων ὁ Ζηλωτὴς ἐχειρισάντισε διδάσκαλος Βρεττανίαν καὶ τὰς περὶ αὐτῆς Νήσους. καὶ ἱατῶν ὁ Παμμέλιος εἰς τὸ κατὰ Ἰουδαίων βιβλίον τῆς Τερτυλλιανῆς, κεφαλῇ ἐνδόμῳ, σημαίνοντα 20 τέσσαρακοστῇ τρίτῃ δικνύεται ὡς ὅπου μέγας τῆς Πολυδώρος, ὅτι ἐδεμελίωσε πλὴν Ἐκκλησίαν τῶν Βρεττανῶν ἱατῶν ὁ δὲ Ἀρμαθαῖος, περὶ ἧς εἰρημὸν ἐν τῷ πρῶτῳ κεφαλῇ τῆς πρώτης βιβλίας. καὶ ὁ Βαρώνιος εἰς τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος περὶ τῶν Β'γκλέζων συμ- 25 μαρτυρεῖ μετὰ τὸν λόγον γράφων, ὅτι αὐτὸς ὁ ἱατῶν ὅπου τῆς Φραντζῆς ἐκλήσθη εἰς Βρεττανίαν, καὶ ὅτι ἐκεῖ ἀπέθανον. εἰ δὲ λέγει Γιώαννης ὁ Δεσλὸς Διανοκία τρία ἔτη, ὅμως λέγει καὶ παλαιότερα, καὶ ὅτι ἔχον ὁ ἱατῶν τὸν θάνατον αὐτῶν εἰς τὸ κάστρον τῆς 30 Γλασθεβρίας ἐν ᾧ καὶ ἐτάφη. ὁ δὲ μεταφραστὴς λέγει ἐν τῇ περιηγήσει καὶ τῷ μαρτυρίῳ Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Ἀποστόλων, ὅτι ὁ μαρτυρῶν Πέτρος ἀπεδήμησεν ὅπου Ρώμης εἰς Βρεττανίαν, καὶ ἐκείθεν ἐπανελθὼν εἰς Ρώμην ἐμαρτύρησεν.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς ἄκρας φιλίας Γρηγορίου Διαλόγου καὶ Λεωνδῆς Ἰσάαλ, καὶ τῶν ἡδίστων ἡθικῶν τῆς Διαλόγου, 40 καὶ περὶ τῆς Βασιλέως Πισιγόθων Λεβιγίλδης, καὶ τῶν ἡδίστων αὐτῆς Ἑρμηνυγίλδης καὶ Ρεκαρέδης, καὶ τῆς πρὸς πλὴν ὁδοξίας Ἀνδρεῆς Λεβιγίλδης, καὶ δὲ αὐτῶν τῶν Πισιγόθων, καὶ τῆς δι' οἰκουμένην συγχωρηθείσης αὐτοῖς ὡς τῆς Διαλόγου ἐν μιᾷ καταδύσει βαπτίσεως, ἐξ ἧς ἐθιχότες οἱ Λατῖνοι, ὑπέπεσον μυρίαις κληρονομίαις, ὡς καὶ τὸ ἐκτισμὸν ἀβαπίσεως βαπτίζεσθαι εἰς ἀθέτησιν τῆς μυστερίας τῆς βαπτίσματος.

Ὁ Διάλογος ὅτε ἤλθεν εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὡς ἔρε Λεωνδρὸν τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἰσάαλ, καὶ ἐποίησε μετ' αὐτῆς ἐκεῖ πλὴν ἀνωτάτην φιλίαν, ἥτις διέμεινε σθενερῶς μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν. ὅπου ὡς κληρονομίας τῆς Λεωνδῆς σιωπῶντος ὁ Γρηγόριος τὸ θαυμαστὸν ἐκείνον ἔργον, ἦτοι τὰ ἡθικὰ εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἱατῆς, ὅπερ ἐπανελθὼν εἰς Ρώμην, ἐπεμψεν τῷ Λεωνδρῷ, ἀπελθόντι καὶ ἐκείνῳ εἰς Ἰσπανίαν. λέγει δὲ ὁ αὐτός, γράφων πρὸς Λεωνδρὸν βιβλίῳ πρῶτῳ τῶν Ἀποστόλων, Ἀποστόλῃ τέσσαρακοστῇ πρώτῃ, ὅτι

τὸ βιβλίον τὸ ἡθικὸν ἔγραψε Δὲ πλὴν ἀνωτάτην αὐτῶν, καὶ εἰς πλὴν πρὸς αὐτὸν Ἀποστόλῃ, ἥτις καίται ἐν ἀρχῇ τῶν ἡθικῶν, λέγει πρὸς τοὺς ἄλλους σοφῶς καὶ ἀγίως ἐξηθεῖν, ὅτι ἡ θεία γραφὴ ὡς περ ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς φρονίμου ἐξασκεῖ, ἕτως ὡς τὰ πολλὰ τῆς ἀπλῆς 50 ζωπυρεῖ, τὰς νηπίους τρέφει, τὰς νόσας τῶν ψυχῶν ἐκπλήττει ἐξεγέρει. οἷον ἐπεὶ ἐστὶν ὡς ποταμὸς κατ' Ἀφρικήν καὶ κατὰ βάθος, ὅν ᾧ καὶ ὁ Ἀμνὸς ὁδοῖται, καὶ ὁ Β'λέφας πλεῖ. εἰ δὲ τὰ ἡθικὰ ταῦτα γένοντο ἡδεῖα, ὡς ἐπεμψαντος αὐτὰ τὸ Γρηγόριος Θεολόγος Ρηγίος

45

5 Ῥήσιον Λογυβαρδων, δὲ λαβὼν ἔσθῃ, κακέειπε αἰ-
 νωσάσας ταῦτα τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἡμεροῦσθαι πλὴν ἀ-
 γελότατα αὐτῆς. σημείωσαι δὲ ὅτι ταῦτα τὸ τῆς Πλά-
 νης, ὅτι ὁ διάλογος ὅσα συνέγραψον, ἐδοκίμασεν
 10 αὐτὸν Σωφὸν ἐκκοπίων ἑπισκόπων. εἴτα συλλο-
 γιστὸν, εἰ Σωφὸν μερικὰ ὑπερέχει τῆς Πάπας,
 μᾶλλον ὑπερέχει αὐτῆς καὶ πάντων τῶν Οἰκουμενικῶν. τῆ
 Λεωνίδου διὰ τῶν Πισιγύτων ἐκκλησίαν, Λε-
 βιγίλδου ὁ βασιλεὺς τῶν Πισιγύτων ἐκκλησίαν
 15 ὁκεί, ἣν δὲ Ἀρεανὸς, αἶψα δὲ ἕως δύο Ἑρμηνιγίδων
 καὶ Ἑκαρέδων. τῷ Ἑρμηνιγίδῳ ἔδωκεν εἰς γυναικὰ
 ὁ βασιλεὺς τῶν Φράγγων Χιλδεβέρτος πλὴν ἀδελφὴν
 αὐτῆς ὀρθόδοξον ἔσθαι, ἥς τῇ ἐπιθαινήσκει, καὶ ταῖς
 διδασκαίαις τῆς Λεωνίδου ὁ Ἑρμηνιγίδου παρῆλθε τῇ κα-
 15 θολικῇ πίσει. ὁ δὲ Λεβιγίλδου ἐπέσχετο ὑποχέσασθαι
 καὶ ἀπειλῶν μεταφέρειν αὐτὸν εἰς τὸν Ἀρεανισμόν, ἀλλ'
 ἔδον ἰσχυρὸς μαλάξαι τὸν Ἀδάμαντα. ἐπεμψον ὁ Ἑρ-
 μηνιγίδου τὸν Λεωνίδον εἰς τὴν μέγαν Ἰσπανίαν διὰ
 βοήθειαν, ἀλλ' ὁ πατὴρ αὐτῆς Λεβιγίλδου ὑπέσχετο αὐ-
 20 τὸν τῆς βασιλείας, καὶ δεσμεύσας μάλιστ' ἰσχυρῶς,
 εἴθιρον ἐν φυλακῇ, κακέειπε ἐπεμψε κατὰ πλὴν ἐν τῷ
 Πάσχᾳ τῶν Ἀρεανῶν τὸν ἑπισκόπον, ἵνα μεταβῇ αὐ-
 τὸν, καὶ μὴ θανατωθῇ τῶν ἐπισκόπων μεταβαλὼν
 αὐτὸν, ἐπεμψε καὶ ἀπέκτεινον αὐτὸν, παταχθεὶς
 25 κατὰ κεφαλῆς πελίκῃ. μεταταῦτα μετανοήσας ὁ
 Λεβιγίλδου, ἔδωκε τῷ Ἑκαρέδῳ πλὴν βασιλείαν, καὶ
 παρέδωκεν αὐτὸν τῷ Λεωνίδῳ διὰ μάθησιν. ὁ ὁπτα-
 νόντος, ἔλαβε πάλιν πλὴν βασιλείαν ὁ Λεβιγίλδου,
 ὅστις ὅτε ὀρθόδοξος παρῆνεν τῇ καθολικῇ πί-
 30 σεϊ τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἑκαρέδον, καὶ ὅλον τὸ ἐν τῇ Ἰσπα-
 νίᾳ γένετο τῶν Πισιγύτων. ταῦτα ἴδε ἐν τῷ Μηρολογίῳ
 Νοεμβρίᾳ πρώτῃ. διηγέται δὲ ταῦτα καὶ ὁ Γρηγόριος
 Βιβλίῳ πρώτῳ τῶν Διαλόγων, κεφαλῶν τετρακοσῶν
 πρώτῳ, καὶ ἐν τῇ πρὸς Λεωνίδον ἐπιστολῇ τῇ πρὸς τὴν
 35 ἡθικῶν, καὶ Γρηγόριος ὁ Τερτυσιανὸς Βιβλίῳ πρώτῳ
 τῶν ἱστορίων τῶν Φράγγων, κεφαλῶν τετρακοσῶν ὀγδόῳ,
 καὶ ἀπαρχῇ, καὶ ἐπειρὶ ἱστορικῶν πολλοί. ὁρίζεται δὲ
 αὐτῶν ἡ ἐπιστολὴ τῶν Πισιγύτων εἰς πλὴν ἀπέβησαν ἐν
 ταῖς πράξεσι τῆς ἐν Τολέτῳ τρίτης Συνόδου, καὶ βι-
 40 βλίῳ πρώτῳ τῶν ἐπιστολῶν, ἐπιστολῇ τεσσαρικοσῇ
 πρώτῃ. εἰς ταῦτα πλὴν ἐπιστολὴν τῶν Πισιγύτων εἰς
 πλὴν ὀρθόδοξίαν τί συνέβη; ἵνα πισύσῃ καὶ ὁμο-
 λογήσῃ τὸ ὁμολογεῖν τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐβῆτιζον
 αὐτὰς εἰς μίαν κατάδυσιν. ἐπίσε τὸ πρᾶγμα εἰς ῥοπο-
 45 ρίαν, καὶ ἠρώτησαν τὸν διάλογον Γρηγόριον, εἰ ἔχει
 τὸ ἀξιόλογον τὸ τοιοῦτον βῆτισμα, καθότι ὅλοι ἡ-
 μεῖς βῆτιζομεν εἰς τρεῖς καταδύσεις καὶ ἀναδύσεις
 διὰ πλὴν τριήμερον ταφίῳ τῆς Κυρίας καὶ ἀνάστασιν, ἐ-
 πεδὴ καὶ ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, εἰς τὸν θά-
 50 νατον αὐτῆς ἐβαπτίσθημεν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Γρηγό-
 ριος, ὅτι ἐκ κωλύει γίνεσθαι εἰς μίαν κατάδυσιν, εἰ ὁσκο-
 πὸς ἐστὶ διὰ τῶν ὁμοσεῖς πλὴν κήρυξιν, διότι καὶ ἡ Τριάς
 ἐν μοναδίᾳ δοξάζεται, μάλιστα ἵνα μὴ γίνῃται διαιρέσεις
 τῶν πνεύματων ταῖς τριῶν ταύταις καταδύσεσι, καὶ
 χωρισμὸς τῆς Θεότητος εἰς τὸ μῆζον καὶ ἑλάττω, γινέ-

5 ὦν, εἶπε, τὸ βῆτισμα εἰς μίαν κατάδυσιν, καὶ
 ἔχ' ὅτι τὸ βῆτισμα τὸ μινῶρον εἰς τρεῖς καταδύσεις
 εἰς κακόν, ἀλλ' ὅτι καὶ εἰς πάλιν καλὸν ἐκ ἑχομένη ὅλως
 συνηκουσῶν ταῖς Ἀρεαίκοις, διότι αὐτοὶ πάντες καθ'
 ἑαυτὰς βαπτίζουσι πλὴν κακῶν αὐτῶν γνώμῳ, καὶ τὸν
 πονηρὸν σκοπὸν κρυφίως. τῶν ὅμως τὸ ἔργον τῆς
 οἰκονομίας γέγονε μεγάλων κακῶν αἰτία, καθότι
 ἐθιθότες οἱ Λατῖνοι συγχωρῶν τὰ τοιαῦτα χω-
 ρεῖς γνώμης τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ὑπέπεσον
 εἰς μυρίας κακονομίας, ἐξ ὧν αἰτίαι καὶ ἡ παρορμήκη
 εἰς τὸ κοινὸν Σύμβολον. εἴτα τὸ βῆτισμα τὸ πρᾶ-
 10 δοθὲν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ ἁγίων πατέρων ἀπαι-
 τεῖ τρεῖς καταδύσεις, καὶ τρεῖς ἀναδύσεις, καὶ
 κινδυνεύει εἶναι ἀβῆτις τὸς μὴ ἔτω βαπτίζοντες
 χωρὶς ἀναγκῆς αἰτίας. ὅθεν οἱ Λατῖνοι πεισθέντες
 αὐτῶν ῥανισμῶ, καθ' ὅτι ἐκλήπυσιν αἰτε καταδύσεις
 καὶ ἀναδύσεις, θανασίμως ἀμαρτάνουσι. καὶ δια-
 15 τῶν ἔλεγον εἰς τὸν φλωρεντινὸν σύλλογον, ὡς ἐχο-
 ρεῖ ὁ Ἐκκλησιαρχὴς, ὁ μέγας Πρωτοσύγκελλος, δια-
 λεγόμενος μετὰ τῶν Λατίνων, ὅτι τὰς Λατίνους κιν-
 δυνεύει εἶναι ἀβῆτις. καὶ εἰ λέγει περὶ τῆς
 συστήσεως εἰς τὸν σύλλογον τῶν τῶν ἀντιμαρτυριῶν ἡ Γαρ-
 20 γα φυσικοῖς συλλογισμοῖς καὶ ἀντιμαρτυρίαις, καὶ νεωτε-
 ραῖς μαρτυρίαις, ὅμως ὁ Λυκαῖος ἐπιστολῇ ἐκατο-
 σῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ λέγει, χρὴ ποιεῖν, ὅπερ ποιεῖ πᾶς
 ἡ Ἐκκλησία. ἐπειτα ἔχ' ἀρμόζον τὰ ἐν ὧν ἀνά-
 γκα οἰκονομῆμεν ἔχειν τὸ κύριον, εἰ γὰρ Νόμος
 τὸ σπαῖον καὶ κατὰ τὸν Θεολόγον, ἐπὶ καὶ ὁ Παῦλος
 περιέτεμε τὸν Τιμόθεον, καὶ ἀντιμαρτυρίας εἰς Ἱερουσα-
 25 λὴμ, παρῆνεν μετὰ τῶν κυριωτέρων εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ, Γαλαταῖς δὲ γέγραφε, εἰ ἂν περιτέμνηται,
 Χριστὸς ἐν ὑμῶν ὠφελήσει. ἴδε Εὐλόγιον Ἀλε-
 ξανδρείας Φωτίου ἀναγνώσει Διανομοσῆς ἐκαστῇ
 ἐκτὴ περὶ οἰκονομίας, καὶ ὅτι τὸ Νόμος τὸ σπαῖον.
 30 ἔκ' ἐπὶ λοιπὸν τὸ σπαῖον Νόμος, ἔκ' ἐπὶ τὸ κοινὸν
 διακριτικὸν ὡς εἶπαι, ὅτι εἰ ὡς ἀναγκῆς καὶ κε-
 ρμικοῖς καὶ γυναικῶν βαπτίζουσιν, ὡς καὶ ὁ μέγας Ἀθανάσιος νεανίσκου ὦν, ἐβῆτισε, καὶ ἐδέξατο ἐκείνο
 τὸ βῆτισμα ὁ Ἀλεξανδρεὺς Ἀλέξανδρος, ἔκ' ἐπὶ
 τῶν μινῶρον, εἰς δὲ αὐτὸν, ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία
 ὑπερῶν τὸν Ἱερέα τῆς μυστηρίου διώρισεν εἶναι, καὶ
 35 γὰρ τὸν Βασίλειον εἰς τὸ ἐκαστὸν ἐβδόμον κεφάλαιον
 πρὸς Ἀμφιλόχιον, τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δογματικῶν
 καὶ κηρυγμάτων τῶν μὴ ἐκ τῆς ἐγγράφου διδασκαλί-
 ας, τὰ δὲ ἐκ τῆς τῶν Ἀποστόλων παρῆνεν ὡς
 40 δοθὲν ὑμῖν, ἀμφοτέρω πλὴν ὡς ἔχει πρὸς
 εὐσεβείαν. ὅτι ἔν καὶ ἡ εἰς τὸ βῆτισμα κηρυγμένη
 τὸ πρᾶγμα μυστήριον τῶν Χριστιανῶν μινῶρον, ἐστὶν ἀ-
 κέρως αὐτικὸν καὶ τῇ συντηθείᾳ καὶ τοῖς κατέσει,
 παρῆνεν. καὶ μὴ σοφιστῶσαν οἱ Λατῖνοι, εἰ ἂν λέγον-
 45 τες ἀρχαῖον ἔθος τῶν τῆς Λυκαῖας Ἐκκλησίας
 ψαλιδιστοὶ παρῆνεν, ἐπειδὴ αἱ συνῶδοι αἱ καὶ κα-
 νόσοι διορίσασαι πλὴν ἀρχαῖα παρῆνεν τῶν βαπτι-
 σματικῶν γίνεσθαι εἰς τρεῖς καταδύσεις καὶ τρεῖς ἀναδύ-
 σεις, ἥσαν συνηκουσῶν ὑπὸ τῶν πρὸς Πατριάρχων
 ἐν εἰς

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

526

οὓς καὶ ὁ Ῥώμης καὶ οἱ Δυτικοὶ πατέρες, καὶ πρὸς τέτοις αἰσῶν πατέρες οἱ ἔγκριτοι ἔγραφον σύμφωνα ταῖς

καύοσι. καὶ λοιπὸν ἔμεινον εἶναι τὸν βῆτισμόν δι-
ρεσιολογίαν νεωτερικῶν καὶ ἀθέτησιν τῶν μυστηρίων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ.

Ὅτι οἱ λέγοντες πανταχῶς ἐπὶ ὁ αἶμος τάφος, ἐλέγχονται ἐξ ἧν ἔπειτα ὁ διάλογος πρὸς τὴν Ῥεστικιανὴν Πατρικίαν.

Τῷ καὶ ἡμεῖς ἐκείνῳ ὑπέσχετο τις Ῥεστικιανὴ Πατρικία Ῥωμᾶ ἀπελθεῖν καὶ περικυβητοῦσαι τὰς θεοβα-
δίστας ἀγίας τόπας, καὶ μετὰ τοιαύτῃ σκοπῇ ὠδου-
σιν εἰς τὴν Κωνσταντινέαν, ἵνα ἐκεῖθεν ἀπελθῇ εἰς
τὰς ἀγίας τόπας. χερνοτελεβήσασαν δὲ εἰς τὴν Κων-
σταντινέαν, ἐλέγχει αὐτὴν σφοδρῶς ὁ διάλογος,
ὅτι ἐκ δόσπληροῦ τὴν ὑπόχρεσιν αὐτῆς. ἀκέετε ὦ
(ἀλλὰ τί καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἐπονομάσαιμι) οἱ ληρῆντες
καὶ λέγοντες, ὅτι πανταχῶς ἐπὶ ὁ αἶμος τάφος, καὶ

ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτίας αὐτῆς περικυβητοῦται ὁ
κύριος. ἰδὲ δὴ ὁ μέγας Γρηγόριος τὴν Ῥεστικιανὴν
ὁρῶν, ὅτι ἐμάκρυνε τὸν καὶ τὰ ἀπελθεῖν εἰς ἰο-
τὰ ἱεροσόλυμα εἰς τὴν περικυβητοῦσιν τὴν ἀγίαν τόπῳ
καθὼς ὑπεσχέθη. τί λαμβάνετε πρὸς τὸ πᾶν;
οἱ κίμμελοι αὐθροποὶ αἱ σιωπεθιδεῦτες εἰς τὸ ἐξάμνητον
στόμα καὶ θεωροῦσι τὸ πᾶν κατὰ θεῖον ἀγάπῳ γυνό-
μινον ἔργον, ἐπειδὴ εἰς Γλαῦκες καὶ ἰδίαι τυφλὸι-
μυες καὶ ἀσπάλακες.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῶν ἐλαίων τῶν ζωοποιῶν Σταυρῶν, ὡς ἐκ τῆς πρὸς Λεόντιον πρῶτον ἴσταται τῆς νέας Ῥώμης ἐπιστολῆς 20
τῆς Γρηγορίου φαίνεται, καὶ πόθεν εἶ κατὰ Βέδα τὸ ἐλαῖον. καὶ περὶ τῶν θαυματουργῶν τῶν ἐν ταῖς
καυδήλαις τῶν ἀγίων ἐλαίων.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἡ ἐπεμψε πρὸς τὸν Λεόντιον πρῶτον
ἴσταται τῆς νέας Ῥώμης ὁ Γρηγόριος γράφει πρᾶγ-
μα πρὸς δόξαν, ἔλαβον φησὶ τὸ ἐλαῖον τῶν τιμῶν
Σταυρῶν καὶ τὸ ξύλον τῆς ἀλόνης, τὸ ὅπως ἀγία-
σμον, καὶ τὸ ἕτερον πρὸς δόξαν ὁσμίαν ὁσφρησιν, καὶ
δὴ ὠδῶν τῶν ἡμῶν συλλογισμῶν μήτις ἦν τῶν,
ὅπερ ἡμεῖς οἱ Ἀνατολικοὶ κερζομεν ἅγιον ἐλαῖον, ὃ
ἀληφόμεθα εἰς τὰς ἐορτάς ἀπὸ τῆς καυδήλαις,
ὅπερ ἀνάπη ἐμπεδοῦν τῆς εἰκόνος. γράφει γὰρ
ὁ Μοναχὸς κύριος, ὅτι ὁ ὁσμιος Σάββας τοιαύτῃ ἐ-
λαίῳ ποτὶ θαύματα ἐπαίησε, καὶ ποτὶ θαυμάσια
ἐξέβαλε. ἀλλὰ καὶ ὁ Θεοδώριτος ἱστορεῖ, ὅτι τὸν
Ἀββαὶν Ἰάκωβον ἐλαίῳ τῆς καυδήλαις τῆς ἡμετέρας
ἐμπεδοῦν τῶν ἀγίων εἰκόνων τῶν μαρτύρων (ὅθεν

καὶ μαρτύρων ἐλαῖον ἐπονομάζεται) ἱατροῦσαι πο-
τὶ πάθη καὶ ἀρρώστια. ἔλεγον γὰρ καὶ οἱ τῆς 25
ἐλαίας τῆς καυδήλαις τῆς ἡμετέρας ἐμπεδοῦν τῶν ἡ-
μῶν Σταυρῶν ἴσως ἐλάμβανον οἱ Χριστιανοί, καὶ ἐκκα-
ζον αὐτὸ ἐλαῖον τῶν Σταυρῶν. πλὴν ὁ Βέδας ἄλλῳ αἰσῶν
πρὸς τὸν εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῶν ἀγίων τόπων, βεβαίῳ
γὰρ ὅτι ἀπὸ τῶν ὁσίων καὶ κόμῳ τῶν ξύλων τῶν ζωοποιῶν 30
Σταυρῶν, ὅπερ ἔφερον ὁ Ἡράκλειος ἀπὸ τῆς ἱερε-
σαλὴμ εἰς τὴν βασιλοῦσαν, ἔρεε χυμὸς τῶν ὁσίων
σας, ὅστις ἐθεράπευε πᾶν εἶδος ἀρρώστιας. ἀπέ-
σπευξε καὶ πρὸς τὸν Λεόντιον καὶ χάριν αὐτῇ χάριτος ὁ
Γρηγόριος ἀπὸ τῶν εἰρημῶν τῶν ἀγίων ἀλύσειν εἰς μί- 35
αν καὶ εἰς ἀργυρᾶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ὅτι ἡ Προηγασμένη Λατινική ἐκ τῶν ἀποστόλων ἐπὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐπὶ τῆς Γρηγορίου τῆς Διακρί-
γης. καὶ περὶ τῆς ἀπὸ τῆς Πάπας Ζαχαρίας μεταφράσεως εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀπὸ τῶν ἀποστόλων.

Πάντοτε ἦν ἀμιγρὰ εἰς τὰς τάξεις τῆς Ἐκκλησίας
μεταξὺ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Δυτικῶν, ὅθεν ἐ-
κότερον μέρος αὐτῶν ἐσπούδαζον ὑπερνικῆσαι. λοι-
πὸν ἔλεγον αἱ μὲν Ἀνατολικοί, ὅτι ὑμεῖς οἱ Δυτικοί
θανάτῳ παρ' ἡμῶν τὸ κύριον ἐλέησον, καὶ τὸ ἀπα-
λῆα, οἱ δὲ Δυτικοί, ὅτι ὑμεῖς ἔχετε τὴν Περη-
γιασμένην Λατινικήν παρ' ἡμῶν, τὴν ὡς ἀποδοῦσαν
ὑμῖν ἀπὸ τῆς Πάπας Γρηγορίου, καὶ ἐὰν λέγωμεν ἡ-
μεῖς τὸ κύριον ἐλέησον, ὑμεῖς ἐκ ἔχετε τὸ χεῖρ
ἐλέησον. ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἔφερον τὸ ἔχον
χίσμα. ὁμοῦς σὺν ἀφορμῇ τῆς Περηγιασμένης ὅλοι
ἡμεῖς εἰς τὴν δόξαν τὴν μνημονεύουσαν τῆς Ῥώμης Δια-

λόγου, καὶ ὁ Μάξιμος ὁ Κυζικηνὸς ὁ εἰς τὴν κοινὴν
γλῶσσαν μεταφράσας τὰ σωμαζόμενα Μαυρικίᾳ τῆς 45
ἱεροδιακόνου τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, εἰς τὴν δω-
δεκάτην τῆς μαρτίης γράφει ἕτω κατὰ λέξιν, λέ-
γουσι δὲ ὅτι ἔτῳ ὁ αἶμος Γρηγόριος ἦν ἐκεῖνος ὁ
νομοθετήσας λέγεσθαι πρὸς τοῖς Ῥωμάοις Λατινι-
κήν ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς νηστείας, ὅπερ ἐπικρατεῖ παρ' ὅ
αὐτοῖς ἕως τῆς σήμερον. πλὴν ὁ Γρηγόριος, ὡς ὁ
αὐτὸς ὁμολογεῖ, τὴν ἐκκλησιαστικὴν γλῶσσαν ἐκ ἐγίνωσκε,
λέγει γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπιστολὴν τῆς 50
βιβλίου, καὶ τοῖς ἐν ποταμῶν ἐναρξομένῳ καὶ τῆς ἐκ-
κλήσεως φωνῆς ἀμοιρῶν. καὶ πρὸς τὴν κυρίαν Δομνίκην
γράφει

γράφει

ἐντυχεῖν οἱ ἔδραμον γῆν ἐγὼ εἰς τὸν Πατριάρχην ,
καὶ εἶπον πῶς ἀφίξιν τε ποσὶν Ἀρχιερέως . παρῆσαν
ἔν Ἀλλήλοισι καὶ ἡσώσαντο , καὶ μετ' ὀλίγον εἶπον ὁ Ἀέων
παρὲς τὸν Εὐλόγιον , οἷδαις Ἀφ' οὗ ἡλθον ; ἡλθον ἱνα-
σοὶ ὁ Χριστιανὸς , ὅτι λίαν καλῶς ἐνόησας πῶς ὑπερο-
λήν με , καὶ παρίστατο αὐτῆς , γίνωσκε δὲ ὅτι
ἐμὸν ἐμοί , ἀλλὰ καὶ τῷ Κορυφαίῳ Πέτρῳ ἄριστα
σπεύοντες , καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθε . τὸ πρῶτον διη-
γησάμεθα ταῦτα , λέγει ὁ Θεοδωρὸς , τῷ Πατριάρχῃ ,
καὶ ἐκείνῳ κλαίων ὁμοφρονῶν τῷ Θεῷ , τῷ ποιη-
σαν ἡ αὐτὸν κέρυκα τῆς ἀληθείας . ἀλλὰ καὶ ὁ Πατριάρ-
χος Ἡσύχιος μετὰ τὸ κυβερνήσας τὸν θρόνον τῶν
Ἱεροσολύμων ἀναγὰς καὶ οὐσίῳ ὀκτὼ χρόνους καὶ τὸν
Νικηφόρον , παρὲς τὸν Κύριον ἐξεδήμησεν εἰς τὸ ἐκτον
ἔτος τῆς τυραννίδος τοῦ Φωκά , καὶ αὐτ' ἐκεῖθεν ἐγένετο
ὁ Ζαχαρίας , ἕτινος ἐμνήμη ἐφ' ἧς εἰς τὰς ἱστορίας
πολλὴ καὶ μεγάλη , ὡς καλῶν ὁ λόγος ὑποδείξει τε .
εἰς δὲ πῶς ἀντιόχεσαν οἱ Ἐβραῖοι ἀναιρεῖσι παμπούλους

Χριστιανὸς καὶ αὐτὸν τὸν Πατριάρχην Ἀναστάσιον , ὅσον
ὁ Φωκάς ἀνέλε πολλὰς , καὶ ἄλλας ἡκρωτηρίους ὑπὸ
τῷ Ἐβραϊῶν . καὶ δὴ καὶ ὅτι τὰ μεγάλα ἱερωνεῖα πα-
λιν συνεχέθησαν οἱ ἱερεῖς οὐκ ἔμελλαν καὶ οἱ Σαμαρεῖται εἰς
πῶς Παλαιστίνην , καὶ ἔνδον εἰς πῶς Καισάρειαν ἰφάνει-
σαν πολλὰς Χριστιανὰς , ἐξαίρετως τὸν Ἐπαρχὸν τῆς
πόλεως Στέφανον εἰς αὐτὸν τὸ Πρωτόλειον , ὅσον ἡ
γυνὴ αὐτῆς ἀπῆλθε εἰς πῶς Κωνσταντινέπολιν θρηνη-
δύσα πῶς ἄδικοι σφαγῶν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς . ἐδυμώ-
θη δὲ πᾶν σφόδρα ὁ Αὐτοκράτωρ , καὶ ὤρσειε τὸν
Μάγιστρον Ἀδομανῆιον ἀπελθεῖν μετὰ στρατιωτικῆς πα-
λάμης εἰς πῶς Παλαιστίνην , καὶ ἐκδικήσας τὸ αἷμα
αὐτῶν τὰ καλὰ Ἀρχόντων , ὡς καὶ ἐποίησε , ἄλλας
ὑποκεφαλίζων , καὶ ἄλλας σκολοπίζων , τόσον ὡς
φοβηθῆναι πᾶν τὴν κατοικουμένην εἰς τὸ μέρος τῆς
Ἀνατολῆς . ἐγένετο δὲ ταῦτα τῷ εἰκοσθῷ ὁμῶς ἔτι
κατὰ τὸν Θεοφάνη .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς ἡμετέρας ὁ Βασιλεὺς Μαυρίκιος παρὼν ἐν σφαγῇ ὑπὸ τῶν Ἀρεβῶν Φωκά , καὶ περὶ τῶν σημείων
καὶ τελετῶν τῶν ἐν Οὐρανῷ καὶ γῇ καὶ θαλάσσῃ φαινόντων , καὶ περὶ τῆς παρ' ῥήσεως τῆς Ζεφύρης Μοναχῆ
κατὰ τὸν Μαυρίκιον .

Ὁ Κεδρηνὸς καὶ Θεοφάνης καὶ ἄλλοι ἱεροὶ βεβαιώ-
σιν , ὅτι ἐβούλη τὸ Θεὸς Ἀφ' οὗ πᾶσι μαρτυρίαν ἰδοῦ
ἐποίησαν ὁ Μαυρίκιος , μὴ ἐξαγορεύσας τὰς ἀχμα-
λώτους ὀλίγας οὐκ ἐκ ἀργυρίῳ , ἵνα αὐταποδώσῃ αὐ-
τῷ ὁ δίκαιος κλητὴς πῶς ἱεροποιῇ τῆς ποιητῆς αὐτῆς
ἐν τῇ παρῶν ζωῇ , μάλιστα δὲ ἀπέστειλε καὶ εἰς τὸν
Πατριάρχον , καὶ εἰς πᾶσιν ὑπὸ τῶν Πατριάρχων
ἐκκλησίαις , καὶ δὴ καὶ εἰς τὸ Ἱεροσόλυμα , εἰς τὸν
Πατριάρχην καὶ εἰς τὰς Μοναστήρια τῆς ἐρήμης καὶ εἰς
τὰς Λαύρας Συμμάματα , κληρὸς καὶ ἔλαον τὴν ὁρμή-
καλέσαι τὸν Κύριον , ἵνα ἐν τῇ παρῶντι καὶ ἔχῃ πῶς
αὐταπόδοσιν καὶ πῶς παιδείαν , ὡς ἡμαρτεν . ὁ δὲ ὑπο-
σταλὴς Μαγιστραιὸς ἔφερον ὑπὸ τῶν πατέρων
τῆς ἐρήμης , ὁ Θεὸς δὲ ἐξῆλθεν πῶς μετανοήσαντες , σῶ-
ζει πῶς ψυχόντες πανοικεῖ μετὰ τῶν ἀγίων , τῆς δὲ
Βασιλείας μετὰ ἀτιμίας καὶ κινδύνων ἐκπίπτει . λέ-
γουσι δὲ οἱ ἱεροὶ καὶ τὰ λοιπὰ , ὅτι εἶδε τὸν θάνατον
τῶν παιδίων αὐτῶν , καὶ ὅτι ἡ τίτις ἔδωκε τὸ παι-
δίον αὐτῆς αὐτῇ τῇ παιδίῳ τῷ Μαυρίκιῳ , καὶ αὐτὸς ἐκ
ἡθελήσει , καὶ ὅτι ὁ ἴδιος αὐτῶν ἐκράζει , δίκαιος ὁ Κύ-
ριος καὶ εὐδαιμονία καὶ ἡσυχία . καὶ ὅτι τῷ πέμπτῳ ἔγει-
ται αὐταρχίας αὐτῶν ὁ Φωκάς ἀπεκεφάλισε καὶ Κων-
σταντῖναν πῶς Βασιλεὺς σὺν ταῖς τελοῖσι θιγατέροις
αὐτῆς . καὶ ὅτι εἰς πῶς Ἀλεξανδρείαν ἐυλαβήσας κα-
ταγνώσκει ἐν παννυχίδι . ἀπερχόμενος οἰκάδε μέ-
σης νυκτός , ἴδε τὴν Ἀνδραγαθίαν ἐκ τῶν βωμῶν κα-

ὁρῶντας καὶ βιδώντας , Μαυρίκιος τέθνηκεν ,
ὅπερ εὐρέθη ὡς εἶπον οἱ δαίμονες . ταῦτα καὶ τὰ τοι-
αῦτα καταλιμπνίσω , ἵνα εἰς ἄλλας ὁ Φιλαργινῶν
ἀναγινώσκῃ , καὶ μάλιστα εἰς τὸ ἱερὸν Θεοφάνη ,
ὅστις ἀσιατικῶς τὰ πάντα περιγύρῃ , σημεῖον ὁμῶς
ὁ Βλέυστος εἰς τὸν βίον Θεοδῶν τῷ Συμπτώμῃ . καὶ
δὴ καὶ ὁ Σέβριος , ὅτι αὐτὸς ὁ σημεῖος ὁ Ἐπίσκοπος
Ἀναστασιος πόλεως εὐρίσκετο ὅδον ἐν τῇ Ναφὶ τῇ Μονα-
στήρι , καὶ σκευάσας ἐξάφνης τῆς καυδῆλαις , ἐν
ἡ ἀνεγνώσκει πῶς ἀπολυθῆναι αὐτῶν , αἰνῶν αὐτῶν
πολλὰς καὶ πάλιν ἐσβόλῃ . ἐστῆσαν ὁμῶς καὶ
ἡλθον οἱ ἀδελφοί , καὶ ἐξετάσας πῶς σκευάσας αὐ-
τῶν , καὶ μὴ εὐρών εἰς αὐτὰς αὐτίαν τοῖς κατὰ
σημεῖον , ἐδεήθη κοινῶς , καὶ ἰδὼν ὁππασίαν , ἐρέ-
ησαν , ἀληθῶς ἡσυχία ἐθεώρησε , ὅτι παρ' αὐτῶν
πορὸς χόρτος , καὶ πᾶσα δόξα αὐτῶν ὡς αὐτῶν
χόρτος , καὶ ὅτι ὁ Μαυρίκιος μέλλει κακοπαθεῖν ,
χάρις ὁμῶς μέλλει μεταχρεῖσθαι ὅστις μετ' αὐ-
τὸν βασιλεύσει . ὁ δὲ Κεδρηνὸς σημεῖον , ὅτι Μο-
ναχῆς ἐτρεχον εἰς τὸν θρόνον , φέρων τὴν χερὶ
σπάθην γυμνῶν , καὶ ἀπολέγων τὸν Μαυρίκιον τὸν θά-
νατον . καὶ ὅτι παυλὶν ὁ Χωρὸς βλεφάρων καὶ ὁφ-
θαλμῶν καὶ χερῶν ἔχον καὶ ἔχον ἐγερθῆναι εἰς Θε-
κῶν . ἄλλοι δὲ λέγουσι , ὅτι ἐφάνη καὶ τις Κομίτης
λαμπρὸς , καὶ ὅτι ἐγενήθη παυλὶν ἐν εἰς τὸν Βυζαντινόν
τέσσαρας ἔχον πόδας , καὶ ὅτι ἐξήγαγον ἡ Ἀλάσας
εἰς πῶς

εἰς τὴν Νῆσον τῶν Δηλῶν ὁψάμεθα ἔχοντα ἀνέσω-
πα ἀνδρώπινα, ἀλλὰ καὶ ὁ Νικηφόρος εἰς τὸ δέκατον
ὄγδον βιβλίον αὐτῷ διηγῆται περὶ τῆς Νῆσου Βασι-
λῆς, ὅτι ὁπότε ἐνὸς ἔχοντος τὸ θ'· εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὀνό-
μας αὐτῆς μέλλει φανευθῆσθαι, ὅθεν ὑποτίθεται
εἰς Φιλίππινον τὸν ἀνδρα τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἄλλο ἀπε-
καλύφθη αὐτῷ θεόθεν, ὅτι ἢ καὶ ἦν ἐκεῖνη, ὅθεν
ὁ Μαυρίκιος ἐκράξεν αὐτὸν νυκτὸς, καὶ ἔλαβε παρ'
αὐτῆς συγχώρησιν. σημεῖο δὲ ὁ Θεοφάνης τὸν Μαυρίκιον
10 ἰδεῖν ἐν ὀνείρῳ, ὅτι ἴσατο εἰς τὴν χαλκὴν πύλιν τῆς
Παλατίης ἐνώπιον τῆς Εἰκόνος τῆς Σωτῆρος, καὶ ἐγώετο

φωνῇ ἐκ τῆς Εἰκόνος, ὅτε Μαυρίκιον, καὶ συλλα-
βόντες οἱ ὑποκείμενοι παρέστησαν αὐτῷ τῇ Εἰκόνι. ἔτα
εἶπον αὐτῷ πᾶς θείας ὑποδώσωσαι οὐαυθα, ἢ εἰς
τὸν μέλλοντα αἰῶνα; ὁ δὲ Μαυρίκιος εἶπον, οὐαυ-
θα, καὶ ἐκέλευσε ἐξαρθεῖν Μαυρίκιον καὶ τὴν
γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα φωνῇ τῇ στρατιῶτι. σημείω-
σαι δὲ, ὅτι ὁ Η' ῥάκλειος γυμνάσιος Βασιλεὺς, καὶ
ποιήσας καταγραφὴν τῶν στρατιωτῶν, ἐξ ὧν ἐποίη-
σαν τὴν εἰσὶν κατὰ Μαυρικίαν δύο καὶ μόνους ὄντων,
οἱ δὲ ἄλλοι πάντες κακῶς ἀπώλοντο.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

15 Περὶ ὅππῃ χρημάτων παπιστῶν ἔσθ' ὁ πᾶν περὶ τὸν Μαυρίκιον καὶ τὸν διάλογον καὶ τὸν Νησιόπιδον συμβαίνοντων ὑπὲρ τῆς πρώτης τῆς ῥώμης, καὶ τῆς λύσεως αὐτῶν, καὶ περὶ τῶν μύρων τῶν ἐκ τῆς τάφου τῆς ἀγίας
Εὐφημίας βλυσάντων.

Οἱ παπιστῆς οἱ μὴ ἐδότες ἄλλο, ἀλλ' ἡ καταρῶσαι
20 καὶ ὁππῇ πᾶσι εἰς τῆς ἀρετῆς τὰς ὡς ἡ χροῖσταις,
καὶ λέγειν εἶναι τὸν Πάπαν σωμῆτιον, λέγουσιν, ὅτι
ἄλλ' ὅτι τὸν Μαυρίκιον μὴ ἐμποδίσαι τὸν Νησιόπιδον ἀπὸ
τῆς Οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς, ἡλθον ἐπ' αὐτῷ ἡ ὁρ-
γῇ. πλὴν ἀνδρῶν μετὰ καὶ φρονέοντες καὶ λέγουσιν.
25 ὁ μὲν γὰρ Μαυρίκιος ἀπέθανον ὡς μάρτυς, οἱ δὲ κα-
νοτόμοι καὶ ἀνδρωπολάτρη πλανῶντες ἐαυτοὺς,
ἀπὸ δὲ συστήσαι καὶ ὀνείρῳ τὸ τυραννικὸν πρῶ-
τον, ὡς περὶ αἰδυσσεύς τοις γυναικῶν ἐσλίζονται
ψιμμιθίῳ, καὶ δὴ λέγουσιν, ὅτι ἄλλ' ὅτι νικῆσαι τὸν
30 Μαυρίκιον τὸς Λογιστὰς εἰς τὴν Εὐσταθίαν καὶ Καμ-
πανίαν, παρετρέπη εἰς πᾶσαν κακίαν, ὅθεν διώρι-
σε στρατιῶν μὴ μονάζειν ἐὰν μὴ τελειώσῃ ὁ καὶ
τῆς στρατίας, ὁ δὲ διάλογος ὁρᾶται αὐτῶν μὴ κα-
ταφρονεῖν τῆς πάμπαν, ἔτινος τῆς ἀγαθότητος οὐ-
35 κεν ἐφάσεν εἰς τὸ βασίλειον. δεύτερον, ὅτι ὁ Μαυ-
ρίκιος ἔγραψε τῷ Διάλογῳ, ἵνα περὶ τῆς Νησιόπιδος
καὶ τῆς Συνοδῆς ἄλλ' ὅτι Οἰκουμενικὸς ὄνομα, καὶ ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ὁ διάλογος, ὅτι τὴν ἐξέτασαν τὸ δεσμεῖν τε
καὶ λύειν ἔδωκεν ὁ Χρῆστος τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς αὐτοῖς.
40 Ἀποστόλοις, ἐμὴν καὶ τοῖς Πατριάρχαις Κωνσταντινουπό-
λεως, ὅθεν ὁ Μαυρίκιος παρεκινήθη ἀπαῖραι τὰς στρα-
τεύματα αὐτῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ ἦλθον οἱ Λογί-
σται πάλιν, καὶ μὴ καὶ Αἰμιλιανὸς ὁ ἀρχηγὸς αὐ-
τῶν εὐρὺν καὶ ἀρμόδιον, ἦλθον ἀπὸ τῶν κάτω Ταλ-
45 λιών καὶ τὴν Ἰταλίαν ὅθεν παρῶντες, καὶ ἀπέκλει-
σαν οὐαὶ χροῖον τὴν ῥώμην, καὶ ὑποκρίσας τῆς ἀλώ-
σεως, εἰσῆλθον εἰς Μεδιόλανα, ὁ δὲ Μαυρίκιος φο-
βηθεὶς τὸ σημεῖον τῆς Μοναχῆς, τὴν τρέχοντες εἰς τὸ Βυ-
ζάντιον μετὰ γεγυμνωμένης σπᾶθης, ἐζήτησε συγ-
50 χώρησιν πρὸς τῷ Διάλογῳ. Ἀλλὰ ῥητέον, πρὸς μὴ τὸ
πρῶτον, ὅτι καὶ ἀπλῶς Μοναχοὶ ἡλεῶσαν Βασιλεὺς,
μὴ ὅτι γε Πατριάρχαι καὶ Πάπαι, ὡς εἴρηται ἐν πολ-
λοῖς. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι ἐπὶ πάντῃ καὶ πάντως
ψεύδος καὶ πλάσμα τῶν Ῥωμαίων ὁ λόγος, καὶ συ-
κοφαντία πρὸς τὸν διάλογον, ἐπειδὴ τὴν ἐξέτασαν τῶν

δεσμεῖν τε καὶ λύειν ἔδωκεν ὁ Κύριος πᾶσι τοῖς Ἀπο-
στόλοις, καὶ ἔχουσιν αὐτῶν ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι, καὶ ὁ
μόνος ὁ Πέτρος, ἡ ὁ ῥώμης, ὅθεν ὁ Βασίλειος Πέτρος,
Φίλιππος, Φίλιππος μετὰ τῶν τῶν; ποιῶν τὰς ἀρετὰς
καὶ πᾶσι δὲ τοῖς ἐφεξῆς ποιήσιν καὶ διδασκάλους τῶν
ἰσὺν παρέχον ἐξουσίαν, καὶ τῶν σημείων τὸ δεσμεῖν ἀπαν-
τας ὁμοίως, καὶ λύειν ὡς περὶ ἐκεῖνος, καὶ τὸ δὴ θαυ-
μαζόν, ὅτι αὐτοὶ Πάπαι νεωτερίζουσιν, μήτε Πέτρος
μήτε ἄλλος Ἀποστόλος εἰσὶν Ἀποστόλοις. λέγει γὰρ ὁ Να-
ζιανζηνός, τὸ μὴ ὁμόγνωμον, καὶ ὁμόθερον, πᾶσι
ἀντίδοξον, καὶ ἀντίθερον, καὶ ἡμῶν ἀποστολῶν, ἡ
δὲ ἀλήθεια ἔχει Ἀποστόλους, καὶ οἱ ἐκ ἑαυτοῦ
κλήρον ὁ μὴ ἔχων τὴν πίσιν τῶν Πέτρῳ Φίλιππος ὁ Αἰ-
βρίσιος ἐν τῇ περὶ μετανοίας βιβλίῳ πρῶτα, κα-
φαλαίῳ δούτέρῳ. καὶ ὁ Γερώντιμος ἐν τῇ περὶ Ἡλίου
ἐν τῇ ἀποστολῇ, ἐκ ἀγίων εἰσὶν καὶ οἱ ἔχοντες τὰς ῥώ-
μης τῶν ἀγίων, ἀλλ' οἱ ἐχρησθέντες τῶν ἀγίων καὶ ἀν-
δόξων. πρὸς δὲ τὸ τρίτον, ὅτι τῇ τῆς Συνοδῆς ὁ Διά-
λογος ἄλλ' τοῖς πᾶσι ἀνέβληται μὴ ἀνέσας, ἐκ κατακρί-
νεται. πρὸς δὲ τὸ τέταρτον, ὁ Μαυρίκιος εἰ ἔχει μετὰ
τῶν ῥώμης πᾶσιν, ἐγίνωσκε ποιῆσαι ἐπὶ ἐποίησεν ὁ ἱ-
ερινανὸς Βιγλίῳ, καὶ ἐκ ἐλάμβανε τὰς στρατιώτας ἄλλ'
τὴν πρὸς τὸν ῥώμης πεισμονῇ, εἰ δὲ καὶ ἔσφαλλον εἰς
τὴν κυβέρνησιν, τὴν ἄλλ' τῶν ῥώμης; πρὸς δὲ τὸ
πέμπτον, Θεοδόσιος οὐκ ἐξήτησε συγχώρησιν
παρ' ἐνὸς Μοναχῆ, καὶ τὴν θαυμαζόν, εἰ ὁ Μαυρίκιος
ἐζήτησε συγχώρησιν παρ' Ἀρχιερέως, καὶ μάλιστα
Πατριάρχῃ; καὶ γὰρ καὶ εἰς τὰς Μεδιόλανα ὁ μέγας
Θεοδόσιος ἔδωκε τύπον πᾶσι πείθεσθαι δὲ τοῖς
Ἐπισκόποις τῶν Βασιλέων. ἔτα εἰ ἦν ἀλήθεια, ὅτι
ἐζήτησε συγχώρησιν, ἐκάλυψεν αὐτὸν τὸν Κωνσταντι-
νουπόλεως λέγεσθαι Οἰκουμενικόν, ἀλλὰ τὸ τοῦτον ἐ-
γίνοντο, ἄρα. ἐπὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν σημείων συνηκται τοῖς
Παπισταῖς, καὶ μάλιστα φέρεται μεγαλοῤῥημονεῖν τε.
ἐκ αὐτοῦ δὲ ὁ ὁρᾶται τὸν Νησιόπιδον μυσάφηνται εἰς Λα-
τίνους, ἐπὶ μάλιστα, καὶ ἴδε εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς
ἐξέδο-

ἰβδόμῃς Συνοδῶς πρῶτα τετάρτῃ, καὶ ἴδε τὸν τόπον κατωτέρω βιβλίῳ ἑβδόμῃ, κεφαλαίῳ πρώτῳ Πατριάρχῃ δεκάτῳ ὀγδόῳ. ὁ δὲ σιμοκάτης Θεοφύλακτος ἰσορᾷ, ὅτι ὁ Νησιώτης ἔλαβε τόσα τάλιντα δανειακῶς ἀπὸ τῶ Μαυρικίου καὶ ἔδωκεν ὁμολογίαν, ἔδωκε δὲ τὰ χρήματα τοῖς πτωχοῖς. ἀλλ' ὅτε ἀπέθανον, ἐζήτησαν ὁ Αὐτοκράτωρ εἶρεν χρήματα, καὶ ἦνυε μόνον οὐα κρεβάσιον ξύλινον, καὶ οὐ ῥᾶσον παλαιόν, καὶ μίαν ἐξέρις καλύπτεαν, ἥτοι κάπιν, καὶ ὀνόμισα ταῦτα τιμιώτερα χρυσῶν καὶ λιθοκολλήτων, ὡς οἱ εἰς τὰς ἡμέρας τῆς νησιᾶς ἀ-

νεπαύετο, χαίρειν εἰπὼν τοῖς βασιλικοῖς μαλακοῖς ὁ ποστὺρ Αὐτοκράτωρ. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς εἰς τὸ ὀγδοὺν βιβλίον, ὅτι ἥδη τετρακόσια ἔτη καμῖν τὰ σώματα τῆς μαρτυρῆς Εὐφημίας, ὁ ἱερός εἰς τὴν ἐορτὴν αὐτῆς ἐσπύργισεν ἀναβλύζοντα αἵματα μύρροις ἀποφύεσι συγκεκραμμένα, καὶ ἐδίδα εἰς ὑαλίαν τοῖς πιστοῖς. ὁ Μαυρίκιος δὲ ἀπιστῶν, καὶ νομίζων εἶναι πλάσμα, ἐσφράγησε τὴν θήκην, ἐπειδὴ δὲ ἐγίνοντο τὰ ὅμοια, μετὰ θαυμάσιον ἀχαρίζεται τῷ Θεῷ ὅτι τοῖς γινόμενις.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ αὐταρχίας τῶ Τυραννὸς Φωκά, καὶ περὶ τῆς τυραννίας τῶ Πάπα, ἀπὸ Εἰδωλολατρῶν καὶ τυραννῶν Βασιλέων πρὸ ἀρχῆς ἐχέσης, ἀπὸ τῶ Φωκά ἀρχαρχοῦς Διὰ τῶ πνόμετικῶ ἑξίφης κατατρέχειν τῆς Ἐκκλησίας. τὸ δὲ λέγειν τὴν παπικὴν βεβαίωσαι τὸν Φωκά τῷ Πάπα δίνον ἀρχαῖον, ψεύδος ἐστίν.

Αὐταρχεὶς ὁ τυραννὸς Φωκάς, καὶ δέχεται ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων τῆς παλαιᾶς Ῥώμης μᾶλλον τῶ ἀγίας Κωνσταντίνῃ, καὶ τῶ δικτύῳ, ἡ γὰρ ὁ Ῥώμη ἐσφράγησεν τυραννικὴ ἐξουσία τῶν Παπῶν, ἀπὸ τῶν τυραννῶν Βασιλέων ἔχει πρὸ ἀρχῆς καὶ πρὸ δυνάμιν, πρῶτον ἀπὸ τῆς συγκλητῆς Ῥώμης, τῆς ψηφίζουσας Θεῶς. δούτερον ἀπὸ Ἀρμενιανῶν τῶ Εἰδωλολάτρῃ, τῶ ἐπόντῃ, εἰ μὴ ὁμοφρονῇ ὁ Σαμοσατεύς τοῖς Ἰταλῶν, ἀποβληθῆναι τῶ θρόνῳ Ἀρχιεπισκόπου. τρίτον, ἀπὸ τῶ Βασιλέως, τῶ γεγραμμένῳ κατὰ τῶν ἀνομῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. τέτατον, ἀπὸ τῶ Φωκά, καὶ πέμπτον, ἀπὸ Καραγῶν, ὡς ἐρῶνται. ὁ ἔν Φωκάς ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῶ Κωνσταντινουπόλεως Κυριακῶ μετὰ τὸ σφραγίσαι Διὰ τὸ πρὸς τὸν Μαυρίκιον ἀσέβημα, καὶ περιποιέμενος ὑπὸ τῆς Ῥώμης, ἔγραψε κατὰ τῶν προσβίων τῶ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ οὐ τῶ ἐναντίῳ ἐπῆνεσε τὸ πρῶτον τῆς Ῥώμης ὠφθαλμώτατα, ἐπειδὴ παρῆναι τὸ κανονικὸν πρῶτον, καὶ διώρισε ἡμῶν καὶ ἐξωπερικὸν, τῆς τυραννικόν. ὅσον χαλεπῶς λέγουσιν οἱ Λατῖνοι, ὅτι τὸ παπικὸν ἐβεβαίωθη πρὸ τῶ Φωκά, ὅστις εἶπε τὸν Ῥώμης κεφαλὴν καὶ ἀρχὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πάντων, καὶ ἐμακαρίσθη ὑπὸ τῶν μακαριωτάτων Παπῶν, καὶ τοῖς ψεύδονται καὶ οὐ ταῦτα, αὐτὴ γὰρ τῶ ἐπῆν ὅτι τὸ πρῶτον τῶ Ῥώμης ἐγνωτομήθη πρὸ τῶ Φωκά, λέγουσιν ὅτι ἐβεβαίωθη. ἀλλὰ φησὶν ὁ Χρυσὸς πᾶσα φυτεία, ἢ ἐκ ἐφύτουσιν ὁ Πατὴρ μὲν, σκωρῶνται, καὶ ἔτι καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῶν δικτύων ὑπὸ τῶ Φωκά, καὶ ὁ εἰς τὴν τυραννίαν συγκαταρθείσμος τῶν Λατίνων ταχέως σιωπεσβέσθη, μάλιστα ἐπῆν ἡ κατὰ τῶ Ῥώμης κτείνει τὸν ὀρθόδοξον Μαυρίκιον, ὅπως ὅτι ἡ δύξις αὐτῆς κατεδίκασε καὶ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς τὸν Φωκά καὶ τὰς ὁπαδούς αὐτῆς, καὶ τρέχει ἡ θεῖκη ὀργὴ ὑπὸ αἰ-

τίας τῶ Φωκά καὶ τῶ Ῥώμης εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἕως καὶ τῆς σήμερον, ἡμῶν ἀπὸ αἰτίας τῶ Μαυρικίου. 20
Σὺ δὲ σημείωσαι, ὅτι διττὴ ἐστὶν ἡ παρεσία τῶν κατ' ἐξοχὴν καὶ ἐξαιρέτων ἀποδρόμων τῶ Ἀνιχεῖς, ἡ μὲν Διὰ τῶ πνόμετικῶ, ἡ δὲ Διὰ τῶ κοσμικῶ ἑξίφης, ὅτι δὲ Φωκά ἤρξατο ἡ Διὰ τῶ πνόμετικῶ ἑξίφης, ὅτε ὁ τυραννὸς αὐτὸς εἶπε τὸν Ῥώμης κεφαλὴν πάντων 25
τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ ἡδέτησαν ἐκεῖνα Ἡρόκλητος, καὶ πᾶσα ἡ Ἐκκλησία εἰς ἑδὴ ἐλογίσαντο. ἡ περσεχὴς αἰτία δὲ ἦν ὁ Φωκάς ἔδωκε πρῶτον τῷ Ῥώμης ἦν, ὅτι γυναικὲς ἴνεις ἐφυγον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ὁ Κυριακὸς μὴ ἀφῆς τὸν Φωκά ἐκβαλεῖν αὐτάς, 30
ἐγίνετο ἔχθρα, καὶ ἔδωκε τὸ πρῶτον τῷ Ῥώμης. ὁ δὲ Βίνιος γεγραμμένον περὶ τῆς, φέρει μαρτυρεῖ τὸν Θεοφάνη καὶ Παῦλον τὸν Διάκονον. ὁ δὲ Ἀναστάσιος φησὶν, ὅτι ὁ Βονιφάτιος ὁ τρίτος ἐν ἑτὶ ἐξακοσίου πέντε 35
ἐλάβετο πρὸ Φωκά τὸ πρῶτον, ὅτι ἐγράφη φερὲ πρῶτη πᾶσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἡ Κωνσταντινουπόλις. τῶ πρῶτον λέγουσιν ἄλλοις ὁ Βικασίος καὶ ὁ Μαυριανὸς καὶ ὁ Σιμημέριος ἐν τοῖς Χρηνικοῖς, καὶ ὁ Βαρώνιος ἔτα ἐξακοσίου πέντε πέντε, τῶτοις συνῆλθεν καὶ ὁ Ἀββάς Οὐρεπεργίτης. Αὐτὸς δὲ ὁ ἑρῶν 40
δοξε σημείωσαι καὶ οὐ ταῦτα, ὅτι ἡ Κωνσταντινουπόλις Ἐκκλησία ἐρῶν ὑπὸ τῶ Ἰβσινιανῶν κεφαλῇ καὶ πρῶτῃ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἐ καὶ τῶ Ῥώμης, καὶ γὰρ ὁ Ἰβσινιανὸς ἐστὶν ὁ εἰπὼν τὸν Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν Ῥώμης ἔχειν πρὸ τῶ τῶν. οἱ δὲ Λατῖνοι 45
αἰχμητοὶ λέγουσιν ἀπὸ τῶ Φωκά ἔχειν τὸ πρῶτον τὸν Ῥώμης, ἐξ ἧς ἀκολοῦθε μὴ ἔχειν αὐτὸ παρὰ Χρυσῶν, λέγουσιν ὅτι Διὰ τὸ ἐρῶναι πρῶτον τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Φωκάς ἐβεβαίωσε τὸ ἀρχαῖον δίνον τῷ Ῥώμης, ὅπερ ψεύδος ἐστὶν ἀποφανέσθαι ἐκ τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς ἀπεθείας τῆς Πάπας Βονιφάτις τῆς τρίτης, καὶ ὡν συνοδικῶς ὡς σημείων τῆς ἐξουσίας αὐτῆς, ὁρίζω, παρὰ τῆς ἐκκλησίας, ἐκφύγει ῥημάτων, καὶ πῶς ταῦτα ἐξελάμβανεν αὐτὴς, καὶ πῶς οἱ νῦν Πάπαι, ἐξ ὧν ὁρίζονται ἡ Σύνοδος ἐπὶ τῇ Πάπᾳ.

Βονιφάκῳ· ἔτις ὁ τρίτος ἀθροίσας συνόδον ἐβδό-
μηκοιταδύο Ἐπισκόπων, καὶ Πρεσβυτέρων τετα-
κόντα, καὶ Διακόνων τετῶν, ἐνομοθέτησε μετὰ αἰα-
10 θέματος μὴ γίνεσθαι Πάπαν, ἢ Ἐπίσκοπον, πρὶν
ἢ παρελθεῖν τετάρχιστον τρεῖς ἡμέρας, καὶ τὰς ἀλλὰ
δώρων ψηφισμοῖς Ἐπισκόπους ἀναθεματίζεσθαι, καὶ
τῶν ἐκλογῶν γίνεσθαι ὑπὸ τῶ λαῷ καὶ τῇ κλήρῳ,
καὶ βεβαιεῖσθαι αὐτῶν ὑπὸ τῶ ὄν τῷ τότῳ Βασιλεῶς,
15 ἢ Ἀρχηγῆ. καὶ μέχρι μὴ τὰδε καλῶς διωρίσασθαι,
ὅπερ τότε ὁμως καὶ ἐς τὸ ἐξῆς ἀσεβέσασθαι ἐνομοθέ-
τησε, καθ' ὅν εἶπε, τῶν ἐξέστων τῇ Πάπᾳ τῶν ἔσσαν
ἐν τῇ πᾶσι τῶν ἁλίων χαρακτηρίζεσθαι τέτοις τοῖς
ὀνόμασιν, ὀρίζοιμι, πρεσβύτεροι. καὶ ὁ μὲν διάλογος
20 πᾶσι τρεῖσι· ἑωσὺ δὲ δεῦρα πὺν καλέριον μὴ κα-
θολικὸν Ἐπίσκοπον, νομίζοντα δὲ ἔχειν ὀπολελυ-
μένην καὶ γονικῶν ἐξέστων ἐς πᾶσαν τῶν Ἐκκλησίαν,
ἐκείνων εἶναι τὸν πρεσβυτεριον τῶ ἀντιχρίστῳ, ὁ δὲ πα-
ρὼν Βονιφάκῳ ἐνομοθέτησε καὶ ἀθέμιστος τῇ Δια-
25 λόγῳ, ὀρίζοιμι, πρεσβύτεροι, βελέριον· εἶναι τῷ
ἐκκλῆσι· ἐς τῶν Ἐκκλησίαν, ὅτε ἦν ὀτυραννὶς ἐς τῶν
βασιλείαν. ὁ δὲ καλῶς λέγεται, ὅτι ἐπὶ τῶ θεῷ
ὁ ῥώμης ἐξέρεθῃ πρώτος. Σὺ δὲ σημειώσαι πρώτων,
ὅτι συνόδον ἀγάγει ὁ Πάπας, ἀλλ' ἀθετεῖται ὑπὸ τῶν
30 μετέπειτα Παπῶν, καὶ ἴδε τίνες ἔχουσιν τὰς ἀφορι-
σμούς τῆς συνόδου. δόρυον, ὅτι καὶ αὐτὸς συνοδι-
κῶς ὄνεργῃ, καὶ γινώσκει ὅτι ὑπὲρ τὸν Πάπαν ἡ Σὺ
νοδῶ, καὶ καὶ ῥηπικῇ· τῶν, ὅτι τὰ λόγια τῶ τε-
ταρτῶ διορισμῶ ἐστὶ κατὰ τὸν Δαβὶδ ῥήματα κατα-
35 ποντισμῶ. ἵνα δὲ ὁ λόγῳ ἢ ἐνταῦθα σαφὲς, ση-
μαειώται ἔτα τέσσαρά τινα, πρώτων, ὅτι ὁ ῥώμης καὶ
Κωνσταντινῆ πόλεως καὶ ἑπεὶ Ἐπίσκοποι πολλῶν θρο-
νων ἐς κειρὰς ἀνάγκης ἐνέργησαν, ἀγωνίζοιμι καὶ
τῶν ἡρετικῶν, καὶ πρεσβυτέρων, ἀλλ' οἱ μὲν ἅλοι μετὰ
40 τὰς ἀγῶνας ἔμεναν ἐς τὸ ἴδιον ὄρα, ὁ ῥώμης δὲ
καὶ ὄρας ψυδῆς καὶ ἰσορίας πεπλασμένης πρεσβυ-
τέρων, ἰζηται ἵνα ἔχη τὰς ὡς ἴδιον, καὶ περ παρη-
κῆται, καὶ ἐπετιμῶ καὶ κοινῶς καὶ ἰδίως ἀλλὰ τῶν τοι-
αύτην θρασυτήτα, ὁμως ἦν ὡς ἐς τὸν ἀνατολικὸν

καὶ Αὐτικὴν Ἐκκλησίαν, ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ ῥώμης
οὐκ ἐζήτην κληρονομεῖν εἰς πᾶν καθόλου Ἐκκλησίαν,
καὶ ἀφεστὶν τὰ κοινῶς διωρισμένα, ἀλλ' εἶναι μόνον
κοινὸς πατριάρχης καὶ οἰκουμενικὸς πᾶν κοινῶς διωρισμένων
καὶ ὡς ἀδελφομένων, καὶ τὰ τὸ ἐστὶν ὅπερ ὁ Θεὸς καὶ ἐ-
δίδε αὐτῷ ἔχειν μόνον μετὰ Πριβιλεγειων, καὶ ἐπίση-
σε καὶ τὸν Βονιφάτιον αὐτῷ ὑποδεχθῆναι καὶ λέγειν,
ἐρίξω, πατριάρχω, καὶ τὰ τὸ ἐστὶν, περὶ τῆς Ἡράκλειου ἡ-
στάσεως τὰ πεπραγμένα τῶν Θεῶν ἀκυρώσας, ἐπεὶ δὲ τὸ
κοινὸν ἔργον πᾶν ἐκκλησιαστικὸν παρέχει μόνον
τῷ Ῥώμῃ. ὅτι δὲ τὸ κοινόν ἐστιν, ἴδε αὐτῶν βιβλί-
α πέμπτῃ, κεφαλῇ δὲ δεκάτῃ Παράγραφον πέμπτῃ.
καὶ ἐστὶ ἴδε τὸν Πάπαν Μαρτῖνον αὐτῶν βιβλί-
α πρώτῃ κεφαλῇ δὲ δεκάτῃ ἐν τῇ τέλει τῆς τελευταίας
Παραγράφου. δεύτερον, ὡς εἶπεν ἐν τῇ πρῶτῃ τῶν κα-
κῶν ἀρχῶν κατήντησε τὸ πρῶτον τῷ Ῥώμῃ εἰς πα-
τριάρχῃ τυραννίδι, καὶ λέγει· εἰ μὴ εἶναι κερτὶν πᾶν
Συνόδων, καὶ πισθεῖν τὰς ἀφρώτους εἰς αὐτὸν, ὅθεν
πᾶν μὴ κοινῶς διωρισμένων καὶ ὡς ἀδελφομένων τινα μὴ
ἡθέλησε, τινα δὲ ἡλώισεν, ἀλλὰ δὲ ἐξ ἑαυτοῦ καὶ ἀλ-
λόκοι αὐτεσθῆναι εἰς πᾶν Ἐκκλησίαν, Φημι δὲ
καθολικὸς Ἐπίσκοπος καὶ μονάρχης τῆς Ἐκ-
κλησίας, ὡς μόνος ὢν διὰ τοῦ αὐμαρτήτος, καὶ μὴ
δυναμὸς ἀμαρταίν, καὶ ἀφ' αὐτοῦ καὶ πισθεῖν εἰς
αὐτὸν τὰς συμπαντας Χριστιανὰς, τρίτον, ὅτι ὅσα
οἱ Πάπαι ἐχρῶντο ἵνα ἐνεργῶσιν ὑπερβίως, καὶ ὅσα
ἐνέργησαν, ταῦτα χρῶνται αἰμετέπειτα καὶ διὰ τῆς
τυραννίδος παπισαί. Διὰ συνέσει τῶν παπισμῶν,
ἀλλὰ καὶ ἄλλῃ ἐννοίᾳ, καὶ ἔχε εἶδεν ἵνα διὰ τῆς ἀφ-
κρίνειν τὸ πρῶτον διὰ τῆς τυραννίδος, καὶ ἀφ-
λύειν ἀκόλως τῶν παπισμῶν τὰ σοφίσματα. τέταρ-
τον, ὅτι καὶ αὐτὸ ὅπερ ἐζήτην αἱ παπισαί τὸ ἐξουσι-
αῖον ὑπερβίως ἵνα φυλάτῃσι τὰ κοινῶς διωρισμένα,
οὐκ ἐζήτην αὐτὸ, ὡς εἴρηται, εἰ Πάπαι ὡς ἴδιον αὐ-
τοῖς μόνοις, ἐπεὶ ἴδιόν ἐστι καὶ τοῖς λοιποῖς Πατριάρ-
χαις, καὶ ἄλλοις Ἐπισκόποις ἐν ὧν ἀνάγκῃ, καὶ
ἴδε αὐτῶν καὶ κατωτέρω ἐν πολλοῖς.

45

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶ βοριφάτις τῶ τεταάρτῃ, καὶ τῶ πανθῆς Ναῦ, καὶ περὶ τῶ μετὰ βοριφάτιον Δοσιθῆς Πά-
τα καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτῶ. καὶ περὶ σφαγῆς Ἑλθουεῖς, εὐαγγῆν Βασιλεία Ρώμης ψηφισαμένῃ ὅτι Ἡρακλεῖς.

Βονιφάκιον· ἐτίταρπος ἐζήτησεν διὰ τῆ θωκᾶ τὸν
 Νάον, ἥτοι τὸ πολυώνυμον Παῖθεον, ἀκοδομη-
 ρήν· ὑπὸ τῷ Μάρκῳ Ἀγγέλλῃ εἰς τιμὴν τῆ Διὸς ὁ
 ἐκδικητὴς, ἀνεγνηγομένη μετὰ πλέρους πολυτελείας
 καὶ δαψιλείας, καὶ ὀπίσσω αὐτὸ εἰς μνήμην τῆς ὑπε-

εσχίας θεοτοκῆς καὶ τῶν μαρτύρων μετὰ ἑξακοσίας τριά-
κοντα δύο χεῖρας διὰ τῆς οἰκοδομῆς αὐτῆς, μαρτυρεῖ
δὲ τὰς ὁ Ἀναστάσιος καὶ ὁ Σαβέλιος. ἔμνευ δὲ τοῦτον
καρὸν ἀκατάλυτος ὁ τόπος μέγας βώμους καὶ τὸ κάλ-
λον καὶ πῶς σφερότητα αὐτῆς, ὅθεν εἰσέειπε καὶ
ἐ μύθημα

μίμημα τῆ μεγάλης Ναὺς τῆς ἁγίας Σοφίας εἰς πλὴν νέαν
 ῥώμην, ὥς ἐκ μίμησιν καὶ ἐκ τῶν τύπων τῆς τῆ
 Πανθέως ἐστὶ καὶ ὁ ἱερουσαλήμ Ναός. ἔφθασε δὲ καὶ
 ἐκ τοῦ εἰκλῶν δόδεκας εἰς πλὴν ῥώμην γινέσθαι Πάπας
 μετὰ τὸν Βονιφάτιον ὁ παυλῶνιμος Δοσίθεος, κα-
 λύπτων τῆ Σαβίνης τὸ χαμαίζηλον, καὶ τῆ τρίτης Βονι-
 φατίου τὸ ὑπερσῶν. τόσους δὲ ἦν ἁγίας σωειδή-
 σεως ἄνθρωπος, ὃν ἀπαντήσας οὐα λεωρὸν εἰς τὸν
 δρόμον, καὶ φιλήσας, ἰατρούσας αὐτὸν, εἰς γὰρ τὰς
 καὶ ἐκείνους ἦσαν πάγκοινα κακὰ σείσμοι καὶ λέπρα,
 ἥ τις χερδὸν ἡλίοις πλὴν ἀνθρώπων μορφὴν· μέναιτος
 δὲ εἰς τὸν θρόνον τῆ Πέτρης τῆ καλῆς Ἀρχιερέως
 Δοσιθέου χρόνος τρεῖς καὶ ἑκοστέρας ἡμέρας, καὶ

κοιμησάμενος, γίνεται Δεσδόχος αὐτῆς Βονιφάτιος
 ὁ πέμπτος, πρῶτος καὶ ἀρχαῖος ἄνθρωπος, ἐν δὲ τῇ
 τελευτῇ τῆς Δοσιθέου ἐδιδόκει εἰπὼν τίνα ἦσαν περὶ
 αὐτὸν τὰ πλεῖστα ἐκ μέρους τῆς κλήρης καὶ τῆ λαοῦ,
 τὰ δάκρυα Διὰ πλὴν ἔφευγον, ἥ τὰ ἐγκώμια Διὰ τὰς
 ἀρετάς τῆ ποιμνίας. ἐπεὶ δὲ περὶ πρὸς καὶ καὶ
 ἐκείνους ἀποκτάνθη ὁ βασιλικὸς Ἐξάρχος Ἰωάννης,
 ἀπέσειλεν ὁ Ἡράκλειος τὸν Πατρικίον Ἐλάθιερν
 ἐκδικῆσαι τὸν θάνατον αὐτοῦ. ἀλλὰ μετὰ πλὴν ἐκδι-
 κησιν ψιφίζεται αὐτὸς ἐαυτὸν Βασιλεῖα τῆς Ἰταλίας. 10
 τέμνεται ὁμοῦς ἡ χωρὶς μυελὸν κεφαλὴ αὐτῆς εἰσερ-
 χομένη εἰς πλὴν ῥώμην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

15

Περὶ τοῦ δείματός τῆς ἀνέκαθεν τιμῆς τῶν τῆς ἱερουσαλήμ θείων ἀρχαγμάτων ἐκ τῆ Σταυρῆς τῆς Δομῆς.

Ἀλλ' ἔλαθον εἰς τὸ ἀσεμνέμενον. Ἀρχὸν τῆς Δομῆς
 Πατρικίος ὑπέχετο ποιῆσαι οὐα χρυσοῦν Σταυρὸν
 τῷ Συκεώτῃ Θεοδώρῳ δάσκον, ἐμνήσκειτο ὁμοῦς τῷ χρυ-
 σοχόῳ μὴ χρυσοχοῦσαι δούλους τῶν Σταυρῶν, ἀλλὰ
 πεσομέναι μικρὸν, εἰς αὐτὴν βάλῃ ὅν αὐτῇ πράγμα-
 τὰ τινὰ ἀπὸ αὐτῆς δέδωκεν ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως
 Πατριάρχης Θωμᾶς, τὰ δὲ ἦσαν τμήματα, οὐ ὅσοι

τῆς ἀγίας ξύλης, καὶ ἕτεροι ἀπ' αὐτῆς τῆς Θεοδέγμονος
 τάφου τῆς Κυρίας ἡμῶν, καὶ ἄλλο ὅσοι τῆς σκέπης 20
 ἐκείνης τῆς Θεοτόκου, ἀπὸ ἐκρυψέν εἰς τὸν ὀμφα-
 λὸν τῆς χρυσοῦς Σταυρῆς κατὰ τὸν Ἐλάσιον ὁρᾶς εἰς
 πόσιν τιμὴν ἦσαν τὰ πράγματα τῆς ἱερουσαλήμ
 ὡς φιλαγαγιώδεις;

25

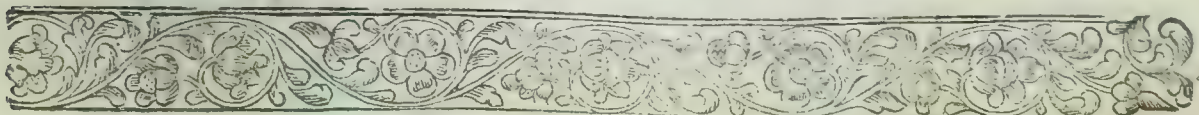
ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Περὶ τῶν σωτηριωδῶν ἀλλόλοις Σταυρῶν ἀοράτως
 Καππαδοκίας καὶ τῆς ἱερουσαλήμ καὶ τῆς ἡμῶν

ἐκ τῆς Φωκαῆς, καὶ ἀλώσεως Μεσοποταμίας, Συρίας,
 ξύλης τῆς Σταυρῆς ὑπὸ τῆς Περσάρχης Χοσροῦς. 30

Συνέβη δὲ τότε καί τινες Σταυροὺς μετὰ τὸ αὐτῶν σω-
 τριζέσθαι καὶ σωτῆρεσθαι, ὅπερ δὴ τέρας ἀ-
 ἀκίων καὶ ὁφθαλμῶν, ἔταράχθη λίαν, καὶ ἠρώτησε
 τὸν θεὸν Θεόδωρον, τί αὐτῶρα τέπε ἐσημαίνει, ὃ δὲ
 Θεόδωρος καὶ ἄλλων τὸ γεγονός τέρας ἐξηγήσατο,
 ὅτι δηλαδὴ μέλλει πολεμῆσαι ὁποσάτις τῆς χειρὸς
 νικῆς πίστεως, καὶ ὑπὸ πρῶτος γονήσεσθαι ἀλλοφύλων,
 καὶ ὁρμαὶ ἐχθρῶν, καὶ ἐπομῶς αἰματοκυψίας καὶ
 ἐπαναστάσεις, ζημίας τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς βασι-

λέως μέσων τε καὶ ἐλατῶν. καθότι ἐκ τῶν τῶν φε-
 ρῶν ὧν ἐποίησαν οἱ Πέρσαι ἐναντίον ἡμῶν εἰς τὰ μέρη
 τῆς Ἀνατολῆς, ὁ Περσάρχης Χοσρόης ἐκδικῶν δὴ θεν
 τὸν σκληρότατον θάνατον τῆς ἀνεργείας αὐτῆς Μωυ- 35
 σίμης, ἡγάγετο πόλεμον κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἔλαβε
 Μεσοποταμίαν, Συρίαν, Καππαδοκίαν, καὶ τέως εἰπὼν
 ὅλην πλὴν Ἀνατολὴν ἕως Χαλκηδόνος. ἡ χαλκιδικὴ
 καὶ ἡ αἰγία πόλις, καὶ ὁ ζωοποιὸς καὶ τίμιος Σταυρὸς
 μετεκομίσθη εἰς πλὴν Περσίαν. 40

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς πολέμου Ἡρακλείου καὶ Φωκαῆς τυράννης, καὶ νίκης Ἡρακλείου καὶ Βασιλείας, καὶ κατακρίσεως τῆς Φωκαῆς.

50

Ἦλθε καὶ ὁ Ἡράκλειος. ὅσοι τῆς Ἀφρικῆς μετὰ
 πλοίων εἰς πλὴν Ἀβυδὸν, ὅπου εἰρὴν νύκτα Κατέβη, καὶ
 ὅσους ἐξορύσας Ἀρχοντας ἦσαν ἐκείνῃ ἔλαβε μεθ'
 ἑαυτοῦ, καὶ φιλοδωρητὰς ὑπὸ Στεφάνου Μητροπολίτη
 Κυζίκης, ὠρμησεν εἰς πλὴν Κωνσταντινουπόλιν, καὶ πολέ-

μήσας μετὰ τῆς τυράννης, κατετρέψατο αὐτήν. ὃ δὲ
 λαὸς συλλαβὼν τὸν Φωκαῆ καὶ κατακρίσας, ἐξέριψεν
 αὐτὸν ἐν τῇ εἰς τὸν φόρον τῆς Ταύρας ἀνιμνήν πυρκαϊᾷ,
 ὡς γράφει ὁ Θεοφάνης. σὺ δὲ τῆς γινέσθαι ταῦτα
 εἶπον ὁ Πατριάρχης Θωμᾶς Θεοδώρῳ τῷ Συκεώτῃ
 παρὰ

παραινεσαι τὸν Φωκά πούσασθαι ἀπὸ τῶν Φόνων, ὃ δὲ
τύραννος ἤγρησε εὐδοῖναι τῆς ποδάρχεις καὶ πούσασθαι,

ἐργουότος, ὃ Φωκάς πάλιν Φωκάς ἦν, ὅθεν ἔπειν αὐ-
τὸν ὁ Θεόδωρος πῶς κατασφύλῃ αὐτῷ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

5

Περὶ τῆς ἀχειροποιήτης Εἰκότος τῷ Κυρίῳ, ἣν ἀπ' Ἀφρικῆς ἔφερον ὁ Ἡράκλειος, καὶ περὶ τῶν βαλῆθέν-
των βεβαιώσαι Μάρτυρας τὰς ἐν πολέμῳ αἰματεκχυσίας.

10 **Θ**έλει ὁ Κεδρηὶος κομίσαι τὸν Ἡράκλειον μεθ' ἑαυ-
τῷ ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς καὶ πῶς Ἀχειροποιήτων Εἰκό-
να τῷ Κυρίῳ, ἣν εἶχε προσέτι ὅτε ἤγαγε τὸν πόλε-
μον κατὰ τῷ Χοσρόε. ἔπος ὁ Φωκάς ἤθελε τὰς ἐν τῷ
πολέμῳ πίπτοντας, Μάρτυρας πάντας κηρύττειν,
ἀλλ' ἐκ εἰσηκούσῃ Διὰ τὸν Κανόνα τῷ μεγάλῳ Βασιλεῖ,
15 ὅστις κανονίζει τὰς ἐν τῷ πολέμῳ αἰματεκχυσίας ποι-

ῶντας, ὡς ἐσημείωσε τῷ καὶ ὁ Βασιλεὺς Θεόδωρος
εἰς τὸν δέκατον τρίτον Κανόνα τῷ ἀγίῳ πατρὶ Ἀμφιλό-
χιον. τῷ καὶ ὁ Νικηφόρος ὁ Φωκάς ἠδὲ καὶ ἡ ὕστερον
ποιῆσαι, ἐν μόνῳ τῷ πολέμῳ πῶς σωτηρίαν τιθῆναι
καὶ εἰς ἐδὲν ἄλλῳ, ἀλλ' ἀπεκρῆσθαι κακῆτος τῷ ὁμοίῳ
Κανόνι ὑπὸ τῆς τότε Συνοδῆς, πολλὰς ὁμῶς ἐξώρυσεν,
ἔς ὃ Τζιμισκὴς ἐπανήγαγε, καὶ ἶδε τὸν τόπον ἐκεῖ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς σέψως Ἡρακλείας, καὶ τῶν γυναικῶν αὐτῆς, καὶ περὶ ἀλώσεως Δαμασκῶ, Συρίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἔ-
20 ρηται, σὺν τῷ Πατριάρχῃ Ζαχαρίᾳ καὶ τῷ τῷ Σταυρῷ τιμίῳ ξύλῳ, καὶ ἐμπρησέως τῷ δεσποτικῷ τάφῳ, τῷ
Γολγοθᾷ, καὶ τῶν Παλαιστίνης Μοναστηρίων ὑπὸ τῷ Χοσρόε, καὶ περὶ τῶν ἐννοηκόντων χιλιάδων Χριστιανῶν
τῶν ὑπὸ τῶν Εἰβραίων ἀγοραζόντων καὶ φονεύοντων. καὶ περὶ τῆς τῷ Ἰωάννῃ ἐλεήμονος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
Πατριαρχείας, καὶ τῷ Θρήνῳ αὐτῆς Διὰ τὴν ἀλῶσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐλέως αὐτῆς πρὸς τὰ ἐκεῖσε φυγόν-
τας Ἱερουσολυμίτας.

25

Εξέφθῃ ὁ Ἡράκλειος ὑπὸ τῷ Σιερῆ καὶ ἡγυμῇ αὐ-
τῷ Βυδοκίᾳ, Καππαδόκης τὸ γένος κατὰ τὸν Γλυ-
καῖ. τότε ἐπατριαρχήσους ἐς τὴν Ἀλεξανδρείαν καὶ Ἰω-
άννης ὁ ἐλεήμων, ὃς τὸν βίον ἔγραψεν ὁ Λεόντιος, κύ-
30 πριος καὶ αὐτὸς, πάλιν καὶ φιλαλήθης, καθότι καὶ
πῶς ἰσοῦσαν αὐτῷ ἐδέξατο ἡ Οἰκουμενικὴ ἐκδόμη Σύ-
νοδος. μετὰ τὸ νικῆσαι τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων
ὁ Περσάρχης Χοσρόης, ὥρμησε κατὰ τῆς Δαμασκῆς,
ἣν καὶ ἔλαβε. πέμψαντος δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀποκρυσταλῆς
35 τῷ Ἡρακλείᾳ, ἀπέστειλεν αὐτῷ ὀπίσω ἀπράγτας, ὡς
λέγει ὁ Θεοφάνης. ὅθεν ἦλθεν εἰς τὴν Συρίαν μετὰ
πλήθους στρατιᾶς, καὶ κυριεύσας αὐτῆς, ἐστρατιπέ-
δωσεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ παρέλαβον αὐτὰ, καὶ
ἡχμαλώτισε πολλὰς Χριστιανὰς, ἐξ ὧν ἐπώλει τοῖς
40 Εἰβραίοις ἀργυρεῖς ὀλίγας, ἀγοράζοντες δὲ αὐτὰς οἱ
Εἰβραῖοι, ἀπέκταναν Χριστιανὰς χιλιάδας ἐννοηκόν-
τας. μετὰ τὸ ὅμως τῶν αἰχμαλωτισθέντων ἀγεῖν αἰχ-
μαλῶτας εἰς Περσίαν (ὡς τῆς ἐλευσίνης τραγωδίας) ὁ
Πατριάρχης Ζαχαρίας καὶ τὸ τίμιον ξύλον τῷ Σταυ-
45 ρῷ, ὅπερ ἦν φυλαττόμενον ἐν τῷ ἀγίῳ Γολγοθᾷ οὐ-
δὲν εἰς Θήκῃ ἐσφραγισμένῳ. σημειοὶ τὸ Ἀλεξανδρι-

νὸν ἰσορκεῖν καὶ λέγει, ἐν τῷ δούτέρῳ ἔτι Ἡρακλείας
ἐώλω ἡ Ἱερουσαλὴμ, ἐμπίπτειται τὸ δεσποτικὸν μνη-
μα, καὶ οἱ περιβόητοι τῷ Θεῷ Ναοὶ καὶ τὰ τίμια κα-
θαίρεται, καὶ τὰ τίμια ξύλα σὺν τοῖς ἀσβεστοῖς
τοῖς ἱεροῖς σκόδεσι καὶ Ζαχαρίας ὁ Πατριαρχὴς ἐλή-
φθῃσαν ἐν Ὀλυμπιάδι τετρακοσῶς ἡ πεσσορκεῖ ὁ γ-
δόη. πολλοὶ τότε συνοχωρέμενοι, ἔδραμον εἰς τὴν
Ἀλεξανδρείαν, ὅπως εὐρόντες τὸν κοινὸν πτωχότερον
πατέρα τὸ ἐλεήμονα Ἰωάννην, ἠλεῖντο παρ' αὐτῷ
κατὰ τὸν Λεόντιον, ὅστις ἀμαρτύνεται, ὅτι ὅτε
ἦκασον ὁ Ἰωάννης πῶς αἰχμαλωσίαν τῶν Ἱερουσολύ-
μων, καὶ τῶν ἀγίων Μοναστηρίων πῶς κατέκαυσιν,
ἤρξατο θρηνεῖν ὡς ἄλλος Ἱερεμίας, καὶ κλαῖναι πῶς
πικροτάτῳ αὐτῶν ἄλῳσιν. σημείωσαι δὲ, ὅτι τότε
ἔκασαν οἱ Πέρσαι τὸν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἑλαιῶν περι-
φθιμον Ναὸν, καὶ πλέον σὺν οἰκωδομήτῃ, οἷος
ἦν πρὶν, εἰ καὶ ὕστερον ὠκωδομήθη, μικρὰς ὁ-
μῶς, καὶ ἐχῶς ἦν πρὶν. ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν ἅγιον
Γολγοθᾷ ἔκασαν, καὶ τὸν Ναὸν τῷ ἀγίῳ τάφῳ,
καὶ ἄλλα περικαθέσασα Μοναστήρια Γαλιλαίας καὶ Σα-
μαρείας, καὶ ἀπλῶς τῆς Παλαιστίνης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

50 Περὶ τῷ Θρήνῳ τῷ ὁσίῳ Ἀντιόχῳ Διὰ τὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ αἰχμαλωσίαν, καὶ τῶν ὁμιλιῶν αὐτῷ πρὸς τὰς
Μοναχὰς αὐτῆς.

Πάλιν ἐκ ἦν μόνος ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν μοναστήριον τῆς
Ἱερουσαλὴμ, ἀλλ' ὅμως καὶ σὺν τῷ πτωχόν τὸν Παλαιστίνην

ὅσον Ἀντιόχον, ὅστις συγγενεψάλμτος ἐκ τῶν Ἱερου-
σολύμων ὁμιλίας, ἐκἀφῆκεν ἐν αὐταῖς ἀθρήνηται τὰ
Ἱερουσό-

ἱεροσολύμα, λέγει γὰρ ἔτι, μέλλοιμι ἐκχέαν θέρμα δάκρυα, ὅτι κατεκάη τὸ θεῖον ἱερόν, ὅτι ἐλήφθη τὸ κυρίον ὁ τίμιος Σταυρὸς, ὅτι ἐφονεύθησαν καὶ ἡ χμαλωτίζθησαν τόσοι πιστοί, ἀπὸ τοῦ δούτε καὶ κλαύσατε κατὰ τὸν ἰὼν ἀναμέσον τῆς κρηπίδος τῆς οὐρανοῦ, καὶ ἔπατε, φέσαι κύριε τὰ λαῖμα, καὶ μὴ δῶς τῷ κληρονομίαν σου εἰς οὐκ εὖδος τῆς κατὰρξαι αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ ἔπωσιν οὐ τοῖς ἔθνεσι, πᾶς ἐστὶν ὁ θεὸς αὐτῶν; ἡ δὲ λαμβάνει τέλος καὶ ἡ προφητεία οὐκ ἐστὶν τῆς ἡσυχίας, ἡ λέγουσα, ἡ ἔξωσι καὶ κατακλύσονται τῷ πόλιν ταύτῃ ἐν πυρὶ, ἕως πότε ὑποσχεθήσῃ θυγάτηρ ἡ τιμωρὶς. κατηχύνθημι ἐπ' αὐτῆς, καὶ τὸ πρὸς ὅσον ἡμῶν ἐκάλυψον οὐρανὸν, ὅτι ἐσπῆλθον εἰς τὸ ἄγιον αἱ ἀλλοφύλοι καὶ κατεμίαναν αὐτὸ, ὅθεν τρέπεται εἰς δέησιν ὁ ὁσος ἔτι πατήρ, καὶ ποιεῖ ὁμῆ καὶ τῷ

ἐξομολόγησιν αὐτῷ, ὅτι ταῦτα πάντα πεπόνθαμεν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ τὰς ἀσεβείας ἡμῶν τὰς πολλὰς. πλήν γε ὁμῶς ἔχῃ ὡς περὶ ὅτι τὸ σεδεκίον συμβέβηκε παρελθεῖν ἐβδομήκοντα ἔτη ὑπὸ τῆς ἐρημώσεως τῆς ἱερουσαλήμ ἕως τῆς δευτέρας αὐτῆς ἀνα- 5 κηρίσεως, καὶ ὡς περὶ ὅτι τὸ τίς ἢ τὸ οὐρανοῦ, ὑφ' ἧς ἐάλω ἡ ἱερουσαλήμ, ἐχρόνισεν ἕως τῆς ἀδριατικῆς Αἰλίας γυνεῖσθαι ἡ ἀνάκτισις αὐτῆς, τὴν Αἰλίαν αὐτῷ τῇ ἀνάκτισι μετονομάσαντες, ἔτι σωθήσῃ καὶ ἡ γῆ τῆς πᾶν κρητὸν, καθ' ὃν ἐάλω ὑπὸ τῆς Χοσροῦ, ἰο- 10 ἀκ' ἐπαμειβόντως τῷ Ζαχαρίῳ μετὰ τῷ Ἡρακλεῖ. ὁ νικητὴ καὶ τερματῆς τῶν Περσῶν, ἀνεγινώσκει αὐ- τοῖς ἡ ἱερουσαλήμ, καὶ ἔρχεται ὡς λέγει ἡ νεότης αὐ- τῆς, ὅτε ὑψώθη ὁ τίμιος Σταυρὸς τῷ ἱεροτάτῃ παλάμῃ τῷ πολυπαθῶς γέροντος Ζαχαρίου. 15

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς βίβλου τῶν ὁμιλιῶν τῶν ὁσίων Ἀντιόχου, καὶ τῆς ἀναγραφῆς τῶν μοναχῶν τῆς 20 Λαύρας αὐτῆς ὑπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ τὴν διὰ τοῦ Λαύρα, καὶ περὶ τῶν ἐπαύων καὶ τῆς πολιτείας τῶν ἀναγενομένων μοναχῶν.

Πλὴν χρησέμενος ὡς φιλαναγνώστη, ὅτι ὁ πατριάρχης ὁσίων Ἀντιόχος ταύτας τὰς ὁμιλίας συ- 25 νήγαγε χάριν ψυχωφελείας τῶν μοναχῶν αὐτῶν, ἀσχορηγιστῶν δὲ οὐκ ἐκείσε ἀπὸ τὸν φόβον τῶν Περσῶν, τῶν κυκλωσάντων ὅλοιον τὸν τόπον. ὅθεν ὡς περὶ ἔβαλον τὸν πατριάρχην αὐτῶν εἰς τὰ διστάκκια αὐτῶν, ἔτις ἔβαλον καὶ τὸν πνευματικὸν ἄρτον τῆς διδασκῆς εἰς αὐτὰ, ἵνα μὴ λιμοκρηνώσιν ψυχικῶς, ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ θεοφόρος πατήρ τῶν ἐβεβαίωσε, λέγων ὡς τὸν εὐσεβίον, ἀλλὰ τὸ μὴ διωκομένῃ με παρελθεῖν τὰ σεπτά μοναστήρια, ἐν ὁμίσει ποιῆσαι 30 μίαν κοινὴν καὶ συντόμον διδασκαλίαν, ἵνα ἡ πᾶσι κοινόβιος, καὶ τῆς σεβάσεως ἐφόδιον, ὁμῶς καὶ ἑα- σον ἀδελφότητα τὰ δεινὰ μαρτύρια ἅπερ ἔπαθον οἱ ἱεροσολυμίται μοναχοὶ ὡς ἐκ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀλώσεως τῶν ἱεροσολύμων, ἔχει γὰρ τῷ ἱεροσολύμων τῆς Λαύρας τὴν ἀγίαν Σάββα (Λαύρας δὲ ὀνομάζουσιν οἱ ἡμέτεροι τὰ μεγάλα μοναστήρια καὶ πολυάθροιστα μεταφορικῶς ὑπὸ τῆς Λαύρας, ἡ γὰρ τῆς ἐσδομύχης 35 καύσεως, ἡ ὑπὸ τῆς λίαν αὐρᾶς ἔχειν, ἥτοι πολλὰς πυρᾶς) ἐστὶ δὲ ἡ ἐπιγραφὴ, βίβλος ἡ καλεομένη Παιδὴς τῆς μοναχῆς Ἀντιόχου τῆς Λαύρας τῆς ἀγίας Σάββας πρὸς εὐσεβίον ἡγούμενον μονῆς Ἀπαιλινῆς, ἔχου- 40 σα κεφάλαια ἀφ' ὧν ἐκαστὸν τελεοντα. λέγει ἔν ὁ Ἀντιόχος τῷ εὐσεβίῳ, ἔρωτάς με ἀλλὰ τὰς ἀγίας πα- τέρας τῆς Λαύρας ἡμῶν τὰς νεωστὶ φονευθέντας, καὶ ὅσον ἀλλὰ τῷ ζωῶν καὶ τῷ πολιτείας αὐτῶν ἡ γλῶσσά μου καὶ

φθάσει ἐρμηνεύσαι αὐτῷ ὡς δεῖ, μόνον τόσον ἀρκεῖ, ὅτι ὡς περὶ πότρεν αὐτὸς χρητὸν ὀνομάσαι Ἀγγέλου, 25 ἡ ἀνθρώπου; ἐξ ἀπαλῶν γὰρ ὀνύχων ἔλαβον τὸν γλυ- κύν τῷ κυρίῳ ζυγόν ἐπ' ὧν ἀρχαῖοι, ὑπερβάντες καὶ τῆς μοναδικῆς διαίτης τὸν ἀμύσητον κάστωτα, οἱ δὲ πλείονες αὐτῶν ἦσαν πλείους ἀγίων ἡμερῶν, τα- 30 πεινοῖ, πρᾶτοι, τίμιοι, ἀμεμπτοί, ὁλοκαίῃ, ἀλλὰ 30 τριοὶ πάσης κακουργίας καὶ μέμφεως, πάσαις ταῖς ἀρεταῖς κεκοσμημένοι, καὶ θεϊκῶν χαρισμάτων πε- πληρωμένοι, τινὲς ἐξ αὐτῶν ὑπὲρ τὰ ἐκ τῶν ἔτη ἦσαν, διετέλεσαν δὲ μοναχητικῶς ζῶντες, ἔπερ ἐξ ἐρχόμενοι τῆς 35 Λαύρας, ἔτε εἰς τὸ κάστρον ἀπερχόμενοι, μόλις δὲ 35 μόνον ἐπορεύοντο Σαββάτῃ καὶ Κυριακῇ εἰς τὴν Ἐκ- κλησίαν, μελετῶντες νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸ φοβε- ρὸν τῆς θανάτου μυσηρίον, ὅντως ἐράριοι ἀνθρώποι καὶ ἐπίγειοι Ἀγγελοι, αὐτῶν καὶ ἐκκληροδόμοισιν τὰ 40 τῆς νίκης βραβεῖα οἱ ἀξιωματικοί καὶ ἀμνηστοί 40 ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἡμῶν. ἐὰν δὲ ἐρωτᾷς τίς αὐτῶν ἐφόνευσεν, λέγω σοι οἱ ἱσμηλιῖται, καθ' ὅσον ὅτι ἐπλη- 45 σίασαν εἰς τὸ μοναστήριον ἡμῶν, τοῖς μὲν τῶν μοναχῶν ἔφυγον, τινὲς δὲ ἀπέμειναν, ὅσοι δηλαδὴ ἐνόμιζον ἑαυτοὺς μάλλον δυνατωτέρους καὶ νεωτέρους. ἀλλ' οἱ κλέπται 45 καὶ βάρβαροι μετὰ τὸ ἐξ ἡμετέρας ἐτιγνῆ καὶ ὄντιν εἰς τὸ πλυσιοπάρεχον μοναστήριον, ἐρράσαντο τῷ ἁ- 50 δικῶν ἐκείνῳ σφαγῶν, παρασάντες αὐτοὺς, ἵνα φανερώσωσι τὸν πλεῖστον καὶ τὰ σκόλη αὐτῶν αὐτοὶ οἱ ἀφρόντες τὰ πάντα, ἵνα κερδήσωσιν αὐτῶν τὸν Χρυσόν. 50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ ὧν ἔποντο ὑπὸ τῆς γραφῆς ἑπτά οἱ Ἀββάδες Νικομήτης καὶ Νικόμαχος ὑπὸ τῶν ἀναγενομένων μονα- 5 χῶν, καὶ τῶν ἀριθμῶν αὐτῶν, καὶ περὶ ὧν ἐποίησαν οἱ ἐβραῖοι τιμωρίαν τοῖς ὑπ' αὐτῶν παρεκκησάσι Χριστιανῶν, καὶ

καὶ περὶ τῆς καταχμῆς τῶν Ἑβραίων, ὅτε ἐπαγγέλθη ὁ ζωοποιὸς Σταυρὸς εἰς Ἱερουσόλυμα ὑπὸ Περσίας.

Καὶ λοιπὸν μετὰ τὸ αἰχμαλωτίσαι καὶ φονεύσαι οὓς
ἤθελον, ἀπῆλθον, ἀφέντες τὰ σώματα τῶν πα-
τέρων αὐτῶν, δούρῳ κἀκῶς ἐρρίμθη, ἅπερ ἰδὼν ὁ
Ἀβραῆς Νικομήτης, ἐνεβελήσατο, καὶ ἐτάραξεν αὐτὸν,
καὶ εἶπε τὰς ἑσπεῖς, ἄνδρες δίκαιοι αἰρεῖται, καὶ εὐεῖς
κατανοεῖ. ὁπρὶν γὰρ περὶ αὐτῶν ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος,
ἔσαι ἐν αἰρήνῃ, ἡ ταφὴ αὐτῶν ἦρται ὁκ μέσας. καὶ πᾶ-
σιν ἐβόησε τὰς Σολομώντος, οἳ δὲ εἰσὶν ἐν αἰρήνῃ.
καὶ γὰρ ἐν ὧσιν ἀνθρώπων ἐὰν κολαδῶσιν, ἡ ἐλπίς
αὐτῶν ἀθανάσιος πλήρης, καὶ ὀλίγα παιδούθεντες,
μεγάλα δυνεγτηθήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέρασεν
αὐτὰς, καὶ ὄρον αὐτὰς ἀξίως ἑαυτῶν, ἧλθε καὶ ὁ Μό-
δεσος, καὶ αὐτὸς ἀγῶντος Ἀβραῆς, καὶ ὡς εἶδον ἐρη-
μα τὰ κελία ὅλα, ἐκ ἐδωμάτω ἐπηχθὲν τὰ δάκρυα,
ἔδραμε δὲ κατασπαζόμενον τὰ ἱερῶτα λεῖψανα τῶν
ὁσίων πατέρων τῶν παρελθόντων πλὴν τῶν αὐτῶν εἰς
τὴν τῆς Θεοσεβείας ἀσκήσιν, εἰς τὴν τῆς μετανοίας
20 σενῆν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν καὶ τῆς ἀθλήσεως. ἦσαν
οἱ μαρτυρήσαντες μοναχοὶ τὸν ἀριθμὸν τοσαύτων
τα τῶν αἰώνων, ὧν ἡ μνήμη εὐρίσκεται εἰς τὸ μαρτυ-
ρηλόν. ἔβρον δὲ τότε πᾶσι καὶ αἰτίαν ὅτι ἐδωκὶν
καταβαταίναντες αἰχμαλωτὸς Χριστὸς εἰς ἀσπύ-
25 ρασαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ ὅλῳ διόλῳ ἐνόμισαν διὰ
τὸ ληφθῆναι τὸ τίμιον καὶ νικοποῖον ξύλον τῶν Σταυρῶν
ὑπὸ τῶν Περσῶν, ὁπλιδιῆται καὶ τὸ ὄνομα τῶν Χρι-
στιανῶν, καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας αὐτῶν, ἀλλὰ κα-
τηχμῆθησαν ὅτε πάλιν εἶδον ἀνυψωθῆναι τὸ κέραν
30 τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν μετακομιδῆναι
μετὰ θριάμβου καὶ τρυφῶν εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα.
μάλιστα καὶ ὁ Χοσρόης τὸν θριαμβότικόν ὄπλον τῶν
Σταυρῶν μετὰ τιμῆς ἐφύλαξεν, ἀλλ' ὅτε ἀπετόλμη-
σεν ὁκβαλῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῆς θήκης αὐτῶν, ἀλλ' ἀφῆκεν

αὐτὸν ἄθικτον ὡς ἔλαβον αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ,
μάλιστα δὲ καὶ ὡς ἦν ἐσφραγισμένον. πλήν γε καθὼς
ὅτε πλὴν κειμένων τῆς διὰ θήκης οἱ φυλισαῖοι ἔλαβον,
τότε κατετρύπησαν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὡσαύτως
καὶ οἱ Πέρσαι τότε κατωικήθησαν ὑπὸ τῶν Ρω-
μαίων, ὅτε εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν παρέλαβον τὸ νικο-
ποῖον ὄργανον τῶν Θεῶν ὁμῶν. ὅθον ἔντρομοι ἐγένοντο
οἱ Πέρσαι, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, ἧλθεν ὁ Θεὸς τῶν
Χριστιανῶν εἰς τὸν τόπον ἡμῶν, τί ἄρα ἔσαι περὶ ἡμῶν,
ἐλθάσης νῦν τῆς ἀγρύπνης ῥάβδος αὐτῶν τῶν σκήπτρων
τῶν ζώοντος; μήτιγε καὶ γένηται ἡμῖν ῥάβδος σιδηρᾶ
καὶ ἐχὶ πᾶσι κλησέως; ὅθον γράφει ὁ μεταφραστὴς
συμμεῶν εἰς τὸ μαρτύριον τῶν μεγαλομάρτυρων Ἀναστα-
σίῃ τῶν Περσῶν, λέγων, ὅτε ἐλήφθη ὑπὸ τῶν Περσῶν
καὶ τῶν ἡμῶν σωτηρίας τὸ τρέπαιον, τὸ τὰς θανάτους
δυσμᾶντων, καὶ πλὴν δυνάμειν τῆς ἀμαρτίας περιελόν,
τίττε πλὴν περσικὴν ἀσέβειαν ἔσβεσε, καὶ πλὴν πυρολα-
τρείαν κατήργησε, καὶ φανόμην ἡ χμαλωτισμένην, ἡ
χμαλωτίσεν αὐτῶν τὰς ψυχὰς, καθότι ἐφώτισε τὰς
ἐν σκοτίᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου καθυπνῆς, ἀνέψαν τὸ ἐσω-
περικὸν πῦρ, ὅπερ ἦλθεν ὁ σωτὴρ βαλεῖν ἐπὶ τῇ γῆς,
δηλατὴ τῆς ἀγάπης καὶ πίστεως, ὅπερ ὥρζε πάντοτε
μὴ εἶναι ἀκμήνιον οὐδὲν ἐν τῇ Ουσαςπέρῃ ὁ Θεὸς τῶν
ἀπάντων εἰς πλὴν παλαιὰν διὰ θήκην, ὡς δὴ θον σύμ-
βολον τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐνώσεως. διεθερμάνθη δὲ
περισσότερον ὁ ἱερεὺς Ἀναστάσιος, ὅτε εἰσῆλθον εἰς
τὰς ἐκκλησίας, καὶ εἶδον τὰς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀθλῆς
τῶν ἀγίων μαρτύρων εἰς τὰς τοίχας περιζωγραφημένους,
καὶ ὡς ἔδραμον εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα, καὶ ἐκεῖ ἐβα-
πίσθη ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἱερουσολύμων Μοδέσας, Το-
ποτηρῆς τῶν Πατριάρχων Ζαχαρίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς νόσου θείας περὶ γνωθείας τῇ βασιλεῖ Ἡρακλεῖ ἑσφαλῆς τοῖς Ῥωμαίοις ζημίας ὑπὸ τῶν ἐμ-
περιτμητῶν, καὶ ὅς ἐποίησε βίαν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐν ἄλλοις τόποις βαπτισθῆναι τὰς Ἑβραίας, τὰς εἶναι
40 ἐμπεριτμητὸς νομίσας, ἦσαν δὲ οἱ τέτταροι.

Ο Ἡράκλειος ἦν λίαν μαθηματικός, ὅθον ἔγνω
θεῖα νόσος πλὴν μέλλεσαν ἔσεσθαι μεγάλῃς ζημίας
εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν Βασίλειον ὑπὸ τῶν περιτετμητῶν.
45 νομίσας δὲ εἶναι τέτταρες Ἑβραίας, καὶ ἐχὶ Σαρακηνάς,
ἐγεγῶν εἰς τὸν Δαυοδέρην τῶν Κελτῶν βασιλεῖα, πα-
ρακαλῶν αὐτὸν ἀναγκάσαι ὅλως τὰς ἀριστοκράτους ἐν
τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν Ἑβραίας βαπτισθῆναι, νομίζων
διὰ τὰς τῶν ἔργων φυγῆναι τὰ γεγενημένα τῆς ἐν-
50

μαρτυρίας. ἐκέλευσε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ τὸ
ὅμοιον γενέσθαι ἐν πάσῃ αὐτῶν τῇ βασιλείᾳ καὶ ἐν
Ἱερουσαλὴμ, βαπτισθῆναι δηλαδὴ ἐκοντὶ αἶμα καὶ
ἀκοντὶ τὰς Ἑβραίας, ὡς μαρτυρεῖ τὸ τὸ Τερεντίου
Γρηγόριος γράφων, ὅτι ἐβαπτίσθησαν μόνον εἰς πλὴν
φραγίζαν ὀνομαζόμενα χιλιάδες Ἑβραῖοι. ἀλλ' ἐπὶ τὸ
περικείμενον ἐπαγγέλλω.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

ὅτι ὁ Χοσρόης καὶ εἰς Αἰγυπτὸν καὶ Λιβύην καὶ Καρχηδόνα παταγέχων εἰσῆλθε, καὶ περὶ τῶν διγῶν πλεόντων,
δι' ἀργυρίων ἐν χειρὶ ἀνάγκης πλὴν ἱερὰς ἀσκονίας λήψεται πρὸς τὸν ἐλεήμονος Ἰωάννη ἐλπίσαντος, καὶ
ὧν εἰρηκεν αὐτῶν λογίων ὁ ἄγιος.

Ο χοσρής λοιπὸν λαβὼν θάρετον, εἰσῆλθε καὶ εἰς τὴν Αἰγυπτὸν, καὶ τὴν Λιβύην καὶ Καρχηδόνα κατὰ τρέχων, πολλὰς ἡχμαλώτισεν, ὡς ἴσorest ὁ Λεόντιος, ὅστις διηγείται, ὅτι ὁ αἷμος ἰωάννης ὁ ἐλεήμων ἵνα ἀποθρέψῃ τὰς εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν περὶ δρομόντας ἑσθίας Χριστιανὰς (ὅπως ἦν καὶ πάντα ἀλλὰ τὸ μὴ κατὰ ἐκείνο τὸ ἔτος πλημυρῆσαι τὸν Νεῖλον) ἔλαβε δανεικὰς λίτρας χρυσῆς χιλίας, ἦν γὰρ πολὺ πλῆθος δυσυχὲς λαὸν φυγάδος ἐκεί. ὡς δὲ ἐνόησε διγαμὸς τις ὑπερπλητὸς τὴν τῆς Πατριάρχης ἀνάγκην, ὑπέχετο δῶναι αὐτῷ αἶτον ὅσον ἠθέλε, καὶ λίτρας χρυσῆς ἑκατὸν ποιτῆκοντα, ἵνα μόνον χειροτονήσῃ αὐτὸν ἱεροδιάκονα. ὡς τῆς κακοτεχνίας τῆς σημωνιακῆς, περὶ καλῆς αὐτὸν μυστικῆς ὁ αἷμος, καὶ λέγει αὐτῷ, ἡ περὶ φορεὰ ἦν περὶ σάγεις νυῖ, ἐκ ἧν ὑπερέριπταί μοι ἀπὸ τῆς κοίτης τὴν περὶ σάσιν, ἐκ ἑστὶν ὁμως δεκτὴ, ἐπειδὴ δὲ δὲ κανονικὴ ἐστίν. ἐκ οἷδας ὅτι καὶ

τῆς Νόμου τὰ ἀνόβητα, καὶ περὶ καλὰ καὶ μεγάλα ὄντα, ὁμως ταῦτα πάντα, εἶγε ἦσαν μωμητὰ καὶ ψεκτὰ ἐκ ἐθυσιάζοντο; ἀποκρίθη καὶ τὰ δῶρα τῆς καὶ ἐκ ἦσαν δεκτὰ, ἐπειδὴ ἐκ ἦσαν ἁμῶμα καὶ ἀψεκτα. λέγεσθαι ἐξ ἀνάγκης καὶ Νόμου μετὰ θεοῖς γίνεσθαι, καὶ ἐπομνησθῆναι συνεκατάθεσιν καὶ συνεκατάβασιν καὶ πρὸς σὲ, ἐγίνεσθαι συνεκατάβασιν εἰς τὴν νέαν ἀποθήκην, καὶ ἐκείνα τὰ ἀποσέλῃς τὰ λόγια ἐπεὶ τῆς νέας γραφῆς ἀλλὰ περὶ τῆς παλαιᾶς ἐνοῦται. διδάσκει γὰρ ἡμᾶς ὁ ἀδελφός θεος λέγων, ὅστις ὅλον τὸν Νόμον τηρήσῃ, πταίσει δὲ ἐν ἐνί, γέγονε πάντων ὁλοχθῆ. καὶ ἔτιως ἐδεμία χρεάμοι ἐπὶ τῆς σῆς οἴτης καὶ τῆς σῆς χρυσῆς, μόνον ἀπελθε, καὶ ὁ θεὸς ὁμέχει τῆς νυῖ κυβερνήσας ἡμᾶς, κυβερνήσῃ καὶ μετὰ ταῦτα, κάλλιον γὰρ φαίνεται μοι ἐκλεῖψαι τὸν ἥλιον, ἢ λαῖψαι τὸν θεὸν Νόμον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Περὶ τῆς κατὰ Ἐπισκοπικὴν περὶ δόξας ἐν ἱεροσολύμοις Μοδέσας, καὶ ὧν ἀνεκρίνισον ἱερῶν Ναὺν, καὶ περὶ τῶν πρὸς Χοσρὴν Ἀποκρισιαρίων τῆς Ἡράκλειας, καὶ ὧν ἦκεσαν παρὰ αὐτῆς ἀρεβείων εἰς Ἀποκρισιαρίους.

Επειδὴ δὲ ὁ ἱεροσολύμων Ζαχαρίας ἀπήχθη εἰς Περσίαν αἰχμαλώτως, καὶ ὅστις ἔμεινε κυβερνήσας τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ἱεροσολύμων, σὺν ἑλῆν ἐπιτροπικῶς ὁ τῆς Λαύρας τῆς ἀγίας Θεοδοσίας Ἀρχιεπισκοπικῆς Μοδέσας κατὰ τὸν Θεοφάνη εἰς τὴν Παλαιάν, λίαν καλὸς καὶ ἐνάρητος, καὶ δούτερος Ζορβάβελ εἰς τὴν ἀνακρίνισιν τῶν κατακαυθέντων Μοναστηρίων, καθὼς τῆτο καὶ ὁ Ἀντίοχος μαρτυρεῖ εἰς τὴν πρὸς Εὐστάθιον Ἐπιστολὴν, νέον Βεσλεὴλ καὶ ἄλλον νέον Ζορβάβελ τὸν Μοδέσον ὀνομάζων, τὸν καὶ τὸ κατακαυθέν δῶμα τῆς Γολγοθᾶς, καὶ τὸ τῆς Σταυρῆς Σκόλοφυλάκιον, καὶ ἐκείνο τὸ τῆς Χρυσῆς Ἀναστάσεως ἀνακρίνισαντα, ὅπερ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ὡς συμπεράνει ὁ ὅσιος Θεὸς Ἀνυστῆν, ἐξηγέμενος τὸ ῥᾶβδον διωάμεως, καὶ ὁ ἱερώνυμος εἰς τὸ δούτερον κεφάλαιον τῆς Ἡστοίας, καὶ εἰς τὴν πρὸς Μαρκε-

λίον Ἐπιστολὴν, καὶ ὁ Θεοδώριτος εἰς τὸ πέμπτον βιβλίον, κεφαλαιῶ ἑνάτω, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγίαν Βηθλεὲμ ἀνεκρίνισον. ἐκ ἐγχετο λοιπὸν Πατριάρχης τότε ὁ Μοδέσας, ἦν γὰρ ἐπὶ ζῶν ὁ νόμιμος Πατριάρχης Ζαχαρίας, ἐν δ' αὖτε θρόνῳ δύο ἀρχιερατοὶ εἰν ἔδωκαν, ἀλλὰ μόνον περὶ σελήθη περὶ σῆς καὶ περὶ σῆς τῶν ἱεροσολύμων ὁ ἔργον καὶ λόγον Μοδέσας, ὁ ἐρμηνεύων κόσμος, κοσμῶν καὶ καλλωπίζων τὰ ἐκεί σμυνῆα, ἔτε τὰς ἱεραίας φοβέμενος, ἔτε τὰς Πέρσας, καὶ περὶ τυραννῆτας ὑπερεκπληττόμενος. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐπεμψε καὶ δούτερον εἰς τὴν Περσίαν πρὸς τὸν Χοσρὴν Ἀποκρισιαρίαν χάριν τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ ὁ ὑπερέφανος Περσάρχης ἐκ ἀπεδέξατο αὐτὰς ἐπὶ ἑως ἐμὴ ἀρνήσῃ τὸν Χρυσὸν καὶ περὶ σελήθη τὸν Θεόν καὶ τὸν ἥλιον, ἐ συνεχωρῶ ἡμῖν τὴν εἰρήνην.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Περὶ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν περὶ σῆς τῆς Βυζαντίας ὑπὸ τῆς τῶν Ἀβάρων ἀρχηγῆς Χαγάνης, καὶ περὶ τῶν ὑποφάσεων τῆς Ἡράκλειας ἵνα μὴ περὶ σελήθη Κληρικὸι πρὶν ἢ ὑποθῶσιν τὰς παλαιὰς, καὶ ἵνα ὁ αὐτὸς ἀπέλθῃ εἰς τὸν κατὰ Χοσρὴν πόλεμον.

Ὅ δὲ τῶν Ἀβάρων ἀρχηγὸς Χαγάνος ὑπὸ ἑλὸς κλέπῃων τὴν ἀγάπην, ἐδελέασε τὸν Ἡράκλειον, καὶ ἦλθε καὶ ἡχμαλώτισε τὰς περὶ σῆς τῆς πόλεως μετὰ πλείους ζυμίας καὶ αἰχμῶν, ὡς λέγει ὁ Κεδρηνὸς καὶ ὁ Θεοφάνης. τότε δὲ ἐποίησε τὴν πραγματικὴν ἀπόφασιν ὁ Ἡράκλειος (ζητῶντος αὐτὸν τῆς Πατριάρχης Σερίης) τὴν μὴ γίνεσθαι ἄλλως νέας Κληρικὰς, εἰ μὴ ὑποθῶσιν εἰς παλαιὰ, τὸ δὲ αἶτιον, ἵνα

ᾧσιν αὐτάρκη αὐτοῖς τὰ εἰσοδήματα, ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον φυλάσσεται ἐν τῇ ἱερουσαλὴμ. ὅτε γὰρ ἦκεσαν ὁ Βασιλεὺς ὅτι ὁ Χοσρὴς ἡχμαλώτισε τὴν Γαλατίαν καὶ τὴν μητροπόλιν αὐτῆς τὴν Ἀγκυραν, ἀποφασὶν ἐποίησεν ἀπελθεῖν ὁ αὐτὸς εἰς τὸν πόλεμον, ποιήσας μετὰ τῆς κατὰ εἰρήνην, ἔλεγε γὰρ, πολεμεῖν τινα θυτὶ, δυσκολία αὐτῷ περὶ σελήθη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τῆς κατὰ Περσῶν σύσραττός τῃ Ἡράκλειος, καὶ τῶν δημιουργῶν αὐτῆς οἰώπιον τῶν στρατομάτων καὶ τῶν Πατριαρχῶν, καὶ διήσεως αὐτῆς ἐπὶ Ἐκκλησίας.

- 5 **Κ**αὶ λοιπὸν ὁ Ἡράκλειος κατὰ τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας αὐτῆς μετὰ τῷ τῷ Πάαχα ἐπορτῷ ἐξῆλθε τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν λεγομένην Πόρτα τόπῃ κατὰ τὸν Θεοφανή, οὗ ἱσραὴ λαβεῖν τὸν Ἡράκλειον τῷ Ἀχσθρπωρτῷ Εἰκόνα μετ' ἑαυτῆς, καὶ ὁμωμοκῶσαι ἐνώπιον πάντων τῶν στρατομάτων ὅτι μὴ ἐκείνης μέλει θανάτου ἐτοιμότης πολέμου, μετὰ δὲ τὸν ὄρκον μετὰ θαυμάσιον ταῦτα εἶπεν, θεωρεῖτε ἀδελφαί μου καὶ τέκνα μου, ὅτι αἱ ἐχθροὶ τῆς Θεᾶς κατεπάτησαν τὰς τόπας ἡμῶν, ὅτι κατέκασαν τοὺς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὅτι κατερημάσθησαν ἐπώησαν τὰ βασιλικά μοναστήρια ἡμῶν, ὅτι ἔλαβον τὰ κάσρα ἡμῶν, ὅτι τὰ θυσιάστηα ἡμῶν καὶ τὰ εἰκονίσματα ἡμῶν σιωτέρισαν, πάντα ἐμόλυναν, πάντα κατέφθαραν οἱ παμμίαροι καὶ παγκάκιστοι, ἔπατα σφαφόντα ὡς τὸν Πατριάρχῃν Σέργιον εἶπεν, αἱ χεῖρας τῆς Θεᾶς καὶ τῆς Παναγίας καὶ

εἰς σὲ ἀνταδίδωμι τῷ πόλιν ταύτῃ καὶ τὸν τόπον μου, εἴπα ἐπὶ ἐλθόντα εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν μετὰ μελάνων ὑποδημάτων σεσολυγόμενον εἶπεν, Κύριε ἰησοῦ χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν μὴ ποιήσῃς εἰς αἰμαρτίας ἡμῶν χαρῆναι τὰς ἐχθρὰς σε, ἀλλ' ἴδε ἡμᾶς, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ δὲ ἡμῖν τὰ νικητήρια, ἵνα μὴ καυχῶνται οἱ αἰῶμοι, καὶ τῷ κληρονομίαν σε καταχωρήσιν. ὁ δὲ Πισίδης Γεώργιος ἀνταναγορεύων τὸν Βασίλεα, ἤρξατο ὑπερὶ αὐτῆς εἰπὼν,

Μελεμβάφες πύθλον εἰλίσας Ἀναξ,

Βάψας ἐρυθρὸν περικνὸν ἐξ αἱμάτων.

ἔγως ἐν ὁ Βασίλευς Θεοφίλος, ἔπλευσεν εἰς τὴν Εὐξείνου πόντον, κατὰ τῶν Περσῶν ἐρμώμενος, ἀπασαν αὐτῆς τῷ ἐλπίδα εἰς τὸν Θεὸν ἔχων, καὶ ψάλλων μετὰ τῷ Δαβίδ, Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δυνάμιν, καὶ αὐτὸς ἐξεδυνάσει τὰς ἐλπίδοντας ἡμᾶς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

- 25 **Π**ερὶ τῶν λοιπῶν τῶν πρώτων Ἀρχόντων ὑπὸ τῷ Ἡράκλειος σαλόντων ὁδοικόντα πρὸς Χοσρόην δι' ἀπάτης τῷ στρατοπεδάρχῃ Σαῖν, εἰς Καλκηδόνα ἐλθόντες, καὶ ὧν ἔπαθον ὑπὸ Χοσρόα ὁ Σαῖν καὶ οἱ τῷ Βασιλείος Ἀρχόντες, καὶ περὶ τῆς ἀθλήσεως Ἀναστασίας τῆς Πέρσης, καὶ ὧν ἔπειτα ὁ Ἡράκλειος ῥήτων τῷ Ἀποστόλῃ εἰς τὴν πόλιν πρὸς αὐτὸν ἀπαύτως τῷ Σαῖν.

- 30 **Φ**θασας δὲ αἰς τὴν οἰδοξὸν Καλκηδόνα ὁ τῷ Χοσρόα στρατοπεδάρχῃ Σαῖν ἐν χήματι φιλίας, εἰδελέασεν τὸν Ἡράκλειον καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτῶν τῷ Σαῖν περὶ σπονδῶν καὶ σιωτικῶν ὁδοικόντα διὰ τῶν πρώτων Ἀρχόντων εἰς τὴν Περσίαν ὡς Ἀποκρισταίους. ἀλλ' ὁ Χοσρόης ὡς εἶδε τὸς Ἀρχόντας καὶ ἤκουσε τῷ πρεσβείαν τῷ Ἡράκλειος ἐθυμώθη λίαν, καὶ τὸν μὲν Σαῖν εἰς τὸ εἶναι τὸν Ἡράκλειον καὶ μὴ συλλαβῶν ζῶντα καὶ ἀργαῖον πρὸς αὐτὸν ἐξεδνε, τὸς δὲ Ἀρχόντας ἔθετε ἐν φυλακῇ, πρὸς αἰῶνας τοῖς φυλακάρσι θλίβων καὶ ταλαιπωρεῖν αὐτούς. τότε ἔφυγον διὰ τῶν περσικῶν στρατομάτων καὶ ὁ Πέρσης Ἀναστάσιος καὶ ἐχρησάμισε, καὶ πολλὰς βασάνους τιμωρηθεὶς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμισεν. ὡς ἐν ὥσπερ τῷ ἐπιβελῶν ὁ Ἡράκλειος, ἐν ἐξοχῇ τῇ παρηγορεῖτο, ἀλλ' ἢ τοῖς λόγοις τῆς Θεᾶς γραφῆς, καὶ ποτὲ μὲν ἀνιπόμενος καὶ ἐν ἐκείνῃ τῷ ζωτῆρος τὰ ῥήματα, Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε, ἀλλὰ θαρσείτε, ἐγὼ τὸν πύ-

σμοι νενίκηκα. ἐδόθημα πάντα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. ποτὲ δὲ ἀνιμνήσκω τῷ μακαρίῳ Παύλῃ τῷ φωνᾷ, οἱ ἀγαθοὶ εἰς πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας (ὁ Γεδεὼν ὁ Βαράκ ὁ Δαβίδ) ἐργάσαντο διημοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιών (ὁ Ἰησοῦς τῷ Νανὴ ὁ Χαλὲθ καὶ οἱ λοιποὶ ἱσραηλῖται οἱ κληρονομήσαντες τῷ γλῶτῃς ἐπαγγελίας) ἔφεραν εἰς ματα λειώντων (ὁ Σαμψὼν ὁ Δαβίδ ὁ Δανιὴλ) ἔσβεσαν δυνάμιν πυρὸς (οἱ τρεῖς παῖδες εἰς τῷ ἐπιπλοσῶν καὶ καμίνων) ἔφυγον εἰς ματα μαχαίρας (ὁ Δαβίδ ἐκέννη τῷ Σαῖν, καὶ ὁ Ἡλίας ἐκέννη τῷ Ἰεζαβὲλ) ἐνεδυναμώθησαν διὰ ἀδυναμίας (ὁ Ἰωὴβ ὁ Ἐζεκίας καὶ ὁ Γωβίτ) ἐγυνήθησαν ἰσχυρὸν ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἐκλίαν ἀποτρέψαν. καὶ τέλῃ πάντων ἔλεγον ὡς ὁ Ἰωνάθαν καὶ ὁ Ἀσά εἰς τῷ δούτερον τῷ Παρελαπομῶν, Κύριε σὺ ἀνιμνᾷς ὡς σὺ σὺ σὺ σὺ ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις. κατήχυσον Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἡμῶν πεπαισμένοι, καὶ ὅτι τῷ ὀνόματί σε ἡλθοντες.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ΄.

Περὶ τῆς ἐπιστεύσεως τῷ Ἡράκλειος εἰς Περσίαν, καὶ τῆς νίκης αὐτῆς κατὰ Χοσρόα κατὰ Γαζακότῃν τὸ κάστρον, καὶ τῆς φυγῆς Χοσρόα.

Πλὴν εἰς τὸ πρὸς αὐτὸν τὸν Θεὸν ἐν τῷ Λοδίνῳ ζητεῖται πρὸς τὸ πολέμῳ τῷ ἐρήνῳ, Ἐὰν πρὸς ἑ-

Θης (Φησὶ) πρὸς πόλιν ἐκπολεμήσαι αὐτῶν, ἐκ-
καλέσας αὐτὰς πρὸς εἰρήνην. ἐζήτησαν ὁ καλὸς Βα-
σιλεὺς τῶν εἰρήνην, ἀλλ' ἐδέετο κατεδέξατο αὐτῶν
ὁ παῖρ τε νικητὴς καὶ τρυπαῖς Χοσρέης, εἰς ἃ
ὁ Θεὸς ἐταπείνωσεν αὐτόν. ἐσελθόντος ἔν τῃ Βα-
σιλείᾳ εἰς τὴν Περσίαν, καὶ δημηγορῶντος πάλιν τὰ
χρήσιμα πρὸς τὰ στρατεύματα, ὅτι δηλαδὴ μέλλουσι
πολεμῆν ὑπὲρ πατρίδος καὶ πίστεως, ἀνιψωνῶντες δὲ
τὸ, ἐκ χείρῳ ὅλοι τὸ ἄμα ἡμῶν. Ἄλλ' αὖτ' ὁσέβειαν,
ἔτρεχον ὡς Λέοντες κατὰ τῶν ἐξέων Περσῶν, καὶ
πρῶτος αὐτὸς ὁ Ἡράκλειος, ὅστις δοκᾷ πως ἀκηκούσαι
ἐκείνου τὰ λόγια ἅπερ παρῶν ὁ Ἡσαΐας περὶ τῆς
Κύρης, Ἐγὼ ἔμπαρ οὐδὲν πορεύσομαι, καὶ ὁρῶμα-
λῶ, καὶ θύρας χαλκᾶς σιωτήσω, καὶ μοχλὸς σι-
δηρεὺς σιωθῶσώ. καὶ θύρῶν σοι θησαυροὺς σκεπει-
νῶς, ἀποκρύψεις, ἀόρατους ἀνοίξω σοι. καὶ κατὰ ἀ-
λήθειαν ὁ Θεὸς ἦν ἀνικητὸς σκεπαστὴς καὶ βοηθὸς τῶν
Ῥωμαίων. καὶ γὰρ οἱ Οὐρανοὶ ἐσαξάντο πρὸς αὐτοὺς

τῆς Θεῆς τῆς Σινᾶ. βροχίῳ ἐκείνῳ ἀφορεῖς ὁ Θεὸς
τῇ κληρονομίᾳ κατὰ τὸ ἡλίουσάσιμον, ὅτι κατ'
ἐξὸν ἐβλάψεν αὐτὰς ἡ καὶ αὐτὸς τῆς Ἡλίας, ὡς ἐδὲ
ἡ Σελήνη παρῶν τῶν νύκτα, ὥστε μὴ μόνον περὶ
τῶν Ἑβραίων βεβαιωθῆναι τὸ, ἡμέρας ὁ Ἡλίας καὶ
συγκαίσει σε, ἐδὲ ἡ Σελήνη τῶν νύκτα, ἀλλὰ παρ-
σέτι καὶ περὶ τῶν Ῥωμαίων. οἵτινες ὡς ἤκουσαν ὅτι
ὁ Χοσρέης ἐβρίσκειται εἰς τὴν Γαζακότην τὸ Κάστρον
μετὰ τεσσαρῶντα χιλιάδων ὀκλεκτῶν στρατευμάτων,
ὤρμησαν κατ' αὐτῶν, καὶ συρράγοντες τοῖς Πέρσαις, ἱε-
ρωάτεριψαν αὐτὰς ποσῶν, ὥστε τὸν Χοσρέην χρή-
σασθαι φυγῇ, λιπόντα ἔρημον τὸ Κάστρον. τίς ἐν-
ταῦθα μὴ ὁμολογήσει Θεὸν δυνάμιν καὶ Θεὸν σοφίαν;
οὕτως ἐπληρώθη τὸ ῥῆγν τῆς Δούλονομίας τὸ φάσκεν,
οὐκ ἀνίστησι ἐδὲς κατὰ πρὸς ὅσον ἡμῶν, τὸν φόβον ἱε-
ρῶν καὶ τὸν τρέμον ὑπὸ τῆς Κύρης ὁ Θεὸς ὑπὸ πρὸς
σώπον πάσης τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἀνιψήσῃ ἐπ' αὐτῆς.
τὶ δὲ τὰ μεταταῦτα; λεγέτω ταῦτα ὁ Θεοφάνης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'

20

Περὶ πυρπολήσεως τῆς Κρηισολύδης, τῆς Ναῦς τῆς πυρὸς καὶ τῆς κατὰ μίμησιν τῆς Οὐρανῆς τῶν κατασκόλων ἱ-
χοντῶν Ἀγγέλματος τῆς Χοσρέως ὑπὸ τῆς Ἡρακλείας, καὶ περὶ τῶν ἐλδύθερων αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἡρακλείας πο-
τήκοντα χιλιάδων Περσῶν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν δεηθέντων.

25

Ὅς ἐφθάρη εἰς Γαζακότην ὁ Βασιλεὺς, ἦλθον οἱ
Πέρσαις καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι διέβη ὁ Χοσρέης εἰς τὴν
Βεθατμαῖν, ὅπου ἦν κεκρυμμένη ὁ θησαυρὸς τῆς Κροί-
σας τῆς Βασιλείας τῶν Λυδῶν κατὰ τὸν Κεδρὸν, ὅθεν
ὁ Ἀντοκράτωρ ἐγκαρδιώθει, ἦν γὰρ μεγάλῃ ψυχῇ,
ἐπορεύθη εἰς τὸ Κεδρὸν, ὅπερ ἐφημίζετο Ποδυ-
λόχευσον, καὶ ἐπέπρησεν αὐτὸν (ἦσαν δὲ οὐδὸν αὐ-
θρακὲς ἐπὶ εἰσβολῇ καὶ ἐχρυσᾷ φλωρίᾳ) ἐμὴν δὲ ἀλ-
λὰ καὶ τῆς πυρὸς τὸν Νάον ἐπέπρησε, καὶ αὐτὸς τῆς Χο-
σρέως τὸ Ἀγαλμα, τὸ ὡς ἐπ' Οὐρανῆς ἐπορεύον, καὶ
ἔχον κύκλῳ αὐτῶν τὸν Ἡλίον, τὴν Σελήνην καὶ τὰ
ἄστρα ὡσανύ ἐπὶ τῇ φανόμῳ, καὶ τὰ ἄλλα
τεχνικὰ κύλινδρον, τὰ βροντῶντα καὶ ἀσφάλλοντα

καὶ ὄντα μετὰ πολλῆς ὀκλήσεως τῶν ὁρώντων καὶ
ἀκρόντων ἀνδρῶν, ὡς λέγει ὁ Κεδρηνὸς εἰς τὴν σω-
ψιν, ὥστε ἀληθεύσαι ὁ καὶ παρῶν, ὅτι εἰς ἀφα-
νισμόν τῶν περσικῶν εἰδῶν ἀπήχθη ὁ Σταυρὸς ἱε-
ρῶν εἰς τὴν Περσίαν, καθὰ καὶ ὅτε ἀπῆλθον εἰς
τὴν Αἰγυπτίαν ὁ Χρυσὸς ὑπὸ τὸν σιωτήρη τὰ εἰδῶ-
λα τῆς Αἰγυπτίας, ὡς καὶ αὐτέρῳ παρῶν. ἔ-
λαβον ὁμοῦ ὁ Βασιλεὺς Ἡράκλειος πολλὰς αἰχμα-
λώτας, σχεδὸν ποτήκοντα χιλιάδας, καὶ πάσας
ἄλλ' ἂν βαρὺ χαμῶνα ἡλδύθερων, οἵτινες ἰδόν-
τες τὸ ἀπῆλθον ἔλεον τῆς Βασιλείας πρὸς αὐτὰς, ἐ-
δεήθησαν τῆς Θεῆς δεῖναι αὐτὰ καὶ ὅλης τῆς Περσίας
λαβεῖν τὰ νικητήρια καὶ τὰ θριαμβούτηρα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

40

Περὶ τῆς εἰς Ἰβηρίαν ἐφόδου τῆς Ἡρακλείας καὶ ἀναγέρσεως ὑπ' αὐτῆς τῆς αὐθιγῆς αὐτῆς Στεφανίης βοηθέντος
Πέρσαις, καὶ παρῶν εἰς Βασιλείᾳ Ἰβήρων Ἀντάργασε, καὶ περὶ τῆς τρυφῆς τῆς θανάτου τῆς ὡς τῇ Τιφλί-
ζῃ Ἀρχηγῇ ὑπὸ τῆς Ἀντάργασε ἄλλ' αὖτ' αὐτὸν τὸν Ἡρακλείου αὐτῆς εἰρωνεύειν.

45

Γράφει ὁ Ἰβηρικὸς χρονογράφος, ὅτι ὁ Ἡράκλειος
ἀπελθὼν εἰς τὴν αὐτὴν Ἰβηρίαν, τὸν αὐθιγὸν αὐτῆς
Στέφανον ὀνόματι Πέρσαις βοηθέντα, καὶ αὐτῷ αὐ-
τιταξάμενον ἐνίκησεν, εἶτα καὶ ἀπέκτεινεν. ἀπελ-
θὼν δὲ εἰς τὴν πόλιν Τιφλίζιον, μετεπέμψατο τὸν Κα-
χέτη Ἀντάργασε τινὰ ὑπὸ τῆς γούρας τῆς Βαχτᾶν καὶ ἐπεί-
ησεν αὐτὸν Βασιλεῖα Ἰβήρων. ἔχον δὲ τὸ Κάστρον Τιφλί-
ζιον οἱ Πέρσαις, ὡς ὁ Ἀρχηγὸς εἶπεν ὑπὸ τῆς πύργου τῆς
Βασιλείας Ἡρακλείου ἐρωτῶντος, ὡς Ἡράκλειος, αὐτὸς εἶπε
τῆς τρυφῆς τῆς θανάτου, ὁ δὲ ἔλθων ἀφανίσαι τὴν

Περσίαν; ὃν ὕστερον ὁ Ἀντάργασε συλλαβὸν, πρῶ-
τον μὲν ἐγέμισε τὸ στόμα αὐτῆς φλωρίων, καθότι
ἀληθῶς παρῶν, εἶτα ἄλλ' αὖτ' αὐτὸν τὸν αὐ-
κράτορα εἰρωνεύειν ἐξέδηρε ζῶντα, καὶ ἐπέμψεν τὸ ἔρ-
μα αὐτῆς πλήρες ἀχύρων τῇ Ἡρακλείᾳ, ὅτι εἰς Περ-
σίαν. ἔλαβε δὲ ὁ Ἡράκλειος τὴν παντὶ ἡν ὁ μέγας
Κωνσταντῖνος ἐπέμψεν εἰς Ἰβηρίαν, ἥτις ἦν ἐν τῇ
Ῥωσσίᾳ. ἐγόνετο δὲ Βασιλεὺς Ἰβήρων ὁ ὡς τῆς Ἀν-
τάργασε Στέφανος, καλὸς αὐθιγῶν, ὅς περιετεί-
χισε τὴν καθολικὴν εἰς τὴν Σχέταν.

Παρά-

Περὶ τῶν ὑπὸ Χοσρόου ὑποσαλόντων Σαραβλάκα στρατηγῆς καὶ Σαρβαρά στρατάρχης καὶ τῶ Ἡράκλειος, καὶ τῆς κατὰ ἀμφοτέρων νίκης τῶ Ἡράκλειος, καὶ περὶ τῶν ἀναγεσπόντων καὶ ὀλοπνιγόντων Περσῶν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐν τῷ ποταμῷ Εὐφράτῃ.

Εἰς δὲ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς βασιλείας Ἡράκλειος, ὁ Χοσρόης ἐβαλεν στρατὸν αὐτῷ τὸν Σαραβλάκα, ὃν θρωπον ἄγγελον καὶ μεμιασμένον, ὅς τις λαβὼν τὰς Χοσρόιδας καὶ τὰς Περσίδας ἀπῆλθεν εἰς φυλάξιν τῆς ὁδοῦ τῆς Περσίας, καὶ ἔστειλε καὶ δεύτερον στρατάρχην ὁ Χοσρόης Σαρβαράν ὀνομαζόμενον ἵνα περικυκλώσῃ τὰς Ῥωμαίους, ὡς θαυμαζόντας ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Ἀλδανίας. τῶν δὲ Ῥωμαίων καὶ στρατομάτων εἰς τὴν ἐπιτήδειον πεδιάδα ἐξεληθόντων, νομίσαντες οἱ Πέρσαι τὰς Ῥωμαίους πεφύργους, ἐδίωκον αὐτὰς ἀτάκτως φερόμενοι, καὶ ἔτιως ἐπανακάμψαντες οἱ Χριστιανοὶ Ῥωμαῖοι ὁμοθυμαδὸν ἐπικλήσας τὸ ὄνομα τοῦ τῶ Χριστοῦ ἐπολέμουν αὐταῖς, καὶ τὸν μὲν Σαραβλάκα ταῖς σπάταις κατέκοψαν (οἱ καὶ οἱ Λαῶι καὶ Ἀβασγοὶ δεδωκασιν ὧντα) τὰς δὲ Πέρσας εἰς ἐσπέρας διώκοντες, ἠνάγκασαν αὐτὰς ἑσθύναι ἐν ὕδασι καὶ λιμέσι. τότε ἐξῆλθον καὶ οἱ Ἀρίμμοι τῶν Περσῶν εἰς σῆμαρ, καὶ ὁ Ἡράκλειος κατεφυλακίσας, καὶ ἐκλεξάμενος τὰς δυνάμεις τῶν στρατιωτῶν, καὶ αὐτὰς περὶ τὰς μέσας νύκτας ἀναστὰς, ἐπικαταλαμβάνει τὸν Σαρβαράν γυμνὸν κοιμώμενον. ὁ δὲ ὡς εἶδε τὰς Ῥωμαίους κατ' αὐτὸν, ἠναγκάσθη ὑπὸ τῆς βίας αὐτῶν γυμνὸς ἐπὶ γυμνῇ ἵππῃ

ἐπιβῆναι, καταλιπὼν τὰς τε Σατραπίας καὶ τὰς γυναικας αὐτῆς. ὁ δὲ οἱ μὲν κατεκόπησαν, οἱ δὲ κατεφλέχθησαν, καὶ ἄλλοι ἡχμαλωτίσθησαν, καὶ ἔδωκε τὰς πόστας μυριαρίθμους στρατομάτους ἀνέφθασε φυγῇν σὺν τῷ Σαρβαρά. τότε, καὶ δὴ καὶ σὺν πλείοσιν οἱ Ῥωμαῖοι σπαθῶν ἀργυροχρύσων καὶ ζωναρίων πολυτίμων καὶ πετραγίων καὶ σολιδίων, μὴ ὀπβλέποντες εἰς τὰ ὑποδέεσθαι τὰ ἀνελθόντες πλήθους τῶν σκύλων καὶ λαφύρων, ὡς μαρτυρεῖται πάντες οἱ συγγραφεῖς οἱ τὰς Ῥωμαϊκὰς συγγραφαίμμοι ἰστορίας, καὶ ἰδίως Κεδρηνὸς καὶ Θεοφάνης. ἔμελλε λοιπὸν ψάλλαν ὁ Ἡράκλειος μετὰ τῷ Δαβίδ, κύριε δυνάμεις τῆς σωτηρίας μου, ἐπεσκίασας ἐπὶ πύλιν κεφαλῇ μου ὡς ἡμέρα πολέμου. καὶ δὴ Δαβὶς τὸν Τίγριν καὶ αὐτὸν τὸν Νύμφαιον ποταμὸν, ἐφθασεν εἰς τὸν Εὐφράτην, καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἰσιμιον γεφυρωμένον, ὡς ἀδελφῶς ἐπέρασεν. ἦλθεν δὲ καὶ οἱ Πέρσαι Δαπερσῶν αὐτὸν, ἀλλ' οἱ πλείονες ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων, ἄλλοι δὲ ὅσοι τὰ φόβος αὐτῶν κατέπεσαν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἐπνίγησαν, καὶ ἄλλοι ἐκρημνίσθησαν ὅσοι τῆς γεφυρῆς ἔσσης ἐκ χαλκίων καὶ ἐρίων πεπλεγμένης, καὶ ἔτιως ἐξ αὐτῶν ἠφανίζοντο, τὸ φόβος καὶ τὸ τρέμος κατακρηγνίσαντος αὐτῶν.

Περὶ συνηθῶν Χοσρόου μετὰ πάντων τῶν ἄλλων τοπαρχῶν αὐτῶν, τῶ καὶ Σλάβας καὶ Βελγάρους κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διεγέρσαντες, καὶ περὶ τῆς αὐτοῦ ἀπὸ τὰς Ῥωμαίους βοήθειας, καλῶς τὰς Πέρσας φονεύσας, καὶ τὰς Καζάρους τῷ Ἡράκλειῳ ἀποστέλλειν καὶ ἀποσκηπῆσαι ὡς ἀποκρίσασθαι, καὶ τὸν Χάην αὐτῶν κατηχυρμὸν ὑποστρέψαι πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τῶ ἀνατίσσει ὕμνος, ὑπὸ Σεργίου τότε παρ' ἡθισιασίου.

Συνεχέθη ὁ ὑπερήφανος Χοσρόης, ὡς συνηθισμένον νικᾶν καὶ μὴ νικᾶσθαι, καὶ ἐπεχέρησε ὁ κρατερώς ποιῆσαι τὸ τελευταῖον τῆς δυνάμεως αὐτῆς, καὶ συνηθῆκας ποιησάμενος μετὰ πάντων τῶν ἄλλων τοπαρχῶν, ἤρξισεν αὐτὰς κατὰ τὸν Βασιλέως, Σλάβας Φημὶ καὶ Βελγάρους ἀπελθεῖν εἰς τὰ μέρη τῆς Θράκης, ἵνα ἀναγκασθῇ ὁ Βασιλεὺς ὑποστρέψαι εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν. ἀλλ' αὐτοῦ ἡ θεία βοήθεια καλῶς ταῦτα κυβερνήσασα, ἐκώλυσε καὶ οὐκ ἐπέτρεψε τὰς πρὶν λεγομένας Καζάρους, καθότι ἐν τῷ πολέμῳ τὸν Χοσρόην μετὰ τῷ Θεοδώρῳ ἀδελφῷ τῷ Βασιλέως καὶ μάχεσθαι, ἐπίπε χαλὰς φονεύσας μὴ τὰς Πέρσας, ἀδελφῆς δὲ τὰς Ῥωμαίους τηρεῖν. καὶ οἱ μὲν Καζάραι μετὰ τῷ ἀρχηγῷ αὐτῶν τῷ Ζιβίλῃ ἐλθόντες ἀποσκηπῆσαν τὸν Ἡράκλειον, καὶ ἠνάγκησαν τεσσαράκοντα χιλιάδες ὄντες τοῖς Ῥωμαίοις κατὰ τῶν Περσῶν. ὁ δὲ Χάης αὐτῶν ὁ μετὰ ἀναριθμητῶν πλοίων τὸν ἴσον Δαπερσῶν, τῇ χάριτι καὶ πρεσβείᾳ τῆς Θεοτόκης ὑπέστρεψεν ὅσοι τῆς πόλεως κατηχυρμῆς, ὅτε ἐπαρξισιόσθαι καὶ ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος ὑπὸ τῷ τότε Πατριάρχῃ Σεργίῳ εἰς ἡμῶν Τριπαρτοῦς, ἡ τις ὥφθη ἐπὶ τῆς ἐν Βλαχέρναις πόρτας ὑπὸ ὡραιότατης δυνάμεως συμπεμπομένη.

Περὶ τῶ τελευταῖα πολέμου τῷ Χοσρόῳ μετὰ Ἡράκλειον, καὶ τῆς νίκης Ἡράκλειος, καὶ περὶ τῶ ἀπὸ Ἡράκλειον φιλίας τῷ Σαρβαρά, δι' ἧς καὶ φόνος Χοσρόου ὑπὸ τῷ ἡδ' αὐτῷ Συρῷ, ὃν ὁ Ἡράκλειος κατέστησε Βασιλεὺς Περσῶν.

540

Ἀλλὰ πῶς αὐτοὺς καὶ πῶς μεγαλὴ ψυχίαν τῷ Ἡρα-
κλείῃ αὐτοκράτορι τίς διηγήσεται; ὅντως ἐφάνη
αὐτῷ ἀγαθὸς αἰχμητὴς τε κραταῖος, πάντοτε γὰρ
ἦν πρότερος ἐν τῷ πολέμῳ, ἔγκρατος τῶν Ῥωμαίων
(οἱ γὰρ Τῦρκοι ὑπέσχεσαν μὴ ὑποφέροντες πῶς πο-
λλὴν ἐν τῷ πολέμῳ καταπαύσειαν) ἤρξατο ὁ πόλεμος, καὶ
πόλεμος πόλεμος, ὅτι ἀπὸ πρώτῃ εἰς ἑσπέραις διήρκεσε καὶ
ἀπὸ νικητῆς καὶ τροπαίωνος ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος.
ὁ δὲ Χοσρόης ἐκ τῆς πικρίας αὐτῷ ἔπεσε εἰς δυσου-
τερίαν, καὶ μάλιστα ὅτε ἤκουσε καὶ περὶ τῶν Σαρβάρων
ὅτι ὑπέσχεσαν ἄπρακτος, ὁ θὺς ἔγραψε πρὸς τὸν Σαρ-
βάρην τὸν συστρατήγον αὐτῷ, ἵνα ἀποκαταστήσῃ αὐτὸν
μεπέστερον ὁμῶς ἢ ὅπως οὐκ εἰς ἄλλας χεῖρας, ἥς

ἰδὼν πῶς ἀπέφασιν ὁ Σαρβάρης, ἐφιλώθη μετὰ τῷ
Ἡρακλείῃ. τοσούτον δὲ ἐγίνωσκεν ὁ Σαρβάρης, ἐπι-
τρεδόντα πῶς ἐπαύσατο, ὥστε καὶ διήγαγε τὸν τῷ
Χοσρόῃ ἡδὺν τὸν Συρόν καὶ ἐφόνόησε τὸν πατέρα
αὐτοῦ, ὅτι ἠθέλησε ποιῆσαι Βασιλεῦς τῆς Περ-
σίας ἐκ αὐτῶν τὸν Συρόν, ἀλλὰ τὸν ἑτέρον ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ τὸν Μαρδέσαν τὸν νεώτερον. τὰ πάλιν περι-
τέμνω. Ἀλλὰ πῶς φίλῃν βαρχυλογίαν, πῶς ἐκείνῳ μό-
νον μὴ ἐκείνῳ, ὃ λέγει ὁ Πλάτων, ὅτι ὁ Ἡράκλειος
πρώτῃ ἐβάπτισε τὸν ἡδὺν τῷ Χοσρόῃ, ἔπειτα κατέστη-
σεν αὐτὸν Βασιλεῦς Περσῶν, ἀλλὰ τέρατι δοκῇ πα-
ραπλήσιον τῷ τοῖσιν, ὥς μὴ καὶ ὑπὸ Ἀνατολῆς,
ἢ καὶ ἀρχαῖς τινος ἰσορρήσῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘ'

15

Περὶ δὲ πολυτέλειαν τῶν ἐν Περσίᾳ αἰχμαλώτων καὶ τῶν Ἱερουσαλὴμ τὰς Ζαχαρίας κατὰ τὰς συνθήκας τῶν
Περσῶν καὶ τῶν Βασιλέων, καὶ ἀποδόσεως τῶν τιμῶν ξύλων τῶν Σταυρῶν, καὶ περὶ ἀφαιρέσεως τῶν ἰσορρήκων
ἀπὸ τῶν ἑκτὸς Ἱερουσαλὴμ, ἢ ἐκ τῶν ἀντινέπολιν τῶν Βασιλέων ἐπαύσαντο, καὶ τῶν Ζαχαρίας καὶ Μοδέων τῶν
Ἱερουσαλὴμ Πατριάρχων, καὶ περὶ τῶν περὶ τὸν Βασιλεῦς Σαυμάτῃς ἐν τῇ τῷ Γολγοθᾷ πύλῃ, καὶ τῆς ὑψώσε-
ως ἐν αὐτῇ τῶν Σταυρῶν.

Κατὰ γὰρ τὰς γενεὰς μουσικὰς συνθήκας τῶν Συ-
ροῦ μετὰ τῷ Ἡρακλείῃ, ἐλυτρώθησαν ὅλοι οἱ Ῥω-
μαῖοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, ἐν οἷς καὶ ὁ Πατριάρχης
Ζαχαρίας, ἐδόθη σῶον καὶ ἀνέβαινον τὸ τίμιον ξύλον
τῶν ζωφῶν Σταυρῶν, ὅπερ ἔτε ἔθεν οἱ Πέρσαι, οὐδέ-
νη γὰρ ἐσφραγισμὸν ὥς περ ἦν ἐν τοῖς Ἱερουσαλὴμοις,
ὡς μαρτυρεῖ τὰ καὶ ὁ Σαΐδας. ἀπέθανον ὁμῶς κατὰ
ὁδὸν ὑπὸ τῆς κακοπαθείας ὁ Πατριάρχης Ζαχαρίας,
ὁ θὺς ἐνθρονίζεται ὁ πρῶτος Μοδέος, καὶ ὑψοῖ καὶ
τὸν Σταυρὸν, ὡς γνήσιον ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἱερουσαλὴμ.
οἶδα ὅτι ὁ Θεοφάνης θέλει πεφθάναι τὸν Ζαχαρίαν
ὡς εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ὑψώσαι καὶ τὸν Σταυ-
ρὸν ἐμπεσεῖν τῶν λαῶν, ὥπερ συμβαίνει καὶ ὁ Ζωνα-
ρας λέγει, ὅτι ὁ Ἡράκλειος ἀποκατέστησεν εἰς Ἱερου-
σόλυμα τὰ τίμια ξύλα καὶ τὸν Πατριάρχην αὐτὸν,
πῶς ἄλλοι ἔχοντες αὐτῶν, ἀλλὰ λέγουσιν, ὅτι πρῶ-
τον ἐπαυλίσθη εἰς Κωνσταντινέπολιν ὁ Βασιλεὺς (ὅτε
ἐξηλθον ὁ λαὸς ὅλος βασιλεὺς κλάδους ἐλαίας) ἔχων
μετὰ αὐτοῦ τὸ τίμιον ξύλον τῶν Σταυρῶν, καὶ τὸ ὅπως
ἔπειτα ἐπορεύθη εἰς Ἱερουσόλυμα μετὰ συνομπῆς καὶ
θριάμβου. σημαῖν δὲ τὸν ἅγιον Νικηφόρον εἰς τὸ χρο-
νικὸν αὐτῶν λέγοντα, ὅτι ὅτε ἦλθον τὰ τίμια ξύλα εἰς
πῶς Κωνσταντινέπολιν ἐπὶ ἐσφραγισμῷ, ὑψώσαν αὐ-
τὰ ὁ Πατριάρχης Σέργιος ἐν τῇ τῆς Βλαχέρνας κατὰ
ὁ Ζωνάρας δὲ θέλει, ὡς εἴρηται, πρῶτον ἀναγενο-
μένη εἰς Ἱερουσαλὴμ τὸν Βασιλεῦς μετὰ καὶ ὁ Ζαχα-
ρίας ἐβάπτισε γὰρ οἱ δὲ Βασιλεῖς τὸ τίμιον ξύλον

τῶν ζωφῶν Σταυρῶν, ὁμῶς ὅτε ἐφθασεν εἰς πῶς ὡραί-
αν πύλιν πῶς ἀπὸ τῶν τῶν Γολγοθᾷ, ἐκ τῆς ἀπὸ πλέον
περιπατήσαι, ἐγὼ δὲ τὸ μουσικόν ὁ Ἱερουσαλὴμ 25
(ὅτι καὶ αὐτὸν εἰς τὸν Μοδέος κατὰ τὸν Σαΐδα καὶ ἄλ-
λους, ἢ ὁ Ζαχαρίας κατὰ τὸν Θεοφάνην καὶ ἄλλους) καὶ
σφαγῆς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἔπειτα, Βασιλεῦς ἡμετέ-
ρος βασιλεῦς ἐκκλησίαν χρυσοῦσιν ἱματίοις
πολυτίμοις πετραδίαις ἐγκοσμημένοις, σπαρδαίους 30
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἀγίαν πύλιν, ἢ ὁ Θεοφάνης ἰη-
σοῦς διηλθον ἡμεγμῶς καὶ ὡνεδισμῶς, καὶ ἔπειτα
σπομπῆς καὶ θριάμβου, κατεπέδη ὁ Ἡράκλειος,
καὶ ἐδουλοῖ ἱμάτια ποικίλα, ἀπὸ τῆς γυναι-
κῆς εἰς τὸν Γολγοθᾷ, καὶ παρέδωκε τὸν Σταυρὸν ταῖς 35
χερσὶ τῶν Πατριάρχων, ὁ δὲ Πατριάρχης ὑψώσαν αὐτὸν,
καὶ ἀλόγησε μετὰ αὐτοῦ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τῶν Ἀρ-
χιόντων, καὶ τὸν κατόπιν τῶν Βασιλέων ἐλθόντα κλη-
ρῶν. ἐξ ἐκείνου δὲ ἐτυπώθη ὑψώσαι τὸν Σταυρὸν εἰς τὸν
ἅγιον Γολγοθᾷ, πρῶτον μὲν ὅτε ἐνέβη ὑπὸ τῆς ἀγίας 40
ἰσαποστόλης Ἑλένης, δεύτερον δὲ, ὅτε ὑπὸ τῶν Ἡρα-
κλείων ἐκομίσθη μετὰ νίκης καὶ τροπαίων, τότε ὑπὸ
τῶν Μακαρίων, καὶ νῦν ὑπὸ τῶν Μοδέων ἀνυψώθη κατὰ
τὸν Θεοφάνην. πρὸς πέμπτῃ εἶται Ἡράκλειος ἔλαβον οἱ
Πέρσαι τὰς ἀγίας τόπας, τῶν δὲ οὐκ ἐσφράγισαν εἰς 45
Λιβύην, τῶν ἐβδόμῳ παρέλαβον Καρχηδόνα, τῶν δὲ δε-
κάτῳ ἐνάτῳ ἀπῆλθον ὁ Βασιλεὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ με-
τὰ τῶν τιμῶν ξύλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5'.

Περὶ τῆς Δίρεσεως τῶν μονοθελητῶν, καὶ τῶν ἀρχηγῶν αὐτῆς, καὶ πρῶτον τῆς Κωνσταντινουπόλεως Σεργίου, καὶ ὅπως ἐδελεάσθη ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος, ἀσπλεγόμενος τοῖς μονοφυσίταις.

10 **Ε**ἰς πῶς ἔδεσαν ὁρισκόμενοι ὁ βασιλεὺς, ἡ ὡς Κεδρηνὸς λέγει εἰς Ἱερὰπολιν, ἡ κατὰ τὸν Ζωνα-
 ρῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐκάθητο ἀμέριμνος, καὶ ἤρξατο
 ἀπὸ λέγεσθαι περὶ ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων μετὰ
 τῶν ἐκτὸς Πρεσβυτέρων, ὡς αὐτὸν ἦν Ἐπίσκοπος, καὶ μά-
 15 λιστα μετὰ τινος Παύλου πρεσβύτερου τῆς μονοφύσεως Κε-
 φαλαιώτου Ἰπποκλεωφῆ, περὶ ᾧ λέγεται ἐν τῇ δωδε-
 κάτῃ πράξει τῆς ἐκτῆς Σиноδῆς, Παῦλος πρεσβύτερος
 ἦν τῆς Δίρεσεως τῶν Ἀκεφάλων, ὡς ἐν τῇ Ἀριθμίᾳ
 ἐνέτυχον ὁ Ἡράκλειος. καὶ ἀπὸ τῆς Εὐτυχίαντος ποιη-
 20 σαι ὑπέφασιν κηρυττεῖν ὅτι χρεῖσθ' μίαν θέλησιν, ἐ-
 κον τὴν ἐκλύσαι πάντας τὰς Διρέσεις εἰς μίαν γνώ-
 μιν, ἥλθον καὶ ἠνώθησαν αὐτοῖς οἱ Νεστοριανοί, οἱ
 θέλοντες καὶ τὸν λόγον τῆς Θεᾶς ἠνωθῆναι τῇ ἀνθρώπῳ
 κατὰ πῶς θέλησιν, καὶ οἱ Ἀπολιναρίται, οἱ λέγοντες
 καὶ τὸν Θεὸν λόγον ὑπαρῆσαι ἐν τῇ χρεῖσθ' αὐτὴν νοῶς
 25 καὶ ψυχῆς, καὶ ὅπως ἐδελεάσθη ὁ βασιλεὺς. ὅτι
 δὲ οἱ μονοφυσῖται ἦσαν ἀρχηγὸί τῆς μονοθελήσεως,
 δῆλον, ὁ γὰρ Σεβήριος, ὡς κἀκεῖ ἐν τῇ δεκάτῃ πρά-
 ξει τῆς ἐκτῆς Σиноδῆς, ἔτω λέγει, αἰτοῦμαι μετεσχι-
 30 χέωσθαι ὁ λόγος ἦν ἠνωσθαι αὐτῶν καὶ ὑποστάσιν
 ἀνθρωπότητα εἰς μίαν φύσιν, ἔμεινε γὰρ τὰ ὅπερ
 ἦν, ἀλλὰ εἰς πῶς αὐτῶν δόξατε καὶ ἐνέργειαν, καὶ τὰ τῆς
 σαρκὸς ἴδια γέγονεν ἴδια τῇ λόγῳ, πῶς ἐκατέ-
 35 ραν μορφῇ ἐνεργῶν τὰ ἴδια δώσωμεν ἀναθεμα-
 τιστέον εἰς τὰς ἐν δύο φύσεσιν ὁμοσυνώμεν τὸν εἶνα χρι-
 40 στὸν, καὶ ἐκατέραν τῶν φύσεων ἐνεργῶν τὰ ἴδια
 λέγοντας. τῶν μὲν γὰρ ἐνεργημάτων καὶ προσηγορίων πα-
 ρὰ τῇ ἐνός χρεῖσθ' πολὺ τὸ ἀσπλεγον, τὰ μὲν γὰρ
 εἰς Θεοπρεπῆ, τὰ δὲ ἀνθρώπινα, ὅσον τὸ σωματι-
 κῶς εἶναι γῆς ἰέναι καὶ ὁδοπορεῖν, ὁμολογῶμεν ὡς

ἀνθρώπινον, τὸ δὲ τοῖς τὰ σκέλη πεπηρωμένοις τὸ ὑ-
 γιὸς βαδίζειν χαρίζεσθαι, Θεοπρεπῶς, ἀλλὰ ὁ σαρ-
 κωθεὶς λόγος τῆτο καὶ κείνο ἐνέργησεν, καὶ ἐν τῇ
 τῆςδε, τὸ δὲ τῆςδε φύσεως, οἷον ἐπειδὴ ἀσπλεγον τὰ
 ἐνεργηθέντα ἀπὸ τῶν δύο τὰς ἐνεργείας φύσεις, ἥτοι
 μορφῶς διηκῶς ὁρῶμεθα. Καὶ, μίας εἰς ὑποστά-
 σεως ὁμολογῶμεν τῆς Ἐμμανυῆλ, ἀκόλουθον μίαν
 φύσιν ὁμολογεῖν τῆς Θεᾶς λόγῳ σεσαρκωμένῃ, καὶ
 αὐτῇ ἐνεργῶσαι τὰ Θεοπρεπῆ καὶ ἀνθρώπινα, καὶ
 ἐκατὰ τὴν Λέοντος τόμον ἐνεργῶσαι δύο φύσεις
 καὶ μορφῶς ὑποτίθεσθαι, κοινωνήσας ἀλλήλαις
 κατὰ συνάφειαν σχετικῶς, τῶν γὰρ ἐλέγεται τὸ βλά-
 σφημον ἔκκειναι, Ἐνεργῶ μετὰ τῆς Θεότητος κοινωνίας
 ἐκατέρω μορφῇ. ταῦτα ὁ Σεβήριος. ἡ μὲν εἰς ἀρχὴν
 τῆς μονοθελήσεως ἐκ τῶν μονοφυσιτῶν πρῶτον, ὁ
 Κωνσταντινουπόλεως δὲ Σεργίος ἰδίως συνεστήσατο πῶς
 μίαν θέλησιν καὶ μίαν εἶναι χρεῖσθ' ἐνεργῶν, καὶ
 πῶς μὲν ἐν χαλκηδόνι Σиноδον ἐδέχθη, καὶ τὰς δύο
 φύσεις ὁμολογεῖ, ἀποτίως δὲ ὑπετίθετο μίαν θέ-
 λησιν καὶ μίαν ἐνεργῶν. καὶ ὅτι μὲν ὁ Σεργίος ἦν
 πρῶτος Διρεσιάρχης, δηλοῖ ἡ τῆς Κύρης πρὸς αὐ-
 τὸν ἐπιστολή, κειμένη εἰς πῶς δεκάτῃ τρίτῃ πρά-
 45 ξιν τῆς ἐκτῆς Σиноδῆς, ὅτι δὲ ἐδέχετο ἡ Διρεσις τὰς
 δύο φύσεις, ἐπὶ Σεβήριος δὲ μίαν θέλησιν, δῆλον ἐκ
 τῆς Ἀντιοχείας μακαρίας, ἐπόντος, ὅπως ὅπως, ἐ-
 πὶ τῶν ἐνεργῶν ἐκατέρας μορφῇ ἀπὸ πῶς μετὰ Θε-
 οτέρως κοινωνίαν, μίαν αὐτῶν πῶς ἐνεργῶν ἀπεφῆνα-
 50 τος, καὶ γὰρ ἐκ τῆς καθάπερ ἔπειν, ζωοποιῶν ὡς Θεός,
 ζωοποιῶν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀφῆς, ἥδη κατὰ τὰς νέας τέτας
 δογματίζας, δύο ζωοποιήσεως καὶ ἐνεργείας δύο νοεῖν
 ἡμᾶς ἐξεπαίδύσσει, ὁ Λέοντος τόμος δηλονότι.

40]

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ ἧς ἠπάτησε τὸν βασιλέα Ἡράκλειον ἀπάτης ὁ καθολικὸς τῶν Ἱακωβιτῶν Ἀθανάσιος, μίαν ἐνεργῶν
 καὶ μίαν θέλησιν εἶναι χρεῖσθ' ὁρθόδοξον εἶναι πεπιστευκότα, καὶ ὅπως ὁ φασίδος κύριος τῇ αἰτίᾳ τῆς αὐτῆς
 45 Σεργίον αὐτῶν ἀναφορᾶς ἐγείνητο Διρεσιάρχης τῆς μονοθελήσεως.

Τὴν εἰς Ἡράκλειον μετὰ τὰς ἀσπλέξεις ταύτας ὁ-
 ρισκούμενος εἰς πῶς Ἱερὰπολιν, ἥλθον εἰς αὐτὸν
 κατὰ τὸν Κεδρηνὸν καὶ Ζωναρῶν καὶ τὸν Βενέριον
 50 Ῥοιβίνικον τὸν Καθοριστὴν ἐν τῇ περὶ χρεῖσθ' αὐ-
 τῶν βιβλίῳ, ὁ καθολικὸς τῶν Ἱακωβιτῶν Ἀθανάσιος,
 ποιεῖν ἀγγεῖον τῆς ἀσπλέξης (καὶ καὶ τινες τῶν αὐτῶν
 τὸν αὐτῶν Παῦλον καλέσμενον λέγουσι) καὶ τόσον
 ἐτεχνήσατο, ὥστε καὶ ὑπέχετο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς
 ποιῆσαι αὐτὸν Ἀντιοχείας Πατριάρχην, εἰγε ἐδέχετο

καὶ ὁμολογεῖν πῶς ἐν χαλκηδόνι Σиноδον. φῶς, τὸν
 ψευδοπατριάρχην καὶ ἀνάξιον τῆς Πατριαρχικῆς τέτης
 αἰξίματος τιμηθῆναι καὶ ἀναβιβασθῆναι εἰς τὸν
 ἱεροσολικὸν θρόνον ἀπὸ μόνου πῶς εἶπεν ἡ Θεο-
 σέβειαν. εἰς τῶς ἡμᾶς διδάσκει ὁ Θεολόγος Γεω-
 55 νης εἰς πῶς ἐπιστολῇ αὐτῇ, ἀλλὰ φησὶν ὑποφύ-
 γεν ἡμᾶς τὰς τοιαύτας, λέγει γὰρ ῥητῶς κεφαλαιῶ
 πρῶτον. Ἦ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταῦτ' αὐτῷ
 διδάχῃ ἐφέρεται, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ
 χαίρειν

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΕ ΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

942

χεῖρας αὐτῆς μὴ λέγετε· δύσκολον γάρ τὸν ἀπαξ μέναι τὸν ἐν δόγματι ὁποσαθῆναι ἐκείνους τελείως. ὁ δὲ Ἀθανάσιος μετὰ τὸ οἰκισθῆναι τῷ Βασιλεῖ, καὶ θεοφάνει ὑπεπλάσας, ὁμολογεῖν τὰς δύο φύσεις ἐπὶ Χριστῷ, λέγει πρὸς τὸν Ἡράκλειον, νυνὶ, ἐπεὶ δὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἔχει δύο φύσεις, ἐχομένη βεβαίως, ὅτι γε ἔχει καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας. αἱμοί, ὁ βασιλεὺς ἐκκλησιᾶ καὶ εἰς τὸ φρόνημα, ὅτι τὸ ἐπὶ Χριστῷ λέγεται μία θελήσει καὶ μία ἐνεργείᾳ ἐπὶ ὁρθόδοξῳ, ὅθεν γραφίαι πρὸς τὸν Κύριον Ἀρχιδιόν πρὸς τὸν Πάτριον ἵνα συγγράψῃ κατὰ τῶν Αἰρετικῶν τὰ Κεφαλαίωτα, ἔλθον εἰς τὸ πρὸς τὸν Πάτριον ἵνα συγγράψῃ κατὰ τῶν Αἰρετικῶν τὰ Κεφαλαίωτα, ἔλθον εἰς τὸ πρὸς τὸν Πάτριον ἵνα συγγράψῃ κατὰ τῶν Αἰρετικῶν τὰ Κεφαλαίωτα. ὁμοίως δὲ ὁ Βασιλεὺς ἔτι εἰς τὸν πρὸς τὸν Πάτριον πόλεμον, καὶ ἀπελθὼν εἰς Δαζικὴν ὅπου ἦν Μητροπολίτης ὁ Κύριος, ἀνεμνήθη τῶν μετὰ Παύλου ἀκατέχων, καὶ ἔλθον, ὅτι ἐπὶ Χριστῷ μία δὲ λέ-

γειν ἐνεργεία, αὐτὴ λέγουσιν δὲ αὐτῇ τὰ Κύρια καὶ ἐπὶ Χριστῷ καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ τῷ Λέοντος τῆς λέξεως, ἐνεργεῖ ἑκατέρω μορφῇ μετὰ τῆς θατέρω κοινωνίας, ὁ Βασιλεὺς προσέταξεν αὐτῇ γραφῆαι ἀκαφορὰν εἰς τὸν Κωνσταντινὸς πόλεμον Σέργιον, νομίζον αὐτὸν ὁρθόδοξον, καὶ ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ τὸ πρακτέον. ὁ δὲ Σέργιος, συρρομένης αὐτῷ, καὶ κρυφίως Αἰρετικὸς, ἔγραψεν αὐτῷ ὅτι καλῶς ἔχει ὁ λόγος τῶν Βασιλέων. ἐπεὶ δὴ ἔν ὁ Κύριος τῷ Σέργιῳ, καὶ συμβέβηκεν αὐτῶν γινέσθαι διπλάσιον τῷ Σέργιῳ Αἰρεσιάρχῃ τῆς ἰομοθελήσεως, ὅθεν ἐκαυχώτο εἰς τὴν κακοβίαν καὶ αἱ Θεοδοσιαῖοι, Κόπται καὶ Ἀρμένιοι, λέγοντες, ἔχ ἡμεῖς ἡνώθημεν τῇ ἐκ Χαλκηδόνος Σνωδῷ, ἀλλ' ἐκείνη ἡνώθη ἡμῖν, καὶ ἐχλούμενοι τὴν ἀπὸ τῆς καθόλου ἑκκλησίας.

15

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πατριαρχείας τῆς Φασίδος Κύριος, καὶ συνώσεως αὐτῆς καὶ συμφωνίας μετὰ τῆς 26 Θεοδοσίας Φαραὶ καὶ ἄλλων Αἰρετικῶν, ἵνα μὴ ὁμολογῶσι μήτε μίαν μήτε δύο ἐνεργείας ἐπὶ Χριστῷ, ἀλλὰ μόνον ἐνεργείαν Θεανδρικήν, καὶ περὶ τῆς πρὸς Κύριον καὶ Σέργιον συνώσεως ὑπὲρ τῆς ὁρθῆς δόγματος Μοναχῆ ἡνὸς Σωφρονίου, τῶν ὑπερὸν χρηματίσαντος Ἱεροσολύμων Πατριάρχῃ.

Ἡ ἀνάτομος τῆς Ἀλεξανδρείας Γεωργίας, ἀρεβλήθη Ἀλεξανδρείας ὁ ὅρθως Φασίδος Κύριος περὶ πρὸς τὴν ἑκκλησίαν τελειοῦντα ἔτη, καὶ ἀπελθὼν ἐκείσε, καὶ ἐνωθεὶς τῷ Ἐπισκόπῳ Φαραὶ Θεοδώρῳ, ἐκίνησε τὸ ζήτημα τῷ, πῶς δηλονότι προσήκει ἡμᾶς ὁμολογεῖν ἐπὶ Χριστῷ, μίαν θελήσει καὶ μίαν ἐνεργείαν, ἢ δύο; καὶ ἐποίησαν τῷ ὑδρὸ βαφῇ ἐκείνην ἐνώσει, ὅτι μήτε μίαν μήτε δύο ὁμολογεῖν, ἀλλ' ἐνεργείαν Θεανδρικήν, καθὼς ἐφλυαρεῖ Αἰνιάσιος Σύρος ὁ Ἀποστολικὸς λεγομένης, λέγων ὅτι, αὐτῇ τὰ πάντα τῶ ἐνὸς τῆς ἀρεββαμένης, καὶ πάσας αὐτῆς τὰς φωνὰς καὶ τὰς ἐνεργείας πιστόμεθα, καὶ αἰνῶν αὐτῆς εἰς Θεοπρεπεί, αἰδὲ ἔτι πάλιν ἀνθρωποπρεπεί, αἰδὲ μέσσην τινὰ τάξιν ἔχουσιν, ὡς ἔχεται τὸ Θεοπρεπές ἐν ταύτῃ καὶ ἀνθρωπίνῳ, ταύτης δὲ φωνῆς τῆς διωάμεως καὶ τῷ κοινῇ καὶ Θεανδρικῇ λεγομένην ἐνεργείαν ἢ μίαν ὑπάρχουσαν, ἀλλ' ἐτερονοῦ καὶ ἀκαφορὰν κατὰ τὸν Ἀρεοπαγίτην τυχεὶν Διονύσιον. ὡς δὲ ὁ Κύριος καὶ Θεόδωρος, ὅσον τῷ μήτε μίαν μήτε δύο, ἀλλὰ τῷ τινὰ λεγομένην Θεανδρικήν, καὶ οὐτάτοις μιγνύντες τῶν Αἰρετικῶν Μονοφυσίταις, ὁμοσχομίζοντες εἰς Αἰγυπτίον, Θεοδοσιανοῖς, Θεμισιανοῖς καὶ Γαϊανίταις, ἐποίησαν εἶναι τινὰ, ὁμολογῶντες μὴ τὰς δύο φύσεις ἐπὶ Χριστῷ, μίαν δὲ ἐνεργείαν, συντάξαντες καὶ ὀνόματι κεφάλαια, ὧν τὸ ἕβδομον ἦν

περὶ τῆς μιᾶς ἐνεργείας. τῶν ἑπτὰ ἡνωμένων, θεία 25 οἰκονομία ἐνέβη εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν πρὸς τὴν Κύριον ἑξῆς Μοναχὸς Ἱεροσολυμίτης, ἀσκητικώτατος ἀνδρῶν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ πνευματικὸς Κήπος καὶ ὁ βίος Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ ἄλλα αὐτῆς συγγράμματα, ὀνόματι Σωφρονίου, ὅπως ἠναντιώθῃ τῷ Κύριῳ περὶ 30 τῆς μιᾶς ἐνεργείας, προσέβαλε τὸν Κύριον Χρήσιος πατέρων ἵνα βεβαιώσῃ τῷ μίαν ἐνεργείαν, ὁ δὲ Σωφρόνιος αὐτὸς προσέβαλε τῷ Κύριῳ Χρήσιος σαφῆς καὶ ἀναμφιβόλως τῶν ἐγκρίτων πατέρων. καὶ μὴ διωπθεὶς ὁ Κύριος ὑποσχεῖσθαι αὐτὸν, ἀπέστειλεν αὐτὸν μετὰ 35 τὰ γραμμάτων αὐτῶ πρὸς τὸν Σέργιον εἰς Βυζάντιον. ἀλλ' εἰπὼν τῷ Σωφρονίῳ τὰ ὅμοια τῶν Κύριος ὁ Σέργιος, καὶ παθὼν τὰ αὐτὰ τῷ Κύριῳ πρὸς Σωφρονίον, ἦρε πρὸς αὐτὸν ὅτι προσέειπεν αἱ ὁρωτολογίαι Αἰρεσιῶν. ὅθεν τῆς μὴ κατὰ τῆς ἀληθείας ἀντιλογίας 40 ἐπαρητήθη, τῷ δὲ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀνδρῶν τῶ θείας Σωφρονίου καταφρονήσας, ἔγραψε πρὸς Κύριον ἔχειν τὰς περὶ τῆς ἡτοι μὴ λέγειν μήτε μίαν μήτε δύο, ἀλλὰ Θεανδρικήν. καὶ λοιπὸν ἰδὼν ὁ Σωφρόνιος καὶ τὸν Σέργιον ἀσεβήσαντα, ὡς περὶ καὶ τὸν 45 Κύριον, καὶ γινὼς καὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Πάπαν Οὐνέριον τὰ αὐτὰ φρονέοντα τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, καὶ τῷ κριτῇ τῆς Οἰκουμενικῆς, τὸν ἐνόντα τρεῖς καὶ εἰπὼν καὶ ποιήσας, ἀνεχώρησεν εἰς Ἱεροσολήμην.

50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Ἀπόκρισις Οὐνέριος Πάπας Ρώμης πρὸς Σέργιον Κωνσταντινὸς πόλεως πρὸς γραφέντα αὐτῷ τὰ μετὰ τὴν Κύριον καὶ Σωφρονίου συμβάντα, ἐξ ἧς δέκνυται Αἰρεσιάρχης ὁ Οὐνέριος καὶ ὑπερσυστήτης τῆς μονοθελήσεως, καὶ περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων Σωφρονίου συγκληθείσης Σνωδῆς, καὶ ἀναθεματισθείσης τῆς

Μονοθε-

Μονοθελήτας, ἐν οἷς καὶ ὁ Πάπας Ὀνώριος, καὶ περὶ ὁπίσθων τῶ Σωφρονίου κατὰ τῆς Αἰρέσεως, καὶ περὶ τῆς καταγελάσεως Ἐκθέσεως τῶ Ἡρακλείου.

Γράφει τὰ γενόμενα πρὸς τὸν Ὀνώριον ὁ Σέργιος, ὃς
 5 ἐκεῖνος ἀπεκρίθη αὐτῷ ταῦτα μετὰ τὰ πολλὰ,
 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς Κύριον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν τὸν σω-
 φρονον τῆς Ἀλεξανδρείας (σημειωτέον δηλονότι) εἰς τὸ
 ἀνατραπήναι τὴν ὀνομασίαν τῆς νέας ἐφύρεσεως, ὅτι
 10 πῶς πεποιητοίαν πῶς νεώτῃ ἐφύρεσθαι, ὅτι ἐστὶ δη-
 λατὴ μία ἢ δύο ἐνέργειαι. Καὶ, μίαν δὲ ἐνέργειαν
 ἢ δύο εἶναι ἢ γεγενῆσθαι τὸν μεσίτην Θεῶν καὶ ἀνθρώ-
 πων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν νοεῖν, ἢ ἀποφέ-
 15 ρειν, πάνυ μάταιον, καὶ ἐν ὁπίσθῳ ἔγραψε, μή-
 τε τὸν Κύριον λέγειν μίαν, μήτε τὸν Σωφρόνιον δύο,
 ἀλλὰ λέγειν αὐτοὺς μίαν ἡγεμονικῶς, λέγων ἑκάστως,
 ὅς θ' ἐλήθη ὁμολογεῖναι τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ.
 μακρόμηνον δὲ ὁ Σέργιος ὡς αὐτοῦ συστήσῃ πῶς Αἰρεσιν
 αὐτῶν, ἔγραψεν εἰς Ἀλεξανδρείαν πρὸς Γεώργιον τὸν
 20 λεγομένον Ἀρσάβ (ἢ Βαρσάβ) Παυλικιανίστην ὄντα,
 ὑποστάλλαι αὐτῷ χρήσεις περὶ μιᾶς ἐνέργειας, ὡς λέγει
 ὁ ἱερεὺς Μωξίμος ἐν τῇ πρὸς Πύρρον αὐτῶν Διολόγῳ.
 ὁμοῦτοι δὲ πλατυμοῦντες τῆς Αἰρέσεως, ὁρῶντες
 Σωφρόνιον, τὰς μοδίσκας κοιμηθῆσθαι, γίνεται ψήφῳ
 25 τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ Συνόδου, ὡς ἔτα χιλιοσθὶν τετρακο-
 σθὶ τέλει, Πατριάρχης Ἱερουσαλύμων, καὶ συναρχαγῶν
 καὶ τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτὸν Ἐπισκόπων, καὶ συστήσας
 Συνόδον Τοπικῶς, ἀνεθεμάτισε τὰς Μονοθελήτας,
 καὶ δὴ ἔγραψε καὶ αὐτῇ τῆς Αἰρέσεως πρὸς τὰς ἀ-
 30 πανταχῶς τῶν Ἐκκλησιῶν πρεσβύτας, καὶ εἰς αὐτὸν
 Σέργιον τῶν Βυζαντινῶν Ἐπίσκοπον ἀπέστειλε τὰ συ-
 νοδικὰ αὐτῶν. Φησὶ γάρ ὁ Ζωναράς, Σωφρόνιος μάλιστα
 τῶ ἱερεῖ τῶ ἐν Ἱερουσαλὴμοις ἀρχιερατεύοντος τότε
 τῶν Ἀρχιερέων τῶν ὑφ' αὐτὸν σωμαθεοῦσάτους, καὶ συ-
 35 νοδικῶς τὰς μίαν λέγοντας θέλησιν καὶ ἐνέργειαν
 ἐπὶ τῶν δύο φύσεων τῶ Χριστοῦ, ὡς μίαν ἀντικρυς
 φύσιν κηρύττοντας ἀναθεματίσαντας, σύμψηφον ὁμῶν-
 τος ἐπὶ τῷ καὶ τὸν τῆς Ρώμης Ἰωάννην, ὁ Βασιλεὺς
 ἔθετο πρὸς γεγραμμά μῆτε μίαν μῆτε δύο λέγειν, ὁ-
 40 περ καταγελάσαντες, ἀκρίτως δὲ ταῦτα ὁ Βασιλεὺς
 Ἡράκλειος, ἡχυνθὴς, καὶ ἀθετῆσαι πῶς ὁρῶντες
 πῶς αὐτῶν εἰς πῶς Αἰρεσιν οὐκ ἠθέλησε, καὶ πάλιν
 τὸν ὀνειδισμὸν ὅτι Αἰρετικὸς ἐπὶ μὴ φέρων, συντίθη-
 45 σιν Ἐκθέσιν περιέχουσαν μῆτε μίαν μῆτε δύο ἐ-

νέργειας ὁμολογῶν ἐν Χριστῷ. ὁ Ἀλεξανδρείας Εὐτυ-
 χιος λέγει, ὅτι τὸ συναθροῖσθαι τὸν Σωφρόνιον τὰς
 Μοναχὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐκκλησιαστικὰς εἰς Ἱερουσα-
 λὴμ, καὶ εἰπεῖν αὐτοῖς πῶς τῶν Πατριάρχων, ὅτι ἦ-
 σαν δηλονότι καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ Πάπας Αἰρετικοί, καὶ δι-
 5 δάξαι αὐτοὺς τὸ ὁρθόδοξον δόγμα δι' ἀσφάλειαν, ἐ-
 κκεῖνοι δὲ ὁμολογήσαντες, κοιμηθῆσθαι τὰς μοδίσκας, ἐψή-
 φισαντ' αὐτὸν εἰς Πατριάρχην. ἑμὸν δὲ εἰς τὸν
 Σέργιον ἀπέστειλε τὰ συνοδικὰ αὐτῶν ὁ Σωφρόνιος, ἀλ-
 λά καὶ εἰς τὸν Πάπαν Ὀνώριον, ὡς γράφει ὁ Ὀνώριος τῷ
 Σεργίῳ τῆς Συνόδου πρὸς αὐτὸν δωδεκάτῃ. Σὺ δὲ σημείωσαι
 πρῶτον, ὅτι ὁ τότε ἀγὼν τῶ Σωφρονίου παρεκίνησεν ἁ-
 10 θροιστῆναι ὑστερὸν πῶς Οἰκουμενικῶς Συνόδον, ἐν ᾗ καὶ
 ἡ ἐγκυκλίῳ αὐτῶν ὁπίσθῳ ἀνεγνώσθη, φανερῶς πρε-
 βόλας τῆς ὁρθοδόξου πίστεως, καθὼς ἐφώνησαν καὶ
 εἰς αὐτῶν, ἀναθεματίζοντες αὐτοὺς ἅλως, καὶ ὑπὸ
 15 ἑξουσίας αὐτῶν ἀναθεματίζομενοι. δάτερον, ὅτι καὶ οἱ
 τῆς Οἰκουμενικῆς καλῶμενοι ἦσαν ἐν ταῦτ' Αἰρετικοί,
 καὶ πᾶς ὁ Ρώμης ἐσφάλα περὶ πῶς πίστιν, τῶν
 Παπῶν γινομένων Αἰρεσιάρχων καὶ κληρονομίων καὶ ἀνα-
 θεματίζομένων ὑπὸ Τοπικῆς Συνόδου, τέλειον, ὅτι
 20 ἑμὸν ὁ Ρώμης κλητὴς τῶν Αἰρέσεων, ἀλλὰ καὶ παῖς
 ὁρθοδόξῳ Ἐπίσκοπῳ. τέταρτον, ὅτι ἐκ ἔστιν ὁ
 Πάπας κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ Αἰρετικὸς
 γινόμενος, ἐκ ἔστιν ἕτερος πᾶς τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ
 25 μέρος τῶ Σατανᾶ ἀφ' οὗ καὶ λαλεῖ. σημείωσαι ὅτι τῶ
 τὸν Ἡράκλειον ποιῆσαι τὸ πρὸς αὐτὸν, ἦτοι πῶς Ἐκ-
 θέσιν τὸ κυρίως αἴτιον ἦν ἡ κατὰ Σεργίον καὶ Κύριον
 οἷς συμφωνοῦντες ἐγνώστο καὶ ὁ Ὀνώριος, ἐναντιότης τῶ
 Σωφρονίου, ἰδόντες γὰρ Σέργιος καὶ Κύριος ἀντιτά-
 30 κειν αὐτοῖς τὸν Σωφρόνιον, παρεκίνησαν τὸν Βασι-
 λεῆα ποιῆσαι πρὸς αὐτὸν, ἵνα δι' αὐτῶν βεβαιωθῇ ἡ
 Αἰρεσις αὐτῶν, καὶ μὴ διωθῇ τὴν ταύτην αἵρεσιν.
 ἐκλήθη δὲ, ὡς ἔρηται, τὸ πρὸς αὐτὸν Ἐκθέσις, ἦν καὶ
 ὁ Σέργιος, ἀθετοῦσας ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδον, ἐβε-
 35 βαιώσαν, ὥς ἐποίησε μετὰ τὸν Σέργιον καὶ ὁ Πύρ-
 ρος, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Κύριος μετὰ πῶς Συνόδον τῶ Σε-
 ργίου ἐποίησε τὰ αὐτὰ, καὶ ἔγραψε καὶ ὁπίσθῳ πρὸς
 τὸν Σέργιον, αἵτινες κείνται ἐν τῇ τέλει συμβεβλήναι,
 40 ἦτοι συνελέντες τῆς ἐπὶ Μαρτίνου Συνόδου ἐν τῇ Ἀλεξανδρίᾳ,
 ἐν ᾗ ὁρίζεται καὶ ἡ Ἐκθέσις τῶ Ἡρακλείου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν ἀθροιστῶν Συνόδων, καὶ ἀναθεματιστῶν πῶς Αἰρεσιν τῶν Μονοθελητῶν καὶ τὰς Μονοθελήτας.

Τελούτησαν τῆς Ὀνωρίας Παπᾶς Ρώμης ἐν τῇ Αἰρέ-
 5 σαι, καὶ τῶ Ἀθανασίου αὐτῶν Σεβέρην, ὁ μεταταῦτα
 Πάπας Ἰωάννης Συνόδον ἀθετοῦσας ἐν Ρώμῃ, ἀνα-
 θεμάτισε πῶς Αἰρεσιν τῶν Μονοθελητῶν καὶ τὰς αὐ-

τεχομήνας αὐτῆς. ὁμοίως καὶ εἰς αὐτὴν Ἀφρικῇ καὶ Βυζα-
 κίᾳ καὶ Νεμυδίαι καὶ Μαυριτανίᾳ Ἐπίσκοποι ἀθετο-
 10 οῦντες, ἀνεθεμάτισαν τὰς Μονοθελήτας παρρησίως
 πῶς Σωφρονίου καὶ Ἰωάννην, ὡς ὁ Ζωναράς φησὶ καὶ ἄλλοι.

ἀπαρχήμασι τῶν ἐκπεπληκέντων τῆς ὁρθῆς ἡμῶν πίστεως Πατρῶν μέχρη. Ὁνωρίς τὴν τῆς μονοθελήσεως Αἰρεσιάρ-
χην, καὶ μαρτυρίαν ἐκὸς λίγα τῆς Αἰρεσιάρχειας Ὁνωρίς, ὃν ἡ καὶ τέθεικε.

Τὶ παρὶς ἡμᾶς; εἰ οὐκ ὁ Σωτὴρ ὁ πατὴρ λέγεται
Ἰῶδας, καὶ ἔχομεν τὴν ὀνόματι τῆς Ἰῶδας ἀπὸ
τῆς αἰτίας σειρᾶς τῶν δώδεκα, ἐδὲν. ἔτι λοιπὸν ἀ-
νιμάζεται τῶν Αὐτοκράτορες Ὁνωρίς τὸ τίμιον ὄνομα,
ἐξιτήλη γεγονότος περὶ τῶν ὁρθοδοξίαν τῶν Πάπας
Ὁνωρίς, ἔτι μὲν ἢ τῶν Πέτρων καθέδρας. Αἱ τὰς τὸν μο-
λωίται, καθὰ ἔτι οὐκ ἔστιν ἁρῶν θρόνον ἐμεινῶνται ἀπὸ
τῶν καί αὐτων. ἔχομεν καὶ ἐδωλολατρησάντα Πάπαν
Μαρκελῖνον (ὃς καὶ ὕστερον ἐμαρτύρησεν) ἔχομεν καὶ
ἀρσανίσαντα Πάπαν Λιβέριον. καὶ δὴ καὶ μονοφυσίτην
γεγονότα (εἰ καὶ διωρθώθη ὕστερον) Πάπαν Βιγίλιον.
ἰδὲ ἔχομεν καὶ Αἰρεσιάρχην τῆς μονοθελήσεως. Πά-
παν τῆς Ῥώμης Ὁνωρίς, καὶ μάλιστα ἀμεταμέλη-
τα θηήσαντα, καὶ λατῶν τὸ δρᾶμα συσπιάσαι βα-
λόμενοι τερατίζονται. ὅτι δὲ τοιαῦτα ἦν ὁ Ὁνωρίς,
ἴδε πρῶτον τὴν ἐπιστολὴν τῇ αὐτῇ Ὁνωρίς πρὸς Σέρ-
γιον Κωνσταντινουπόλεως (ἥτις ἐμαρτυρήθη ἀληθε-
στάτη ὑπὸ τῆς οὐκ τῆς Συνόδου, ἀρῶντα τότε εἰς τὸ
Χαρτοφυλάκιον τῆς Πατριαρχίας τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως) λέγουσαν ταῦτα, μίας δὲ ἐνεργείας, ἡ δὲ οὐ
ἴσται, ἡ γεγονόσαι τὸν Κύριον νοεῖν, ἡ ἀσφέν, μά-
ταιον παῦν. καὶ ἐτι ἔγραφε τῇ Σεργίῳ εἶπαι τῇ Κύ-
ρῳ, μὴ λέγειν μίαν, καὶ τῇ Σωφρονίῳ, μὴ λέγειν δύο.
καὶ, ὅς θέλημα ὁμολογῶμεν τῇ Κυρίῳ ἡμῶν ἰησοῦ
Χριστῷ. ἀδελτέρων, ὁ Πάπας Ἀγάθων γράφων εἰς Κων-
σταντῖνον τὸν Πωγωνάτον, μαρτυρεῖ Αἰρετικὸν τὸν Ὁνω-
ρίς. τρίτον, ὁ Πωγωνάτος εἰς τὸ Ἡ' δικτῶν αὐτῷ λέγει,
ἀναθεματίζουμι καὶ ὀποβαλλόμεθα τὰς τῶν καμῶν καὶ
βένων δογματῶν. Αἰρεσιάρχας καὶ ἀντιλήπτορας, φα-
μὶ δὲ θεοδωρὸν τὸν Φαραν, καὶ μετ' ὀλίγα, ἔτι δὲ καὶ
Ὁνωρίον τὸν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Πάπαν γυνό-
μενον, τὸν κατὰ πάντα τῆς οὐμωρέτην καὶ σιω-
δρῶν καὶ βεβαιωτῶν τῆς Αἰρέσεως. τέτατον, ἡ οὐκ
Ὀικουμενικὴ Συνόδος λέγει πρῶτον δεκάτῃ τρίτῃ, πρὸς
τάτοις δὲ, ἐκβληθῆναι τῆς αἰτίας τῶν Χριστῷ Ἐκ-
κλησίας καὶ ἀναθεματισθῆναι συνάδοιμον Ὁνωρίον τὸν
γυνόμενον Πάπαν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, Αἱ τὸ
ἀρῶνται ἡμᾶς. Αἱ τῶν γυνόμενων παρ' αὐτῷ γεγα-
μῶν πρὸς Σέργιον κατὰ πάντα τῇ οὐκ εἰς γνώμη ἐ-
ξαπολεθῆσαντα, καὶ τὰ αὐτῷ ἀσέβη κυρώσαντα δόγ-
ματα. ἡ δὲ ἐν τῇ Συνόδῳ Λεγάτος τῆς Ῥώμης Ἰωάν-
νης ὁ μετέπειτα χρηματίσας Πάπας, Ἰωάννης πέμ-
πτος κληθεῖς, ὃν ἀναστὰς ὁ Χαρτοφύλαξ Ῥώμης
γράφων ἐπαναί. ἔως ἔν καὶ οἱ λοιποὶ Λεγάτοι ὑπέ-
γραψαν εἰς τὸν ἀναθεματισμὸν τῶν Ὁνωρίς, καὶ ἐλ-
θόντες εἰς Ῥώμην διηγῶνται τῇ μετὰ τὸν Ἀγάθων
Πάπα Λέοντι τῇ καθάρισιν Ὁνωρίς, ὡς μαρτυροῦν
ἀπὸ τῆς πέντης. πέντητον, ἡ ἐν Τρελλῶν Συνόδῳ εἰς τὸν
πρῶτον αὐτῆς Κανόνα μαρτυρεῖ αὐτὸν Αἰρετικὸν καὶ

ἀναθεματίζει. οὐκ ὁ, θεοδωρὸς ὁ Πατριάρχης Ἰε-
ρσολυμῶν συνοδικῶς αὐτὸν ἀναθεματίσει, καὶ ἡ συ-
νοδικὴ αὐτῷ ἐπιστολὴ ἀνενώθη εἰς τὴν ἐβδόμην Σύ-
νοδον. ἐβδόμον, Λέων Πάπας ὁ δεύτερος γράφων εἰς
Κωνσταντῖνον τὸν Πωγωνάτον, καὶ πρὸς τὰς ἰστανῶν κα-
θολικῶν αὐτῷ ἐπιστολῶν, καὶ εἰς τὸν Ἐρεβρίγιον Ῥήγα
ἰστανῶν, μαρτυρεῖ αὐτὸν Αἰρετικὸν καὶ ἀναθεμα-
τίζει. ὁ γδοῦν, ἡ ἐβδόμη Ὀικουμενικὴ Συνόδος εἰς
πολλὰς τόπας λέγει αὐτὸν Αἰρετικὸν καὶ ἀναθεματίζει.
ἐνατον, ὁ Πάπας Ἀδελανδὸς ὁ δεύτερος ὅς ἐστι ὁ πτακοσιο-
ἱστῶ ἐξηκοστῷ ἐνάτῳ εἰς τὴν ἐν Ῥώμῃ κατὰ φωτὶς Συνόδον,
ὡς καὶ εἰς τὴν ὁ γδοῦν κατὰ λατῶν Σινάδον, γε-
νομένη ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅς ἐστι ὁ πτακοσιο-
ἱστῶ ἐνάτῳ, Σεργίῳ καὶ ὁλοφωρῶντος Αἱ τῇ πρὸς
τὰς Πάπας ἀντιλογία τῇ φωτῆς, τῇδε εἶπον, ἀνύ-
πιστός ἐστι ἡ τόλμη αὐτῇ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, καὶ
ταύτην τὰ ὅσα τῆς καρδίας μου ὑπονεγκῶν ἐδιδῶμαι.
ἐδέποτε τὸν τὴν Ῥώμῃ Ἀρχιερέα ὑπὸ τῶν λριπῶν
Ἐκκλησιῶν ἀνένωμον κληρόμενον, ἀλλὰ πάντας ὑπὸ
ἐκείνης κληρονομῶν οὐδ' αὖτε, καὶ γὰρ καὶ τῇ Ὁνωρίῳ ὑπὸ 25
τῶν Ἀνατολικῶν μετὰ θάνατον ἀναθέμα ἐρέθη, ὅμως
γινώσκοντες ἐστίν, ὅτι ὅτι Αἰρεσι κατηγορήθη, δι' ἣν
καὶ μόνον ἔχει τὰς ὑποδεστέρας τῶν μαζῶν. κατε-
ξαιρίσασθαι, ἀλλὰ καὶ καὶ ἔτι Πατριαρχῶν ἔτι ἐτέ-
ρωτις πρεσβυτέρων ἐξενεγκῶν ἠδυνῶν τὴν ὑπόφασιν, 30
εἰ μὴ τῆς αὐτῆς πρώτης καθέδρας ἀνδραγαθία σωφ-
ρῶν ὑπὸ τῇ τῇ. καὶ λοιπὸν πρὸς δέκατον, ὅτι
δὲ καὶ ὑπὸ τῇ Πάπα Ῥώμης Ἀδελανδῷ ὁρθοδόξῳ συ-
νοδικῶς ὁ Ὁνωρίς Αἰρετικὸς μαρτυρεῖται, καὶ ἀνα-
θέματι ὑποβεβλημένος. εἰδέκατον, ἴδε τὰς τόπας 35
ἐν τῇ παρῶν συγγραφῇ τῶν ἐρημῶν Σινάδων τῶν πε-
σάρων, καὶ τῆς οὐκ ἐν Τρελλῶν, ἐβδόμης, καὶ τῆς
κατὰ φωτῆς. δωδέκατον, ὁ φωτῆς εἰς τὴν Βιβλιο-
θήκην αὐτῇ, καὶ ἐν τῇ περὶ τῶν ἐπὶ Σινάδων, καὶ
ὁ αὐτῷ Τερμανδὸς Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης, 40
καὶ ὁ ψελλός, καὶ ἄλλοι πολλοὶ περὶ τῶν Ὀικουμενικῶν
ἐπὶ Σινάδων, καὶ ὁ Κεδρηνός εἰς τὴν σινάδων αὐτῇ,
καὶ ὁ Βέδας λέγουσιν, ἀθροισθῆναι τὴν ἐκτὴν Σινά-
δον κατὰ Σεργίον, Κύρην, Ὁνωρίον, Πυρῶν, Πέτρην
καὶ Παῦλον. δέκατον τρίτον, ὁ Ἀντιοχείας Μακάριος, 45
ὁ ἀναθεματισθῆς εἰς τὴν οὐκ ἐκτὴν Σινάδον, κατὰ τῶν
τὰς πρεσβυτέρων τῆς μονοθελήσεως λέγει, Σεργίον, Παῦ-
λον, Πέτρην, εἶτα ὑπὸ τῇ καὶ Ὁνωρίον τῇ θεοφω-
ρῇ. καὶ πρῶτον ὁ γδοῦν τῆς αὐτῆς Σινάδος ὁ Μακά-
ριος, πάλιν σύμφωνοι ἐστὶν Ὁνωρίῳ, Σεργίῳ, Παῦ-
λῳ καὶ Πέτρῳ. καὶ ἐν τῇ λιβέλλῳ αὐτῇ, Ὁνωρίος
Φημι καὶ Σεργίῳ καὶ Κύρην καὶ οἱ ἐφεξῆς τῶν Ἐκ-
κλησιῶν ἠγεμόνες καὶ Ἐξάρχαι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τριῶν Ἀντιθέσεων τῶν παπιστῶν ὑπὲρ Ὀνώριου Πάπα, καὶ τῶν τριῶν λυτῶν πρὸς αὐτὰς διὰ πολλῶν λόπων ἑστῶς, ἐξ ὧν ὁ Ὀνώριος ἀπομφιβόλως δέκνυται Αἰρεσιάρχης.

5 Ἀντιθέσεις ὑπὲρ Ὀνώριου παπιστῶν τρεῖς, ὧν πρώτη ἐστὶν, ὅτι ὁ Ὀνώριος ἔγραψεν πρὸς Σέργιον ὑπερολίαν αἰκονομικῶς, τὸ λοιπὸν ὅτι ἔστιν Αἰρετικός. ΑἴΤΙΣΙΣ. Μάλιστα Αἰρεσιάρχης, ὅτι ἐρ-
10 μιν ἔχει καὶ βασιλεὺς ἐστὶν καὶ διωρισμένος πρὸς Αἰρεσι-
ἀπὸν ὡς θέλημα ὁμολογεῖται, ὅπερ οὐκ οἰκονομία,
ἀλλὰ βλασφημία. ἔπειτα ἡ ἐκκλησία τῶν Τριῶν, καὶ ἡ
ἐκδόσις αἱ Συνοδοί, καὶ πᾶσι τοῖς Πάσαι, Πατριάρ-
15 χαι, Βασιλεῖς καὶ ἱεροῦχοι ἔκριναν ἀπὸ τῶν Αἰρετικῶν
καὶ ἀντιθέματάς, καὶ εἰς τὴν ἀξιοπιστότερον τῶν νεω-
τερῶν. ἔπειτα ἔπειθ' ἐπερὶ ἀποφυγῆς Αἰρεσι-
αρχίας ἔγραψεν, ὅτι εἶτα σιωπῆσαι πρὸς ἀλήθειαν, καὶ
γίνεσθαι αἰτίον πλάτης, φησὶ γὰρ ὁ μέγας Βασιλεὺς
ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτῇ, ὅτι ὁ ἐμπιστευθεὶς τῶν λόγων τῆς
20 διδασκαλίας, ἐκ πάσης τῆς τῶν ἀντικαθ' αὐτῶν πρὸς
θεοῦ ἀρετῆς, εἰς τὴν ἀμαρτίαν τῶν κα-
τωτέρων. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Ὁ Τερστίσις ἐν
πρὸς δούτερον πρὸς τὴν ἐκδόσιν Συνοδῶν λέγει. ὅτι
ἡ ἐκκλησία μόνον τὰς τέσσαρας, Σέργιον, Πύρρον, Πα-
25 λον καὶ Πέτρον ἀντιθέματίσεν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ὀνώριον,
καὶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν τὰ κατὰ Ὀνώριον. ΑἴΤΙΣΙΣ. Ὅτι ὁ καὶ
ὁ Τερστίσις διὰ λαμβάνων περὶ μόνων τῶν Πατριάρ-
χων Κωνσταντινουπόλεως, ὁ καὶ μόνος καὶ ἄλλος. ὅτι
δὲ μετὰ τῶν καὶ τῶν Ὀνώριον καὶ Κύρου καὶ Νικα-
ρίου καὶ ἄλλων ὡς καὶ ἀντιθέματίσεν, πασιδὴλον, καὶ
ἴδε τὸν τέτοιον καὶ ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Διοκίσις
ὁ Ἀλεξανδρινός καὶ ὁ Σαυατηργὸς Γρηγόριος καὶ
ἄλλοι ἔμαρτον ὅτισιν ὑπὸ τῆς καὶ ἀγῶνός, καὶ ὁμοῦς
Αἰρετικῶν ἐκ εἰσιν, ἀλλ' οἱ καὶ, ἔτι καὶ ὁ Ὀνώριος.
ΑἴΤΙΣΙΣ. Ἐκείνοι εἰπον ἀγωνιστικῶς, ἀλλὰ ἐκ ἐδογματί-
σαν κατὰ τὸν Ὀνώριον. ἔπειτα ἐξ ἄλλων συζητημά-
των αὐτῶν φάνηται αὐτῶν ἡ ὁρθοδόξια, ὅτι ὁ Ὀ-
νώριος ἐδογματίσεν, καὶ πάντοτε ἐν ἱερετικῶς, ὡς τε-
κνῶν οἱ ἄλλοι, καὶ ἔτι Αἰρεσιάρχης, ἴδε καὶ ἐν ταῖς ση-
μειώσεσι τὰς ἐν τῇ δεκάτῃ τριτῇ πρὸς τὴν οὐκ
30 Συνοδῶν, καὶ τὰ μετὰ τῶν Συνοδῶν περὶ τῆς Αἰρε-
τικῆς Ὀνώριου λεγόμενα κατωτέρω, ἐξ ὧν ἀπομφιβόλως
ὁ Ὀνώριος Αἰρεσιάρχης δέκνυται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως Συνοδῆς τῶν μονοθελητῶν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Σεργίου ὑπὸ κυριότητα τῆς Ἐκδό-
σεως Ἡρακλέως.

35 Ἐγένετο καὶ τοπικὴ Συνοδὸς ἐν τῇ Κωνσταντι-
νουπόλει ὑπὸ τοῦ Σεργίου, ὡς ἔρηται αὐτοτέρω, ἵνα
κυριότητ' ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Ἡρακλέως ἡ Ἐκδοσις, ἥ ὅμοιος
ὁ Ἀββάς καὶ ὁμολογητὴς Μάξιμος ἀπεδείξαι.
40 ὅθεν καὶ ψευδοσυνοδὸν αὐτῶν καλεῖ, καθότι ἐκ
ἐκείνων κατὰ τὰς νόμους καὶ τὰς Κανόνας τῶν πα-
τέρων ἁγίων Συνοδῶν, χωρὶς γὰρ τινὸς ἐγκυκλίου
ὑπερολῆς, πρὸς τὴν Πατριάρχου ἀπεσταλμένης, χω-
ρὶς ἐκδόσεως καὶ τῶν καὶ ποτὲ συνήχθη τοιαύ-
45 τη Συνοδος; καὶ χωρὶς κατηγόρου καὶ κατηγορουμένου,
καὶ ἄλλων περιστατικῶν χρωμάτων; ὡς ἐξηγήσεται ἐν

τῇ δεκάτῃ βιβλίῳ, ἵνα ἀφηνῆται ὁρθὴ Συνοδος,
φησὶ γὰρ ταῦτα ῥητῶς περὶ τὸ τέλος τῆς μετὰ
τοῦ Πύρρου ἀποδείξεως. ΠΥΡΡΟΣ. Ὁ καὶ τὸν κα-
τή, ἀντίσκειται τῶν σινοβαλλέων ἐκείνους
καὶ ἐπ' αὐτῇ Συνοδος. ΜΑΞΙΜΟΣ. Ὁ καὶ τὸν κα-
τήσιν πρὸς Συνοδὸν ὑπερολῆς καὶ κατὰ τὴν καὶ
Κανόνας συνοδικὰς ἡθισμένης ὑπερολῆς ἐκδόσεως.
σημῆς; ἔτι γὰρ ὑπερολῆς ἐγνώσκει, καὶ τὸν κα-
τήσιν τῶν Πατριάρχων γένους, ἔτι τῶν καὶ ἡμέρα
ὑπερολῆς καὶ ἐκδόσεως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

50 Περὶ τῆς τελευτῆς Σεργίου, καὶ πατριάρχου Πύρρου μονοθελητῆ, καὶ τῆς Ἡρακλέως βασιλέως τελευτῆς,
καὶ περὶ διηγῆσεως τῶν παλαιῶν κακῶν τῆς ἀναπλῆς, καὶ τῶν διωγμῶν καὶ θλίψεων τῆς ἐκκλησίας.

1 Ἰλθόν ὁμοῦ καὶ τὸ κοινὸν χεῖρ' ὁ θάνατος καὶ εἰς
τὸν Σέργιον καὶ τὸν Πατριάρχον καὶ εἰς τὸν Ἡρακλείον
τὸν Βασιλέα ὡς ἔτι ἐξακουσίου τῶν παλαιῶν. αὐτὴ

δὲ τῇ Σεργίῳ ἐκαρτερήθη ὁ Πύρρος, καὶ αὐτὸς μονο-
θελητής. τίς μέλλει προαίτιαι μεγάλας καὶ κα-
καῖς ἀντίσταται κεφαλῆς; ὁ Σωφρόνιος; ὁ καὶ
ἀπέθανε

546

[illegible]

γραφειῶν σιδερῶν καὶ μολύβδω, ἢ ὡς πέτραις ἐγγυ-
φῆναι; τρεῖς ἐξήτει ἔχον ὁ ὑπομονητικώτατος ἀνδρῶ-
πος ὅτος πρὸς μνήμη τῶν παθημάτων αὐτῶν αἰνίαν
ἐς τὰς μεταγενετέρας, χειρὸς οὖν αὐτοῦ ἐς χάριτά, ἢ
ἐς μολύβδον καὶ εἰς σκληρὰν πέτραν τὰ πάθη αὐ-
τοῦ. ἀλλὰ τὰ βάσανα τῆς ἀνατολῆς, τὰς διωγμὸς τῆς
ἐκκλησίας, τὰς θλίψεις τῆς ἱερουσαλὴμ ἐκ πρὸς
γραφῆναι ἔτε εἰς χάριτας ἔπε εἰς μολύβδους ἔτε εἰς λί-
θους μαρμαίρεις, τόσον ἐπὶν ἀνεκδιήγητα, ἐπὶ δὲ ἐ
μόνοι ἦσαν πᾶνδεκα, ἀλλὰ γεγονόσι καὶ πολυχρόνια. Ἰα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

περὶ τῆς ὡς κωνσταντίνου πάλαι συνίδου τῶν μοναδικῶν ὑπὲρ Πύργου ὑπὲρ βεβαίωσιν τῆς ἐκείνου Ἡρακλείας, ἡ
καὶ τῆς Διὰ φαρμάκων θανάτου κωνσταντίνου ἡς Ἡρακλείας ὡς συμφωίας τῶν οἰκείων καὶ Πύργου, καὶ βουλαίας
Ἡρακλῶν, καὶ ἑξουσίας αὐτῶν καὶ τῆς Πύργου, καὶ πατριάρχας Πάυλου Αἰρετικῆς, καὶ περὶ τῆς ὡς Ρώμῃ
Διὰ λέξεως τῆς ὁμολογητῆς μαξίμου καὶ τῆς Πύργου, καὶ ὑπερφυῆς ἐς τὴν ὁρθοδοξίαν Πύργου, καὶ αὐτοῖς
ἐπὶ ἀκαμψίως ἐς τὸν ἴδιον ἑμπερὶ καὶ ἀναθεματισμῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὡς Ρώμης Θεοδώρου, τῶ αἵματι τῆς Χρυσῆς
γραψάντος τῶ καθάριστον αὐτῶν, καὶ περὶ δευτέρας πατριάρχας Πύργου.

Ρητέον δὲ πάλιν, ὅτι Θεοτότος Σεργίος ὁ γίνεσθαι
 Κωνσταντίνου πόλεως, ὁ Πύρρος, ὃς καὶ αὐτὸς Συνα-
 θον συστήσας, ἐξεβράβησε πᾶν Ἐκκλησίαν τῆς Ἱερουσάλης,
 πᾶν δὲ Ἐπισκόπον τινὰς ῥηϊφύβουσε, τινὰς δὲ ἡπάτασε
 καὶ ὑπερέγραψαν εἰς αὐτὸν, μετὰ ταῦτα δὲ χειροῦνεναν
 δόχῃ τῆς Ἱερουσάλης τῆς ἡμετέρας τῆς Κωνσταντίνου, διὰ
 τοῦ εἶναι ὁριζόδοξον, ὁμοφώνῃ Πύρρῳ, καὶ Μαρτίνῳ ἡ
 αὐτοψία καὶ γυνὴ Ἱερουσάλης, καὶ Ἱερουσαλινῶς ὁ ἦτορ
 αὐτῆς, καὶ Φαρμακρούσι τὸν Κωνσταντῖνον, καὶ βασι-
 λοῦσα ὁ Ἱερουσαλινῶς, οἷς τις εἰ καὶ ἐφαίνετο ὁμογύμων,
 καὶ γὰρ δέδωκεν εἰς πᾶν ἁγίαν Σοφίαν τὸ εἶμαρ ὅπερ
 ἔλαβον ὁμοδελτοῦς αὐτῆς Κωνσταντῖνος ὅσοι τῆς τάφῃ
 τῆς πατρὸς αὐτῆς, καὶ ἔδωκε καὶ ἐλεημοσύνην πολλὴν
 διὰ πᾶν σωτηρίαν τῶν ὁμοδελτῶν αὐτῆς, ὅμως εἰς τὴν ἐκ-
 κλησιαστικὴν ἐμοῖνετο, καὶ ἐκκλήσεις γὰρ ὑπὸ τῆς
 Πύρρου, ἐργάζετο μύρις φόνους καὶ πολλὰς διωγμὲς,
 ὡς αὐτὴ συστήσῃ πᾶν μοροδέλτην, ἀλλὰ μισθῶν ὅσον
 τῇ μητρὶ διὰ τοῦ Κωνσταντίνου θάλατταν, ἐκβάλλεται
 καὶ ἐνομοθετεῖται καὶ ἐξορίζεται, καὶ λοιποῖν σκεῖ
 ἄ-
 τίμως εἰς Μορσώγειον τῆς δὲ Μαρτίνου ἐκοψα πᾶν
 γλῶσσαν, τὸν δὲ Πύρρον ἐκβάλλουσι, καὶ ἀποχερί-
 ζονται εἰς Πατεράρχην Παῦλον Διάκονον, ὁ δὲ Πύρ-
 ρος φεύγει, ἡ καὶ ἄλλος ἐξορίζεται εἰς Ἀφρικὴν. ὁ περ-
 χόμενος δὲ εἰς Ρώμην ὁ ἅγιος Μάξιμος, καὶ περι-
 χὼν καὶ τῇ Πύρρῳ, διηλέχθη αὐτῇ τοῦτο, ὥστε
 φανῆναι τὸν Πύρρον κατεγνωσμένον καὶ μετανοήσαντα,

καὶ ἄλλαι παλαιότητες, καὶ ἀπελθόντα εἰς ῥώμην ὑπὸ
 τῆς Ἀφρικῆς, ὡς Πατεράρχῳ ὀρθόδοξον ὑπὸ τῆς
 ῥώμης Θεοδώρου κηρυχθῆναι, ἀναιδεματίζοντα τὰς
 μονοθελίτας, ὡς μαρτυρεῖται τῷ τῷ ὁ Θεοφάνης καὶ ὁ 25
 Θωμάς καὶ ἄλλοι πολλοί, οἵτινες ἐπὶ πλείεσιν, οἳ πο-
 ρεύσας εἰς ῥώμην ὁ Πύρρῳ, εἶδωκε τὴν τόμον τῆς
 πίστεως αὐτῆς, ὑπογράφεται ἰδιοχείρῳ ὑπὸ τῆς Πά-
 πα Θεοδώρου, ὅς τις μετὰ τῆς Συναγωγῆς αὐτῆς τὸν Πύρ-
 ρον ἐτίμησε, διὰς ἀπὸ καὶ θρόνον ἀπὸ καθίστασθαι 30
 καθίσταται καὶ ἐπαυερχόμενος ὑπὸ τῆς ῥώμης ὁ
 Πύρρῳ εἰς Κωνσταντινῶσιν, ἐν ᾧ τῇ ὁδῷ, ἦτοι
 ἐν τῇ Ῥαβέννῃ, κατὰ τὸν Συναγωγῶν ὑπαέστρεψεν εἰς
 τὴν πρώην ἔμεπν, ὅθεν συνοδικῶς καὶ ἀναιδεματίζου-
 τὸ δούτερον ὑπὸ τῆς μακαρίως Πάπα Θεοδώρου. ἐποίη- 35
 σεν ὁ μὲν πρῶτον φοβερὸν καὶ ἀνέκκετον ὁ ῥώμης
 Θεόδωρος, ὡς λέγει ὁ Ἀϊσάσιος καὶ Θεοφάνης, ἔ-
 λαβε γὰρ ὑπὸ τῆς αἵματος τῆς Σωτῆρος ἡμῶν, ὁ ἦ
 ἐν τῇ βασιλικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Πέτρας, καὶ ἔστα-
 ξεν αὐτὸ ἐνθρον εἰς τὸ μελανόδοχον, καὶ λαβὼν ἐκεί- 40
 σιν ἔγραψε πάλιν καθάραισιν τῆς Πύρρῳ ἔμ καθίστα-
 τούσων καὶ τούτων, ὡς ἐπὶ τῆς ἡθροισσῶν, Γερέων καὶ
 Ἐπισκέπων, καὶ τῶν ποιήσας μετ' ὁλίγων ἡμέρας
 ἀπέθανε, καὶ ἐγένετο αὐτ' αὐτῆς ὁ Μαστινός. ὁ Πύρ-
 ρος δὲ ἀναιδεματίζων Αἰρετικὸς εἰς τὸ Βυζάντιον, μετὰ 45
 δώδεκα χρόνους ὑπὸ τῆς Πατεράρχιας τῆς Αἰρετικῆς
 Παύλης, ἐπαυερχόμενος δούτερον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου Ἰουγενὸς Ἡρακλεῆς, καὶ τῶν σεσσημαγμάτων αὐτοῦ, πῶς μοιροθέησιν βεβαυόντων, καὶ τῶν ἔτι ἔχει σκοπεῖ μεταθῆναι εἰς ῥώμην τὸ βασιλεῖον, καὶ περὶ τῆς σιωδικῆς ἐξετάσεως τῆς ἑρμείσεως τῶν Ἡρακλεῆς ἐν ῥώμῃ ὑπὸ Σεβερίου καὶ Ἰωάννου τῶν Παπῶν, καὶ ἀποδοκιμάσεως αὐτῆς καὶ ἐν ῥώμῃ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἀφρικῇ, καὶ περὶ τῆς κατωκρίσεως τῶν τύπων τῶν Κωνσταντίνου καὶ τῶν Παύλου Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῆς Πάσης ἐποποιῆς.

50

Въ

Εἰν τῷ ἔξακοσιῳ τεσσαρακοσῷ δούτέρῳ ἔτι ἐβα-
 σίλυσεν ὁ ἔργονος τῷ Ἡρακλεῖ Κώνσας, ὃς ἐ-
 πόησε πρὸς αἶμα βεβαῖον τὴν μονοθέλησιν, ὅπερ
 καὶ τύποις ὀκλήθη. ὕστερον ὁμοῦς μετενόησε καὶ ἤρ-
 5 νήθη τὴν Αἰρεσιν, ὡς λέγει Ὁυπεργένους, καὶ ὁ θῶν
 φησιγένης βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλῇ ἐνδεκάτῳ,
 οἱ καὶ ἐπιλέγουσιν, ὅτι ἔχει σκοπὸν ὁ Κώνσας μετα-
 φέρειν τὸ βασίλειον εἰς τὴν Ῥώμην. Ἀλλὰ τὸ τὸς Βυζαν-
 τίνος κακοποιῆσαι τὴν Μαρτίαν, περὶ ἧς μετοική-
 10 σεις τῷ βασιλεῖ σήμασι καὶ ὁ Ζωναράς· τὴν ἐπ' ὁ-
 νόματι Ἡρακλεῖς ἔκθεσιν ὁ Σέργιος ἐπεμψεν εἰς Ῥώ-
 μιν, ἵνα ἀπογράψῃ αὐτῷ ὁ μετὰ σὺν ἄλλοις Πάπας
 Σεβερίνος, ὡς φαίνεται ἐν τῇ Ἀπποστολῇ τῷ Ἀλεξανδρείας
 Κύριε πρὸς τὸν Σέργιον, καὶ ἐν τῇ τέλει πράξει
 15 τῆς ὑπὲρ Μαρτίνου Συνοδῆς. ὁ δὲ καὶ τοῖς ἀσεβῶν ταύτῃ
 γινώσκων, ἀλλὰ Ἀλλὰ τὸν φόβον τῷ Ἡρακλεῖς Συνα-
 δον ἀφροῖσας ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἔτιως ἐξετάσας, ἀπε-
 δοκίμασεν αὐτῷ καὶ ἀπέβαλε, πατεριάρχους δὲ
 ὀλίγον, ἦτοι Μήνας ὡςδεκα, ἀπέθανε. μανίας δὲ
 20 τῶς καθέδρας χερσὶν Μήνας πόντος, γέγονε Πάπας
 Ἰωάννης ὁ τέταρτος. ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ Σέργιος. ὁ
 δὲ Ἰωάννης βεβαίως κατὰ τὴν συνήθειαν ὑπὸ τῷ
 Ἡρακλεῖς, ἤφροισε Συνοδὸν εἰς Ῥώμην καὶ ἀπέβα-
 λε τὴν ἔκθεσιν Ἡρακλεῖς, ἣν ἐξετάσας, κατέκει-
 25 νε. τὰ αὐτὰ ἐγένοντο περὶ αὐτῆς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἀφρῇ

καὶ. μετὰ τὸν Σέργιον γέγονε Κωνσταντινὸς πόλεως, ὡς
 ἄρται, ὁ Πύρρος, ὃς καὶ αὐτὸς Συνοδὸν ἦν ἐν Ἀθλαῶν
 Ἐπισκόπων ποιήσας, ἐβεβαίωσε τὴν ἔκθεσιν Ἡρα-
 κλεῖς, πείσας τὸν Ἐπισκόπων τὸς μὴ κολληθεῖν
 τὸς δὲ φόβῳ ἀπογράψαι εἰς τοῖς ὑπ' αὐτῷ διοριθεῖσιν,
 ὥσιν καὶ ἐκρέμασεν ἀνῶθεν τὸν Ζυρὸν τῆς μεγάλης
 Ἐκκλησίας. γέγονε μετὰ τὸν Ἰωάννην Ῥώμης Πατριάρ-
 χης ὁ Θεόδωρος, ἐφ' ᾧ ὁ Κωνσταντινὸς πόλεως Παῦλος, ὃς
 ἐπατριάρχους τῷ ἔξακοσιῳ τεσσαρακοσῷ δούτέρῳ
 ἔτι, μονοθέλητης ὢν, καὶ ὁρῶν πολλὰς ἐναντιμύνας
 τῇ αὐτῇ Αἰρέσει, ἐπήγγησε πρὸς τὸν βασιλεῖα Κών-
 σαν πέμψαι τὸν Τύπον, αὐτῷ εἰς τὸν Πάπαν Θεό-
 δωρον πρὸς ἀποδοχὴν αὐτῷ, καὶ πρὸς ἐν γράψαι
 αὐτῷ ἵνα παύσωνται καὶ τὸν Κωνσταντινὸς πολιτῶν καὶ τὸν
 Ῥωμῶνων εἰ λόγῳ, τῇ ἀποδοχῇ δηλαδὴ τῷ Τύπῳ.
 ἔγραψε δὲ καὶ ὁ Παῦλος πρὸς τὸν Θεόδωρον, καὶ πα-
 ρέκλεινε πρὸς βόλῃν καὶ καίτοι μὴ μὴ θελήσιν, ἵνα μὴ γέ-
 30 νηται Διαφορὰ καὶ ἐναντιότης θελήσεων ἐν τῷ αὐτῷ
 πρὸς αὐτῷ. ἔλεγεν δὲ ὁ Παῦλος ἐν τῇ Ἀπποστολῇ, ὅτι
 ἐλέγω ταῦτα παρ' ἐμῶ, ἀλλὰ ἅπερ εἶπον αἱ Σύνοδοι καὶ
 οἱ πατέρες. ἐπέλεγε δὲ, ὅτι καὶ Ὁνόμιος καὶ Σέργιος
 ἔτιως ἐδίδασκαν. ὁ δὲ Θεόδωρος Συνοδικῶς καὶ αὐτὸς
 τὸν Τύπον κατακρίνας, καὶ τῷ Παύλῳ πέμψας ἐπι-
 σολὰς καὶ ἀποκρισιὰς, ἐνέθετόν τε ἀπολιπεῖν τὴν
 Αἰρεσιν, καὶ ἐπειδὴ ὅσον αὐτὸν αἰάτον, κατέκρινε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν τῷ Μαρτίνῳ παραινετικῶν Ἀποστολῶν πρὸς τὸν Κωνσταντινὸς πόλεως Παῦλον, καὶ καθ' ἑξῆς καὶ
 30 ἐξορίας τῶν Λεγάτων αὐτῷ ὑπὸ τῷ Παύλῳ, καὶ περὶ τῆς ἀφροῖς εἰσης ἐν Ῥώμῃ Συνοδῆς ὑπὸ Μαρτίνῳ, καὶ ἀναθεμα-
 τιστικῆς ἔκθεσιν Ἡρακλεῖς, Τύπον Κώνσας, Ἀποστολῇ Παύλου πρὸς Θεόδωρον, Θεόδωρον Φαραῶν, Κύριον, Σέργιον,
 Πύρρον καὶ Παῦλον, καὶ περὶ τῆς ἐξορίας Μαρτίνου Πάπα καὶ Μαξιμου τῷ ὁμολογητῇ, καὶ περὶ τῶν μετὰ
 Μαρτίνον Παπῶν Εὐγενίου, Βιταλιανῶν, Δόνου καὶ Ἀγάθωνος, καὶ τῶν μετὰ Παῦλον Πατριάρχων Κωνσταντι-
 πόλεως Πύρρου, Πέτρου, Θωμᾶ, Ἰωάννου, Θεόδωρου καὶ Γεωργίου.

35 Ὅ μετὰ τὸν Θεόδωρον Πάπας Μαρτίνῳ ἐπεμψε
 καὶ αὐτὸς εἰς Βυζάντιον Λεγάτους καὶ ὁπισθολὰς πρὸς
 ὡςδεκα τῷ Παύλῳ. ὁ δὲ λαβὼν ἐξέσταν πρὸς τῷ
 Βασιλεῖ καὶ τῶν Λεγάτων τὸς μὴ ἀφυλακῇ ἔειπε,
 40 τὸς δὲ ἐξώρισεν. ὁ θῶν ὁ Μαρτίνος συνεργά καὶ τῷ
 αἰγίῳ Μαξιμῷ, τότε ἐν Ῥώμῃ δύλισκομῶν, ὡς λέγει
 ὁ Ζωναράς, καὶ πλατύτερον ὁ ἱερὸς Θεοφάνης, ἡ-
 φροισε Συνοδὸν ἐν Ῥώμῃ ἐκ τῶν ποτε Ἐπισκόπων ἐν ἔτι
 ἐξακοσιῳ τεσσαρακοσῷ ὡςδεκα, ἐν ᾧ πρὸς αὐτῶν τὴν ἔκ-
 45 θεσιν Ἡρακλεῖς, τὸν Τύπον τῷ Κώνσας καὶ τὴν ἐπιστολὴν
 τῷ Παύλῳ πρὸς Θεόδωρον, κατέκρινε καὶ ταῦτα καὶ
 τὴν Αἰρεσιν, ἀναθεμάτισε δὲ καὶ Θεόδωρον τὸν Φαραῶν,
 Κύριον, Σέργιον, Πύρρον καὶ Παῦλον. ἀπατηθεὶς
 δὲ ὁ Βασιλεὺς ὑπὸ τῷ Παύλῳ, ἔγραψεν εἰς Θεόδω-
 50 ρον τὴν ἐπικαλέσασθαι Κωνσταντίνον, Ἐξαρχον ὄντα Ῥα-

βέννης καὶ συνέλαβε τὸν Μαρτίνον καὶ τὸν Μαξιμον καὶ
 ἔστηλεν αὐτοὺς εἰς Βυζάντιον, ὃς ὁ Βασιλεὺς ἐξώρισε,
 καὶ ἀπέθανον εἰς τὴν ἐξορίαν, ὁ μὲν Μαρτίνος ὡςδεκα
 ἐξακοσιῳ πεντηκοσῷ τέταρτῳ, ὁ δὲ Μαξιμος ὡςδεκα
 ἐξακοσιῳ ἑξηκοσῷ. μετὰ τὸν Μαρτίνον ἐγένετο Πάπας
 ὁ Εὐγένιος, εἶτα ὁ Βιταλιανός, εἶτα Δόνος, εἶτα
 Ἀγάθων. ἐν δὲ Κωνσταντινὸς πόλει μετὰ τὸν Παῦλον ἐγένε-
 55 τῷ Πύρρῳ, Διακρίσας Μήνας τέσσαρες, εἶτα Πέ-
 τρῳ ἔτη δώδεκα, καὶ οἱ τέσσαρες, Σέργιος, Παῦ-
 λῳ, Πύρρῳ, Πέτρῳ Αἰρετικοῖς, εἶτα Θωμᾶς, εἶτα
 Ἰωάννης, εἶτα Θεόδωρος Σύγκελλῳ ὡςδεκα ἐξακοσιῳ
 ἐβδομηκοσῷ ἐβδόμῳ κατὰ τὸν Βασιλῆον, εἶτα Γεώρ-
 60 γιος, καὶ οἱ τέσσαρες ὁρθόδοξοι. ὑπὲρ δὲ Ἀγάθωνος καὶ
 Γεωργίου ἐγένετο ἡ ἕκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν πράξεων τῆς ὑπὲρ Μαρτίνου Συνοδῆς, καὶ τῶς ἐγκυκλίου Ἀποστολῆς πρὸς τὸν Βασιλεῖα Κώνσας, καὶ τῶν
 δέκα Ἀποστολῶν Μαρτίνου.

Τῆς ἁγίας Μαρτίνης συνοδὸς φέρονται πρῶτος πόντης, καὶ ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἀντοκεράτορα Κωνσταντῖνον, καὶ ἐπιστολαὶ τῷ Πάπᾳ Μαρτίνῳ, πρώτη πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Καρθαγόνης καὶ πρὸς τὴν συνοδὸν αὐτῆς, δεύτερα πρὸς Ἰωάννην τὸν Ἐπίσκοπον Φιλαδελφείας, τρίτη πρὸς Θεόδωρον Ἐπίσκοπον Εὐσβάντων, τετάρ-

τη πρὸς Ἀντώνιον Ἐπίσκοπον Βακαθῶν, πέμψη πρὸς
 Γεώργιον Ἀρχιμανδρίτην, ἕκτη πρὸς τινὰ Παντολά-
 οντα, ἐβδόμη πρὸς τινὰ Πέτρην Ἰλκασεϊαν, ὀγδόη
 πρὸς τὸς ὡς Γερσολύμοις Ἐπισκόπους καὶ κληρικούς,
 ἐνάτη πρὸς Παῦλον Ἐπίσκοπον Θεσσαλονίκης, δεκά-
 τη πρὸς τὸν Κλήρον Θεσσαλονίκης.

П А Р А' Г Р А Ф О Н Z'.

Περὶ τῶν θεωρητικῶν, ἀναγνωστικῶν καὶ κατὰ τῆς μονοθελήσεως συμπερασματικῶν ἐν ταῖς ποίτε προέξεισι
τῆς ἑπὶ Μαρτίνου Σιωδὸς, καὶ τῆς Ὁρῆς αὐτῆς ἐν ἑκκοσι κεφαλαίοις.

Εν τῇ πρώτῃ πρῶτα λόγῳ γίνεται τῶν πατέρων
περὶ Σεργίου, Πύρρου καὶ Παύλου Κωνσταντινιπόλε-
ως, Κύρις Ἀλεξανδρείας, καὶ Θεοδώρου Φαρανῶ, ὅτι
ἐγένοντο ἐφάβρεται καὶ σπασθασαὶ τῆς Αἰρέσεως τῶν
Μονοθελητῶν. ὃν τῇ δούτερᾳ ἀναγνωσκονται λίβε-
λλοι κατὰ τῶν εἰρηδικῶν, πρῶτος Στεφάνος Ἐπισκό-
πος Ἀώρων, δούπερος Μοναχῶν τινῶν Γραικῶν παροι-
κέντων ὃν τῇ Ρώμῃ, τρίτος Σεργίος Ἐπισκόπος Κύ-
πρου, τέταρτος Κολάμβος Ἐπισκόπος τῆ πρώτης Θρό-
νης τῆς ὃν Βυζανκίῳ Σιωδὸς, καὶ ῥεωρῶνται τῆ πρώ-
τη Θρόνης τῆς ὃν Μαυριτανίᾳ Σιωδὸς, καὶ τῶν ὑπὸ
αὐτῆς Ἐπισκόπων. πέμπτῳ λίβελλος πρὸς τὸν βα-
σιλέα Στεφάνος Ἐπισκόπος Βυζανκίᾳ. ἕκτος λίβελλ-
ος πρὸς τὸν Κωνσταντινιπόλεως Παῦλον Γολδόσιν καὶ
Πρόβιν, καὶ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Περιοσχαλαρίας, καὶ
Βίλπερος Ἐπισκόπος Καρθαγόνος. ὃν τῇ τρίτῃ ἀνα-
γνωσκονται Χρήσεις Διάφοροι διὰ συγγραμμάτων

τῶν ἐρημίων· πρῶτε Αἰρετικῶν, καὶ ὑποσολαί· τινὼν
ἐξ αὐτῶν, καὶ ἡ Εὐκθεσις Ἑρακλῆς, καὶ ὑποσολή
τῆς Κύριας πρὸς Σέργιον. ὃν τῇ τετάρτῃ ἀνεγνώσθη· ἱς
ὑποσολῇ Παύλῳ Κωνσταντινῆ πόλεως πρὸς τὸν Ρώμης
θεόδορον, καὶ αἱ Εὐκθέσις τῆς ὁρθοδόξου πίστεως
καὶ τῶν πρῶτε Οἰκουμενικῶν Συνόδων. ὃν δὲ τῇ πέμ-
πτῃ ἀνεγνώσθησαν χρήσεις ἀγίων πατέρων περὶ τῶν
ἐπὶ χειρῶν δύο Θελημάτων καὶ δύο ἐνεργειῶν, καὶ 20
χρήσεις ἀρχαίων κατεγνωσμένων Αἰρετικῶν, φρε-
νῶντων ἐπὶ χειρῶν μίαν Θελήσιν καὶ μίαν ἐνέργειαν· ὡς
καὶ μίαν φύσιν, ὥστε οἱ πάντων τῶν γνωσθῆναι
τὸ φρόνημα τὸ περὶ μιᾶς Θελήσεως καὶ μιᾶς ἐνε-
ργείας ὅτι ἐστὶν ἀδόκτορον τῆς δισσεβείας, καὶ ἀρεσθίσις 25
καυφαῖς τῆς εἰς χειρὸν πίστεως. ὁδοὺ εἰς τὸ εὐ-
φρανῆναι μὴ τῆς ὁρθοδοξίας, κατὰ κερσιν δὲ τῶν Αἰρετι-
κῶν καὶ τῆς Αἰρέσεως αὐτῶν ἐξέβητο ἡ παρῶσα αἰγία
Συνόδος· ὅσον περιεχόμενον ἐν κεφαλαίοις εἰκίσι.

П А Р А Г Р А Ф О Н Ы .

Ὅτι τὰ ἐν τῇ πρώτῃ προΐστα τῆς παρέσης Συνοδοῦ, καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Διατάξει, καὶ καθ' ἑξῆς τὰ ὑπὲρ τῶ Πα-
πα Μαρτίνου καὶ τῶ Φραγκίσκου Μαύρου ῥηθόντα, καὶ τὰ λοιπὰ, ὅ,τι τῶ Μαρτίνῳ τίτλῳ, καὶ ἡ ὑπογραφή τῆς
καθ' ὅν Μαρτίνον ἐπιστολῆς τῶ Φραγκίσκου Μαύρου καὶ ἑαυτῶν, ταῦτα πάντα ἐρμηνεύοντα ἐν ταύτῃ, δεκνύσονται 35
Φέσασα, μὴ εἶναι μοναρχικὸν αἰγίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Εν τῇ πρώτῃ· πρᾶξι σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ἐν τῇ
ἐπιστολῇ λέγεται ἡ παρθοσα συνοδὸς δαποσολι-
κῆ συνοδοῦ, ὁπερ τρίτα τινα σημαίνει, ὅτι ἡ συνο-
δος ἠθροίσθη κατὰ πλὴν τάξιν καὶ διδασκαλίαν πλὴν
ἐκ τῶν ἀποστόλων, καὶ ὅτι ἐν πόλει ἠθροίσθη, ἥ τις
ἐστὶν δαποσολικὸς θρόνος, καὶ τρίτον, ὅτι κύριον
ιδίωμα τῶν συνοδῶν, ὅτι κανονικὴ καὶ πνευματικὴ
εἰσιν, ἐν γάρ τῇ ἐπιστολῇ ταύτης τῆς συνοδὸς πρὸς τὸν
Βασιλέα οἱ πατέρες λέγουσιν, ὅτι ἐξ δαποσολικῆς,
ἤτοι πνευματικῆς ὁμοψυχίας καὶ συμφωνίας· καὶ
ὁ στέφανος δάσων ἐν τῷ πρὸς πλὴν συνοδὸν λιβερώ λέ-
γει, ἐπειδὴ τὸ πρᾶξιον αἰῶθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐξ ἀ-
ποσολικῆς, ἤτοι κανονικῆς εἰώθεν αὔθουσίας· ὥστε
δηλον, ὅτι ἐδηλοῖ τὸ δαποσολικῆς ἢ αὔθουτικῆς συ-
νόδος τί ἐξέμελλεν, ἢ ἰδικόν ἀξιώμα τῆς Ῥωμαϊκῆς
ἐκκλησίας, ἐν ᾗ συνήλθον ἡ σύνοδος, ἀλλὰ τὸ κοινὸν
τῶν συνοδῶν, ἤτοι ὅτι ἐστὶν ἡ συνοδος πνευματικὴ,
ἐκ κοσμικῆς, κανονικῆς, καὶ ἐπαράνομος, ὡς ἦσαν αἱ

των ἐρημῶν Ἀρετικῶν κατὰ τῆς ἀληθείας ἐκκωναν-
τιναπόλοι καὶ Ἀλεξανδρεῖς Συνόδοι . εἶναι εἶσαι καὶ
πλήρεις ἀπάτης . δούτερον , ὅτι λέγεται πρὸς αὐτοὺς 140
ἐὰν ἡ τῆς Πάπας Μαρτίνος ἀρετρική εἰς ἄθροισαν τῆς Συ-
νόδου , καὶ ἵνα μή τις νομίσῃ ἰδικήν τινα ἐξέσασιν , ἐ-
πύραγον , ἥτοι κανονικῶς ἐπηρεσπῶν . καὶ σημειῶσαι
ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι , καὶ αὐτοὶ οἱ Μητροπολι-
ται κατὰ πρὸς αὐτοὺς ἱερῶν , ἥτοι κατὰ κανονικῶς ἐπι- 45
τεσπῶν ἡθροισαν τὰς κατ' αὐτοὺς Συνόδους . καὶ ἐν τῇ
παρέσθῃ ῥοπή ὁ Σωφρόνιος κατὰ πρὸς αὐτοὺς ἱερῶν , ἥτοι
κατὰ κανονικῶς ἐπηρεσπῶν ἡθροισε πᾶν ἐν ἑρεσασλήμῃ
Συνόδον . καὶ οἱ οὖν Ἀφρικανὴ Μητροπολιταὶ κατὰ πρὸς αὐ-
τοὺς ἱερῶν , ἥτοι κατὰ κανονικῶς ἐπηρεσπῶν ἡθροισαν 50
τὰς κατ' αὐτοὺς Συνόδους . τρίτον , ὅτι λέγεται , ὁ Πά-
πας ἐξάρχει τῆς κατὰ πᾶσαν ὑφ' Ἡ'λίον ἑρεσρχίας .
ἐν οἷς σημειῶσαι δύο τινὰ , πρῶτον , ὅτι πᾶρξω καὶ ἐ-
ξάρξω τῆς ἑρεσρχίας καὶ τῆς Συνόδου νοεῖται ὡς εἴρηται
ἀνωτέρω βιβλίου δαυτέρου κεφαλαίᾳ τρίτῃ Παρα-
γράφῳ

549

γράφω πέμπτη. Ἰδε καὶ τὰς ῥήξεις τῆς τρίτης καὶ τῆς
πέμπτης τῶν συνόδων, καὶ κατωτέρω βιβλίου δεκάτης
μέρους τρίτης κεφάλαιον δέκατον τέταρτον. καὶ ἐν ταύ-
θᾳ πράξις πέμπτη λέγονται οἱ Ἀλαλφθσίτες Ἀιρεσιάρ-
5 χαι Ἐξάρχοι τῆς κηνοτομίας. δεύτερον, ὅτι τὸ ἔξάρχον,
καὶ τὸ ἱερέων ἱερεὺς, ὡς λέγεται κατωτέρω πράξις
δούτερον, ταυτὸν ἐστὶ τὸ ὅτι κατὰ τὰς ὁρμὰς τῶν πα-
τέρων πρῶτος ἐστὶν ὁ Ῥώμης, ὡς εἶπον οἱ Ἰσπανιοὶ,
καὶ ἰδε αὐτῶν βιβλίου πέμπτης κεφάλαιον δέκατον ἑ-
10 κατον, ἥτοι τὸ πρῶτον ἔκκατον βαθμόν, ἔκκατον ἑξ-
σίαν, ἀλλὰ κατὰ μόνον τὴν τάξιν, ὅθου ἐπιφέρει,
ὡς ἐκδοκῆσαν τῶν πατερικῶν καὶ συνοδικῶν δογματῶν,
καὶ τῶν πεπικῶν δηλονότι, ὅπερ εἶπον αὐτοὶ, εἰπερ εἶχον
ἑξοσίαν τινὰ γυνικῶν ὁ Ῥώμης ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλη-
15 σίᾳ, ὅτι πᾶς Ἐπίσκοπος ἔξάρχος ἔτω τῆς κατὰ πα-
σαν πλὴν ὑφ' Ἡλίου ἱεραρχίας, καὶ ἰδε αὐτῶν βιβλίου
πέμπτης κεφαλῆς ἐνδεκάτης Παράγραφον τετακτὸν
δούτερον. ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πράξεως φησὶ, βασιλεύον-
τες τῶν δεσποτέρων ἡμῶν Κῶνστα τῶν Ὑσεβεστάτων Λυγύσης.
20 ἐν ᾧ σημείωσαι, ὅτι δεσποτὶν αὐτῶν καλῶν τὸν βα-
σιλέα ὁ Πάπας ἐξίσας μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων, καὶ
πᾶς τὸ, ὅτι ὁ Ῥώμης μόνον τῶν βασιλέων, εἰπερ δεσπό-
της αὐτῶν ἐστὶν ὁ βασιλεὺς ὡπερ καὶ τῶν λοιπῶν; καὶ
ἰδε αὐτῶν βιβλίου πέμπτης κεφαλῆς δεκάτης πέμ-
25 πτης Παράγραφον δέκατον. δεύτερον, ὅτι αὐτομοιοὶ
ἐστὶν ἡ αὐτῶν φλωροντία Συνοδος τῇ παρεσθῇ ἀγία Συνό-
δῳ καὶ Ἀπὸ τῆς, ὅτι ἐν ταύτᾳ κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἐκ-
κλησιαστικὸν δόγμα ὁ βασιλεὺς θεωρεῖται, ἐκεῖ δὲ
ὁ Πάπας Ἐυγένιος, ὥστε ἡ παρεσθα ἀγία, ἐκεῖνη δὲ ἁ-
30 θλία καὶ αὐτοσία. πρὸς τούτοις τὸν βασιλέα Αἰρετικὸν
ὄντα καὶ ἀσεβέστατον ἡ Συνοδος εὐφρόνως Ὑσεβεστάτων
λέγει. ὅθου μετὰ τὸ ὄχισμα εἴτε βασιλεὺς, εἴτε Πάπας
ἔτω, εἴτε ἄλλοι ὁρδοδοξοὶ εἶπον τὸν Πάπαν μακαριώ-
τατον, ἡ ἀγιώτατον, ὅπως εἶπον αὐτὸν Ἀπὸ τῶν συλήθῃ
35 τῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὁφειμῶν, ἀναγνὼς ὁμοῦς ἦν
καὶ ἐπὶ καὶ ἄλλοις πάντες μακαρισμοὶ. ἐν φησὶ, θεο-
καθηλὼν τῷ Πάπᾳ. καὶ σημείωσαι, ὅτι καὶ περὶ τῶν Κων-
σταντῶν πόλεως Μητῶ ἔτω λέγεται, καὶ πᾶς Πατριάρχης
καὶ Μητροπολίτης τῆς ἰδίας Συνοδος θεωρεῖται, καὶ
40 ἐν ταύτᾳ ἔτω γέγονε, φησὶ γὰρ, συγκαθεζομένων αὐτῶν
καὶ συνακροωμένων τῶν θεοφιλεστάτων ἱερέων. συγκαθε-
ζομένων λέγει, ἔχ ὑποκαθεζομένων, ὡς καθήντηται ἄρτι
ὑπὸ τὸν Πάπαν οἱ Ἐπίσκοποι. τὸ δὲ συνακροωμένων,
δηλοῖ ὅτι ἐξίσας ὁ Πάπας κατὰ τὴν Συνοδὸν μετὰ
45 τῶν λοιπῶν τῆς Συνοδος πατέρων, καὶ ἐχὶ ἀνάπαλιν.
ὥστε καὶ ἰσοῦμοι καὶ ταυτοδύναμοι, καὶ λοιπὸν ἐκ
ἐστὶν ὁ μὲν ἀμέσως, οἱ δὲ ἐμμέσως καὶ δι' αὐτῶν Ἐπίσκο-
ποι πρὸς θεῶν, ὡς βέλεται ἡ παπολατρεία, ἀλλ' ὡσαύ-
τως ἀμέσως Ἐπίσκοποι καὶ ὁ Πάπας καὶ οἱ πατέρες πρὸς
50 θεῶν. ἐν τῇ πρώτῃ Ἀλαλφθίᾳ τῆς Συνοδος σημείωσαι
πρῶτον, ὅτι φησὶν, οἱ Πάπαι ἡγερσαν Συνοδὸν κα-
νονικῶς ἐξ αὐθιγίας ὁποσολικῆς, ἐννοητέον δὲ τὸ ὁπο-
σολικῆς, αὐτὴ τῆς Κανονικῆς. ἰδε καὶ κατωτέρω βιβλίου
ἐβδόμης κεφαλῆς πρώτης Παράγραφον δέκατον
τρίτον, ὅπερ λέγονται πάντες οἱ πατέρες ὁποσολικῆς

ὁδικοί . δαύτερον σημείωσαι , ὅτι φησὶν ἀγέρας τὸν
 μαρτίνον πῶν σωῶδον πρὸς ὀπισθεφωμὴν τῆς Αἰρέσεως ,
 πρὸς φυλακὰν δὲ τῆς πίστεως . καὶ σημείωσαι , ὅτι ἡ κοι-
 νότης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐστὶ κοινὴς τῶν διοριζομένων τῶ κε-
 φαλαίων , ἐδέποτε δὲ ἐν μόνῳ τῷ Ῥώμης . τρίτον φησὶν ,
 ὅτι οἱ πατέρες τῆς σωῶδος συνεκάθηνται , αὐτῶτερον δὲ
 εἶπε συγκαθίσζονται . τί δὲ σημαίνει τὸ συνεκάθίσθαι
 καὶ συγκαθίσζονται ἐν ταῖς σωῶδοις , ἴδε αὐτῶτερον
 τὸν τίπον τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς καὶ τῆς τετάρτης ,
 καὶ κατωτέρῳ βιβλίῳ δεκάτῃ μέρῃ τρίτῃ κεφα-
 λαίον δεκάτον τέταρτον . τέταρτον , ὅτι εἶπε , σε-
 λάμπεν τὸν Πάπαν καὶ ὑπερεκείσθαι ὀπισθοδικῶς τῶν
 ἀπανταχῆ ἱερέων . καὶ σημείωσαι , ὅτι τὸ σελάμ-
 πεν σεσωπικόν ἐστὶ διὰ τὴν ζῆλον καὶ τὸν ἀγιώτατον
 μαρτίνον , ὅπερ καὶ ἄλλοις μυρίοις ἐρέρεθῃ πατέροι .
 τὸ δὲ ὑπερεκείσθαι ὀπισθοδικῶς , ταυτόν ἐστι τῷ ὅτι
 κανονικῶς πρῶτος ἐστὶ τῇ τάξει τῶν ἀπανταχῆ ἱερέων ,
 κανονικῶς ὅμως , ἥτοι ὑπὸ διορισμῶ τῶν Κανόνων ,
 καὶ ἐκ ὧν Χριστῷ , ἡ τῷ Πέτρῳ . ὁ γὰρ μαρτίνος
 εἰς τὸν μὲν κανονικῶς εἶπε συνάξει τὰς πατέρας ,
 τὰς δὲ πατέρας εἶπε μαχητὰς , πῶ πανοσιλίαν τῷ
 ἀγίῳ Πνύματι ἔχοντας , εἰς οὐδὴν μὲν τῆς κα-
 θολικῆς Ἐκκλησίας , ἀνείρεσιν δὲ πάσης παρανομίας .
 καὶ σημείωσαι , ὅτι τὸ ἦν ἄκρον πρωτεύον καὶ ἡ μο-
 ναρχία τῷ Πάπα κινόν ἢ ἐπὶ καὶ μικρὸν ἐν τῇ Ἐκκλη-
 σίᾳ ἐφῄρεμα καθεσταμένον ἀνθρώπων , ἐκ ἀρχαίων
 καὶ πατέρων . ἰδὲ γὰρ ἐξίστα καὶ ἰστοίμως μαχητὰς εἰσιν
 ὁ Ῥώμης καὶ οἱ πατέρες , καὶ ἐχὶ ἀνάπαλιν , ὅτι καὶ ἐν-
 ταῦθα ἡ σωῶδος , καὶ μεταταῦτα πελάκις ἡ αὐτὴ
 κοινὴς , καὶ ἰδικῶς τινὲς τῶν πατέρων , καὶ αὐτὸς ὁ
 Πάπας μαρτίνος λέγουσιν , ὅτι οἱ ἐγκρίτοι τῆς κα-
 θολικῆς Ἐκκλησίας πατέρες , καὶ αἰῶνιαι καὶ οἰ-
 κουμενικαὶ ποῖτε σωῶδοι πῶν εἰς αὐτὸν τὸν Κύριον ἡμῶν
 καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίσιιν ἐκύρωσαν . καὶ σημείω-
 σαι , ὅτι τὸ λέγειν τὰς Ἱταλὺς εἶναι τὸν Πάπαν βε-
 βαιωτῶν τὴν σωῶδαν , καὶ κατὰ τὸν Ὅρον τῶ φλωρεντίνῃς
 συνεδρίῃ διδάσκαλον μόνον καὶ κατὰ ἐξοχὴν δηλονότι
 πάντων τῶν Χριστιανῶν , ἀντιλογία ἐστὶ πρὸς τὴν παρῶ-
 σαν σωῶδον , καὶ πρὸς πάντας τὰς ἀγίας πατέρας .
 ὅτι ὁ Πάπας μαρτίνος ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς σωῶδος , καὶ
 ἐνταῦθα , καὶ μεταταῦτα , ὁσάκις περὶ ἐαυτοῦ λέγει ,
 καὶ ἡ σωῶδος ὁσάκις περὶ αὐτοῦ λέγει , καὶ ὁ Πάπας
 πάλιν ἐν τῇ ὑπογραφῇ τῆς σωῶδος , καὶ ἐν πάσαις αὐ-
 τῇ ταῖς ὑποστολαῖς , ἐλέγει μαρτίνῳ ἄκρος , ἡ καθο-
 λικός , ἡ γενικός , ἡ μονάρχης Ἐπίσκοπος , ἀλλὰ
 μαρτίνος χάριτι Θεῷ , ἡ κατὰ χάριν Θεῷ Ἐπί-
 σκοπος τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀγίας τῇ Θεῷ καθολικῇ καὶ
 ὀπισθοδικῇ Ἐκκλησίᾳ . καὶ σημείωσαι , ὅτι οἱ μελα-
 τῶται τίτλοι καὶ αὐτοπογραφαὶ τῶ Ῥώμης ἀντίκεινται
 καὶ τῷ Πάπᾳ μαρτίνῳ , καὶ τῇ παρῶσῃ ἀγίᾳ σωῶδι .
 ὅτι ὁ μαρτίνος ἐν τῇ Ἀποστολῇ ταύτῃ φέρει μαρτυρας
 εἰς πίσωσιν τῆς ὀρθοδοξίας Βασίλειον , Κύριλλον ,
 Λέοντα καὶ Διονύσιον . καὶ σημείωσαι , ὅτι οἱ πατέ-
 ρες ἐξίστα πατέρες , καὶ ἀεστάθιστοι τῶ Ῥώμης ὁ
 Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Κωνσταντίας καὶ ὁ Ἀθηνῶν , ἐπειδὴ τὸ

750

κῆρος ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῶν πολλῶν καὶ τὰ ὀνόματα. ὅτι ὁ Μαρτίνος λέγεται πολλὰκις, τῇ κατ' ἡμᾶς ὁποσολικῇ καθεδρᾷ, καὶ πάλιν κατ' ἡμᾶς ὁποσολικῇ καθεδρᾷ, καὶ πάλιν κατ' ἡμᾶς ὁποσολικὸν θρόνον. ἐν αἷς σημείωσαι, ὅτι ταῦτόν ἐστιν ὁποσολικὸς θρόνος καὶ ὁποσολικὴ καθεδρᾷ. καὶ ὅτι ἐμὸν λέγεται ὁ ἐν τῇ Ρώμῃ ἐπισκοπικὸς θρόνος ὁποσολικὴ καθεδρᾷ, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι δῆπιν εἰσὶν, ὡς εἴρηται καὶ ῥηθῆσεται πολλὰκις. καὶ ὅτι τὰς σωεχῶς καὶ πολλὰκις κατ' ἡμᾶς, ἀναρκετικόν ἐστιν ὁκάνει τὰ παπιστικὰ, ἥτοι τὰ, ἢ Ρώμῃ ὑπολελυμένων ὁποσολικῇ λέγεται καθεδρᾷ, καὶ ἀποτέτο ἰδικῶς τρεῖς πρώτῃ. ἐν ᾧ δὲ φησὶν, ὅτι ἡναικαθίστανται ἐν ἀποφύγων τόπων πρὸς τὴν κατ' ἡμᾶς ὁποσολικῇ καθεδρᾷ πλεῖστοι τῶν ὀρθοδόξων τὰς κατ' αὐτῶν, ἢ τῶν Αἰρετικῶν ἐγκλήσεις, ἥτοι αἰτίας εἰσποίησασθαι, ῥητέον, ὅτι καὶ ἐν Κωνσταντινὸς ἐπὶ ἰωάννη τῷ Καππάδοκῃ κατὰ Σεβήρου πάντες ἔχουσιν οἱ ὑποκείμενοι τοῖς θυσιῶν ὁποσολικοῖς θρόνοις ἱεροσολύμων καὶ ἀντιόχειας ἐπέδωκαν τὰς κατὰ Σεβήρου καὶ Ζωόρα καὶ Πέτρῃ ἐγκλήσεις τῇ ἐν Κωνσταντινὸς ἐπισκόπῳ, ταῦτον εἶπεν τῷ Κωνσταντινὸς ἐπισκόπῳ, ἥτοι τῇ ἐν Κωνσταντινὸς καθεδρᾷ καὶ ὁποσολικῇ καθεδρᾷ, ἀλλὰ ἐν ἐλαβον ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινὸς ἐπισκόπου ἀπονόμιον μοναρχίας, ὅθεν ἐδὲ ὁ Ρώμης ἀποτάξας δοθείσας αὐτῷ ἐγκλήσεις, ἥτοι αἰτίας, μοναρχικὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα. ἐν φησὶν, ὅτι ἐγὼ εἶπα ὑπομνήσεις τὰ Κωνσταντινὸς ἐπισκόπου Πάπῃ κατ' ἐπιτερεπὶ τῆς ὁποσολικῆς αὐθεντίας. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ὁποσολικῇ αὐθεντία καὶ ταῦτα ἢ κανονικῇ εἴρηται, κατωτέρω γὰρ ὁ αὐτὸς εἶπον, ὅτι οἱ Πάπαι ποτὲ μὴ ἀντακαλῶντες, ποτὲ δὲ κανονικῶς ἀπαλῶντες καὶ σημείωσαι, ὅτι κανονικῇ ἀπαλῇ καὶ κανονικῇ αὐθεντίας ὑπομνήσεις ταῦτόν ἐστιν ἀλλ-

λαμὴν πᾶσαι αἱ Συνοδοὶ καὶ πάντες οἱ Πατριάρχαι καὶ πάντες οἱ ἄγιοι πατέρες κατὰ τῶν Αἰρετικῶν κοινῶς ἐχουσιν αὐθεντίαν ὁποσολικῇ καὶ κανονικῇ ἀπαλῇ καὶ πνευματικῇ κρίσει, ὡς καὶ ἐν ταῦτα ὁ Μαρτίνος τὰς πατέρας τῆς Συνοδὸς ὀρκίζετο κοινῶς σκέψασθαι, καὶ κοινῶς ἀποφθῆναι, ἀρετὰ καὶ ἐκ τῶν ἀνῆρηται ἡ μοναρχία ἐκ τῆς Ἐκκλησίας. μαρτυρῶν ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τῆς πρὸς Μαρτίνον ἐπιστολῆς αὐτὸς λέγει τὸν Μαρτίνον ὁποσολικὸν καὶ οἰκουμενικὸν Ἀρχιερέα. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι καὶ ἄλλοι πατέρες ἐρρέθησαν ὁποσολικοὶ, καὶ ἰδεῖν αὐτέρω βιβλίῳ τετάρτῃ κεφαλῇ πρῶτα Περιγράφον δέκατον τρίτον περὶ δὲ τῶν Οἰκουμενικῶν εἴρηται πολλὰκις αὐτέρω βιβλίῳ τετάρτῃ καὶ πέμπτῃ, καὶ νῦν ῥητέον, ὅτι ὁ Αὐτοκρατορ Κωνσταντῖνος λέγεται ἐν τῇ δούτῃ πράξει πρὸς τῶν Ἐπισκόπων τῆς 15 Ἀφρικῆς γῆς καὶ θαλάσσης Δεσπότης, ἀλλὰ ἐκ τῶν ὁ Κωνσταντῖνος γῆς καὶ θαλάσσης Δεσπότης, ἀλλὰ μόνον τῆς ἰσουλῆς ἐνορίας, ἀρετὰ καὶ ὁ Ρώμης καὶ ὁ Κωνσταντινὸς ἐπισκόποι οἰκουμενικοὶ λεγόμενοι, μόνος τῆς ἰσουλῆς ἐνορίας εἰς τοὺς τοῖς, καὶ ἐδεμίας ἀποτορίας. ὁ μαρτυρῶν 20 Βαβυλῶνος ἐπιγράφεται δὲ τῶν δέλων τῷ Θεῷ, ἀρετὰ ἔτε τῶν πρὸς σεσημασμένον ἀποστέλλεται μόνῃ τῷ Ρώμης, καὶ μάτην μεγαλαυχῶ καὶ ἐπὶ τῶν σημειώσαι, ὅτι καὶ Ἐπίσκοποι πέμπτην ἐπιστολὰς εἰς τὰς Συνοδὸς, καὶ ἐμὸν οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ αὐτοκράτορες 25 Ἀρχιεπίσκοποι, καὶ συντάσσονται ταῖς προσηγορίαις ἐν ταῖς Συνοδοῖς, ὡς καὶ αἱ τῶν Πατρῶν καὶ τῶν Πατριάρχων. καὶ ἀπολαλῶ τῆς Συνοδὸς ἡ ἐχάτη ἐν ταῖς τῇ πράξει πάλιν ἐξέτασιν περὶ τῶν Αἰρετικῶν καὶ πάλιν κρίσιν κοινῶς καὶ ἴσως καὶ ταῦτο ὅπως τῇ Συνοδῷ 30 ἀποδίδωσι, καὶ ἐκ τῶν ἰδικῶς τῷ Πάπῃ παρέχει, ἐκ ἐστὶν ἀρετὰ μοναρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

35

Περὶ τῶν ἐν τῇ δούτῃ πράξει πρὸς τὸν Μαρτίνον Πάπα λεχθέντων, ἐν ᾗ συμεδρεύσαν αὐτῷ τὰς Ἀρχιερεῖς τῆς Συνοδὸς εἶπε καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς λιβέλλοις Στεφάνῳ Δώρων καὶ τῶν ἐν Ρώμῃ Γραικῶν καὶ Σεργίου Κυπρίων Ἐπισκόπων λεγομένων, καὶ τῶν γεγενημένων ἐν ταῖς πρὸς τὸν Πάπαν ἐπιστολαῖς Κολέθῃ, Ρεωρῶν καὶ Βίκτωρος Καρθαγίνης, καὶ τῆς πρὸς Μαρτίνον πρὸς Βίκτωρα ἀναξίας ἀποκρίσεως, καὶ περὶ 40 τῆς τῶν πάντων ἐν ταῦτα ἀποσαφήσεως, ἐξ ἧς ἀποσκορακίζεται ἡ ἐπ' ἀρχῆς μοναρχία πρὸς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ δεικνύται, ἐξ ἀρετῶν τῶν ψόδολογῶν, ἡ ἐχάτη ψήφος τῆς κοινότητος.

Ἐν τῇ δούτῃ πράξει σημειώσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Πάπας Μαρτίνος λέγει, ἡ συμεδρεύουσα ἡμῖν ἁγία Συνοδος τῶν Θεοφιλεστάτων Ἀρχιερέων. καὶ, ὡς αὐτῶν κατ' ὄνομα συμπαραμαρτυρεῖται λαβόμενοι καὶ συμεδρεύοντα τὸν ἐπὶ τῷ Θεῷ, ὅπως εἰς δύο, ἡ τρεῖς συνηγμένοι ἐπὶ τῷ ὀνομασίμῳ, ἐκαστὸν ὀνομασίμῳ αὐτῶν. καὶ σημειώσαι, ὅτι τὸ συμεδρῶν λέγει ὁ Πάπας ἐξίσως ἐπὶ τὰς πατέρας τῆς Συνοδὸς καὶ ἐπὶ τὰς Θεῷ, ὅτι εἰς δὲ τι μεῖζον Θεῷ, ἀρετὰ καὶ τῆς Συνοδὸς. ἐν ἑκ ἐστὶν τι μετὰ τῶν Θεῷ καὶ τῆς Συνοδὸς. ἀρετὰ καὶ εἰς τι μετὰ τῶν Θεῷ μεῖζον τῆς Συνοδὸς. ὅθεν καὶ ἐκ τῶν τῶν πᾶσι μοναρχία καταργεῖται

ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ ἐχάτη ψήφος ἐστὶ τῆς κοινότητος. ἐν τῇ λιβέλλῃ τῷ Στεφάνῳ Δώρων σημειώσαι 45 πρῶτον, ὅτι ἡ Συνοδος ἡ ἐπὶ τῇ εἰς βεβαιώσιν ἱερὰ καὶ ἐκδίκησιν τῶν πατρῶν καὶ συνοδικῶν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ὅρων καὶ διασπορῶν, ὅπως ταῦτόν ἐστι τῷ ἐκ τῆς βεβαιώσιν τῇ ἰδικῇ ὀρεσὶ πατρῶν 50 Ἐπισκόπων Ρώμης, καὶ παρρησιασθῆναι πρὸς τῶν 50 Αἰρετικῶν, ἀλλὰ ἵνα ἐπικυρώσῃ τὰ πρὸς τῶν πατέρων καὶ τῶν Συνοδῶν ἐκτεθεία, ὅθεν καὶ ἐκτεθεία παντάσῃ ἀναρκεῖται ἡ βέβηλη μοναρχία. δούτερον φησὶν, ὅτι ἡ συνοδικὴ κέλους πρὸς καλῶς τὰς θλιβομένους πρὸς τῶν Αἰρετικῶν. καὶ σημειώσαι, ὅτι ἐκ τῶν πρὸς

3

[illegible]

ὡς γὰρ καὶ τὸν Πάπαν Θεόδωρον σημείωσαι περὶ-
 ρον, ὅτι φασὶν, ὅτι οὐ μόνον οὐκ ὀπισθοδρομικὸς θρό-
 νος ἰδιοκράτους, ὅτοι μονογονικῶς κατὰ θεοῦ καλεῖ-
 ρονται θεῖον σωμα τὰ ἱερὰ τῆς Ἐκκλησίας ὀνόματα
 διεκδικεῖσθαι καὶ ἀναψηλαφᾶν. Καὶ, ἀρχιεὶς γὰρ ὁ
 αὐτὴν πεφύκεν ἡ σιμύθια, ὡς τε ὡς τὸ πᾶν ἀρχαίων
 τῆς κορυφαίας καὶ ὀπισθοδρομικῆς τὰ φανὰ μὲν κατα-
 κλίνεισθαι, βεβαιεῖσθαι δὲ τὰ θεοσηκοντα, ἐπεὶ οὖν
 οἱ ἐξ ἀρχῆς καινοὶς θεωροῦσιν ὅπως περ αὐτὴν ἐκκλησια-
 στικὸν πρᾶγμα κληταί, μὴ πᾶσι τὸν ψηλαφᾶσθαι πα-
 θᾶπαξ, ἢ θεοσεβέστερον, ἀλλ' ὅτι μάλιστα τὰ κινέ-
 μινα τύχοιεν ὅντα ἐν ἀφαιρέσει τισὶ καὶ πορρω-
 τάταις Ἐκκλησίαις ἄλλως αὐτῇ τὸν ὀπισθοδρομικὸν ἀ-
 νακομιδῇ θροῖον, ἵνα ἐκ τῆς κατ' αὐτὸν ἀντιεισῆς
 τῇ ζητεμῆς δογματικῆς οἷον καὶ τραυτικῆς, ἡ
 ἐξ αὐτῆς, καθάπερ οἱ τινες πηγῆς ἱερᾶς ἡ τῇ κη-
 ρύγματι ἐναρξέας γινώσκται, καὶ ἕως καθιέρω-
 τῆς θεῆς θεοσεβέστερον Ἐκκλησίαν ἢ δογματικῆς, καὶ
 τὰ τῇ κόσμῳ πέρας διδασκῶν ἀμειψόμενος τῆς ἀκραι-
 φικῆς πίστεως τὰ μυστήρια. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ῥητέον
 περὶ τὸν ἀπερ' ἑρρέθη περὶ τῶν τοιούτων παπικῶν τα-
 ρατολογικῶν βιβλίων περὶ κεφαλῶν ἐκδικᾶν καὶ
 δικᾶν ἐκτὸς, καὶ βιβλίων τρίτων κεφαλῶν δικᾶν
 τρίτῃ Παράγραφῳ ἐκδικᾶν, δεύτερον, ὅτι διό-
 λη ῥητορικῶς καὶ οἰκονομικῶς διὰ τὸν τότε χρόνον
 καὶ ἔπαινον τῶν μαρτύρων, ὑπερμαχῶν τῆς ἐρ-
 θοδόξου, καὶ γὰρ ποιοῦν ἐστὶ τὸ θεῖον σωμα ὅπερ
 τῷ ῥώμῃ δέδοται ἵνα ἰδιοκράτης καὶ μονογονικῶς καὶ
 Ἐκκλησίαις ὀνόματα διεκδικᾶ καὶ ἀναψηλαφᾶ; ποῖοι
 εἰσὶν οἱ ἱερεῖς οἱ εἰσὶν οἱ θεωροῦντες τὰ ἱερᾶ; 30
 ποῖα εἰσὶν ἡ σιμύθια ἢ ὡς ἡ δόξα τῆς Πάπας καὶ
 τοιούτων ἄλλων; ὁ λαὸς τὰ τοιαῦτα θεωροῦσιν
 καὶ νόμοι οὐ εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ πηλᾶσματα
 εἰσὶν, ὅτι οἰκονομικῶς ἑρρέθησαν. τρίτον ῥητέον
 συγχώρησιν, ὅπερ θεωροῦσιν καὶ καινοὶ καὶ συ-
 νήθεια τὰ τοιαῦτα τῷ ῥώμῃ διδόντας, ἀλλὰ καὶ
 ἕως τὰ τοιαῦτα ὡς τῇ Χρυσῇ καὶ τῇ Πέτρῃ,
 καὶ διὰ φωνῶν οἱ παπολάτρευ. τέτατον, ὅτι οἱ λό-
 γοι οἱ τοῖς ἡσῶν τῶν Πάπας ζωσμένων, καὶ ἐκείνοι ἐξ-
 ἀρχῆς ἦσαν ὡς ἡ δόξα καὶ ἡ ἀπὸ τῆς Χρυσῆς καὶ
 Πέτρῃ, καὶ ὅδε αὐτῶν βιβλίων δούτεν κεφαλῶν
 πέμπτῃ Παράγραφῳ ἐκδικᾶν. ἕκτον, καὶ βιβλίων
 τρίτων κεφαλῶν δικᾶν τέτατον, καὶ ἄλλες ἡ τῆς
 πολλῆς ὁρμῆς, πέμπτῃ, οἱ κατὰ χρόνους πατέρες
 τὰς ἀναφύσσας αἰρέσεις αὐτὸν εἰδήσεις, ἡ γυνώσκῃ
 ἡ ὑπερστροφῇ τῇ θροῖν ῥώμῃ ἐψηλάφησαν, ἡ ἐρ-
 ῆσαν, ἡ ἐκείνῃ καὶ ἀπὸ βαλόν, καὶ αὐτῶν διδόντας
 διὰ τῶν τῶν οἰκονομικῶν συνόδων καὶ τῶν διὰ
 συμπερὶσματα, ὡς οἱ παρῶντες λόγοι τῶν Ἀφρι-
 κανῶν ἐμὴ ἰδοῖα εἶον, οἰκονομικῶς εἶον, ὡς καὶ πολλοὶ
 ὡς τὸ πᾶν μοναχῶν Συρίων καὶ Παλαιστίνης καὶ Καπ-
 πάδοκας καὶ ἡ ἀπὸ τὸν Ἀναστασίου Νέμου ἐκκλη-
 σίων ἐκκλησιαστικῶν, ἵνα καὶ μετὰ τὴν ἐκδοκῆν τὰς ἀντι-
 ῆσαν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἔκτον, τὴν αὐτῶν τῇ θροῖν
 καὶ ῥώμῃ, ἡ καὶ μετὰ τὴν οἱ Ἀφρικοί, ὁ καινὸς ἡ ἐκδοκῆν

5

74

40

45

1013

νοὺς πατέρες, τυχόντες οἱ πατέρες τῆς Συνοδῆς καὶ ὁ Πάπας Μαρτίνος ἐξείδωκε ὁμοτίμην καὶ ὁμοδυναμίαν καὶ ὁμοτρέφειαν, καὶ πρῶτης καὶ καυχήσεως, ταύτην ἔπειν διπο-
σοδικῆς αὐθιγίας κατεδίδασσαν τὰς Ἀγρετινὰς, ἐβεβαίωσαν δὲ καὶ ἐκύρωσαν τὰ δόγματα καὶ τὰ θε-
σπισματα τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν πρῶτε Οἰκου-

μενικῶν Συνοδῶν, καὶ ὅτι κοινῶς οἱ πατέρες καὶ ὁ
πᾶσιν ὁμοτίμῳ καὶ ὁμοδυναμίᾳ ἐξέθετο ὁρῶν,
περιχέριτον ἐν αἰσὶ κεφαλαῖς, καὶ ἴδε τὴν τόπον
τόμῳ τῶν Συνοδῶν ἐκτὸς, φύλλοις τελευτήσαις περὶ αὐ-
τοῦ ἐνεία.

5

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Ὅτι ἐκ τῆς ὁρῆς τῆς Συνοδῆς, ἦτοι τῶν αἰσὶ κεφαλῶν, καὶ τῶν ὁμολογῶν αὐτῆς, καὶ τῆς ἐν τῇ ὁρῇ ὑπο-
γραφῆς τῆς Πάπας Μαρτίνου καὶ τῶν πατέρων, διακρίνεται τὴν ἡκαθόλην Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς,
καὶ ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ μερική, καὶ ὁ Πάπας Μαρτίνος ἰσοδυναμῶν τοῖς πατέρεσσι τῆς Συνοδῆς αὐτῆς καὶ ὁμο-
νόητος, καὶ τέλει ὅμοια τὰ ὑπὸ Στεφάνου Δωρῶν καὶ τῶν Ἀφρικανῶν καὶ τῆς Πάπας Μαρτίνου αἰσώτως ἐ-
ρηρῆς ἀμαθῶς, μὴ τῶν Πέτρῳ δοθέντων κλειῶν μυθολογημάτων.

15

Εἰς τῇ ὁρῇ, ἦτοι ἐν τοῖς αἰσὶ κεφαλαῖς σημή-
σαι πρῶτον, ὅτι φροσὴν, εἴτις ἐκ ὁμολογῶν κατὰ
τὰς ἀγίας πατέρας. ἔκρινεν καὶ πᾶσι τῆς Πάπας κλίσιν
καὶ διδασκαλίαν καὶ ὑπόθεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀγίας
πατέρας. ἔκρινεν καὶ τῆς Ἐπισκοπικῆς τῆς Ρώμης,
ἀλλὰ κοινῶς κατὰ τὰς ἀγίας πατέρας. δεύτερον, ἐν
τῇ δευτέρᾳ ὁμολογῇ κεφαλῇ ἐλέγξεν, ἡ ἀγία τεθεῖς
καθολικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ Ἐκκλησία, ταύτην δὲ λέ-
γον αἰσώτως καὶ ὑποθέσιν τῆς Συνοδῆς, καὶ
αὐτοὺς πάντες ὁμοφρονεῖς ἀνέγκρυνται τῇ Ἐκκλησίᾳ
πατέρες, καὶ συναίεσαν ποῖα ἐστὶν ἡ καθολικὴ Ἐκ-
κλησία, καὶ ὅτι ἐκ τῆς αἰσῆς, ἥτις ὁρῶν ἐξέστη, ὑ-
πονομεύσεν, ὡς ἔγραφε καὶ ὁ Πάπας Κωνσταντίνος
Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὰς αἰσῆς, ὡς εἴρηται αἰ-
σώτως βιβλίῳ τρίτῳ. ἴδε καὶ βιβλίον πέμπτον κεφα-
λαίων δέκατον αὐτῶν τῆς ἡκαθόλης Ἐκκλησίας. ἐν δὲ
τῇ ὁρῇ αὐτῇ ἐκ τῆς Συνοδῆς ἐκκρίνεται πᾶσι ἰσοτιμίαν
καὶ ἰσοδυναμίαν καὶ ταυτότητα αἰσῆς τῆς Ἐκκλησίας
αὐτῆς μετὰ τῆς Ἐπισκοπικῆς Μαρτίνου, ὡς τε τὰ ὑπὸ
Στεφάνου καὶ τῶν Ἀφρικανῶν Ἐπισκόπων καὶ τῆς
Πάπας Μαρτίνου αἰσώτως ἐλέγξεν, ὅτι μὴ καὶ
πρῶτον ὑπὲρ ἁπλῶς τῇ Πέτρῳ ἐδόθησαν αἰσῆς
ἐκείνην εἶναι τέλει τὴν ἐκ μέρους τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν
τῇ ἐκείνῃ ἀλλοτρίᾳ τῶν ἀγίων πατέρων ἀσφαμένῳ,
καὶ στρεβλῶν δορίων καὶ ὑποθέσεων, καὶ ὡς εἴρηται

πλαστικῶς: ἡ καὶ αὐαδῶν, ὡς ὁμοφρονεῖς ἐκ-
κρίνεται ἡ καὶ οἰκονομικῶς, ὡς εἴρηται, τε-
τέστιν ἀγνοητικῶς διὰ τὰς αἰσῆς αὐτῆς,
ἔτω γὰρ διὰ τῶν ἀνέγκρυνται τῇ Συνοδῇ
καὶ Παλαστίνης πατέρες εἶπον τῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν
ὁμολογίαν Πατριάρχῳ καὶ ἄλλοις, ὡς ἐστρεβλῶ-
ν αἰσῆς βιβλίον πέμπτον κεφαλῇ πρῶτῳ καὶ
δευτέρῳ, διὰ τὸν δὲ αὐτῶν τέλει καὶ ὅλην
τῆς κοινότητος τῶν ἀγίων πατέρων, ὡς περὶ αἰσῆς
εἴρηται, οὐχ ἀνέγκρυνται αὐτῇ. Εἰ δὲ τῇ ὑπο-
θεσὶ τῆς ὁρῆς ὁ Πάπας ὑποθέσιν δέκατον εἶναι ὅτι
ἐστὶ μοναρχία, ἔτε ἐκείνη, ἔτε πρῶτη, ἔτε μό-
νος, ἔτε ὑπὲρ πάντας, ἀλλ' ἰσοτιμίαν τοῖς λοιποῖς
πατέρεσιν, ὡς καὶ τῶν πατέρων οἱ πατέρες ὑπε-
γράψαντες εἶδον, καὶ οὐ μεταπομπῶν καὶ ἰσοτιμίας. 20
μετὰ δὲ τὰς ὑποθέσεις τῶν πατέρων ἰσῆς ἐπὶ
σκοπῇ Μεδιολάνου αὐθιγῶν τοῖς ἐκείνῳ ὑπὸ
τῆς Συνοδῆς. ὅτι πᾶσι τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκείνῃ
καὶ ἀνέγκρυνται ὑποθέσιν, ὡς εἴρηται ὑπὸ
τῆς Συνοδῆς. ὡς καὶ Μ. Μαξιμιανὸς Ἐπίσκοπος Ἀδριανῶν, 3
καὶ ἰσῆς Καρδινάλιος. ὡς οἱ σημαῖσαι, ὅτι τοῖς
πατέρεσσι συναίεσαν ὑποθέσιν. ἐπεδὴ ὑποθέσιν μὴ
ἐκείνῃ ἐκείνῃ ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐκείνῃ πᾶσι
Συνοδῶν ὡς οἱ Πάπαι καὶ ἄλλοι Ἐπίσκοποι βεβαίως,
ὑπογράφοντες τοὺς Οἰκουμενικὰς καὶ λοιποὺς Συνοδικὰς. 40

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τῆς Συνοδῆς, ἀνέγκρυνται ἰσοτιμία καὶ ἰσῆς τῆς Ρώμης καὶ τῆς Ἐπισκο-
πικῆς αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐκ τῆς Συνοδῆς, καὶ ἡ κατασκευὴ πάσης μοναρχίας ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ 45
περὶ αὐθιγῶν Συνοδικῶν, κατὰ τῶν ὁμολογῶν αὐτῶν, τὰς ἀποστολικὰς καὶ συνοδικὰς ὑποθέσεις,
ὡς πρῶτος ὁ Ρώμης.

Εἰς τῇ ἐκκλησίᾳ, ἦτοι συνοδικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Συ-
νοδῆς Θωρητικῶν πρῶτον, ὅτι πᾶσι ἐκ τῆς Ἐκ-
κλησίας τῶν πατέρων συνοδικῶν ὁρῶν, ὡς ὑποθέσιν
ἰσῆς περὶ ὁρῶν, ἡ διορισμὸς τῆς ὁμολογῆς Ἐκ-
κλησίας, καὶ ὅτι ὁ Ρώμης Μαρτίνος τὰς πᾶσι με-
τὰ τῶν πατέρων ἰσοδυναμῶς διδασκαλίας, καὶ ἡ ἐκείνῃ
ἐκείνῃ ἰσῆς ἐκείνῃ. σημειώσαντες ὅμως ὡς ὁρῶν

φερέσαν ὑποθέσιν, ὅτι ἐκ τῆς ἐκείνῃ Ἐκκλησίας ὁμο-
νομητικῶν αἰσῆς, πρῶτον, ὅτι ἰσῆς ὁρῶν ὁρῶν
Πάπας καὶ οἱ πατέρες καὶ ἡ Ἐκκλησία, ὡς ὁρῶν ὁ
αὐτῶν Μαρτίνος, ὡς τῇ κατὰ τῆς ὁμολογῆς Συνο-
δῆ τῶν Θεοφιλοτάτων πατέρων τῶν ἐκείνῃ ὁμολο-
γῶν συνοδικῶν ἐκείνῃ. ὡς ὁρῶν ὁρῶν
τικῶς ἐκείνῃ οἱ Ρώμης Ἐπίσκοποι ἀλλὰ καὶ
ἄλλοι.

16

5 Διάφοροι δὲ λαβεῖς Ἐπίσκοποι καὶ ὁλόκληροι Συνάδοι ἔγραψαν πρὸς Σέργιον, Πύρρον καὶ Παῦλον διορθωθῆναι, καὶ ἐκ ἡμελόν, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ, ἥτοι ὁ ἡμέτερος Ἀποστολικὸς Θρόνος· ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ἐμόνον οἱ Πάπαι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἰσοτίμοι
 10 πρεσβύτεροι τὰς Αἰρετικὰς πρὸς διορθώσιν, καὶ ἴδε τὰ περὶ τῆς Κωνσταντίνου αὐτῆς βιβλίας τετάρτης κεφαλῆς· δεκάτω· δούτερον, ὅτι φησὶν, ὁ Ἀποστολικὸς Θρόνος ἐλέγετο ὁ Ῥώμης καὶ ἡ παρεστὰ τῶν Δυτικῶν
 15 Συνόδος· τρίτον, ὅτι ἀγαπητικῶς ὑπεμνήσκοντο οἱ Αἰρετικοὶ ὑπὸ τοῦ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν λοιπῶν Ἐπισκόπων, ὥστε ἡ αὐτὴ τάξις, ἅρα καὶ ἡ αὐτὴ ἐξουσία· τέταρτον, ὅτι φησὶ, πολλοὶ τῶν πατέρων ἔγραφον· ἵνα συναγωνισθῇ ὁ Θρόνος τῆς Ῥώμης, ἥτοι ἡ ἐν
 20 Ῥώμῃ Συνόδος, τῆς ἐστὶν ὁ Ῥώμης μετὰ τῶν Δυτικῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ τὸ αἴτιον ἦν διὰ τὴν ὁρθοδόξον καὶ διὰ τὴν πληθύν, ὅπερ κοινὸν ἐστὶ καὶ ἄλλοις, καὶ ἴδε αὐτῆς βιβλίας δούτερον κεφάλαιον· δεκάτην ἐβδομον, καὶ βιβλίας τρίτης κεφαλῆς ἐβδομον· ἅρα μάλιστα
 25 ἐρρέθη αὐτῆς τὸ μόνος, τὸ πρῶτος, καὶ τὸ ὑπὲρ πάντας, ἐπεὶ δὴ τὰ πάντα κοινῶς γίνεται· πέμπτον, ὅτι λέγει, πρεσβυτέρως χάριτι Χριστῷ συνεληλυθάντων ἐν ταύτῃ τῇ φιλοχρίστῳ Ῥωμαίων πόλει· καὶ, ἐπεὶ δὴ τὰ ἐκ συνδεδεμένης ἱεραῖς καὶ πνευματικῆς
 30 νόμιμα συμφωνίας τῶν ἁγίων πατέρων· ἰσχυρὰ ἔχει καὶ ἀκαταμάχητον κατὰ τῶν ἀντικειμένων τῶν διωγμῶν, ἐπὶ σώματος γὰρ φησι δύο, ἢ τῶν μαρτύρων· εὐαγγελίζεται πᾶν ῥῆμα, καὶ τὸ σπαστίον ἐποχέως ἀπορρηγνύσεται, καὶ ἀδελφὸς ὑπ' ἀδελφῷ βοηθήσεται,
 35 ὡς πόλις ὀχυρὰ καὶ ὑψηλὴ· ἰσχυρὰ δὲ ὥς περ τεθεμελιωμένην· βασίλειον, ὃ χάριτι ὡς ἔρηται, καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν ἀδιαίρετον κοινωνίαν τῆς Πνεύματος ἑνότητος· ταῦτα τὰ ῥήματα τὰ αὐτὰ εἰσι τοῖς ἐρημικοῖς τῇ Πάπᾳ Κελεσίῳ ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ,
 καὶ τῇ ἐν Χαλκηδόνι πρὸς τὸν Λέοντα, καὶ τῇ Κωνσταν-

τινος πόλεως· Εὐτυχίῳ ἐν τῇ ὁγδόῃ πράξει τῆς πέμπτης Οἰκουμενικῆς, αὐτὰ πάντα λαμπρῶς διπιδέκνυσιν· τῶν Συνόδων τῶν ἁγίων· ἐξουσίαν, καὶ πᾶσαν ὁποσδήποτε μοναρχικῶν ἐξουσίαν καταβάλλει· ὅθεν κατωτέρω ἐν τῇ ἑπτασλῇ λέγουσιν, ὅτι τῶν Ἀποστόλων καὶ Πρεσβυτέρων καὶ διδασκάλων καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν πάντε Συνόδων τὰ δόγματα νόμος τῆς καθολικῆς
 10 Ἐκκλησίας ὑπάρχει· ἐμόνον δὲ πᾶσαν ἰδικῶς ἐξουσίαν γενναίως καταστέφει καὶ ἡ παρεστὰ Σύνοδος, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι ἀλλοίωσιν, ἢ πρεσβυτέρως, ἢ ἀφαιρέσιν τὰν γραφικῶν καὶ Ἀποστολικῶν καὶ συνδικῶν Οἰκουμενικῶν ἀποφάσεων ἀναιρεῖ· φησὶ γὰρ οἱ πατέρες ἐν τῇ ἑπτασλῇ καὶ ταῦτα, ἐὰν ἡμεῖς, ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανῶν ἀναγγελλίσθαι ὑμῖν παρ' ὁ παρελθούσης καὶ τε
 15 τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν ἐγκρίτων πατέρων καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν πάντε Συνόδων, ἀνάρθετα ἔσω· καὶ σημειώσαι, ὅτι ὁ Πάπας μεταβάλλων τῆς Κανόνας καὶ τοῖς ὡρθόδοξοις τῶν πατέρων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων· διήρξεν δι' οἰκονομίαν τινὰς, ἐπεὶ δὴ ὡς μονάρχης τυγχόν ἔχει τοιούτῳ ἐξουσίαν, ἀναθέματι ἐστὶν ὑποπεπρωκώς, καὶ ἴδε τὰ αὐτὰ αὐτῆς βιβλίας τρίτης κεφαλῆς
 20 δεκάτῃ πέμπτῃ Παραγραφῷ τετάρτῳ, καὶ βιβλίας πέμπτῃ κεφαλῇ ἐν δεκάτῃ Παραγραφῷ δεκάτῳ τρίτῳ· οἷον, ὅτι λέγουσι πρὸς πάντας τὰς πίστες, ταῦτα προχθόνια παρ' ἡμῶν εὐσεβῇ γνώσκοντες, ἐς ἀσφάλειαν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας συμφωνῶς ἡμῖν τὰ ὅμοια πράττετε, καὶ κυρώσητε μὴ
 25 πάντας τὰς ἁγίας πατέρας, ἐγγράφως συμβαινέντες αὐτοῖς καὶ ἡμῖν ἐς τὴν ὁρθόδοξον πίσιν· καὶ, ἀλλὰ ὡρθοκαλεῖται, καὶ τὸ σῶν μακρόν, ὅσον βλέπομεν ἐγγίσσασθαι τῇ ἡμέρᾳ· ὥστε ταῦτα εἰσι τοῖς ἐρημικοῖς αὐτῆς βιβλίας τετάρτης κεφαλῆς πρώτῃ Παραγραφῷ τελευτῶν, καὶ βιβλίας δούτερον κεφαλῇ οἷον περὶ βεβαιώσεως καὶ ἑνικυρώσεως τῶν ἐρημικῶν
 30 τῶν ὁκτ' ὑπὸ τῆς Πάπας καὶ ἄλλων·

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

40 Ὅτι καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἀυτοκράτορα ἑπτασλῆς τῆς Συνόδου, δέκνυται τῶν Συνόδων τὸ κράτος καὶ ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὃ δὲ Πάπας καὶ οἱ τῆς Συνόδου πατέρες δεῖλοι τῆς Βασιλείας ὁμολογούνται·

45 Ἐν πάσῃ τῇ ἑπτασλῇ τῆς Συνόδου πρὸς τὸν Ἀυτοκράτορα δέκνυται· ἐν δὲ ἑστέῳ, ἡ μόνον καθαρῶς δύο ταῦτα, πρῶτον, ὅτι τὸ κράτος τῶν Συνόδων ἐστὶ τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα· δούτερον, ὅτι οἱ πατέρες καὶ ὁ Πάπας τὸν μὴ Ἀυτοκράτορα Κῶσαν λέγουσι δεσπότην αὐτῶν, αὐτὰς δὲ ἐξίσχιν δέχεται τῆς Ἀυτοκράτορος ὁμολογῶσα· λέγουσι γὰρ ἡμεῖς οἱ καὶ χάριτι Θεοῦ
 50 τελευτῶν ἡμῶν ἀναφορὰς τὸ εὐσεβῆς ὑμῶν καὶ γαλήνιον κράτος, ὅτι κατὰ τὴν φιλόχριστον καὶ δελικὴν ἡμῶν τῶν Ῥω-

μῶν πόλιν ἑπτασλῇ συνεληλυθότες· καὶ ἡμεῖς εἰ πάντες οἱ τῆς σῆς ἡμετέρας πρεσβυτείας ἐξ Ἀποστολικῆς, ἢ καὶ πνευματικῆς ὁμοψυχίας τε καὶ συμφωνίας ἐν ταῖς αὐταῖς νοῖ καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τὸν εὐσεβῆ τῆς ὁρθοδόξου πίστεως ἐκυρώσαμεν ὅσον, ἀπεκυρώσαμεν δὲ τὸν τῶν Αἰρετικῶν ἀσύμμετρον λόγον· καὶ σημειώσαι ὅπερ ἔρηται, ἥτοι τῇ Συνόδῳ ἡγεῖσθαι τῶν μερικῶν, ἐν οἷς ἐστὶ καὶ ὁ Πάπας, καὶ τὸν Πάπαν συνεπταγμένον εἶναι τοῖς λοιποῖς Ἐπισκόποις, καὶ οὗτος εἶναι αὐτὸν τῶν πατέρων τῆς Συνόδου ὁμοταγῶς·

Ὅτι καὶ ἐκ τῆ μὴ πλανηθῆναι πῶ Σινώδον ταύτην, ἀλλὰ τὸν Πάπαν, δέκνυνται καταγέλασαι οἱ παπί-
σαι, πῶ Σινώδον διώκεται καὶ τὸν Πάπαν πλανηθῆναι λέγοντες.

Καὶ ἐκ τῆς Σινώδος ταύτης καταγέλασαι δέκνυν-
ται οἱ σοφοὶ τῶν παπιστῶν, λέγοντες, ἡ Σινώδος
αὐτὴ τῆ Πάπα διώκεται πλανηθῆναι, ὁ δὲ Πάπας
μόνος αὐτὴ τῆς Σινώδος ἐ διώκεται πλανηθῆναι. ἰδὲ

γὰρ ἐνταῦθα ἡ Σινώδος ἐδ' ὅπως ἐπλανήθη,
καὶ γὰρ ἐκ εἶπε τὸν Ρώμης ὑπὲρ ἐαυτῆς καὶ μονά-
χῳ. τῆ δὲ μαρτίης ὑπεργνώστα ἐπὶ οὐκ ἐπὶ
αὐτῆς, ἐσημειώθη τὰ αἰτία, ἀνωτέρω.

Ὅτι λέγοντες οἱ παπολάτραι σωμαλημνῆς τῆς Σινώδος μετὰ τῆ Πάπα, πῶ ἀσφάλισαν αὐτῆς ἐξ αὐτῆ
ἀρτῶσαι, δέκνυνται ἐνταῦθα ψάδεσθαι.

Καὶ ἐκ τούτου λέγουσι οἱ αὐτοὶ ψάδεσθαι ἐστίν, ἥτοι πῶ,
σωμαλημνῆς καὶ σωμαλημνῆς τῆς Σινώδος μετὰ τῆ
Πάπα, πῶς ἡ τῆς Σινώδος ἀσφάλισα ἐκ τῆ Πάπα ἐξαρ-
τᾶται καὶ παρέρχεται, καὶ ἐπὶ τὸ ἀνάπαλιν. ἰδὲ γὰρ σωμα-
λημνῆς καὶ σωμαλημνῆς τῆς Σινώδος μετὰ τῆ Πάπα, ὁ μὲν
Πάπας καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, καὶ ἐν ἡσὶ τῶν ἐν τῇ Σινώ-
δῳ αὐτῆς διὰ λαλῶν ἡμαρτων ὁ πῶσδ' ἦτοτε, μόνῳ καὶ
πρώτῳ καὶ ὑπὲρ πάντας ὑποδείκνυται καὶ ἐπὶ τῶν πῶ

Πέτρῳ δοθῆναι τὰς κλεῖς, ἡ δὲ Σινώδος σωμαλημνῆς
καὶ ἀποστολικῶς ὥρισε καὶ ἐκύρωσε τὰ τῆς πίστεως,
καὶ περὶ τῶν ἀκκλησιαστικῶν πραγμάτων κακοικῶς δι-
γύροισιν, ἐπὶ δὲ καὶ ἡνέχετο ἰνῶν, καὶ αὐτῆς τῆ Πά-
πα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπὶ ἰδιόθεν ἐστὶ τῶν ἀγίων Σινώδων
περὶ τῶν ἀποκερμένων καὶ ἀναγκῶν φρενίξιν, περὶ
δὲ τῶν παρέρχων, ἡ ἀγωνιστικῶν οἰκονομικῶς ἀνέχε-
ται καὶ σιωπᾷ.

Ὅτι ἐκ τῆς πατρὸς μαρτίης ἐπιστολῆς τῆ μαζίμης δέκνυνται ἀπολογεῖσθαι τὰς Ρώμης τοῖς Κωνσταντινουπο-
λίταις, ἐπὶ λαμβανόμενοι τῶν συνοδικῶν τῆ Πάπα, ὡς δὲ θῶ καὶ ἐκ τῆ τῆς τῶ ἀγίων Πνύμα, καὶ μὴ εἶναι
χωρὶς τῆς πατριάρχης ἀμαρτίας τὸν Κύριον ἐπόντες.

Τῶν τῆ τότε Πάπα συνοδικῶν οἱ Κωνσταντινουπολί-
ται ἐπελαμβάνοντο εἰς δύο ἴναι, ὡς ὁ πολὺς τῶ
θαῖα μαζίμῳ γράφει πατρὸς μαζίμων Πρεσβύτερων κύ-
πρις, πρῶτον, ὅτι τυχὸν καὶ ἐκ τῆ τῆς ἑκῶν ἐκ πο-
ρεύεσθαι τὸ Πνύμα τὸ ἅγιον. δεύτερον δὲ, ὅτι ὁ κύ-
ριος καὶ ἐν ἀνθρώπῳ ἐκ ἦν χωρὶς τῆς πατριάρχης
ἀμαρτίας. ἀλλ' οἱ Ρώμας ἔχοντες μεσίτῳ τὸν ἅγιον
μαζίμον, ἀπολογεῖσθαι, ὅσον περὶ τῆ πρώτης πατρι-
άρχης χρήσεις τῶν Δυτικῶν ἀγίων καὶ τῆ Ἀλεξαν-
δρείας κυρίως εἰς τὸν ἰωάννην, ἐξ ὧν ἔδειξαν ἐαυτὰς
ὅτι ἐκ ἐπὶ ἐσβόλῃ αὐτῶν τὸν ἴδιον τῆ Πνύματος,
ἐπειδὴ μίαν γνώσκουσιν αὐτῶν τῆ τῆς καὶ τῆ Πνύμα-
τος τὸν Πατέρα, τῆ μὲν καὶ γόνεσιν, τῆ δὲ καὶ ἐκ-
πόρουσιν, ἀλλ' ἔτιως εἶπον, ἵνα δηλώσαντες τὸ θεῶ
τῆ τῆς πατριάρχης τὸ Πνύμα τὸ ἅγιον, τὸ σωμαφές τῆς
ἐκείνης καὶ ἀποδείκνυσθαι τὴν ἐκείνης τῶν τριῶν ὑπο-
στάσεων. σημεῖωσαι πρῶτον, πῶς ἀπηγορεύετο τὸ δόγμα
τῆς καὶ πατρὸς τῆς Σινώδος εἰς πῶ Δύσιν. δεύτερον,
ὅτι ἐγκαλεῖται καὶ κρινόμενοι ὑπὸ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν
οἱ Ρώμας. τρίτον, ὅτι ἀπολογεῖται θεῶ τῆ ἁγίας Μα-
ζίμης, ἣν γὰρ ὁ τότε ἐπίσκοπος Ρώμης ἀγίου, καὶ

ἔτι καὶ τὰς ὁρᾶς καὶ τὰς κανόνας καὶ πῶ κοινῶς δό-
ξαν τῆ καθολικῆς Ἐκκλησίας. τέταρτον, ὅτι ἐστὶν
ἡ ἐπιστολὴ γνησία τῆ ἁγίας μαζίμης, μαρτυρῶν τοῖς
ἄλλοις λατινόφρων ὁμοεπίτης Γεώργιῳ ἐν ταῖς πατρὶς
τὸν Κρήτης Ἡλίου ἀποκρίσεις, εἰς δὲ μαρτυρεῖ, ὅτι 35
πατρὶς τοῖς ἄλλοις καὶ κατὰ πατέρα καὶ ὁ μαζίμῳ εἰς
τὰς κατὰ αὐτῆς ἐκώλυσε μεσιτέας πῶ διχόνοιας τῶν
Ἐκκλησιῶν, ὡς μαρτυρεῖ θεῶ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς.
ἀλλὰ δὴ καὶ Γεώργιῳ ὁ σχολάριος εἰς πῶ ὁμολογίαν
τῆς πίστεως καὶ ἀπαχθὲ λέγει, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐστὶ 40
γνησία, ἐπειδὴ ὑπὸ Δυτικῶν καὶ Ἀσιατικῶν δέχε-
ται πατρὸς βοήθειαν, καὶ δηλῶν, ὅτι καὶ τὰ δύο μέρη
χρῶνται ταύτῃ. εἶτα καὶ ὁ χαρακτήρ τῆς φράσεως ἐστὶ
συγγενέστατος τοῖς λοιποῖς αὐτῆς συγγεγραμμένῳ. εἶ-
πατα συμφωνεῖ καὶ τῇ γνώμῃ αὐτῆς, καθότι ἐκ ἐ- 45
φρονεῖ εἶναι ἀρχὴν, ἡ αὐτῶν τὸν ἴδιον τῆ ἁγίας Πνύ-
ματος, ἡ ἀποδείκνυται, ἡ λαμβάνειν τὴν τῆ τῆς
εἶναι τὸ ἅγιον Πνύμα. ἰδε περὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης
Νέλης Θεσσαλονίκης ἐν τῇ πέμπτῳ λόγῳ τῇ καὶ Λατίνων
συμπέραςμα περὶ τῆ ἁγίας Πνύματος. 50

Περὶ τῆς τυραννίδος τῆ βασιλείας Κώστα κατὰ τῶν ἀγίων μαρτίης, μαζίμης καὶ ἐτέρων ποτῶν, καὶ περὶ τῆς
αἰδῶν

εἶδον ὁράματα καὶ τῆς ἐξηγήσεως, καὶ τῆς διὰ τῆς πολέμου φυγῆς αὐτῶν, καὶ τῶν παρ' αὐτῶν ἀποσταλόντων δώρων πρὸς Βιταλιανῶν Ρώμης, ὧν ἐπιλαμβάνονται αἱ Λατῖνοι εἰς σύστασιν μοναρχίας τῆς Πάπας, καὶ περὶ τῆς κακῆς τελευτῆς τῶν αὐτῶν Κώνσας.

5 Ὅμοιον τὴν αἰτίαν μαρτίνον καὶ μαξιμόν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας ἐτυράνισον ὁ Κώνσας διὰ τὴν μονοθεολίαν, καὶ ἠκίστα, καὶ ἐδήμωσε, καὶ ἐξώρυσεν. διελθὼν δὲ ὁ Κώνσας εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Λυκίας καὶ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἰδὼν ὄραμα ὡσανεὶ ἦν εἰς τὴν
10 Θεσσαλονίκην, ἐξύπνισε, καὶ πρῶτον ἐκάλεσε τὸν Ὀνειρεκρίτην καὶ διηγήσατο αὐτῷ τὸ ὄραμα αὐτῶν. ὁ δὲ Ὀνειρεκρίτης εἶπεν αὐτῷ, πολὺ καλὸν ἦν εἰ μὴ ἐώρακας τοιοῦτον ὄραμα βασιλεῦς, διότι Θεσσαλονίκη βαλεται εἰς αὐτὴν, θές ἄλλω νικῶν, ὅθεν ὁ ἐχθρὸς σε μέλει
15 λησε νικῆσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς εἰς ἐξέπληξιν ἐλογίσθη τῷ πρῶτον, μάλιστα ὡς εἶπες καὶ τὴν ἐξηγήτην τῶν ὀνειράτων, καὶ βιάζεται ἐτοιμάζειν τὰ καράβια αὐτῶν ὥστε τὴν πόλεμον. γέγονον ἡ θάλασσα ὅλη αἰμοβαφὴς τόσον, ὥστε τὸν βασιλέα ἀναγκάσθαι δεῖναι τὰ βασιλικά αὐτῶν
20 ἱμάτια ἐτέρω, καὶ φυγεῖν ἐν μονοζύλῳ τιμῇ εἰς Βυζάντιον, ὑπὸ πόντον ὅλον αὐτῶν τὸν σόλον ἐκεί, ὡς λέγει ὁ Θεοφάνης. ἔτι καταχμῶνται οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀκραφυνῆς πίστεως, ὅπερ σιωδὼν καὶ ὁ Κώνσας, ἀρροποκίτη καὶ φαινόμενον τὴν εὐσέβειαν. οἶονται δὲ
25 λαμβάνειν καὶ ἐντεῦθεν εἰς παπιστὰν ἀνέμοιον, διὰ τὸ

τὸν Κώνσας ἀποσεῖλαι πρὸς Ρώμης Βιταλιανῶν, ὡς λέγει ὁ Πλάτωνας. ἐν Εὐαγγελίῳ ἐγκεκοσμηθῆναι δῶρον καὶ σύμβολον τῆς ὁρθοδοξίας αὐτῶν. Ἀλλὰ ῥητέον, καὶ βάνηται καὶ κάπηλοι διδόναι τοῖς Πατριάρχαις καὶ ἐπισκόποις ἀφιερώματα, καὶ ἐκ τῶν τοιούτων δώρων ἔδωκεν ὁ Κώνσας λαμβάνειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀξίωμα, μάλιστα ὡς αὐτὸς λέγει, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας αὐτῶν ἦν ὁ Κώνσας ἀσεβὴς, καὶ ἀπέπεσον εἰς τὴν Ρώμην διὰ φορὰν ἀναθήματα, εἰ καὶ ὕστερον ἐκείσε ἀπελθὼν ἀπεγύμνωσε τὴν Ρώμην, ληίσταυτον αὐτῶν χάριν τῶν βαρβαρῶν τῶν ἐξέστιασάντων αὐτῆς διὰ κόσια πεντήκοντα καὶ ὀκτώ ἔτη. ἐφρονέθη δὲ ὁ ταλαίπαρος Κώνσας κατὰ τὴν συρὰν ὅτινι λατρεῖν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν τριῶν. μισθθεὶς γὰρ ὑπὸ τῆς συγκλήτης καὶ τῶν στρατῶν διὰ τὴν θάνατον Θεοδοσίᾳ τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν, καὶ πάλιν ἐξορίαν μαρτίνου καὶ μαξιμου, ἀπῆλθε εἰς τὴν ἰταλίαν, ὅθεν κακῶς τελευτᾷ, καὶ βασιλεύει αὐτὸς αὐτῶν Κωνσταντῖνος ὁ Πρωγνάτης. λέγουσιν ὅμως μετανοῶσαι τὸν Κώνσας διὰ τῆς Αἰρέσεως, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗ΄.

Ὅτι ἐκ τῆς γνωρίμης ὑπὸ τῶν Βιταλιανῶν Πάπας ὑπαυτῆς πρὸς Βασιλεῖ Κώνσας, δέκνυνται εἰς νῦν Πάπαι ἀντίπαπαι.

30

Ἐπὶ τῶν ἀληφθόντων Πάπας Βιταλιανῶν, τῶν πατριάρχων εἰς τὸ ἑξακοσίων πεντηκόντον πέμπτον ἔτος, ὁ αἰρετικὸς ἔτος Κώνσας ἐσφάτευσεν εἰς τὴν ἰταλίαν καὶ τῶν Λογγιβαρῶν, ἀπῆλθε δὲ καὶ
35 εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἐξελθὼν ὁ Πάπας Βιταλιανὸς ἀνῆλθεν αὐτῷ μετὰ τῶν κληρῶν καὶ τῶν λαῶν ἕως ἐξώτης πόλεως. ταῦτα ὁ Πλάτωνας. Σὺ δὲ σημείωσαι πρῶτον, τὸν ῥῆμα Πάπας ἐξελθόντα εἰς ὑπαὶν τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν νῦν διδόντα αὐτῶν τὸν πόδα ἀπαλά-

40

σάσαι τοῖς βασιλεῦσι, καὶ γινώθι, ὅτι ὁ μὲν Βιταλιανὸς ἦν Πάπας, οἱ δὲ νῦν Πάπαι ἀντίπαπαι ὅτι καὶ ἀντίδοχοι. δοῦτερον, ὅτι ὁ κληρὸς ἀνῆλθεν αὐτῷ, καὶ ὅτι οἱ νῦν σεμνοὶ κληρικοὶ καρδυνάλας νομίζονται ἰσότητοι τοῖς βασιλεῦσι, καὶ γινώθι, ὅτι καθὼς εἰς τὸ κοινὸν ἠλοῶν τὸ ὄνομα τῶν χημάτων, ἠλοῶν καὶ τὸ ἀξίωμα, οὕτως καὶ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ τῆς ἀποστασίας ὑπαίρεται.

45

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Περὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντῖνου τοῦ Πρωγνάτου, καὶ ἀπαιτίας αὐτῶν διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην καὶ εὐνοίαν, καὶ περὶ τῆς Σάκρας αὐτῶν πρὸς τὸν Πάπαν Ρώμης, καὶ τῆς ἀφρονίας τῶν ἰσορικών περὶ τὸν ἀρετὴν τῶν πατέρων τῆς παρῆσης Οἰκουμενικῆς ἁγίας συνόδου, καὶ περὶ τῆς πόσε ἡ συνὸς αὕτη ἠθροίσθη, καὶ ὅτι τῶν Πατριάρχων, καὶ κατὰ τῶν.

50

Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Πρωγνάτης βασιλεύσας, ἐφρόνισεν ἐπιμελῶς τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης καὶ εὐνοίας, ὅθεν ἐκινολογήσατο πρὸς ὑπόθεσιν πρὸς Κωνσταντινουπόλεως Θεοδώρῳ καὶ πρὸς Ἀντιοχείας Μακαρίῳ,

ἵνα ἔγραψεν καὶ πρὸς τὸν μακάριον Δόνον Ρώμης διὰ τὴν εὐνοίαν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας. καὶ πρὸς Ἀντιοχείας Μακάριον, καὶ τοὺς ἀφρονιστὰς οἷτα, ἀφῆκεν ἵνα κληθῇ τὰ κατ' αὐτὸν ἐν τῇ οἰκουμενικῇ

νικη

νική Συνόδω, τὸν δὲ Κωνσταντινῆ πόλεως Θεόδωρον
ὁρῶν συνδόκοντα τῷ Μακαρίῳ ἵνα ἐκβληθῇ τῶν
διτῶν ὁ Ρώμης Βιταλιανὸς, ἀπέβαλε, καὶ ἀσε-
βάλετ' Πατριάρχῳ τὸν Γεώργιον, ἵνα ἡ ὄργανον ὁ-
σεβεῖς ἐν τῇ Θέρῳ Κωνσταντινῆ πόλεως πρὸς κατόρθωσιν
κωνσταντίνῳ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου. ἡ μὲν ἔν Σάκρα
ἀπελθούσα εἰς Ρώμην, ὄψετο τὸν Δόνον σεκοιμηθότα,
Πάπαν δὲ γεγονότα τὸν ἱερὸν Ἀγάθωνα. Οὐ συμφωνήσαν
οἱ ἱερωτικοὶ περὶ τὸν ἀρεθμὸν τῶν σωμαθροιστῶν πατέ-
ρων εἰς ταύτῃ τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ. ὁ Κεδρητὸς Θέ-
λει ἦναι αὐτὰς διακοσίας ὀγδοήκοντα ὀνεία, ὁ Φώ-
λιος ἀρεθμῷ μόνον ἑκάτῃ ἐβδομήκοντα, Παῦλος ὁ
Διάκονος τῆς Θεσίου ἑκατὶ πενήκοντα, ὁ Βαλσαμῶν
ἑκατὶ ἐβδομήκοντα καὶ εἷα, εἰς δὲ τῶν ὑτέρων πρῶ-

ξιν φαίνονται ὑπογεγραμμένοι ἑκατὶ ἐξηκονταεξί.
ἦσαν δὲ ἔτη δύο χεῖρ' ἐξακόσια ὀγδοήκοντα καὶ
εἷα, Πατριάρχαι δὲ Ρώμης μὲν Ἀγάθων, Ἀντιο-
χείας δὲ Θεοφάνης, Κωνσταντινῆ πόλεως Γεώργιος,
Πέτρος Τοποτηρητὴς τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ Γεώργιος
Λεγάτος Θεοδώρου Τοποτηρητῆς Ἱερουσολύμων. ἡ Θρεί-
α δὲ κατὰ Ὀνωρίαν Ρώμης, Σεργίον, Πύρρον, Παῦ-
λον καὶ Πέτρον Κωνσταντινῆ πόλεως, Μακαρίον Ἀντιο-
χείας καὶ Στεφάνον τῶν μαθητῶν αὐτῶν, καὶ Πολυχρό-
νιον, Κύριον Ἀλεξανδρείας καὶ Θεόδωρον Φαραν, τῶν
λεγόντων μὲν δύο φύσεις ἐπὶ χεῖρ', ἀλλὰ βλασφη-
μούντων ἐν τῇ λέγειν ποτὲ μὲν μίαν σῶσιν, ποτὲ δὲ
μήτε μίαν μήτε δύο, ἀλλὰ τινὰ σύμικτον Θεανδρικὴν
λεγομένην.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τῶν γεγενημένων ἐν τῇ Σάκρα τῷ Βασιλείῳ πρὸς τὸν Πάπαν Ρώμης, καὶ τῶν πεμφθέντων γε-
ματῶν καὶ Τοποτηρητῶν ὡς τε τῷ Ρώμης καὶ τῆς κατ' αὐτὴν Συνόδου πρὸς τὸν Βασιλέα.

Εἰς τὴν Σάκρα αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς πρὸς τὸν Πάπαν Δόνον
λέγει πολλάκις, Ἐθέλωσάντων τινῶν κίνησιν ποιή-
σασθαι περὶ τῶν φιλονεικούντων ὑπὲρ τῆς τῆς ὁσε-
βείας δόγματος μεταξὺ τῶν μέρεος τῆς τε καθ' ὑμᾶς
ἀγκυράτης Ἐκκλησίας καὶ τῶν τῆς ὁταυθῆ ἀγκυρά-
της τῆς Θεᾶς μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἀμφισβητήσαι,
διεκωλύσαντες τῆς γενέσθαι, τῆς καὶ μὴ ὑποδεχομέ-
νη, γινώσκοντες ὡς ἀπὸ μερικῆς ἀμφισβήτησεως
πρὸς οἷς ὄντων ἡσυχάζειν ἐκ ἐνεδέχεται, ἀλλὰ καὶ τὸ
κακὸν ἡύξαν. Καὶ τῆς καὶ ἡμῶν ἡμῖν ἐπιτηδεύ-
τητα χρὴν πρὸς καθολικῇ συνάθροισιν τῶν ἀμφοτέ-
ρων Θέρῳ πρὸς τὸ κωνοῖζοντας αὐτὰς τὰς ὀρίσους τῶν
ἀγίων πέντε Συνόδων, καὶ τὰς ἐκθέσεις τῶν ἀγίων
ἐγκρίτων πατέρων πληροφώραν ἐμποῖναι αὐτοῖς καὶ
συνελθεῖν οἱ ἐνὶ τόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν τὸ
πάντιμον ὄνομα τῆς Θεᾶς ἡμῶν. Καὶ, ἐπεὶ ἐνὸς χρό-
νου οὐκ ἐπιδέχεται τελεῖν συνάθροισιν γενέσθαι, σε-
τρέποιδρ τῶν ὑμετέρων πατρικῶν μακαριότητων Διὰ
τῆς παρῆς ἡμῶν ὁσεβεῖς Σάκρας εἶλαι ἀνδρας
χρησίμους καὶ ἐπισκευῆς, εἰδόντας ἔχοντας πάσης Θεο-
πνύσεως γραφῆς καὶ πᾶσαν ἀνέπληστον κοκτιμῆς
δογμάτων, ὁδευμένους τὸ ἀσώσωπον τῶν καθ' ὑμᾶς
δοσολικῶν Θέρῳ. Καὶ, τὸ ἀσφαλές ἐχόντων τῶν
καταλαμβανόντων ὁκ μέρεος τῶν καθ' ὑμᾶς δοσολι-
κῶν Θέρῳ Διὰ τῆς παρῆς ἡμῶν ὁσεβεῖς Σάκρας,

μὰ τὸν γὰρ Θεὸν Παντοκράτορα ἐκ ἐπὶ παρ' ἡμῶν ἐπε-
ρμέρησις οἰαδήποτε, ἀλλ' ἰσότητι τοῖς ἀμφοτέροις
φυλάξωμεν. Καὶ, ὁ ὁδοκίνας κινήσῃν τὰ τῆς κεφα-
λαίης ἐπὶ τῆς παρῆς, Διὰ τῆς ἀγίας Πνεύματος εὐδοκί-
σαι ἔχει τέτα φανερωθῆναι τῶν ἀλήθειαν, καὶ ἐπὶ
εἶναι πάντας χωρὶς χρίσματος καὶ ἔλδος τῇ ἀλη-
θείᾳ. Καὶ, πᾶσαν δὲ συνάθροισιν ἐκελύσαντες τοῖς ἐρ-
χαρῶν σῶμα καὶ Θεοδωρὸν τὸν ἐνδοξότατον Πατρι-
κίον καὶ Ἐξάρχον τῆς Ἱταλῶν ἡμῶν. Φιλοχρίστους χά-
ρας εἰς τὴν πλοῖον καὶ δαπάνας καὶ πᾶσαν χρεῖαν αὐ-
τῶν, καὶ εἴη χρεῖα καλέσει, καὶ κασελάτης καράβους
ἐξασχέσθαι εἰς Ἀθήσων αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς. ταύ-
τα ὁ Βασιλεὺς, ἀπῆλθεν ἐν τῇ Σάκρα εἰς τὸ μῶν, καὶ
ὄψετο, ὡς ἔρηται, τὸν Δόνον σεκοιμηθότα, Πά-
παν δὲ τὸν ὁσιώτατον Ἀγάθωνα. ὁ δὲ Ἀγάθων καὶ
τῶν πρὸς αὐτὸν βασιλικῶν κέλους ἡ Θροιστὶ Συνόδοι
ἐν Ρώμῃ ἑκατὶν ἑκοσιπέντε Ἐπισκόπων, καὶ ἐπεμ-
ψον εἰς Κωνσταντίνην πόλιν δύο Ἐπιστολάς, τῶν μίαν
αὐτὸς μόνος, τῶν δὲ ἑτέρων αὐτὸς καὶ ἡ Συνόδος αὐ-
τῶν, καὶ Τοποτηρητὰς αὐτῶν μὲν τρεῖς, Θεόδωρον καὶ
Γεώργιον τρεῖς καὶ Ἰωάννην Διάκονον. ἐκ πρῶτω-
πε δὲ τῆς Συνόδου αὐτῶν, Ἰωάννην, Ἀθανασίου καὶ
Ἰωάννην Ἐπισκόπους ὁμῶς μετὰ καὶ ἄλλων κληρικῶν
καὶ μοναχῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ρώμης Σάκρας τῷ Βασιλείῳ σωμαίνεται εἶναι τὸν μὲν Βασιλέα τῶν Πατριαρχῶν Ρώ-
μης καὶ Κωνσταντινῆ πόλεως ἀγιώτερον καὶ ἀθροιστῶν τῆς Συνόδου, αὐτὰς δὲ ἰσοτίμους, καὶ μοναρχίας καὶ
ἀναμαρτησίας ὁκ τὸν ἕτερον, ἡτοι τὸν Ρώμης, τῶν δὲ ὑπόφασιν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ ἐπὶ
Ρώμης, ἐξ ὧν δέκνυται πλάσμα ἡ μοναρχία τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος αὐτῆς Ἀρχων
κοσμικός, καὶ οἷον ὁ τῆς Φλωροντίας Δεξ.

Εἰς τῆς τοῖς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι φιλονεικούντων καὶ
μαχομένων ἐλεγκτῶς τῶν δύο Θέρῳ Ρώμης καὶ Κωνσταν-
τινῆς

τινυπόλεως, ὅππαιότεροι καὶ ἀγιώτεροι ἐφάνη ὁ συ-
νάξας αὐτὰς Βασιλεὺς. δεύτερον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς
κελεύει καὶ ἀγέρεται Σινώδῃ Οἰκουμενικῇ, καὶ
ἔχ' ὁ Ῥώμης, ὅστις παύσασθαι, ἢ παύσασθαι. τρι-
5 τόν, ἔλεγε ὅτι οἱ Κωνσταντινουπολίται γεγονόσι πα-
ρήκοι τῇ Ῥώμῃ, ἔλεγε ἵνα ὑποταχθῇ ὁ Κων-
σταντινουπόλεως τῇ Ῥώμῃ, ἀλλ' ἀμφοτέρους ἐξισάζει,
καὶ ὑπόκειται ἵνα φυλάξῃ ἰσότητά καὶ ἐν τοῖς δυοῖ
μέρεσι. καὶ μὴ παύσασθαι τὸ αὐτὸ ἑτέρον, καὶ λοι-
10 πὸν πᾶν ἡσυχαστὴν τῇ Ῥώμῃ ὑποταχθῇ; ὅθον καὶ
τὸν εὐα καὶ τὸν ἄλλον μακαριώτατον καλεῖ, ἀλλὰ δὴ
καὶ τὸν Ἀντιοχείας μακαριώτατον καὶ ἀγιώτατον ὀ-
νομάζει, καὶ τὰς δι' αὐτοῦ ἑτερον, ἀλλὰ ὅτι τὸ
εἶναι τὰς Πατριάρχας ἐξίσου Πατριάρχας. τέταρτον,
15 ὅτι ἐπ' ἀγγελίᾳ τῇ Πάπᾳ Χρυσῶν Τοποτηρητῶν καὶ
ἀφ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῆς Σινώδης αὐτῆς καὶ ὑπὸ τι-
νων Μοναρχῶν τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ πᾶσι λοιποῖς τῇ
Πάπᾳ ἡ μοναρχικὴ ἡγεμονία; πᾶν ἡ ἀσκητικὴ
ἐν ταῖς περὶ πίστεως ὅτε πολλοὶ καλεῖνται κριταὶ
20 περὶ πίστεως, καὶ μάλιστα ἰσότητως; ὅθον πα-
τρικῶν μακαριότητων γράφει καὶ τῇ Ῥώμῃ καὶ
τῇ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πᾶσι Ῥώμῃ καλεῖ
ἀγιωτάτω Ἐκκλησίᾳ. πᾶν δὲ Κωνσταντινουπολί-
ν ἀγιωτάτω μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. πέμπτον, ὅτι
25 λέγει τὰς ὁρσάσεις τῶν ἀγίων πότε Σινώδων, καὶ
τὰς Ἐκθέσεις τῶν ἀγίων ἐγκρίτων πατέρων κανονί-
ζοντας πληροφάνῃ ἐμποῖσαι αὐτοῖς, καὶ σωελ-
θῆν ἐν εἰς σώματι, καὶ πᾶν τὸ διορίζον τὴν Ῥώμην μό-
νον, καὶ ἐκ θείας ἀποκαλύψεως διορίζον πᾶν ἀλή-
30 θειαν, καὶ πληροφάνῃ ἐμποῖσαι; ἔκτον, σημείωσαι
ὅτι Σεβερίον, Ἰωάννην, Θεόδωρον, Μαρτίνον,
Βυργιόν, Βιταλιανόν, Θεοδότῃν, Δόνον καὶ Ἀγά-
θον Ἐπίσκοποι Ῥώμης Ἀπὸ τῆς Σινώδων μεγάλων Ἀπὸ τῆς

Ἐπιστολῶν καὶ Ἀπὸ πολλῶν ἄλλων σωελθῆν ἀγωνισά-
μενοι ἀπὸ τῆς ἑξακοσιοστῆς τριακοστῆς ὁμότητος ἕως
τῆς ἑξακοσιοστῆς ὀγδοηκοστῆς ἔτις κατὰ τὴν μονοθε-
λητὴν, ἑδαμῶς ἔχουσιν πληροφάνῃ ἐμποιῆσαι τῇ
καθολικῇ τῇ Χριστῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ σωελθῆν τὰς
καθολικὰς καὶ ὁμοδοχικὰς Ἐκκλησίας ἐν εἰς σώ-
ματι δοξάζον τὸ ὄνομα τῆς Θεοῦ. ὅθον ὁ Βασιλεὺς
ἀρχειται ὅτι Οἰκουμενικῆς Σινώδης γυναικῶς Ἀπὸ τῆς
ἀνίκα Πιόμαρς ἑωρτωθήσεται ἡ ἀλήθεια, καὶ
Ἐπιστολῶν πάντας χωρὶς χρίματος καὶ ἔριδος τῇ ἀλή-
θειᾳ, καὶ ἐν εἰς σώματι δοξάζον τὴν Θεοῦ. ἐξ ὧν
δὴλον, ὅτι ὁ Πάπας Ἐπίσκοπος ἐπὶ μίᾳ καθολι-
κῇ καὶ ὁμοδοχικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐδὲν δυνάται
μόνῃ, ἡ καὶ μετὰ τῆς Σινώδης αὐτῆς, ἀλλ' ἡ Ἐκκλη-
σιαστικὴ καθόλου κοινότης τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἀμ-
φιβολίας ἀναλύει, καὶ πᾶσι πληροφάνῃ ἐμποιῇ.
ὥστε ἔμενε πᾶν ἐν τῇ Ῥώμῃ μοναρχικῇ ἡγεμονίᾳ
πλάσμα καὶ ἀνάδεικτον εἶναι ἀσεβείων αἰθερίων,
καὶ ἐδὲν ἑτερον. ἔβδον, σημείωσαι ὅτι ἡ ἑω-
μαῖα Ἐκκλησία ἦν πτωχὴ καὶ ἐνδεὲς κοσμικῶς πλῆ-
τη, ὥς ἵσται οἱ ἀρχαῖοι Πάπαι καὶ οἱ ἀγιοὶ Ἀπόστολοι,
ἡ δὲ νῦν ἐν Ῥώμῃ ἐξουσία, καὶ ὁ πλῆθος αὐτῆς κυ-
νάει καὶ κοσμικῶς, καὶ πάσης Ἐκκλησιαστικῆς ὑπερ-
δόσεως καὶ ιδιότητος πᾶν καὶ πᾶν ἄλλοτερον,
καὶ ἐπορῶν ὁ πᾶν τοῖς τῶν ἀσεβείων καὶ ἐξάρχων
κοσμικὸς ἐστὶ, καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ, καὶ κοσμικὸς
τοῖς τῶν, ὥστε μὴ εἶναι αὐτὴν ἡ καθόλου μοναρχία,
ἡ μὲν Βασιλεία, ἀλλ' ὥστε τὸν Λόγον φημι τῆς
Δεῖκα τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, ἡ Ἀνθύπατος τῆς Βα-
σιλείας τῆς Γερμανίας, καὶ Ἀπὸ μόνης ἀπάτης καὶ
ὑποκρίσεως ἀλλοῖον φαινόμενον πρὸς δεσποδύμονα αἰ-
θερίων, ἡ μὲν καὶ πᾶν τὰς σφόν τὴν ἐγκέφαλον
ἔχοντας.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἀπὸ τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου τῆς Πρωτομάτης εἶναι τῆς ἀθροίσεως τῆς παλαιᾶς Σινώδης
καὶ τῆς Μικρῆς καὶ τῆς Ἰνδικτιωνῆς, καὶ πᾶν ἡθροίσθη, καὶ περὶ τῶν καθισμάτων τῆς Βασιλείας, τῆς Συγ-
κλητῆς, τῶν Πατριάρχων, τῶν Τοποτηρητῶν καὶ τῶν Ἐπισκόπων, καὶ ὧν εἶπον οἱ τῆς Ῥώμης Λεγάτοι κατὰ
40 τῶν Αἰρετικῶν, καὶ ὧν ἀπεκρίθησαν οἱ Αἰρετικοὶ ματαίως, καὶ ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βασιλείαν λόγος τῆς
Ῥώμης Λεγάτων δύνανται ὁ τῆς Ῥώμης θροῖν δὲ τῆς Βασιλείας.

Ἡ θροῖσθη ἡ Σινώδῃ τῇ ἐκείνῃ ἐβδόμῃ ἔτα· εἰ
καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ ὀγδοῇ πρῶτα φάνεται τῇ ἐπο-
45 τῇ ὀγδοῇ, καὶ μετὰ ἔτη δεκατρία τῆς Ἰπατίας
αὐτῆς, τῇ ἐβδόμῃ τῆς Νοεμβρίας, Ἰνδικτιωνῆς ὁμότης.
ἡ θροῖσθη δὲ εἰς τὸ βασιλικὸν Παλάτιον εἰς τὸ Σεκρέ-
τον, Τρεῖς λεγόμενον. παρεκάθισαν ὁ Ἀντιοχέως
Κωνσταντίνος, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Σύγκλητος ἐκάθισαν
50 ἐκπληρίων αὐτῶν. εἶπα εἰς τὸ κρισερὸν μέγας ἐκάθισαν
οἱ Λεγάτοι τῆς Πάπας καὶ οἱ ἐλθόντες ἐκ παλαιᾶς τῆς
Σινώδης Ῥώμης Ἐπίσκοποι, καὶ Γεώργιος Πρεσβύ-
τερος μοναχὸς καὶ Ἀρχιεπὶς Θεοδόχος τῆς Τοποτηρη-
τῆς τῆς ὁμοδοχικῆς θροῖς ἱεροσολύμων, καὶ οἱ ἀπὸ
Ῥώμης λοιποὶ. εἰς δὲ τὸ δεξιὸν μέρος ἐκάθισαν ὁ

Κωνσταντινουπόλεως Γεώργιος, ὁ Ἀντιοχέας Μακάριος,
καὶ Πέτρος πρεσβύτερος μοναχὸς καὶ Τοποτηρητῆς
τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ οἱ περὶ αὐτοῦ Ἐπίσκοποι. εἶπα
ἡγέρθησαν οἱ Λεγάτοι τῆς Ῥώμης καὶ εἶπον, ἐπειδὴ
ἡμνοφονίας ἐσθλάγον Σερίον, Παῦλον, Πιέρρον,
Πέτρον οἱ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχαι, καὶ ὁ
Ἀλεξανδρείας Κύριος καὶ Θεόδωρος ὁ θάρον, καὶ τινες
οἱ αὐτοῖς, ἐν θέλημα καὶ μίαν ἐβόρσαν λέγοντες
ἐπὶ χριστῷ, ἀποδείκνυσαν. εἶπα ἀπεκρίθησαν ὁ Ἀν-
τιοχέας Μακάριος καὶ Στέφανος ὁ μαθητὴς αὐτοῦ
καὶ ἄλλοι, ὅτι ἡμνοφονίας ἐκ εἰπομένων, ἀλλ' ἐκ τῶν
πατέρων, καὶ λαβὼν ὁ Στέφανος τῆς τρίτης Σινώ-
δης τὰ πρακτικὰ, ἐνόμισεν εἰπεῖν τι, ἀλλ' ἐφάνη
λίαν

λίαν ματαιόφρων . σημείωσαι , ὅτι οἱ Λαγάρτοι τῷ Πάπᾳ ποιήσαντες τὸν λόγον εἰς τὴν Βασιλείαν , εἶπον , ἀπεσάλην ὡς ἂν Ἀγάθωνος εἰς τὰ ἴχνη τῆς Θεοση-
ρίτης ὑμῶν χαλκήνης , καὶ ἴδε πῶς ἐκέχρισται ὁ Καρ-
δηνάλης Βασιλεὺς καθὼς ἡ Ῥώμη νῦν κηνοτομεῖ .
δεύτερον , ὅτι εἶπον τῷ Βασιλεῖ , πολλὰ κίς τῷ δαλι-
κῷ ὑμῶν τῷ καθ' ἡμᾶς ὑποσολικῷ θρόνῳ (τὸς εἰρη-
μῶν Πατριάρχας) περὶ τῆς ὑποκρέσεως , ἅπα-
ρ δὲ καὶ ἐπὶ καλίσαντες , καὶ τὰ ἐξῆς . καὶ σημείωσαι ,
εἰς τὸν ὁ θρόνος Ῥώμης δελεῖται τῷ Βασιλεῖ , πῶς

νῦν ὁ Πάπας οἶται εἶναι ὑπὲρ τῶν Βασιλέων ; ἀλλὰ
καὶ εἰ πῶς οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τῶν Βασιλέων ὡς ἂν Ἀρε-
τικῶν τῶν ὑπὸ τῆς τεταρτῆς Συνόδου ὑπὸ τῷ τόμῳ
Λέοντος τῇ εὐσεβείᾳ συνηῖσε . καὶ ὑπὸ τῆς πέμπτῃς
ἐκτελέσθη ὁ μακάριος καὶ οἱ ὑπαδὸν αὐτῷ ὑπὸ
5 σολῶν ἡ ἐξουσία ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μηνῆς πρὸς τὸν
Ῥώμης Βιγίλιον , ἀλλ' ἐνέβη πλάσῃ καὶ ψευδεπί-
πλάσῃ . ἀλλ' ἔτε ὑπὸ τῆς πέμπτῃς Συνόδου τειχάται ἡ
ὑποκρέσις ἐδωκῆσθαι ὡς εἶπον , καὶ ἐξητήθη αἰα-
γιστῆναι τὰς ὑποσολὰς τῷ Ῥώμης Ἀγάθωνος . 10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Ὅτι ἐκ τῆς αὐτῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ὑποκρέσεως τῷ Πάπᾳ Ἀγάθωνος ἐν τῇ πρώτῃ προῖξῃ , δέκνεται μὴ εἰληφέ-
15 ιαν ἀνέμειον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς περὶ τὸν Βασιλέα ὡς τῆς Συνόδου ταύτης , ἔτω καὶ τὸν Πάπαν Λέ- 15
οντα ὡς τῆς τεταρτῆς Συνόδου , καὶ ὅτι οἱ Λαγάρτοι αὐτῷ δέλοι τῷ Βασιλεῖ , καὶ ἡ πῆστις ἐκ τῶν πρῶτε
Οἰκουμενικῶν Συνόδων , ἐξ ὧν συνάγεται πρῶτος κερτῆς ἡ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ , ὅδ' Ῥώμης μέρος αὐτῆς .

Σημείωσαι ἐν τῇ πρώτῃ προῖξῃ , ὅτι ὁ Ἀγάθων ,
ἐπὶ τῶν τῶν Βασιλέων εἰς τὴν Σάμωρον , μὴ κατα-
ναγκάζειν , ἀλλὰ οἰκουμενικῶς ἐκτελεῖται Θεωρη-
θῆναι τὸ περὶ τῶν δόγματι , ἀντιγράφων αὐτοῖς ,
λέγει , τὰ τοιοῦτα ἡ χάρις τῷ ἁγίῳ Πάπᾳ καλὰ
μὴ τῆς Βασιλείης γλῶττις ἐκ τῶν καθαρῶν Θεσφαρῶν
τῆς καρδίας ὑπογράφουσι . ὡς δὲ τὸτο ἐβόλῃσι τῷ
Βασιλεῖ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνέμειον , ἔτω καὶ ἡ τε-
ταρτῇ Συνόδῳ ἡ ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν ὑποσολῶν τῷ Λέον-
10 τῷ συμβαίνειν τῇ ὁμολογίᾳ τῷ Πέτρῳ , δέδω-
κε τῷ Πάπᾳ ἀνέμειον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ . ὁ δὲ τε-
ρην λέγει , ὅτι οἱ Λαγάρτοι αὐτῷ ἀνέμειον ἐπὶ τῷ
ἴχνη τῷ Βασιλεῖ , καὶ ἴδε πόσον τὸ ἀξίωμα τῶν τῷ
Πάπᾳ Λαγάρτων , καὶ ὅτι δέλοι τῷ Βασιλεῖ ὡς καὶ
πᾶσις ἔπειτα ἀνέμειον ὑποκρέσις αὐτῷ . σημείω-
σαι ταῖς ὅτι λέγει , ἐν τῇ Δύσει σοφοὶ ἐκ τῶν τότε ,
καὶ ὅτι ὁ πῆστις φησὶν ἐκ τῶν τῆς σοφίας . (ὡς οἶνω)

παπῶν) ἀλλὰ ὑπὸ τῶν Κανόνων τῶν πρῶτε ἀνέμειον
συνάδων ἐπὶ ὑποκρέσις ἐν ἀπλότῃ καρ- 20
δίας . τέτρωτον , ὅτι εὐχεται ἵνα μηδὲν μεσθῇ
(ὑπὸ τῶν Κανόνων ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν ἁγίων πρῶτε
Συνάδων) μηδὲν ἀλλοτῇ , ἡ ἀνέμειον , ἀλλὰ ταῦτα
καὶ ῥήματα καὶ νόμοι ἀνέμειον φυλαχθῶσι ,
καὶ ἴδε καλῶς , τὸ μηδὲ ῥήματα καὶ τῶν ποιησάντων 25
τῶν ἀνέμειον εἰς τὸ Σύμβολον . καὶ τὰς λοιπὰς κη-
νοτομίας τῷ Πάπᾳ . πέμπτῃ , ὅτι ἐκτελεῖται πῆστις
γράφων , ἐλέγει ἐκτελεῖται ἡν ἐλάβομεν δηλαδὴ
ὑπὸ τῶν Βασιλέων , ἡ ὡς τῶν ὡς ἐκτελεῖται πρὸς
τῷ ἀνέμειον τῶν τῶν οἱ Πάπαι ἐν Ῥώμῃ Συνά- 30
δων , ἀλλὰ ὑπὸ τῶν πρῶτε Οἰκουμενικῶν Συνάδων . καὶ
γινώθι πόσον ὁ πρῶτος κερτῆς καὶ πρῶτος ἐκτελεῖται καὶ
ὅτι ἡ Συνάδος οἱ Οἰκουμενικῇ , καὶ ἐκ τῶν κατὰ μέρος Πα-
πῶν ἡ Πατριάρχῃ καὶ αἰκαὶ αὐτῶν μερικῶν Συνάδων . 3

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ προῖξῃ ἐκ τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Βασιλέα μαρτυρεῖται δέλοι τῷ Βασιλεῖ
ὁ Ἀγάθων , καὶ τίς ὁ τρόπος τῶν τῶν Πέτρῳ κορυφαῖον λέγεσθαι , καὶ ὅτι πᾶς Ἀρχιερεὺς καὶ ὁ Ῥώμης ἐκτελεῖται μα-
35 θηταῖς τῷ Ἀποστόλῳ , καὶ ἡ πῆστις ὑπὸ τῶν πατέρων , καὶ περὶ τῶν ὑπογραψάντων ἐν τῇ Συνόδῳ , ὡς πρῶτος ὁ Ἀγάθων .

Ἀναγιγνώσκεται εἰς αὐτὴν τὴν προῖξιν καὶ ἡ συνδικη-
ὑποσολὴ ὡς ἀνέμειον ἡ ἐν τῇ Ῥώμῃ συναναχθεῖσα
Συνάδος ὑπὸ Ἀγάθωνος , ἐν ᾗ σημείωσαι πρῶτον , ὅτι
λέγει ἔτι αὐτῇ , ἡμεῖς πάντες οἱ ἐλάχιστοι τῶν
Ἐκκλησιῶν τῷ Χρῆστῳ ἀνέμειον , οἱ δέλοι τῷ Χρῆστῳ
κωτάτε ὑμῶν κωτάτε . καὶ λοιπὸν εἰς τὸν Ἀγάθων δέ-
λοι τῷ Ἀποστόλῳ Κωνσταντίνῳ , πῶς νῦν ὁ Πάπας
ἐκτελεῖται αὐτῇ εἶναι ὑπὸ τῶν Ἀποκρατόρων ,
καὶ Γρηγορίῳ τῷ ἐβδόμῳ ἡ ὑποκρέσις , ὅτι ὁ μὴ πε-
30 θόλῃ τῶν ὑποκρέσεως τῷ Πάπᾳ καὶ Βασιλεῖ εἶπον ,
Εἰδωλοτάτης ἐστὶ ; δεύτερον ὅτι λέγει , τὸ φῶς τῆς
καθολικῆς πίστεως λάμπα ὡς δὲ ἀκτῖνων Πέτρῳ καὶ Παῦ-
λε τῶν κορυφαίων τῶν Ἀποστόλων , καὶ ἴδε ὅτι καὶ τὸν

Παῦλον κορυφαῖον τῶν Ἀποστόλων λέγει , καὶ τῶν
Πάπας μαθητῶν αὐτῶν , καὶ γινώθι κατὰ τί τρεῖς πε-
λέγεται λοιπὸν καὶ ὁ Πέτρῳ κορυφαῖον , καὶ ὅτι 45
πᾶς ὁρθόδοξος Ἀρχιερεὺς μαθητῆς τῶν Ἀποστόλων ,
ὡν τρεῖς καὶ ὁ Ῥώμης . τρίτον , ὅτι εἰς τὴν Δύσει ἦσαν
συχνοὶ σόλεμοι , ἀνέμειον καὶ Ἀρχιερεῖς ἐκ τῶν σο-
φοῖ , καὶ ἦσαν καὶ πῆστοι , ἀνέμειον καὶ τῶν πῆστις ἐκ
ὑπὸ σοφίας καὶ πλάτης ἡ δέλοι , ἀλλ' ὑπὸ τῶν πατέρων 50
διδασκαλῶν καὶ Κανόνων , ὅθι καὶ πολλὰ λέγεται
κατὰ τὴν κοσμικῇ σοφίᾳ , ὡς οἱ Ῥωμαῖοι ἐμείψαν τῷ
Εὐαγγελίῳ . καὶ σημείωσαι , ὅτι ἐκ τῶν οἱ τειχάται τῶν
πῆστις τῶν Συνάδων ταύτης ἦσαν δὲ ὡς εἶπον , οἱ ὑπογραψάν-
τες ἐπίσκοποι ἐκ τῶν ἐκτελεῖται πρῶτος , καὶ πρῶτος ὁ Ἀγάθων .